

19 ఏప్రిల్, 1990.

గురువారము,

(శక సం. 1912,

చైత్రము - 29).

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

	పేజీ నెం.
1. ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు ..	403
2. స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న - వాగ్దాన సమాధానములు ..	434
3. నక్షత్రపు గుర్తులైన ప్రశ్నలు - సమాధానాలు ..	437
4. సభా కార్యక్రమము ..	447
5. రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు:-	
(1) పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో డ్రైనేజీ పనులలో నిధుల దుర్వినియోగం గూర్చి ..	455
(2) వరంగల్లు జిల్లాలో అడవుల కొట్టివేత గూర్చి ..	468
5. ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన	
అత్యవసర ప్రజాప్రాముఖ్యం గల విషయాలు:	
(1) పాణ్యం సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలోని కార్మికులకు సమ్మె కాలానికి వేతనములు చెల్లింపకుండుట గూర్చి ..	469

(తరువాయి 3వ కవరులో)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయ కమిషనరుగారికి శాసనము ముద్రాణాలయము, హైదరాబాదు నుంచి పంపించబడినది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధానాధికారులు

- సభాపతి : శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి.
- ఉపసభాపతి : శ్రీ ఎ. ధర్మారావు
- అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక : శ్రీ తె. ప్రభాకరరావు
: శ్రీమతి ఎస్. ఉమాదేవి వెంకటామరెడ్డి
: శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు
: శ్రీ తె. కళావెంకటరావు
: శ్రీ తె. ఎర్రన్నాయుడు
: శ్రీ డి. యాదగిరిరెడ్డి.
- కార్యదర్శి : శ్రీ ఎ.వి.డి. కృష్ణమూర్తి.
- సంయుక్త కార్యదర్శి : శ్రీ పి. సత్యనారాయణశాస్త్రి
- ఉపకార్యదర్శులు : శ్రీ వి.వి. భాస్కరరావు
: శ్రీ ఎస్. సూర్యనారాయణమూర్తి.
- సహాయ కార్యదర్శులు : శ్రీమతి ఎస్.డి. సుమిత్రాబాయి
: శ్రీ పి. పద్మనాభన్
: శ్రీ డి. సూర్యనారాయణరెడ్డి
: శ్రీమతి ఎం.వి.ఎస్. జయలక్ష్మి
: శ్రీ డి.వి. రామారావు
: శ్రీ డి. రంగారెడ్డి
: శ్రీ తె. బాబిరెడ్డి
: శ్రీ డి. మునిశ్చంద్ర
: శ్రీ పి.డి. భాస్కరరెడ్డి.

- (2) పౌరసరఫరాల సంస్థను రద్దుచేయుటకు
పౌరసరఫరాల కమిషనర్ చర్యను గురించి. .. 472
7. సభా సమక్షములో ఉంచిన పత్రములు .. 477
8. సభా సమక్షములో పెట్టిన పత్రము :
- సభా కార్యక్రమ సలహాసమితి నిర్ణయములు .. 477
9. సభా సమక్షములో పెట్టిన కమిటీ నివేదికలు :
(1) షెడ్యూల్డ్ తెగల సంక్షేమ సమితి మూడవ
నివేదిక. 478
(2) ఆదిలాబాద్ జిల్లా బెల్లంపల్లి ఎస్.సి. బాలికల
హస్తాంతరం సంరక్షకురాలి దుష్ప్రవర్తన, అవినీతి
చర్యలపై సభాకమిటీ నివేదిక.
10. ప్రకటనలు :
(1) అంచనాల సమితికి ఎన్నికయిన సభ్యులు
(2) ప్రభుత్వ లెక్కల సమితికి ఎన్నికయిన సభ్యులు 478
(3) ప్రభుత్వసంస్థల సమితికి ఎన్నికయిన సభ్యులు
11. సభా కార్యక్రమము. .. 480
12. 1990-91 సంవత్సరానికి బడ్జెటు గాంధీకొరకు
అభ్యర్థన :
(1) అభ్యర్థన నెం. XII వోల్టేజీ పరిపాలన
(2) అభ్యర్థన నెం. XIII జ్వేలరీ పరిపాలన
(3) అభ్యర్థన నెం. XVI అగ్నిమాపక సేవలు
(4) అభ్యర్థన నెం. XIV స్టేషనరీ, ముద్రాణాశాఖ
(5) అభ్యర్థన నెం. X ట్రెజరీ లెక్కల మరియు
ఇతర కోశ సంబంధ సేవలు.
(6) అభ్యర్థన నెం. XVII పంచాయితీ
(7) అభ్యర్థన నెం. L ప్రభుత్వోద్యోగులకు
రుణములు మరియు ఇతర
నివేదిక రుణములు.
(8) అభ్యర్థన నెం. III న్యాయపాలన
13. సభా కార్యక్రమము .. 508
14. స్వల్పవ్యవధి చర్య : రాష్ట్రములో
శాంతిని జరుగుతున్న అత్యాచారాల గురించి.

అంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(రెండవ సమావేశము : ఇరవై మూడవరోజు)

గురువారం, ఏప్రిల్ 19, 1990.

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు

సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీలో ప్రత్యేకింపు నియమం గూర్చి
పాటింపులుండుట

258-

*1097-శ్రీ డి. నరసయ్య (అసిఫాబాద్):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) నియమకంలో ఎస్.సి.లు, ఎస్.టి.లు మరియు బీ.సి.లకు ప్రత్యేకింపు నియమాన్ని సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీ యాజమాన్యం పాటించని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఇతర రాష్ట్ర మరియు ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు ఈ ప్రత్యేకింపు నియమాన్ని పాటిస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, సింగరేణి కాలరీస్ యాజమాన్యం ప్రత్యేకింపు నియమాన్ని అమలు చేయకుండుటకుగల కారణాలేవి?

ముఖ్యమంత్రి తరపున, ఆర్థిక, విద్యుత్తుక్తి శాఖమంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):-

(అ) కాదండీ.

(ఆ) అవునండీ. రిజర్వేషను నియమాన్ని అనుసరించవలసిందిగాను, షెడ్యూలు కులాలు, షెడ్యూలు జాతులు వెనుకబడిన తరగతులవారికి అనుకూలంగా ఆ నియమాన్ని కట్టుదిట్టంగా అమలుపరచడానికి వర్కలు తీసుకోవలసిందిగా అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వరంగ సంస్థలకు, అన్నీ కార్పొరేషన్లకు ప్రభుత్వం అవసరమైన ఆదేశాలను జారీ చేసింది.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ డి. నరసయ్య:- ఈ సంస్థను ప్రారంభించి 100 సంవత్సరములు అయిందీ. దీనికి 100 సంవత్సరముల నుంచి రూలు అఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించాలని అనడంలేదు. ఈ సంస్థలో ఒక లక్ష 4 వందల మంది సుమారుగా పనిచేస్తున్నారు. దీనిలో 100 కి పైగా కేటగిరీల డిజిగ్నీషనుగల ఉద్యోగస్థులు ఉన్నారు. ఈ రూలు అఫ్ రిజర్వేషను రోస్టర్ ప్రకారం యే సంవత్సరం నుంచి అమలు చేస్తున్నారు? కనీసం 10 సంవత్సరముల నుంచి అమలు చేస్తున్నట్లు రికార్డు ఉన్నాయా? దీనికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి.

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

పారిశ్రామిక ఆర్థిక పునర్నిర్మాణ మండలి సర్వీస్ లిమిటెడ్ కు పునరావాసం కల్పించేందుకు ఒక పథకాన్ని తయారుచేయడానికిగాను ఆపరేటింగు ఏజన్సీగా భారతీయ పారిశ్రామిక అభివృద్ధి బ్యాంకుకు నియమించింది.

రాష్ట్రప్రభుత్వం పనివారల సహకార సంఘానికి ఒకకోటి రూపాయలను ఆర్థిక సహాయాన్ని అందజేయడానికి, ఆ సంఘం వారు ఆయానిటును స్వాధీన పరచుకొని నిర్వహించినట్లయితే, ఆ సంఘానికి పేరు ఒక్కంటికి ఒక రూపాయి నామమాత్రపు ధర ప్రకారం వారి వాటాలను బదిలీ చేయడానికి, శాసనబద్ధమయిన బకాయిల పై వడ్డీని రద్దు చేసి విషయాన్ని పరిశీలించడానికి, కేంద్ర ఆర్థిక సంస్థలు అనుమతించినట్లుగా రాయితీలు ఇవ్వడానికి, సర్వీస్ లిమిటెడ్ కు పునరావాస సంస్థగా ప్రకటించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించింది.

12-1-1990 తేదీన గౌరవనీయులైన ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు జరిపిన సమావేశంలో నిర్ణయించినట్లుగా, భారతీయ పారిశ్రామిక అభివృద్ధి బ్యాంకు, ఇతర కేంద్ర ఆర్థిక సహాయ సంస్థలు, కేంద్రప్రభుత్వం చురుకుగా పాల్గొనడం ద్వారా సర్వీస్ లిమిటెడ్ ఫ్యాక్టరీని పునరుద్ధరించేందుకు అంగీకార యోగ్యమయిన పునరావాస పథకాన్ని రూపొందించమని కోరుతూ తిరిగి 1990 మార్చిలో భారతీయ పారిశ్రామిక అభివృద్ధి బ్యాంకుకు వ్యాయడ మయింది; ఆ సంస్థను పునరుద్ధరించేందుకు వారి శక్తి కొలది సహాయాన్ని చేయ వలసిందని కోరుతూ 11-8-1989న భారతీయ పారిశ్రామిక అభివృద్ధి బ్యాంకుకు లేఖ వ్యాయడమయింది పనివారల సహకార సంఘాన్ని రిజిష్టరు చేయవలసిందిగా కార్మిక, పరిశ్రమల శాఖల కమిషనర్లను కోరడం జరిగింది; యూనిటు నిర్వహణకు అవసరమయిన ప్రధాన ముడిపదార్థం ఆల్కహాల్ సరఫరా కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి లేఖ వ్రాసేందుకు రెవెన్యూ శాఖ అంగీకరించింది.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- మంత్రిగారు సభా సమక్షంలో ఉంచిన పేపర్స్ చూస్తే 12-1-1990 నాడు ఒక మీటింగు జరపడం జరిగింది. నీట్రా వారు ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులతో రన్ చేయడానికి వయబిలిట్ లేదని చెప్పినట్లు వ్యాయడం జరిగింది; ఐ.డి.బి.ఐ. వారికి వ్యాసాము, వారు ఇంకా ఆమోదం తెలుపలేదు, ఆల్కహాల్ కోసం రెవెన్యూ శాఖ అంగీకరించింది అని చెప్పడం జరిగింది. గత ఆరు సంవత్సరాల నుంచి నాలుగు వేల కార్మికులు రోడ్డు మీద పడి, కాగజ్ నగర్ స్వశాసంగా తయారై ఉంటే, ఇంకా నివేదిక అందలేదు, ఇంకా ఆల్కహాల్ కు వ్యాసాము అంటే - కార్మికులు తీరకంకు స్వర్గంలో కొట్టుమిట్టాడుతున్నారు కాబట్టి సైసిఫిక్ గా సమాధానం చెప్పమని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులతో ఫ్యాక్టరీని నడిపించే అవకాశం ఉందా? కోపరేటివ్ రంగంలోనా, ప్రైవేటు రంగంలోనా, ప్రభుత్వ రంగంలోనా? ఎంత కాలం లోపల ప్రారంభిస్తారు?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఈ ఫ్యాక్టరీ 1985 ఏప్రిల్ నుంచి లాకప్ లో ఉంది. 3500 మంది కార్మికులు ఉపాధి కోల్పోయి నానా అగచాల్లు పడుతున్న విషయం నిజమే - అది ప్రభుత్వానికి కూడా తెలుసు. 1987 అగస్టులో శాసనసభ్యులు అందరూ కోరిన కోరిక మేరకు 6-10-1987న తేదీన దీనిని సిక్ ఇండస్ట్రీస్ కంపెనీస్ ఏక్ట్ క్రింద బి.ఐ.ఎఫ్.ఆర్. కు రిఫర్ చేయడం జరిగింది - ఈ ఫ్యాక్టరీ మూతపడింది, మీరు ఏమి సలహా చెప్తారు అని.

వారు ఐ.డి.బి.ఐ.సి ఆపరేటింగ్ ఏజన్సీగా ఎప్పాయింట్ చేశారు. ఐ.డి.బి.ఐ. వారు సంపూర్ణంగా పరిశీలన పూర్తి చేసినట్లు కనపడదు. కానీ ఐ.డి.బి.ఐ. వారు కొంతవరకు విచారణ చేసి రాష్ట్రప్రభుత్వానికి రెండు, మూడు అప్పారేటివ్ స్కెమ్ము వెప్పారు. ఒకటి యారన్ అండ్ ఫ్యాబ్రిక్ డివిజనును 478 లక్షల రూపాయల అదనపు పెట్టుబడితో రివైవ్ చేసి నడిపించవచ్చు - అని ఒక మాట వెప్పారు. అది కాకపోతే యారన్ మాత్రమే 342 లక్షల రూపాయల మదుపుతో నడిపించవచ్చు అంటూవారు అనేక సూచనలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఇచ్చారు. రాష్ట్రప్రభుత్వం మీకు ఉన్న అప్పులు రుణాలు మినహాయింపు ఇవ్వాలని ఒక పెద్ద జాబితా ఇచ్చారు ఆ జాబితా చదివి వీనివిస్తాను 229 లక్షల రూపాయలుగానే-రెండు కలిపి నడిపిస్తే, లేకపోతే 161 లక్షల రూపాయలుగాని అదనంగా ఈక్విటీగాని ఇండ్రెస్ట్ ఫ్రీ లోన్గాని ఇవ్వాలని వెప్పారు. రెండవ మాట - సేంక్ష్వన్ ఆఫ్ ఫ్రెష్ టర్మ్ లోన్స్ 239 లక్షల రూపాయలు రెండు కలిపితే లేకపోతే 171 లక్షల రూపాయలు ఇవ్వాలని అన్నారు. అంతే కాకుండా వైబింగ్ ఆఫ్ ఇండ్రెస్ట్ ఆన్ ది ఎగ్జిస్టింగ్ లోన్స్ ఒక మాట వెప్పారు. రైటాఫ్ 50 పర్సెంట్ ఆఫ్ ది ప్రిన్సిపల్ ఎమౌంట్ జాబ్ స్టెండింగ్ అని ఒక మాట వెప్పారు. వైబింగ్ ఆఫ్ వాటర్ బార్డెన్ ఆఫ్ రుబ్బ్స్ 6.44 లక్షలు అని ఒక మాట వెప్పారు. స్టేట్ ఎక్స్యూజ్ డ్యూటీ 24 లక్షల 90 వేల రూ.లు రైటాఫ్ చేయమని అన్నారు. అంతే కాకుండా ఎక్స్యూజ్ డ్యూటీ ఎరియర్స్ 39 లక్షల రూపాయలు ఉండే దానిలో 50 శాతం తీసివేయమని అన్నారు. ఎక్స్యూజు ఇండ్రెస్ట్ ఎరియర్స్ 44 లక్షల రూపాయలు ఉంది - అది తీసివేయమన్నారు. డిస్కంట్ డ్యూటీ ఎక్స్యూజ్ డ్యూటీ 67 లక్షల 42 వేల రూపాయలు ఉంది. అది తీసివేయాలని అన్నారు. పవర్ కట్ లేకుండా ఎగ్జంప్షన్ ఇవ్వమని అన్నారు. సప్లయ్ ఆఫ్ ఫుల్ రిక్యూర్ మెంట్ ఆఫ్ ఆల్టర్నెట్ ఫర్నిషింగ్ గ్యారంటీ ఆఫ్ ఫ్యూచర్ లెండింగ్ ఆఫ్ బ్యాంక్స్ ఎట్రస్ట్రా. ఈరకంగా అనేక సూచనలు ఐ.డి.బి.ఐ. వారు తాత్కాలికంగా చేశారు. దానిని చూసి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మరల ఏమి చేయటం అని 12-1-1990వ తారీకున సమావేశం ఏరివి, ఆ సమావేశంలో వేదినన్నించిన సూలంగా చర్చించాము. ఆ రోజు ఒక నిర్ణయం చేశాము. ఐ.డి.బి.ఐ. వారికి మరల త్వరితంగా ఉత్తరం వ్రాసి, మీరు ఏమి చేస్తారు, మీ ఫయిన్ డెసిషన్ ఏమిటి - బి.ఐ.ఆర్.ఎఫ్.కు కూడా మీ ఫయిన్ ఫయిండింగ్ ఇవ్వాలనే మాట కూడా వ్రాసాము. ఉయ్ ఆర్ ఎంక్వసేట్ లుకింగ్ టు డైర్ రిపోర్ట్. ఒకటి రాష్ట్రప్రభుత్వానికి సంబంధించినంత వరకు వర్క్స్ కోపరేటివ్ సొసైటీ రిడిస్టర్ చేసుకొని వారు జేకప్ చేస్తే వారికి అప్పగించడానికి, ఒక కోటి రూపాయల పెట్టుబడి సమకూర్చడానికి కూడా మేము అంగీకరించాము.

శ్రీ కె. రమాకాంత్:- గతంలో సర్నిటీ ఫ్యాక్టర్ల మూసివేయడం మూలంగా కార్మికులకు ఉపాధి కల్పించాలని, వారి అక్కడ ఉన్న సింగరేణిబొగ్గు గనులలో ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించడానికి మాజీ ప్రభుత్వ వీఫ్ సిఫ్ కె.వి. నారాయణరావుగారు ప్రయత్నించిన మాట వాస్తవమా? అయితే ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? సర్నిటీ ఫ్యాక్టర్లని ఎట్లా పరిస్థితులలోను ఈ ప్రభుత్వం తెరవదని, అంతకంటే కొత్త ఫ్యాక్టర్ల తెరుస్తే మంచిదని, మంత్రి జి.వి. సుధాకరరావుగారు అదిలాబాదు జిల్లా పర్యటనలో ఉన్నప్పుడు, కాగజ్ నగర్ పర్యటనలో ఉన్నప్పుడు పత్రికా ప్రతినీధులతో అన్న మాట వాస్తవమా? 16-2-1990 కార్మిక మంత్రి

మిస్టర్ స్పీకర్:- అన్ని ప్రశ్నలు ఒకేసారి అడిగితే ఎలా? ఫస్ట్ దానికి సమాధానం చెప్పనివ్వండి.

శ్రీ కె. రమాకాంత్:- అక్కడ ఉన్న కార్మికులకు సింగరేణి బొగ్గు గనులలో ఉపాధి కల్పించడానికి మాజీ ప్రభుత్వ షేఫ్ విప్ కె.వి. నారాయణరావుగారు ప్రయత్నం చేసిన మాట వాస్తవమా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెళ్ళు నుంచే అక్కడ పని చేసిన వారికి సింగరేణి కాలరీస్ లో పని కల్పించాలని ప్రయత్నం అక్కడ ఉన్నట్లుగా నాదగ్గర సమాచారం లేదు. ఒకవేళ మాజీ ప్రభుత్వ షేఫ్ విప్ గారు ఆయన హోదాలో ఏమన్నా ప్రయత్నం చేశారేమో నాకు తెలియదు.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి (ఖైరతాబాద్):- సర్సిల్క్ ఫ్యాక్టరీ లాకౌట్ జరిగింది. ఈ లాకౌట్ ఎప్పుడు అయింది, ఎందుకు అయింది, లాకౌట్ కు దారి తీసిన కారణాలు ఏమిటి? నేను మే ద్వారా మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. వర్కర్స్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ పెట్టుకుని నడపాలంటే సాధ్యమయ్యే పని కాదు. ఆరు సంవత్సరాలయింది, వారికి తినడానికి తిండి లేదు. భార్య పిల్లలు రోడ్డు మీద తిరుగుతున్నారు. వారు ఆత్మహత్యలు చేసుకోవడం కూడా జరిగింది. గత ప్రభుత్వంలో కూడా అడగడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వంలో మేటింగు పెడుతున్నాము, ఫ్యాక్టరీ తెరిపిస్తాము, చేస్తాము అని చెప్పడం జరిగింది - ఏమే జరగలేదు. మీరు ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు? కార్మికులు కోఆపరేటివ్ కు డబ్బు ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. తినడానికి తిండి లేదు, కట్టడానికి బట్ట లేదు, ఉండడానికి ఇల్లు లేదు. సర్ సిల్క్ ఫ్యాక్టరీ కాక, డి.బి.ఆర్. మీల్స్ ఉంది, కృషి ఇంజనీస్ ఉంది. సుమారు 4000 మంది కార్మికులు పనిచేసే వారు, 5 సంవత్సరాలు అయింది వారు ఆత్మహత్యలు చేసుకోవడం జరిగింది. ఒక మర్రి చెట్టు క్రింద ఉరి వేసుకోవడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. మీరు ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు? బి.ఎఫ్.ఆర్. కు పంపితే, బి.ఎఫ్.ఆర్. మేటింగుకు అప్పుడు మన ప్రభుత్వం తరఫున ఎవరైనా ఎటెండే అయ్యారా? ఎన్ని రోజుల్లో ఈ ఫ్యాక్టరీ తెరుస్తారు? కోఆపరేటివ్ అయ్యేది కాదు. లాకౌట్ లో ఉన్న ఫ్యాక్టరీలు తెరిపించ లేకుండా ఉన్నాము. కార్మికులు నడిపంబాలంటే అయ్యే పరిస్థితి కాదు. ప్రభుత్వం ఎప్పుడు తెరిపిస్తుంది? ఇది చాలా పెద్ద ఇష్యూ. గత ప్రభుత్వం చేయలేదు, మీరు ఏమి చేస్తారు, తెరపిస్తారా లేదా చెప్పాలి.

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, యీ ప్రభుత్వం దీనిని సాధ్యమైనంతవరకు తెరిపింపే దానికి ఒకే మార్గం - వర్కర్స్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ రిజిష్టరు చేస్తాము, చేసుకోండి అని రూ. 1 కోటి యిస్తామని కాళ్ళు చేతులు ముడుచుకుని కూర్చుంటే ప్రయోజనం లేదు. అది అవుతుందో, లేదో మరొక అల్టర్నేటివ్ యేమైనా ఉందా? బి.ఎ.ఎఫ్.ఆర్. యేమి పెపుతుంది? లేకపోతే ఐ.డి.బి.ఐ. యేమి చెబుతుంది? ఐ.డి.బి.ఐ. దగ్గర నుంచే సెంట్రల్ గవర్నమెంటు యితర సెంట్రల్ ఫైనాన్సియల్ యినిస్టిట్యూషన్స్ సహకారం యెట్లా ఉంటుంది? అని కూడా పరిశీలన చేయిస్తాము. మాకు చేతన్నెంత మేరకు చేసేది దీనిని ఆలోచింపే ప్రయత్నంలో ఉన్నాము. ఏదో ఒక మాట చెప్పి ఉరుకోవడం కాదు. తెల్లవారేటప్పటికి తెరిపిస్తామని చెప్పి మేము వెనక్కుపోవడం కాదు. తెరవించలేకపోవడం కూడా కాదు. అజంజాహీమీల్స్ విషయంలో తమరు సి.ఎం. గారి స్టేటుమెంటు విన్నారు. ఫ్యాక్టరీ మూతపడడం వల్ల ఉపాధి కోల్పోతున్నారనే ఆందోళనను తీసుకుని వారికి ఉపాధి కల్పించడానికి దీనిని

తెరిపించడానికి సకల ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. దీనితో కూడా చెప్పినాను. 12-1-1990న అంటే యీ గవర్నమెంటు వచ్చిన కొద్ది రోజులకే ఒక సమావేశాన్ని యేర్పాటు చేసినాము. మరల దీనిని త్వరితంగా వోసెస్ చేయించే దానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:- ఇది ముఖ్యమైన యిష్యూ. ఆ మీటింగ్ కు యెవరూ రాలేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ప్రతి మీటింగుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రతినిధి హాజరయినారు.

డాక్టర్ ఎస్. వేణుగోపాలాచారి (నిర్మల్):- 16-2-1990న గౌరవనీయులైన కార్మిక శాఖా మంత్రిగారు సరెసిల్క్ ఫ్యాక్టరీని సందర్శించి ఆ మీల్గులోని యంత్రాంగం బాగా పని చేస్తున్నదని, అది లాభాలతో నడపబడుతున్నదని పరిశీలించిన మాట వాస్తవ మేనా? అయినచో ఆ మీల్గును యెప్పుడు తెరిపిస్తారు? గత ప్రభుత్వం కార్మికులకు చేసిన సహాయం యెంత? ఆ సరెసిల్క్ ఇప్పుడయినా కార్మికులను ఆదుకోవడానికి మనిషికి రూ. 1000లు చొప్పున యిస్తారా? కార్మిక సహకార సంఘానికి డెహ్లాజీ సెక్రటరీ లేఖ నెం. 621 ఐ.ఎఫ్. సెల్ ద్వారా రూ. 1 కోటి లు యిస్తామని అన్న మాట నిజమేనా? మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- 5 సంవత్సరములు మూతపడితే మెదలకుండా ఉరుకుని 4 నెలల్లో మీరు యేమీ చేసినారు, యెందుకు తెరిపించ లేదు, యింకా యెప్పుడు తెరిపిస్తారని, సాయిత్రమా, మధ్యాహ్నమా అని లగ్గుం చెప్పమంటే యేమీ చెబుతాము? 5 సంవత్సరములు మూతపడి ఉంది, మీరేమీ చేసినారు అని అంటే 4 మాసాలలో మేము కూడా ఒక మీటింగు హోల్డ్ చేసినాము. యాక్ ఎన్ ఆల్టర్నేటివ్ ఐ.డి.బి.ఐ నుంచి యిచ్చిన వివరాలన్నీ చదివి వీనిపించి యిది మాత్రమే కాదు సెంట్రల్ ఇనిస్టిట్యూషన్స్, నుంచీ మీ సహాయం యేమిటి? మీరు కూడా యివ్వాలని కోరుతూ అన్ని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. ఇదే కాకుండా దీనికి కావలసిన ఆల్టర్నేట్ యివ్వాలనే మాట కూడా రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు నుంచి కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాయడం జరిగింది.

శ్రీ డి. నర్సయ్య (అనిఫాబాద్):- ఈ సరెసిల్క్ ఫ్యాక్టరీని తెరిపించడానికి కొన్ని రాయితీలు రూ. 1 కోటిలు ప్రభుత్వం మంజూరు చేయడం చాలా సంతోషం. కానీ సౌత్ ఇండియా టెక్స్టైల్స్ యిండస్ట్రీస్, కోయంబత్తూరు వారు అపిడ్కోవారు బయలుపరచిన వ్యవహారంలో యిప్పుడు రెండు అభిప్రాయ భేదాలు ఉన్నాయి. ఆల్టర్నేట్ బేస్ యారన్ ప్రకారం యీ సరెసిల్క్ ఫ్యాక్టరీని తెరవడానికి మార్కెట్లో విలువ లేదని, ఒక అభిప్రాయం, రెండవది యీ క్వాలిటీకాకుండా వేరే యెదైనా యారన్ ప్రకారం యిది తెరెస్ట్ మార్కెట్లో విలువ ఉంటుందనే అభిప్రాయం వ్యక్తం చేసినారు. ఇప్పుడు యే యారన్ ప్రకారం యీ ఫ్యాక్టరీని తెరిపించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను యింతకు ముందే చెప్పినాను. ఒక మార్గంలోనే పెడితే సాధ్యం అవుతుందో? లేదో? కానీ కాలయాపన అవుతుందేమోనని. ఇప్పుడు వారు ఒక మాట చెప్పినారు. అపిడ్కో గురించి కానీ లేకపోతే సౌత్ ఇండియా వారి దగ్గర నుంచి కానీ ఐ.డి.బి.ఐ. బి.ఐ.ఎఫ్.ఆర్ తరపున నుంచి కొన్ని వారు యిచ్చిన సలహాలు తీసుకుంటున్నాము. ఇంతవరకు ఏ పద్ధతిలో ఆల్టర్నేట్ బేస్ చేసుకుని యారన్ పొందామో చేయడమా? లేక మరొక రకంగా అనేది నిర్దేశం చేయలేదు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు (హిందూపూర్):- దీని విషయంలో గత ప్రభుత్వ విధానం వర్చకు వచ్చింది కాబట్టి అప్పుడు చేసిన విధానం గురించి చెప్పడం కూడా ధర్మంగా భావించి చెప్పడం జరుగుతోంది. ఇదివరకు కూడా ఒక కమిషన్‌ను నియమించడం జరిగింది. ఆ కమిషను రిపోర్టు కూడా యిచ్చినారు. ఇది కాలదోషం పట్టిన పరిశ్రమ. ఇది యే విధంగా సమర్థనీయం కాదు. కాబట్టి దీనిని రివైవ్ చేయాలని రిపోర్టు యిచ్చినారు. అప్పటి గవర్నమెంట్ కార్మికులకు రూ. 1 కోటి లు యిస్తామని, నేను యీ శాసనసభలోనే హామీ యివ్వడం జరిగిందని గతంలో జరిగిన విషయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను. కాబట్టి రూ. 1 కోటి యివ్వడం యీ ప్రభుత్వమే కాదు, అప్పుడు కార్మికులు తీసుకునే పక్షంలో వారికి యిస్తామని ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. మొన్న అజంజాహ్ మీట్స్ విషయంలో డి.బి.ఆర్. మీట్స్ విషయంలో రూ. 100 కోట్లు కేంద్రప్రభుత్వం రుణం యిస్తామన్నది. ఇది ఎట్లాగూ కాలదోషం పట్టిన పరిశ్రమ. ఇదివరకు దాని విషయంలో చాలా తప్పులు జరిగినాయి. దానిని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు అనుకున్న నిర్ణయాలకు అనుగుణంగా దీనిని అధునికీకరణం చేస్తారా? కార్మికులకు జీవన భృతి కల్గిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- గౌరవనీయులు ప్రతిపక్ష నాయకులు ఏదో కమిషన్‌ను యేర్పాటు చేసినామన్నారు. ఆ కమిషన్‌ను యేర్పాటు చేసినట్లుగా యిక్కడ రికార్డ్ లేదు. సాత్ ఇండియా టెక్నిషియన్ రిసెర్చ్ అసోషియేషన్ వారిని దీనిని స్టడీ చేయాలని. It is a consultancy organisation - it is not a Commission. ఇది వారు యిచ్చిన రిపోర్టు అని చెప్పినాను. అనేకమైన రిపోర్టులు తెప్పిస్తున్నాము. దీనిని సాధ్య మైనంత తొందరతో తెరిపించే దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- దీనిని గురించి మనవిచేస్తున్నాను. దీని విషయంలో కమిషన్ వేయలేదు. అన్నారు. ఇది కేవలం తప్పు త్రోవను పట్టించేటట్లుగా ఉంది. కమిషన్‌ను వేయడం జరిగింది. ఆ కమిషను వారు రిపోర్టు యివ్వడం జరిగింది. It is on record. ఆ కమిషన్‌ను వేయడం జరిగిందని స్పష్టం చేస్తున్నాను.

Sri K. Rosaiah:- Sir, I once again categorically deny what the Opposition Leader says. No Commission was appointed. Let him say when it was appointed with whom. On record, with the Government, it is not correct to say that a Commission was appointed.

శ్రీ ఎస్. సంతోషరెడ్డి (ఆర్కూరు):- నేను రెండు సంవత్సరముల క్రితం పత్రికలలో ఫుల్‌పేజీ అడ్వర్టైజ్‌మెంటు చూసినాను. అప్పుడున్నటువంటి ముఖ్యమంత్రిగారి చిత్త ప్రభాన్ని పెద్దగా వేసుకుని సర్వీస్‌కి ఫ్యాక్టరీని తక్కువం తెరిపించడం జరుగుతుందని చెప్పడం చూసినాను. అదేవిధంగా మే డే సందర్భంగా సర్వీస్‌కి ఫ్యాక్టరీని తెరిపిస్తామని అన్నారు. కానీ లక్షలు, లక్షలు ప్రకటన మీద ఖర్చు చేసి కార్మికుల జీవితాలతో చలగాటం ఆడినారు తప్ప ఆ ప్రకటన మీద ఎంత డబ్బు ఖర్చు అయింది బెబుతారని చూసినాను. కార్మికుల దయనీయమైన స్థితి చూస్తే, 10 మంది కార్మికులు అత్యవసరం చేసుకున్నారు. 10,000 మంది వలసపోయిన కార్మికులను ఆదుకోవడానికి యీవాడు మంత్రిగారు ఒక కోటి రూపాయలు యిస్తున్నామని చెప్పినారు. దీనికి ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను. ఇది

మానవతా దృష్ట్యా దీనిని తెరిపించవలసిన బాధ్యత యీనాడు పృథుత్వం మీద ఉంది. కనుక దీనిని తక్షణం తెరిపించి కార్మికులను ఆదుకోవడానికి పృథుత్వం పృథుత్వం వేస్తుందా? అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఎడ్వర్ ట్విట్ మెంట్ విషయం వేరే విషయం. దాని గురించి సమాచార మంతిగారు చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఆ సమాచారం నా దగ్గర లేదు. ఫ్యాక్టరీ పార్లమెంటువానికి శ్రద్ధ తీసుకుని అన్ని పృథుత్వాలు చేస్తాము.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంతిగారు నన్ను ఆజాంజావా మీల్చు. డి.బి.ఆర్. మీల్చును కూడా 100 కోట్ల రూపాయలు పాకేజీ పథకంలో తీసుకుంటున్నట్లుగా పృథుత్వం వారు. సర్వీస్ ఫ్యాక్టరీని కూడా చేర్చి ఉంటే బాగా ఉండేది. దాని గురించి వేర్పించే విషయంలో యిప్పుడైనా పృథుత్వాన్నిరా? వేరికి సింగరేణి కాలరీస్ లో ఉద్యోగాలు యిప్పించాలని గత పృథుత్వము డెనిషను తీసుకోవడం జరిగింది. అప్పటి ముఖ్య మంతిగారి సమక్షములో సింగరేణి కాలరీస్ ఉద్యోగస్థులతో జాయింట్ మీటింగు పెట్టి ఈ డెనిషను తీసుకోవడం జరిగింది. దాని గురించి పృథుత్వం చేస్తారా? అప్పటి నిర్ణయాన్ని అమలు చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వారు చేసిన మొదటి సూచన - నేషనల్ టెక్నోలజీ ఫ్యాక్టరీస్ 100 కోట్ల పేకేజీ పథకంలో సర్వీస్ ఫ్యాక్టరీని కూడా చేర్చమని సూచన చేశారు. మంచి సూచన. నన్నునే గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంతిగారు దీని విషయం పృథుత్వం చేయడం జరిగింది. అందుకు వారు అంగీకారం తెలుపలేదు. నేక్వి ట్విట్ ము ఆలోచన చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. త్వరలో తెరిపించడానికి పృథుత్వం చేస్తాము. సింగరేణి కాలరీస్ లో ఉద్యోగాల విషయంలో కొంతమందిని తీసుకునే పృథుత్వం వేశారని చెప్పినారు. నిర్ణయం తీసుకున్నారని చెప్పారు. దానికున్న పృథుత్వము ఏమిటో చూస్తాను. తీసుకోబోతున్నారో లేదో చూస్తాను.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- ఈ పృథుత్వము ఆ పృథుత్వము అని కాకుండా మే ద్వారా నేను కోరేది ఏమిటంటే 4000 కార్మికుల బతుకు సమస్య కాబట్టి ఈ ఫ్యాక్టరీని తొందరగా రీటెన్ చేయడానికి పృథుత్వం చేస్తారా? వారికి కాంపెన్సేషను, భృతి యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను యిప్పుడే స్క్రాయిట్ ఎవే దీనికి సమాధానం చెప్పలేను. We shall look into it. తప్పనిసరిగా తెరిపించడానికి పృథుత్వం చేస్తాను. యిదివరలో కాంపెన్సేషను యివ్వడం జరిగింది. యిప్పుడు ఆ విషయం ఏ స్టేజీలో ఉందో ఏ మాదిరిగా యివ్వగలుగుతామో పరిశీలన చేస్తాము.

Mr. Speaker:- No more supplementaries.

వీశాఖ ఉక్కు కర్మాగారానికి తాండవనదీ నుండి నీటి మళ్ళింపు

256-

*146- శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు (తుని):- ముఖ్యమంతి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారానికి 'తాండవనదీ' నుండి నీటినిమళ్ళించే ప్రతిపాదన ఏదైనా కలదా?

(ఆ) అయినచో, అందుకు కారణాలెవ్వి?

పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖామంత్రులు (శ్రీ ఆర్. బెంగారెడ్డి):-

(అ) అవునండీ. తాత్కాలికంగా నీటిని మళ్ళించడం జరుగుతుంది.

(ఆ) (1) ప్రస్తుతం రాజీవాడ లింకుకాలువ నుండి నీరు పొందుతున్న విశాఖ పట్టణం స్టేలు ప్లాంటు ప్రాజెక్టుకు నీటి సరఫరా అనుబంధించడం.

(2) విశాఖ స్టేలు ప్లాంటులో అనేక యూనిట్లు పని ప్రారంభించినందున ఏలేరు ఎడమ ప్రధాన కాలువ పూర్తి కావడంతో జోష్యం జరుగుతున్నందున ఆ ప్లాంటుకు సరిఫడే నీరు సరఫరా చేయడం.

శ్రీ కె. కళావెంకటరావు (ఉజుకూరు):- నెక్స్టుమంత్ మూడవ తేదీన ప్యూమ్ మినిష్టరు రాబోతున్నారు. ఏలేరు రిజర్వాయరు పూర్తి చేయడానికి ఎంత కాలం పడుతుంది? టెక్నికల్ డిఫెక్ట్ రెండు సార్లు వచ్చి పాడైపోయినది. మూడవ సారి వచ్చింది, దాని ఎర్రర్ ఏమిటో తెలిసిందా? ఎప్పటిలోగా ఏలేరు రిజర్వాయరు పూర్తి చేసి విశాఖపట్టణం - స్టేల్ ప్లాంటుకు నీరు అందిస్తారని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. బెంగారెడ్డి:- జూన్ ఆఖరులోగా పూర్తి అవుతుంది. ప్రారంభోత్సవ సందర్భంగా పూర్తి అవుతుంది. టెక్నికల్ డిఫెక్ట్ తేసి వేశారు. జూను ఆఖరిలోగా నీరు అందించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. కళావెంకటరావు:- పాడైన సార్లంగము పూర్తి చేసినారా? డిఫెక్ట్ రెక్టిఫై చేయగలుగుతారనే నమ్మకం అక్కడున్న వారికి కుదరడం లేదు. డిటెయిల్స్ వివరిస్తారా?

శ్రీ ఆర్. బెంగారెడ్డి:- యిది తాండవ రిజర్వాయరుకు సంబంధించినది. ఏలేరుకు సంబంధించినది కనుక వారికి ఇన్ఫర్మేషను కావాలంటే పంపుతాను. జూను నెలాఖరులోగా నీరు అందివ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ రెడ్డి సత్యనారాయణ (మాడుగుల):- తాండవ రిజర్వాయరు నీరును విశాఖపట్టణం స్టేల్ ప్లాంటుకు మళ్ళించడం వలన రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. పూర్తి స్థాయి నీరు ఉండకపోవడం జరుగుతుందేమోనని, యిబ్బంది కలుగుతుందేమోనని అనుమాన పడుతున్నారు. కొంతకాలం తరువాత - జూనులో ఏలేరు రిజర్వాయరు పూర్తి అయిన తరువాత నీరు మళ్ళింపు ముగిస్తారా? ముగింపకపోతే అదనపు నీరు 2 టి.యం.సి ఉంటుంది కాబట్టి మళ్ళించిన తరువాత దానిని అదనపు ఆయకట్టుక్రింద తాండవ నదీ క్రింద యిస్తారా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. బెంగారెడ్డి:- తాండవ ప్రాజెక్టు క్రింద 19,440 యకరాలకు నీరు అందించడం జరుగుతున్నది. రబీకి కూడా ఎక్కువగానే నీరు ఉంటుంది. వాటరు ఎవ్వేల్మ రిలే బట్టి నిర్మిస్తారు. 1984లో 2500 యకరాలు, 1986-87లో 8,300 యకరాలు,

1987-89లో 2,900 యకరాలు, 1988-89లో 2540 యకరాలు నేరు యివ్వడం జరిగింది. 0-37 టి.యం.సి. వాటరు పోత యింకా 0-63 బ్యాటెన్సు వాటరు యివ్వలేదు. పోగా 0-8 వాటరు ఉంది ఖరీఫ్ కు వాడుకోవచ్చు.

శ్రీమతి వి.జె. అమృతకుమారి (పాలకొండ):- విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారానికి ఎంత వాటరు అవసరం ఉంటుంది. వెంటనే అంత వాటరు సప్లయ చేయగలుగుతున్నారా, లేదా మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- 73 మీలీయన్ల గ్యాలన్ల నీరు అవసరం ఉంది.

శ్రీ కోళ్ల అప్పలనాయుడు (ఉత్తరపల్లి):- స్టేట్ ప్లాంటు ఏజిటేషన్ల సమయంలో అప్పటి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము రైవాడ ప్రాజెక్టు ఎగ్రికల్చర్ పర్వస్ అని నిర్ణయం చేయబడినది. తాత్కాలికంగా రైవాడ ప్రాజెక్టు నీరు సప్లయ చేస్తున్నారు. ఏలేరు ప్రాజెక్టు పూర్తి అయితే రైవాడ ప్రాజెక్టు నుంచి నీరు రైతులకు అందించగలుగుతారా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- రైవాడ ప్రాజెక్టు నుంచి నీరు యిస్తున్నారు. ఏలేరు రిజర్వాయరు జూను లోపల పూర్తి అవుతుందని చెప్పడం జరిగింది. దాని తరువాత రైవాడ ప్రాజెక్టు క్రింద ఆయకట్టుకు తీసుకోవడం విషయం పరిశీలించడం జరుగుతుంది. నీరు యిస్తున్నాడు కాబట్టి తక్కువ కాదు అని అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిపావ్. రామచంద్రరావు (తాళ్లరేవు):- తాండవ నది మీద రిజర్వాయరు అక్కడ. రైతాంగం కోసము నిర్మయించిన ప్రాజెక్టు. విశాఖపట్టణం స్టేట్ ప్లాంటుకు నీరు అందించాలని అట్లాంటి జి.ఓ.లు పాసు చేసినట్లు తెలిసినది. నీరు వారికి ఎందుకు అవసరం వచ్చింది. తుని నియోజకవర్గం, పాయకరావుపేట నియోజకవర్గం నర్సంపేట రైతులు, అందోళన ప్రభుత్వానికి తెలియచేశారు. స్థానిక శాసనసభ్యులు కూడా తెలియచేశారు. మీకు విజ్ఞప్తులు వచ్చినవా? ఆ వివరాలు తెలియవేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- నేను ముందే చెప్పాను. తాండవ రిజర్వాయర్ నుండి యివ్వడం వలసిన ఖరీఫ్ నీరు ఇవ్వడం జరిగింది. అక్కడ లోపం ఏమీ లేదు. ఖరీఫ్ కు ఎక్కువ నీరు అడిగితేనే రైతుకు ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ అక్కడ స్టేట్ ప్లాంట్ లో గ్లాస్ ఫర్మేషన్ కు కూడా నీరు అవసరమని వారు కోరడం జరిగింది. ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసి, ఆ కమిటీ యొక్క సిఫారసుమేరకు తాండవ రిజర్వాయర్ నుండి నీరు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. తొందరలో ఇది పూర్తిచేయాలనే ఉద్దేశముతోనే ఇనాగరెషన్ పట్టాలనే ఉద్దేశముతో ఇంతకుముందు ప్రభుత్వము ఏలేరుకూల్ కు జాప్యము చేయడంవల్ల, ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత, ట్యాంక్ ఫోర్స్ ను పెట్టడం జరిగింది. వారికి డెలిగేషన్ ఆఫ్ పవర్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఎంత ఇమిడియేట్ గా చేయాలో అంత ఇమిడియేట్ గా జూన్ సెక్స్ లోపల నీరు ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

(ఇంటరవ్యూస్)

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వము జాప్యము చేసిందని, ఏమీ చేయలేదని...

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను పర్మిట్ చేయడం లేదు. లేటెస్ట్ నిర్ణయం - టి.ఎ.సి.లో నిర్ణయంవేసుకొన్న ప్రకారం, ప్రశ్న అడిగిన వారికి రెండు ఉప-ప్రశ్నలు, తరువాత ఒక ఉప ప్రశ్ననేమో ఉపన్ టు అల్.

(ఇంటరప్షన్స్)

వైర్ అడ్జస్ట్ చేసేటప్పుడు ఎవరు కూడా ఇంటరప్ట్ చేయకూడదు. మన నిర్ణయం ఏమంటే, మూడు సప్లిమెంటరీస్ వుండాలి. రెండు ప్రశ్నలు అడిగిన వారికి, ఒకటి ఇతరులకని వుంది. దాన్ని పాటేస్తే మనము కంప్లెట్ చేస్తాము ప్రశ్నలన్నీ. చాలా ముఖ్యమైనవి కాబట్టి, అట్లాగే 1-2 ప్రశ్నలను అడగనివ్వాలి. దీనిమీద ఇక ఏమీ లేదు. ప్రశ్న నెం. 776 హౌం మినిష్టర్....

(ఇంటరప్షన్స్)

Don't enter into argument without knowing the facts.

నిజామాబాదు సమీపంలోని మాధవనగర్‌లో సాయిబాబా మందిరంలో దొంగతనము

257-

*776- శ్రీ యస్. చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపేదరా:

(అ) 5-1-1990 తేదీ రాత్రి నిజామాబాద్ సమీపంలోని మాధవనగర్‌లో సాయిబాబా మందిరంనుండి సుమారు 60 వేల రూపాయల విలువగల ఆస్తి దొంగిలించ బడిన విషయము వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, నేరస్థులను పట్టుకొని దొంగిలించబడిన ఆస్తిని రాబట్టుటకు తీసుకొన్న చర్యలేమి?

రెవెన్యూ, న్యాయ, కోర్టులు శాఖామంత్రి (శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి):-

(అ) కొందరు గుర్తు తెలియని నేరస్థులు దొంగతనం చేసి నగదుమొత్తంతో పాటు అన్నీ కలిపి రూ. 27,000/-ల విలువగల ఆస్తిని దోచుకుపోయారనేది వాస్తవమే. కానీ రూ. 60 వేలు మత్యం కాదు.

(ఆ) నిజామాబాదు డిల్లీ, డివ్‌పల్లీ పోలీసు స్టేషనులో భారత శిక్షాస్మృతి 457, 380వ విభాగాల క్రింద నేరం నెం. 4/90 గా ఒక కేసు రిజిస్టరు చేయడమయింది. మహా రాష్ట్రానికి చెందిన నేరస్థులు ఈ దొంగతనం చేసి వంటారని గట్టిగా అనుమానించడం జరిగింది. దర్యాప్తు కొనసాగుచున్నది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఈ నేరం జరిగి సుమారు 4 నెలలయింది. అంతే కాకుండా, ఈ రోజు రాష్ట్రములో ఎక్కడ చూచినా, దొంగతనాలు, దొంగల బెడద ఎక్కువయింది. బందిపోట్లు బస్సుల్లో దోపిడీలు చేయడం, కాలనీలలో దోపిడీలు జరగడం ఎక్కువయి పోయింది. అంతేకాకుండా, దేవాలయాలలో ఘోరాలు జరుగుచున్నవి.

దేవాలయాలలో జరిగిన దానిని గురించి అడిగితే 27 వేలం మాత్రమే, 67 వేలు కాదని అంటున్నారు. మా ఇన్‌వెస్టిగేషన్ ప్రకారం 60 వేలు అని వచ్చింది. ఇంకా, మహారాష్ట్ర నుండి దొంగల ముఠా వచ్చినట్లు అనుమానిస్తున్నారు. ఎన్ని రోజులలో వారిని ఎరెస్టు చేశారు? రెండవ విషయం, ఈ రాష్ట్రములో దొంగల బెడద ఎక్కువయిన మాట వాస్తవమేనా? దీన్ని ఏవిధంగా అరికట్టడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తున్నది?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఇప్పుడు ఈ దొంగతనాల విషయం చూచినప్పుడు, నిజంగా దొంగతనాలు జరుగుతున్నాయి కాదని ఎలా చెప్పగలము? ఇది దేవాలయంలో జరిగిన దొంగతనం, దీనిని గురించి చెప్పాలన్నప్పుడు నేను ఆ ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చాను. ఈ మధ్య చాలా ఎక్కువ దొంగతనాలు జరిగాయని వారు అన్నారు. 1987, 1988, 1989 ఇప్పటివరకు వివరాలు చూస్తే, 1987లో దేవాలయాలలో జరిగిన దొంగతనాల సంఖ్య 194 వుంది. 1988లో 222 వుంది. 1989లో అది 120కి వచ్చింది. ఇప్పటిదాకా 62 దొంగతనాలు జరిగాయి. ఇవి వున్నటువంటి వివరాలు.

(ఇంటర్వ్యూస్)

ఈ పర్మిక్యులర్ కేసులో జరిగిన క్రిమిన్ నెం. 4/90 లో రిజిస్టరు చేశారు. There is a definite information that a gang from Maharashtra, which is highly notorious in committing such type of crimes, is in operation in the State. అనేది పోలీసు వారి దగ్గర్నీ ఒక రిపోర్టు వుంది. ఈ అఫెయిర్ కూడా వారే చేశారని అన్నట్లుగా కొన్ని ఆధారాలున్నాయి. అది విచారణ జరుగుచున్నది. Already one special party is on the job. వేలైన వర్యలన్నీ తీసుకోవడం జరుగుచున్నదని సవినయంగా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. The special party is already on the job and in the best interest of the case it is not advisable to disclose further. అని కూడా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు (డిప్యూటీ):- ఇప్పుడు ఏ ప్రభుత్వములో ఎక్కువ జరిగిందనేది కాదు. మంత్రిగారికి తెలిసే వుంటుంది. నిజామాబాదులో పరిస్థితి ఎట్లా వుందంటే, ఇవాళ రాడికల్ మూమెంట్స్ వున్నాయనే ఉద్దేశముతో దొంగతనాలు అక్కడ చాలా ఎక్కువగా జరుగుచున్నాయి. రాత్రిళ్లు పోలీసు పెట్రోలు వెళ్ళడం లేదు. ఎందుకంటే, ఉదాహరణకు చాలా సీరియస్ గా వుంది ప్రాబ్లెం అక్కడ. మొన్ననే ఒక మండలంలో...

మిస్టర్ స్పీకర్:- కృతజ్ఞుడను చూడండి. ఉపోద్ఘాతం వద్దు.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:- మొన్ననే సజీవదహనం జరిగిందని వేవర్స్ వచ్చింది. పోలీసు మూవ్మెంట్ లేదు. అక్కడ ప్రాబ్లెం సీరియస్ గా వుంది. రాను రాను పోలీసు ఏమీ చెబుతున్నారంటే, మీకు మీరే రక్షించుకోండి అని చెప్పే పరిస్థితి క్రియర్ గా వుంది. అటువంటిది లేకుండా చేస్తారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఒకవేళ వాస్తవమే అయితే, అటువంటిది జరుగకుండా చూస్తానని గౌరవనీయ సభ్యులతో మనవి చేస్తున్నాను.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి (కమలాపురం):- దేవాలయాల్లో దొంగతనం అనేది చాలా నీరియస్గా తీసుకొని విచారణ జరుపవలసిన అవసరం వుంది. ఎందుకంటే పాపం, దేవుడు కళ్లు మూసుకొని వుంటాడు. ఆయన ఏమీ చెప్పలేరు. మంత్రిగారు అయినా చొరప తీసుకొని, దొంగతనాలను అరికట్టడానికి ప్రత్యేక ఫోర్స్‌ను పెట్టి, జరిగిన వాటికి రికవరీ ప్రయత్నం చేయాలి. ఇంతకు ముందు, గత శాసనసభలో ఒకటి అడిగాను. తిరుపతి దేవస్థానమునకు సంబంధించి, వెంకటేశ్వరస్వామి దగ్గర హారతి ఇచ్చే వాస్తవం ఎత్తుకొని పోయారని మేము రెయిజ్ చేయడం జరిగింది. ఆ వాస్తాన్ని గురించి విచారణ జరిపింపి వెంటనే రికవరీ చేయిస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది నిజామాబాదుకు సంబంధించింది.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ఇది మరొక దేవాలయంలో జరిగిన దొంగతనం గురించి అడుగుతున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- వారు ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే సమాధానము చెప్పగలను.

మెదక్ జిల్లా, పెద్దగొట్టముక్కుల సర్పంచ్ నిధుల దుర్వినియోగం

258-

*1358- సర్వశ్రీ వి. నారాయణరావు (మునుగోడు), సి. విఠల్‌రెడ్డి (నర్సాపూర్), డి. చినమల్లయ్య (ఇందుర్తి):- పంచాయితీరాజ్ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) మెదక్ జిల్లా, శివం పేట మండలములోని పెద్దగొట్టముక్కుల సర్పంచ్ జవహర్ రోడ్‌గార్ యోజన మరియు పంచాయితీరాజ్ క్రింద అరెస్ట్ వేల రూపాయల మేరకు నిధులను దుర్వినియోగం చేసినాడని 2-2-1990వ తేదీన శ్రీ సిపాద్. విఠల్‌రెడ్డి, ఎం.ఎల్.ఎ. పంచాయితీ రాజ్య శాఖామిత్యులకు విజ్ఞప్తి చేసిన విషయము వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, దానిపై తీసికొన్న చర్య ఏమి?

పంచాయితీరాజ్ శాఖామంత్రి (శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) ఈవిషయం విచారణ జరపటానికి పంచాయితీరాజ్ శాఖ డెప్యూటీ కమిషనరును డెప్యూటీ చీఫ్ ఇన్‌చార్జ్ జరిగింది. ఆయన తన నివేదికతో మెదక్ జిల్లా కలెక్టరు 1990, జనవరిలోనే పెద్దగొట్టముక్కుల సర్పంచ్ జవహర్ రోడ్‌గార్ నిధులను చెక్కు ద్వారా డ్రా చేయకుండా స్థంభింపజేసారని పేర్కొన్నారు.

శ్రీ సిపాద్. విఠల్‌రెడ్డి:- 60 వేలు మాత్రము డ్రా చేసినట్లు ఒప్పుకున్నారు. మరి 50 వేలు చట్ట విరుద్ధంగా డ్రా చేసినాక వెంటనే ఆయనను స్పెండు చేసేందుకు ఎందుకు చర్యలు తీసుకోలేదు? మేరు విచారణకి పంపించాను అని చెప్పారు డెప్యూటీ కమిషనర్‌గారికి.

ఆ వివరాణి ఎప్పుడు అవుతుంది? ఎప్పుడు చర్య తీసుకోబడుతుంది? పెద్ద గొట్టు ముక్కల ఒకటే కాదు, మీకు ఉత్తరం వ్యాసింది, నవాపేట కూడ ఇన్‌క్వాడ అయి ఉన్నది. కాబట్టి వెంటనే ఆ సర్పంచిని సస్పెండు చేసి కఠినమైన చర్య తీసుకునేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆదేశాలు ఇస్తుందా?

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎందుకు 60 వేల రూపాయలు ఆయన స్పాహా చేశారు, సస్పెండు చేయలేదు అని గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. వారు కలెక్టరుగారికి ఒక ఫిర్యాదు ఇచ్చారు. ఆ ఫిర్యాదు మీద ఎంక్వయిర్ చేయడం జరిగింది. ఎంక్వయిర్ చేసిన తరువాత ఆయనకి చెక్ డ్రాయింగు పవర్ను కూడ తీసి వేయడం కూడ జరిగింది. తరువాత నాకు కూడ ఫిర్యాదు ఇచ్చారు. ఫిర్యాదు ఇచ్చిన తరువాత 25-2-1990వ తేదీన మా డెప్యూటీ కమిషనరీగారు వెళ్లి ఎంక్వయిర్ చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఆయన ఎవ్వరొంబు డ్రా చేసినది 60 వేలు కాదు. వారు చెప్పారు. కానీ బోటల్ ఫండ్ను గామ పంచాయతీ క్రింద తీసుకున్నవి రూ. 77,765/- అధ్యక్షా, సర్పంచి 20-1-1990వ తేదీ డ్రా చేసింది రూ. 47,161. The actual amount spent by the Sarpanch under Jawahar Rojgar Yojana is Rs. 37,743/- బాలెన్సు సర్పంచి దగ్గర ఉన్నది రూ. 9,418/- అందుకని వాటిని ఎంక్వయిర్ చేయడం కోసం వారిని సస్పెండు చేయలేదు. కలెక్టరుగారు ఇవి అన్ని తీసుకున్న తరువాత ఏక్స్ తప్పక తీసుకుంటారు. నిజంగా వారు మిస్ఎప్రోప్రియేట్ చేసి ఉంటే కలెక్టరుగారు ఏక్స్ తీసుకోడానికి మేము ఆదేశాలు ఇవ్వడం కూడ జరుగుతుంది.

Sri P. Kistareddy (Narayankhed):- My question is how many cases of misappropriation are reported in the Narsapur Constituency? Any record is available with the Hon'ble Minister?

మిస్టర్ స్పీకర్:- నవాపేట అడిగారు.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- నర్సపూర్ తాలూకాగాని అధ్యక్షా, మెదక్కి సంబంధించి రెండు రిపోర్టు అయినాయి. ఒకటి నవాపేట గామ పంచాయతీ. పెద్ద గొట్టుముక్కల.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సెపరేట్ క్వశ్చను అడగండి.

డాక్టర్ డి. కుమారలమ్మ (వేపంజెరి):- పెద్ద గొట్టుముక్కల పంచాయతీ రిజర్వుడు పంచాయతీనా, లేకపోతే జనరల్ పంచాయతీనా? అసలు ఈ పంచాయతీకి మొత్తం రోజ్ గార్ యొజనా పథకం క్రింద మొత్తం ఎంత నిధులు కేటాయించారు? ఈ రోజ్ గార్ పథకానికి 60 వేలు అంటున్నారు, ఏ వెర్సిటీ ఆఫ్ పనులకు ఈ మొత్తం దుర్వినియోగం చేశారో తెల్పాలి.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యురాలు అడిగినట్లు అది జనరల్ రిజర్వుడా అని నా దగ్గర ఇన్‌ఫర్మేషన్ లేదు. కావాలంటే ఇన్‌ఫర్మేషన్ తెప్పించుకుని పంపించడం జరుగుతుంది. రెండవది, బోటల్ చెప్పాను. ఈ జనరల్ రోజ్ గార్ 77,765 రూపాయలు ఉంది. డ్రా చేసి 47,161 రూపాయలతో సర్పంచిగారు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. దీనితో రూ. 9,418 వారి చేతిలోనే ఉంది ఇంకా.

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర):- మంత్రిగారు మొదటి దానికి అవునండి అని చెప్పారు. అంతే దుర్వినియోగం జరిగింది అని రుజువు అయింది. అధ్యక్షా, తమద్వారా ప్రశ్నకి సంబంధించే నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ జే.ఆర్. సిద్దులు రాష్ట్రంలో చాలా చోట్ల ఏ రకమైన ఎస్ఐమేట్సు లేకుండా వారి ఇష్టము వచ్చినట్లు ఖర్చు పెట్టి, తింటున్నారండి. ఇది రుజువైన తరువాత 9 వేలు, 10 వేలు అనే ప్రశ్న కాదు. వాళ్ళ మీద చర్య తీసుకోవడానికి ఎందుకు ఆలస్యము? ఎప్పుడు రుజువైంది ఈ 9 వేల రూపాయలు అయినా వారి దగ్గర ఉంచుకున్నట్లు? అదే నిజమైతే, మీరు మొట్టమొదట "అవునండి" అన్నారు. దుర్వినియోగం జరిగింది అని. ఈ పరిస్థితిలో ఇట్లా ఏక్వన్ తీసుకోకుండా ఉన్నందువల్ల వచ్చే నష్టము చాలా ఎక్కువ. ఇప్పటికే చాలా చోట్ల తీసేశారు. చాల మందికి ఈ ఉద్యోగాలు ఉండవు. యదార్థ పరిస్థితి యిది అయితే అధికారులు కూడ దీనిలో చూసి చూడనట్లుగా, పట్టిపట్టనట్లుగా ఉరుకుంటున్నారు. ఇది వాస్తవమైనటువంటి విషయం. ఇలాంటి వారిపైన కఠిన చర్యలు తీసుకోవానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ గొట్టుముక్కల సరఫరా మీద వారు దుర్వినియోగం చేసినట్లు ఫిర్యాదు వచ్చిన తరువాత ఎంక్వయిర్ చేయడం జరిగిందని కూడ చెప్పడం జరిగింది. కానీ వారు పుస్తకాలు హాండ్‌వరు చేయడానికి వారు నిరాకరించారు. వారిని ఎక్స్‌ప్లనేషను కూడ అడగడం జరిగింది. ఇది వచ్చిన తరువాత, ఇంకా కలెక్టరు దగ్గరనుంచి మాకు రిపోర్టువలసి ఉంది. ఏక్కువర్తగా దుర్వినియోగం జరిగివుంటే వారి మీద తప్పక ఏక్వన్ తీసుకోవడం కూడ జరుగుతుంది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మఖిల్):- పుస్తకాలు ఇవ్వడానికి కూడ నిరాకరించినట్లుగా తెలిసింది అన్నారు. మాకు తెలిసింది ఏమిటంటే వారు కాంగ్రెస్ సరఫరా అట. అందుకని ఈ తప్పులు చేసినా కూడ వారు క్షమిస్తున్నారు అనికూడ తెలిసింది, నిజమేనా?

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- ఈ ప్రభుత్వానికి కాంగ్రెస్, ఇంకో పార్టీయూ అనే ప్రశ్న లేదు. సరఫరా అవరు దుర్వినియోగం చేసినా ఈ ప్రభుత్వం ఏక్వన్ తీసుకుంటుంది.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- ఇప్పుడు మంత్రిగారు శలవిచ్చారు. ఏ పార్టీ నిమిత్తం లేదు అని. వెంకటేశ్వరరావుగారు అన్నట్లు గౌరవ సభ్యులు అనేకమంది రోడ్డిగార్ నిధులను కొంపెము దుబారా చేస్తున్న మాట వాస్తవమా? చేసినటువంటి వారిపైన జిల్లా ఆఫీసర్లు తగిన చర్య తీసుకుంటే, దానిపై విచారణ లేకుండా మంత్రివర్యులు స్టే ఇచ్చినందువల్ల దానికి ఇంకా డబుల్ చేసినట్లుగా కొన్ని ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. అటువంటిది జిల్లా అధికారులను తెలుసుకోకుండా స్టేలు ఇచ్చి పోతప్రసాదే విధానాన్ని తగ్గించుకుంటారా?

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- ఎక్కడైతే జిల్లా అధికారులు ఏక్వన్ తీసుకుని వారిని సస్పెండు చేయడం జరుగుతుందో వారు వచ్చిన ఎక్స్‌పార్ట్ స్టేలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. తరువాత కలెక్టరు దగ్గరనుంచి రిపోర్టు తీసుకున్న తరువాత వారిని స్టేలు వెకేట్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- అందువల్ల రెండు తప్పులు చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- ఇమేడియట్‌గా వెకేట్ చేస్తున్నాము, ఎక్కడైనా నిజమైన నిరూపణ జరిగితే.

శ్రీ నిహాచ్. విఠల్‌రెడ్డి:- ఇప్పుడు మొదలైనా డబ్బులు ఎక్కువవేశారు. తరువాతమో ఆఫీసర్లను కలుపుకుని ఏదో ఎం.బి. రికార్డు చేశారు. వర్యలేదు, ఏమీ లేదు. కాబట్టి నేను మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరేది ఏమిటంటే వెంటనే విజిలెన్సు సూపరెంటెండింగు ఇంజనీరుగారిని పంపించి పని చేసింది చూసి తరువాత ఎంత డబ్బులు కాజేశారో ఆ వివరాలు చూసి వెంటనే సస్పెండు చేసేందుకు మీరు అదేశాలు ఇస్తారా? అది రికార్డు చేసేది కూడ తప్పు.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- ఇప్పుడే కలెక్టరుగారు ఎక్కువ తేసుకుంటున్నారు. ఎవరు ఏదైనా అక్రమ వర్య చేసి ఏదైనా స్వాహా చేసి ఉంటే తప్పక ఏక్సన్ తేసుకోవడం జరుగుతుంది. కలెక్టరుకి ఎంట్రస్టు చేయడం జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారిని సస్పెండు చేస్తారా అని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- డైరెక్టుగా ఇక్కడ నుంచి సస్పెండు చేసే ప్రశ్న ఉదయించదు. కలెక్టరు రిపోర్టునుబట్టి మేము ఏక్సన్ తేసుకోవలసి వస్తుంది.

శ్రీ నిహాచ్. విఠల్‌రెడ్డి:- ఇప్పుడు విజిలెన్సు ఉన్నది కదా. విజిలెన్సు ఎస్.ఇ. ఉన్నారు కదా. ఇప్పుడు అక్కడ వర్కు జరగలేదు. క్వారీలో లేదు. కూలి పోతున్నది. దానిని దొంగ ఎం.బి. చేశారు. కాబట్టి మీరు వెంటనే విజిలెన్సు ఎస్.ఇ.గారిని ఇక్కడనుంచి పంపించి మీరు ఆ వర్కును కూడ ఇన్‌స్పెక్టు చేసి రిపోర్టు ఇచ్చేందుకు అదేశాలు ఇస్తారా?

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- విజిలెన్సు అదే కూడ అవసరం లేదు. కలెక్టరు చూసుకుంటున్నాడు. దాని సిబ్బంది అక్కడ ఉన్నారు. వారు చూసుకుంటున్నారు. వారు రిపోర్టు పంపించిన తరువాత ఏక్సన్ అవుతుంది.

బహిరంగ మార్కెట్‌లో కల్తీ ఎరువుల, వేడ మందుల అమ్మకము

259-

*1054- సర్వశ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణరావు (అవనిగడ్డ), డి. శివరామరాజు:- వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) బహిరంగ మార్కెటులో రైతులకు కల్తీ చేయబడిన ఎరువులను, వేడ మందులను అమ్ముచున్న విషయము వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఎరువుల, వేడ మందులనాణ్యతను పరీక్షించుటకు సంపాదక ప్రయోగశాలను నెలకొల్పు యోచన ఏదైనా కలదా?

వ్యవసాయశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. జనార్దన్‌రెడ్డి):- (అ) కొన్ని సందర్భాలలో అమ్మిన రసాయనిక ఎరువులు, క్రిమిసంహారకాలు నిర్ణయించిన ప్రమాణాల మేరకు లేనట్లు దృష్టికి వచ్చాయి. వాటిని నానిరకం/మిస్-బ్రాండ్‌లుగా ప్రకటించడానికి చర్యతీసుకోవడం జరుగుతున్నది. 1985 రసాయనిక ఎరువుల నియంత్రణ ఉత్తరువు 1968, క్రిమిసంహారకాల చట్టంలోని నిబంధనల క్రింద వరుసగా అట్టి ఉత్తర్వుల డిలరులు, పంపిణీదారులు, తయారీదారులపై కేసులు నమోదు చేయడం జరుగుతున్నది.

(ఆ) ఈ విషయం పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారికి తెలుసు. ఈ రాష్ట్రంలో కల్తీ పురుగు మందులు కల్తీ ఎరువులు భారీ ఎత్తున జరుగుతున్నాయి. ఈ కల్తీ పురుగుమందుల వల్ల ముఖ్యంగా కృష్ణా, గుంటూరులలో మాన్యుఫేక్చరర్లు, కూడ కల్తీ వేస్తున్నారన్న మాట వాస్తవమేనా? అది మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా? డీలర్లు కారు, మాన్యుఫేక్చరర్లు వేస్తున్నారు, ఇది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? వస్తే అటువంటి వారిపైన ఏ చర్యలు తీసుకున్నా? ముఖ్యంగా ప్రత్తి రైతులకు పెద్ద ఎత్తున ఒక స్కాండలుగా మోసము వేస్తున్నది అదే విధంగా మిర్చి రైతుల మీద వేసినటువంటిది వేరి దృష్టికి వచ్చిందా? అదే కారు సన్నకారు చిన్నకారు రైతులకు కూడ ముఖ్యంగా సబ్సిడీ ఇస్తున్నటువంటిదాంటో నాసిరకం ఇస్తున్నటువంటిది మీ దృష్టికి వచ్చింది. వీటి మీద ఏ చర్య తీసుకుంటారు? మరి ఈ చర్య తీసుకోడానికి ఉన్న ఏక్టులో సరి అయినటువంటి విధానం లేదు. దీనిని మార్చడానికి ఎసెన్షియల్ కమోడిటీస్ ఏక్టులో ఉన్నటువంటి కొన్ని అలొషన్లు దీనిలో చేర్చి సరి చేస్తారా? దీనిపై ప్రభుత్వం యొక్క ప్రతిపాదన ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను జవాబులోనే చెప్పాను. చాలా కేసులు మా దృష్టికి వచ్చాయి. వాటి మీద చర్యలు తీసుకుంటాము. పోతే ఎసెన్షియల్ కమోడిటీస్ యాక్టు ప్రకారంగా కొన్ని చర్యలు తీసుకోవాలి కాబట్టి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారి సలహాలతోచేయాలి. పార్లమెంటులో కూడా ఆ యాక్టును పటిష్టము చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు వారు యిచ్చిన సలహాలు మాని యాక్టు చేయాలని, వారి రిప్లయ్ మానిన తరువాత నేను యీ యాక్టును పటిష్టము చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను.

శ్రీ వి. రామ్భూపాల్చౌదరి (కర్నూలు):- అధ్యక్షా, గత సమావేశములో కూడా యీ పెన్సిస్లెడ్స్ విషయం ప్రస్తావించడం జరిగింది. గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలో ముఖ్యంగా గుంటూరు జిల్లాలో చాలా కంపెనీలు అడల్ట్ట్రేషన్ వేసివే ఉన్నవని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఉన్న చట్టాల ప్రకారంగా వాటి గోల్డెన్ అరికట్టు లేకపోతున్నాము. కాబట్టి సమగ్రంగా ఒక చట్టాన్ని తెచ్చి వాటి గోల్డెన్ అరికట్టడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- గుంటూరు ప్రకాశం జిల్లాలో యిప్పుడు చెప్పిన మాన్యుఫ్యాక్చర్లో అడల్ట్ట్రేషన్ డ్రగ్స్, రేటులో డిఫరెన్సు ఉంది. అడల్ట్ట్రేషన్ వేస్తున్న 20 కంపెనీలవారు అక్కడ పట్టుపడ్డారు. వాటిని గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలో మూసి వేయించడం జరిగింది. వారిమీద చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానంలో నాసిరకం, సబ్ స్టాండర్డ్ అన్నారు. అంతేకాకుండా మిస్ బ్రాండ్డ్ అంటున్నారు. ఏదీ రకం క్రిమినల్ రకమందులు ప్రభుత్వంవారు రికగ్నైజ్ చేసినవి మిస్ బ్రాండ్డ్ అయినవి. పంపిణీదారులు, తయారు చేసిన వారిమీద కేసులు నమోదు చేసినట్లు మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. వారి పేర్లు ఏమిటి? వారి చరిత్ర ఏమిటో చెప్పండి. ఈ అడల్ట్ట్రేషన్ డ్రగ్స్ తయారు చేస్తున్న వారు ఎప్పుడినుండి యీ విధంగా నాసిరకం క్రిమినల్ రకమందులను తయారుచేస్తున్నారు? ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న. ఎందుకంటే రైతులు పెదవారు యీ క్రిమినల్ రకమందులు వాపిరకంవే వాడి చాలా యిబ్బందుల పాలు అవుతున్నారు. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం సరిగా లేదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- ఏటి మందులు మిస్ బ్యాండ్ చేసారు, ఎవరిమీద కేసులు పెట్టారు అనేది లిస్టు నావద్ద సిద్ధముగా లేదు.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- ఆ లిస్టు సిద్ధముగా లేకపోతే ప్రభుత్వం వారు ఏమి ప్రయత్నం చేస్తారు. అలా నాసిరకం మందులను అమ్మేవారిని వారి చర్యలను ఏ విధంగా అరికట్టకలుగుతారు? అసలు యీ మందులు తయారు చేసినవారి టైసెన్సులు రద్దుచేసారా? కేసులు పెట్టామని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఎన్ని కేసులు పెండింగులో ఉన్నాయి?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, దీని సిస్టమ్ ఏమిటంటే యీ నాసిరకం మందులను లేబరేటరీస్ కు పంపిస్తాము. ఆ లేబరేటరీస్ లో సబ్ స్టాండర్డ్ అయిన మందులు ఉంటే వాటి ప్రమాణం తక్కువ ఉంటే అది నాసిరకం అయితే అది మిస్ బ్యాండ్ అవుతుంది. ఈ మాన్యుఫ్యాక్చరర్ మందులు లేబరేటరీస్ కు పంపినవి 1988-89 సంవత్సరంలో 11,600 శాంపిల్స్ తీసుకోవాలని టార్గెట్ పెడితే 10,882 శాంపుల్స్ తీసుకున్నారు. అందులో స్పెసిఫి కేషన్స్ ప్రకారంగా ఉండేవి 128. వార్షింగ్ యిచ్చిన కేసులు 46 వుంటే 19 కేసులు మీద ప్రోసిక్యూషన్ లాండ్ చేశాము. దానినేజరువుతు అయి ప్రోసిక్యూషన్ ప్రొసెస్ లో 63 ఉన్నాయి. 1989-90 సంవత్సరంలో 11,600 కేసులు నమోదు అయితే అందులో 10,492 కేసులలో తప్పు ఉన్నట్లు తెలిసింది. ప్రొసెజరు హార్మి చేసిన 32 కేసులకు సంబంధించి వార్షింగు యివ్వడం జరిగింది. 5 కేసులకు సంబంధించి ప్రోసిక్యూషన్ లాండ్ చేశాము. 26 కేసులు ప్రొసెస్ లో ఉన్నాయి. ఇకపోతే నాసిరకం పెన్సిస్టెడ్స్ 1989 ఫిబ్రవరి నాటికి 8,520, శాంపిల్స్ తీసుకోవడం జరిగింది. అందులో 59/3 వాటిమీద చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. తరువాత సెంట్రల్ ఇన్స్పెక్టర్స్ లేబరేటరీస్ కు కొన్ని శాంపుల్స్ పంపడం జరిగింది. స్టేటు గవర్నమెంటువారు తప్పుచేసిన వారిని పట్టుకొని ప్రోసిక్యూషన్ లాండ్ చేసినపుడు ఆ కేసులకు సంబంధించినవారు సెంట్రల్ ఇన్స్పెక్టర్స్ లేబరేటరీస్ కు రివిజన్ కొరకు అప్లైకేషన్ పెట్టు కోవడానికి అవకాశం ఉంది. ఈ మధ్యలో కొంత తతంగం జరిగింది. అటువంటి కేసులు సి.ఐ.ఎల్.కు పంపినవి 13 ఉన్నాయి. మిస్ బ్యాండ్ అయినవి సి.ఐ.ఎల్.కు పంపిన వాటిలో సెటిల్ అయిప్రోసిక్యూషన్ కు పంపినవి రెండు కేసులు. ఈ సంవత్సరంలో ప్రోసిక్యూట్ చేసినవి 31. టైసెన్సులు రద్దు చేసినవి 6. నన్ పెండు చేసినవి 1. ఇపుడు యీ ఎస్సెన్షియల్ కమోడిటీస్ యాక్టులో లోపాలు ఉన్నాయి. ఎవరు అయినా జాయింటు డైరెక్టరు మిస్ బ్యాండ్ గానూ, సబ్ స్టాండర్డుగానూ నిర్ణయం చేస్తే దానిమీద అప్పీలు చేసి, కంపెనీలవారు వారి వ్యాపారం బేనుకుంటున్నారు. అందువల్ల యిటువంటి లూప్ హోల్స్ ను సరి చేయడానికి చూస్తున్నాము. ఇపుడు యీ యాక్టుకు ఎమెండుమెంటు తీసుకురావడానికి గాను సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారితో కరెస్పాండెన్సు చేస్తున్నాము. పార్లమెంటులో వారే ఒక యాక్టును తీసుకువస్తామంటున్నారు. ఇపుడు జరుగుతున్న లోపాలు భారత ప్రభుత్వంవారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- ఇపుడు యీ కేసులలో ఉన్నవారి పేర్లు లిస్టు మంత్రిగారు చెప్పడంలేదు. స్పీకరుగారు వాటిని మంత్రిగారు అందజేసేలా చూడాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆ కలిప్రీట్స్ లిస్టు మాన్యుఫ్యాక్చరర్స్ లిస్టు ప్రభుత్వమునకు సవరణ చేస్తామంటున్నారు. ఆ పేర్లు జాబితా ఏమిటో చెప్పాలి.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా. తమరి అనుమతితో ఆ పేర్ల జాబితాను సభ్యులకు అందజేస్తున్నాను. ఇది చదవాలంటే చాలా లిస్టు ఉంది. పేర్ల జాబితాను సభ్యులకు అందజేస్తారు.

శ్రీ పి. వెంకటరావు (నూజివీడు):- ఈ నాసిరకం మందులవల్ల పేదర్పేతుల కుటుంబాలు చాలా నాశనం అవుతున్నాయి. ఇప్పుడు డి.డి.టి. నీ బాన్ చేస్తే అనేక డిల్లాలొక్కొక్క డి.డి.టి. దొరుకుతోంది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం చేతుల్లో చట్టాలు ఉన్నాయి. కానీ అవి ఇంప్లిమెంట్ చేసే జరగడంలేదు. ఇప్పుడు మొబైల్ యూనిట్స్ పెట్టుకొని యీ మాన్యు ఫాక్చరర్స్ కంట్రీలు చేయాలి. ఒకసారి అది సబ్ స్టాండర్డ్ గా నమోదు చేస్తే వాటిని మార్కెటులోకి రాకుండా చూడాలి. ఆ విధమైన చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందా?

Sri M. Raghuma Reddy:- I saw the statements issued by Forest Officers Association.

Sri N. Janardhan Reddy:- I saw the irresponsible press statements issued by the Forest Association and I asked the Department to take action against them. I agree with the Hon'ble Member that there is slackness on the part of the Department to detect these spurious drugs. I feel that there is necessity to have a drive. రెండవది, మొబైల్ లేబరేటరీస్ గురించి ఆయన చెబుతున్నారు. మొబైల్ లేబరేటరీస్ పెట్టడానికి సెంట్రల్ లేబరేటరీస్ తో మంతనాలు జరుపు తున్నాము. వారి సలహా ప్రకారం, రానిల్ చాలా సున్నితమైన ఎలక్ట్రానిక్ ఎక్స్ ప్లెమెంట్ ఈ ప్రయోజాలలో తిరగడం వల్ల అది చెడిపోతుందేమోనన్న అనుమానంగా ఆలోచిస్తున్నారు. ఇటీవల నేను నిర్వహించిన వ్యవసాయ సదస్సులో ఈ ఆలోచన రావడం జరిగింది. దీనిపైన చర్య తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటేశ్వరరెడ్డి (నర్సేపల్లి):- శాంపుల్స్ వాస్తవమైనవి కాకుండా ఉన్నా వాస్తవ విధుద్ధంగా సర్టిఫికేట్స్ ఇస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా? ఈ ప్రయోగ శాలలకు శాంపిల్స్ పంపిస్తున్నారు. ఆ ప్రయోగశాలల్లో శాంపిల్స్ బాగా ఉన్నట్లు వ్యాపారస్థులు పోయి తప్పుడు సర్టిఫికేట్స్ వాయిస్తున్నారు. ఈ విషయం మంత్రిగారికి తెలుసా? ఇది వాస్తవమేనా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- ఇప్పుడే ఆయన నా దృష్టికి తీసుకువచ్చారు.

జవ్హరాబాద్ లో డిగ్రీ కళాశాల

260-

*1109- శ్రీ పి. నరసింహరెడ్డి (జవ్హరాబాద్):- అర్థిక, విద్యుచ్ఛక్తి శా. మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపేదరా:

(అ) మెదక్ డిల్ల, జవ్హరాబాద్ లో డిగ్రీ కళాశాలను ప్రారంభించు విషయంలో, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయపు కమిటీ నుండి ఆచరణ యోగ్యతను గూర్చిన నివేదిక

అందినప్పటికి మరియు 1988వ సంవత్సరములో దానిని ప్రారంభించవలసినదిగా ప్రభుత్వ విద్యాశాఖ కార్యదర్శి ఉత్తర్వులు ఇచ్చినప్పటికీ, సదరు డిగ్రీ కళాశాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వపు ఉన్నత విద్యాశాఖ ప్రారంభించ లేదు;

(అ) డిగ్రీ కళాశాలను ఎప్పుడు ప్రారంభించనున్నారు;

(ఇ) ఇంతవరకు డిగ్రీ కళాశాలను ప్రారంభించనందుకు కారణము లేవి?

ఆర్థిక, విద్యుచ్ఛక్తి, ఉన్నత విద్యాశాఖ (శ్రీ కె. రోశయ్య):- (అ), (ఇ) అవునండీ. బడ్జెటు కేటాయింపు లభ్యంగా లేనందున, ఆ కళాశాలను 1989-90లో ప్రారంభించడానికి వీలుపడలేదు.

(అ) 1990-91లో కొత్త విద్యా సంస్థలను ప్రారంభించే విషయంలో ఒక విధాన నిర్ణయాన్ని తీసుకోవడమవుతున్నది.

శ్రీ పి. నరసింహారెడ్డి:- మంత్రిగారి సమాధానం తప్పు తోవను పట్టించేటట్లు ఉంది. నేను క్లియర్ గా అడిగాను. 1988లో అప్పటి ఎడ్యుకేషన్ సెక్రటరీగారు ఆర్డర్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. మరి అది బడ్జెట్ పోలిసిస్ లేదని చెబుతున్నారు. మరి బహుశా అప్పటి అపోజిషన్ లేడర్ బాగారెడ్డిగారి నియోజకవర్గం అయినందు వల్ల అప్పటి ముఖ్యమంత్రి, ప్రభుత్వం ఆ రోజు చేయలేదేమో కాని స్పష్టంగా 1988లో శాంక్ష్కన్ అయిన తరువాత మళ్ళా ఇప్పుడు పాలసీ డెసిషన్ తీసుకున్న తరువాత శాంక్ష్కన్ బెస్టాము అనడం తప్పు. మీరు దయచేసి ఖచ్చితముగా చెప్పండి. Already sanctioned one; already committed one; Government's commitment is there. Are you not binding on the decision of the Government already taken by the previous Government?

శ్రీ రోశయ్య:- 1989 ఏప్రిల్ లో అప్పటి ప్రతిపక్ష నాయకులైన బాగారెడ్డిగారు గవర్నమెంట్ కు జవోరాబాదులో ఒక డిగ్రీ కళాశాల ప్రారంభించాలని రిప్రజెంట్ చేసిన మాట వాస్తవం. దాని మీద కొంత పరిశీలన కూడా జరిగింది. అక్కడ డిగ్రీ కళాశాల పెట్టవలసిన అవశ్యకత ఉందన్నది ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తూనే ఉంది. మూడు ఇంటర్మీడియట్ కళాశాలలు ఒక పి.జి. సెంటర్ ఉన్నందువల్ల లెంక్ అయిన డిగ్రీ కళాశాల లేకుండా పోయింది. ఆ కొరతను తీర్చాలని వారు కోరారు. ఆ కోరికతో సబబు ఉందని అంగీకరిస్తున్నాము. ఉన్నటువంటి ఇంటర్మీడియట్ కాలేజీలు అవ్వగోడ్ చేయడానికి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు వద్దని సలహా చెబుతున్నారు. అన్నిటికీ మించి ఒక ఇంటర్మీడియట్ కళాశాలను డిగ్రీ కళాశాలగా మార్చినప్పుడు డిగ్రీ కళాశాలకు యూనివర్సిటీ పే స్కోల్స్ అనుసరిస్తే డిగ్రీ కళాశాలే కాకుండా దాని క్రింద ఉన్నటువంటి జూనియర్ కళాశాలకు కూడా వర్తింప చేయ వలసి వస్తుంది. అందువల్ల యు.జి.సి. వారు కూడా పడేపడే మీరు అవ్వగోడ్ చేయవద్దు. ప్రత్యేకంగా కావాలంటే డిగ్రీ కళాశాలలు పెట్టుకోండనే మాట చెబుతున్నారు. గత సంవత్సరం 4-8-1989న అప్పటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు కూడా ఒక ఫైలులో ఈ విధంగా వ్యాశారు. "The proposal made by Sri Baga Reddy was that the Degree College can be opened without any financial commitment to the Government, either recurring or non-recurring. We need have no objection to accord permission to open a new

Degree College at Zaheerabad at the same place where the P.G. Centre is located....." భవనాలు ఉన్నాయి, అన్నీ ఉన్నాయి. వారు కూడా అప్పట్లో అవసరమనుకున్నారు. దానిని ప్రారంభించడానికి. 1989-90లో కొత్త కళాశాలలు ప్రారంభించే దానికి బడ్జెట్ ప్రొవిజన్ లేకుండా పోయినందువల్ల చేయలేదు. నేను బాగారెడ్డిగారి కోర్కె మేరకు 31-3-1990 వారితో విద్యాశాఖ అధికారులను కూర్చోపెట్టి మాట్లాడాను. నేను ఆ సమావేశములో కూడా బాగారెడ్డిగారికి వివరించింది ఏమిటంటే మేము 1990-91లో ఎన్ని కళాశాలలు ప్రారంభించ గలుగుతాము. ఎన్ని కళాశాలలు అప్రోగ్రిడ్ చేయగలుగుతాము. ఏమిటనేది నిర్ణయించుకోలేదు. కేబినెట్తో స్థూలముగా చర్చ చేసుకొని ఒక మార్గదర్శక సూత్రం ప్రకారం చేయడం జరుగుతుంది. తరువాత జిహారాబాదు కళాశాల విషయం తప్పకుండా పరిశీలన చేస్తామనే మాట చెప్పాను. అదే రీయిటరేట్ చేస్తున్నాను.

Sri P. Narasimha Reddy:- The commitment was already made by the then Hon'ble Chief Minister. మళ్ళీ డెసిషన్ తీసుకోవలసిన అవసరం ఏమి ఉంది? దీనికి ఈ సంవత్సరమే బడ్జెట్ ప్రొవిజన్ పెట్టి డిగ్రీ కళాశాలను అక్కడ ప్రారంభిస్తారా అనేది చెప్పాలని మంత్రిగారిని మే ద్వారా అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker:- Member wants assurance.

Sri K. Rosaiah:- Commitment is different from implementation. నేను కమిట్మెంట్ లేదని చెప్పడం లేదు. వారు అడిగినట్లు గత బిఫ్ మినిష్టర్ గారు ఏమి చెప్పారో వారు వ్యాసినటువంటి మినిట్స్ కూడా పదివేల వినపించాను.

Mr. Speaker:- Are you prepared to give an assurance?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను చెప్పాను. 1990-91లో మన విద్యా విధానం ఎలా ఉండాలి, ఎన్ని కళాశాలలు స్థాపించగలుగుతాము, ఏమిటనే ఆలోచన స్థూలముగా చేసిన తరువాత పరిశీలించే సందర్భములో తప్పకుండా ఇందాక చెప్పిన కారణాల దృష్ట్యా జిహారాబాదుకు తగిన ప్రాధాన్యత ఉంటుంది. పరిశీలన వెలుస్తాను.

విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలలో పుస్తకములు పెట్టుకొని పరీక్షలు వ్రాయుట

261-

*1168- సర్వశ్రీ ఎ. మోహన్రెడ్డి (మదనపల్లి), పి. కనక సుందరరావు (తాడేపల్లిగూడెం), డి. శివరామరాజు:- ఆర్థిక, విద్యుత్తు, శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

(అ) విశ్వవిద్యాలయముల పరీక్షలలో "పుస్తకములు పెట్టుకొని పరీక్షలు వ్రాయు పద్ధతినీ" ప్రవేశ పెట్టుటకు ఏదైనా ప్రతిపాదన కలదా;

(ఆ) అయినచో, ఈ పద్ధతినీ ఎప్పుడు ప్రవేశ పెట్టెదరు?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- (అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ ఎ. మోహనరెడ్డి:- కొన్ని డెవలప్డ్ కంప్యూటర్ ఈ సిస్టమ్ ఉంది. మాల్ ప్రాక్టసెస్ ఎక్కువ అయిపోతున్నాయి కాబట్టి ఈ సిస్టమ్ పెడితే బాగుంటుందని నా సలహా. ఇంకొకటి ఏమీటంటే - ఓపెన్ బుక్ సిస్టమ్ లేకుండా - ఒకే రకమైన కృత్యస్థి ఇవ్వడం వల్ల అందరూ ఒకే ఆన్సర్ వ్రాస్తున్నారని మాల్ ప్రాక్టిసెస్ చేస్తున్నారని డిబార్ చేస్తున్నారు. చాలా మందికి రిజల్ట్స్ విత్ పోల్డ్ చేస్తున్నారు. ఒకే రూములో వారికి డిభరెంట్ కృత్యస్థి ఇచ్చి ఒకరిప్రశ్న ఒకరికి లేకుండా ఇస్తే సక్రమంగా జరిగేదానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ పద్ధతిని అయినా ప్రవేశపెడతారా?

కె. రోశయ్య:- ఇది చాలా కాలంగా దేశ వ్యాప్తంగా వినపడుతున్న విధానాలలో ఇది ఒకటి. పరీక్షా విధానం ఇలా ఉన్నందువల్ల ప్రశ్నా పత్రాలు లేక కావడం, గందరగోళం కావడం, టైట్ సెక్యూరిటీ నానా చిక్కులు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ లేకుండా పుస్తకాలు ఇచ్చి ఆన్సర్స్ రాయస్తే ఎట్లా ఉంటుందని కూడా చాలా కాలంగా కొందరు అంటున్నారు. పుస్తకాలు ఇచ్చినా చదివిన వారే రాస్తారు. చదవని వారికి ఏ పేజీలో ఎక్కడ ఆన్సర్ ఉందో కూడా కనుక్కోవడం కష్టమవుతుందని అనే వారు కూడా ఉన్నారు. మరొక వాదన అసలు ఎక్జామినేషన్స్ వద్దు, కంటిన్యూయింగ్ వదులుచెప్పి సంవత్సరం పూర్తికాగానే డిగ్రీలు ఇవ్వడనే వాదన కూడా ఉంది. ఇలా రకరకాలైన వాదనలు వింటూ ఉన్నాము. కానీ ప్రభుత్వం దగ్గర ఎలాంటి ప్రతిపాదన లేదని మాత్రం చెబుతున్నాను.

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు (బద్వేల్) :- అసలు ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి టైములో డిజిన్వన్స్ లేకుండా చేసిన తరువాత విద్యా ప్రమాణాలు తగ్గిపోయాయి. ఎవరు ఏమనుకున్నా ఇది సత్యం. ఈనాడు పరీక్షలు జరుగుతూ ఉంటే ఇన్విజిలేటర్స్ గా వెళ్లిన వారు తాము క్షేమంగా తిరిగి వస్తామో రామోనన్న భయంతో ఇన్విజిలేషన్ కు వెళ్లే పరిస్థితి వచ్చింది. ఇన్ని సమస్యలు దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇది చాలా కాలంగా ఆలోచనలో ఉంది. ఈ పరీక్షలలో పుస్తకాలు ఇచ్చినందువల్ల లాభాలు ఉంటాయనే దానికి ఇది తొందరగా పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. Open book system is very much necessary. ఇది ఎప్పుడు ప్రవేశపెడతారని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మంత్రిగారు లేదన్నారు - మళ్ళీ రివీట్ చేయమంటారా?

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు:- ఆలోచనలో ఉందని మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నో, నో - ఆలోచనలో ఉండడం కాదు. ఇలాంటి విధానాలు వినపడుతున్నాయని చెప్పాను. నేను ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉందని చెప్పలేదు. ఇది అంత తేలికగా నిర్ణయం తీసుకొని చెప్పే విషయం కాదు. దీనిని చాలా లోతుగా, విద్యావేత్తలతోను, మేధావులతోను, ప్రజాప్రతినిధులతోను - వారందరి సూచనలు కూడా తీసుకొని తగు సమయములో ఎప్పుడయినా చర్చనీయాంశముగా పెట్టి మేధావులైన శివరామరాజుగారి

సలహాలు కూడా తీసుకొని ఏదైనా నిర్ణయించాలి. ఇప్పటికప్పుడు నిర్ణయించడం మంచిది కాదు.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- బృహ్మనందరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు డిటెన్షన్ సిస్టమ్ తీసేసి నాన్ డిటెన్షన్ సిస్టమ్ పెట్టారు. ఎందుకంటే పిల్లల పరీక్షలలో కాపాలు చేస్తున్నారని. కాబట్టి ఏమీటంటే - కాపాలు కొట్టడమే కాకుండా కొట్టినాయని లెక్కరర్చి కత్తిపోట్లు కూడా పొడుస్తున్నారు. కాబట్టి, ఇవేమీ లేకుండా కనీసం ఒక పరీక్ష అయినా యూనివర్సిటీ లెవెల్లో....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏ దేశములో అయినా ఉందా? చెప్పగలుగుతారా?

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- ఇతర దేశాలలో ఉంది. అందుకే వేశాము ఈ ప్రశ్న. అమెరికాలో ఒక యూనివర్సిటీలో ఇది ప్రాక్టికల్ గా కండక్ట్ చేశారు. తెలియకపోతే వివరాలను వారి దృష్టికి తీసుకువస్తాము. కాబట్టి ఒకసారి పెట్టండి. కనీసం ఒక ఎక్జామినేషన్ అసలు సాంపిల్ గా పెట్టించండి. దాని తరువాత ఫలితాలుచూసి ఇతరత్రా మనము దీనిని కొనసాగించవచ్చు. కాబట్టి ఒక్కటయినా పెట్టించండి.

(అంతరాయము)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట):- చదువుకోకుండానే సర్టిఫికేట్ ఇచ్చే పద్ధతి పెట్టండి.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- పరీక్ష లేకుండా పాస్ పయలేదా. అందువల్ల నేను చెప్పిన పద్ధతిలో ఒక్క పరీక్ష అయినా పెట్టేందుకు ఆలోచిస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ (మంత్రిగారిని ఉద్దేశించి):- ఎక్స్ పర్మెంట్ లోగా ఎక్కడైనా పెడతారా అని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఎంతోమంది ఎన్నో రకాల సలహాలు ఇచ్చారు. ఇందాక ఒక మీతుగురు సలహా ఇస్తున్నాడు, అసలు పుస్తకాలు చూచి పరీక్షలు వ్రాసేది ఉంటే ఉపాధ్యాయులకు పని ఉండదు కదా, ఉపాధ్యాయులు లేకుండా బిళ్లు నడిపేందుకు రాజుగారు ఒప్పుకొంటారా? అని కూడా అడుగుతున్నారు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- రాజుగారు డిగ్రీ మాస్టర్, ఆయన సలహా అడిగితే ఎట్లా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మీరు మాట్లాడితే రాజుగారు, రాజుగారు అంటున్నారు, డిగ్రీ విషయంలో ఆయన సలహా తీసుకోండి కానీ పాఠాల విషయంలో తీసుకోకండి అని నర్సిరెడ్డిగారు అంటున్నారు. ఏమైనా ఇది లోతుగా ఆలోచించవలసిన విషయం. దీని కాన్సెక్వెన్సెస్ ఫార్ రీవీంగ్ గా వుంటాయి. దీనికి వ్యతిరేకత వుండవచ్చు, అనుకూలత ఉండవచ్చు. ఏమైనా ప్రస్తుతం ప్రభుత్వం వద్ద అలాంటి ప్రతిపాదన లేదు. ఎప్పుడైనా వేరే విషయాలగురించి మాట్లాడేందుకు యూనివర్సిటీల షేస్-థాన్స్ లోలతో సమావేశమయినప్పుడు ఈ విషయం కూడా వారితో ప్రస్తావించి వారి అభిప్రాయాలను తెలుసుకొనే ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ పి. కనకసుందరరావు:- అధ్యక్షా, పుస్తకాలు చూసి పరీక్ష వ్రాసినప్పుడు ఉపాధ్యాయులు లేకుండా పాఠశాలలు నడపవచ్చునని మంత్రిగారు అన్నారు. కానీ ఇందులో

ఒక విషయం ఉంది. నాకు తెలిసినంతవరకు పుస్తకాలు చూసి జవాబు వ్రాయమని చెప్పినా విద్యార్థులు అంతకు ముందు పుస్తకాలను చదివి వుంటే తప్ప జవాబులు వ్రాయలేరు. అప్పుడు కనీస మార్కులు 60, 70 శాతం రావాలని పెడితే విద్యార్థుల స్పాండర్డ్ తెలుస్తుంది. అప్పుడు కూడా ఉపాధ్యాయులు బోధించవలసిన అగత్యం ఉంటుంది. కాబట్టి ప్రయోగాత్మకంగా అయినా ఓపెన్ యూనివర్సిటీలో అయినా ఈ పద్ధతి ప్రవేశపెడితే మంచిది. ఆ ఆలోచన ఉండేమో గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పాలి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఇప్పుడైతే అలాంటి ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం ముందు లేదు. ఆ ఆలోచన కూడా లేదు. కానీ ఇది చాలా కాలంగా వినపడుతున్న ప్రశ్న. అవసరమైన సందర్భంలో వెస్-భాన్స్లర్స్ వంటి ఎక్స్‌పర్ట్స్ ఓపేనియన్ కూడా తెలుసుకొంటాము.

"చిరాన్ భవన" పు అమ్మకము

262-

*968- శ్రీ కె.పి. కొండారెడ్డి (మార్కపురం):- రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) హైదరాబాదు జూబిలీహిల్స్‌లోని 'చిరాన్ భవన' పు అమ్మకమునకు ఏదైనా ప్రతిపాదనకలదా;

(ఆ) లేనచో, సాధారణ ప్రజల ఉపయోగార్థము ఆ భవనాన్ని హరితవలయంగా మార్చుటకు ఏదైనా ప్రతిపాదన కలదా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- (అ) లేదండీ.

(ఆ) లేదండీ. అయినప్పటికీ చిరాన్‌పాలెస్‌కు అనుకునివున్న 95 ఎకరాల 8256 చ. అ. ప్రభుత్వం భూమిని గ్రీన్ పార్కుగా ఉపయోగించాలని వుంది.

శ్రీ కె.పి. కొండారెడ్డి:- అధ్యక్షా, పూర్వపు ప్రభుత్వం చిరాన్ ప్యాలెస్‌ను అమ్మ ఆలోచన చేసిందా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- 'లేదండీ' అని సమాధానం చదివాను.

గ్రామసేవికలకు వేతనపు పెంపుదల

263-

*1417- సర్వశ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు, కె. శివానందరెడ్డి (కడప), వె.యస్. వివేకానందరెడ్డి (పులివెందుల), యస్. రాఘవరెడ్డి (నక్కెకల్), డి. రాజగోపాల్ (ఆచంట), కె. బొడ్డి (భద్రాచలం), బి. వెంకటేశ్వరరావు:- రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రెవెన్యూ శాఖయొక్క "గ్రామసేవికల" నుండి వారి ఉద్యోగములను క్రమబద్ధము చేయవలసినదని ప్రభుత్వము క్రింది నాల్గవ తరగతి ఉద్యోగులకు గల ప్రయోజనములన్నీంటినీ తమకు వర్తింపజేయమని ఏదైనా వినత పత్రము కలదా;

(అ) అయినచో, వినతిపత్రముపై తేసికొన్న చర్య ఏమి?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- (అ) అవునండీ.

(ఆ) ప్రభుత్వం పరిశీలించిన తరువాత ఆ అభ్యర్థన అంగీకరించడం సాధ్యంకాదని కనుగొనబడింది.

డాక్టర్ పి. శివరామకృష్ణారావు:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వానికి ఈ అభ్యర్థన ఎప్పుడు అందింది. ప్రభుత్వం దగ్గర వున్న లెక్కల ప్రకారం రాష్ట్రం మొత్తంలో ఎంత మంది విలేజ్ అసిస్టెంట్స్ ఉన్నారు, వారిని ఎంత కాలంగా ప్రభుత్వం వెట్టివాకిరిలో వెట్టి వుందో దయచేసి చెప్పారీ. మన ప్రభుత్వం వచ్చాక విలేజ్ అసిస్టెంట్స్ ఇచ్చిన రిప్రజెంటేషన్పై చర్య తీసుకొని దానికి వేలులేని కారణాలు వివరించగలరా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, వేరు పార్ట్ టైం విలేజ్ అసిస్టెంట్స్ గా నిర్దేశించబడ్డారు. రాష్ట్రంలో మొత్తం 52 వేల విలేజ్ సర్వెంట్స్ ఉద్యోగాలు ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం వున్నవారు 50,289 మంది. వేళ్ళకు నెలసరి అనరోరియం 318 రూపాయలు. వేళ్ళది వెట్టివాకిరి అని చెప్పలేం, ఎందుకంటే ఇది కేవలం పార్ట్ టైం జాబ్ అంటున్నాం. పోతే వేళ్ళ ఇచ్చిన రిప్రజెంటేషన్ ప్రకారం ఎంక్వయిర్ చేసి డిబియూస్ లోకి పోతే - additional financial commitment on the Government if they are to be treated on par with the Government employees works out to be Rs. 54.08 crores per annum. Commitment will be about 6.3 crores... అని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాక వేళ్ళకు ఇచ్చే డబ్బు 100 రూపాయలకు పెంచాలన్న నిర్ణయం ఏదైతే ఉందో అది ఇంకా ప్రభుత్వ పరిశీలనలోనే ఉంది. దాని ప్రకారం - కమిటీమెంట్ వీల్ బి ఎబౌట్ 6.3 కోర్ట్స్ అని కూడా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఇది వోల్స్ పోన్ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- చేయను. దయచేసి మీరు నిబంధనలకు లేక నిర్ణయాలకు కట్టుబడి ఉండండి. క్వశ్చన్ అవర్ టైం అయిపోయిన తరువాత అన్సర్ చేసే క్వశ్చన్స్ కు ఒక్కటే సప్లిమెంటరీ అడగాలీ. మా దగ్గర ఎక్కుములేటిడ్ క్వశ్చన్స్ చాలా అయిపోతున్నాయి క్షమించండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- నెత్తిన కొట్టుకోనా? ఇవాబు చెప్పితే ఏమీ, చెప్పకుంటే ఏమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను వోల్స్ పోన్ చేయను, ఒక్కటే సప్లిమెంటరీ అడిగిస్తాను, డి.ఏ.సి. నిర్ణయం అదీ. మీరు దానికి భిన్నంగా ప్రశ్నిస్తే నేను ఏమీ చేయలేను.

అవంతవూరు, చిత్తూరు జిల్లాల నుండి ఖనిజాల, గ్యాస్ లో యొక్క అక్కమ రవాణా

254-

*1295- సర్వశ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి, పి. రామయ్య (నీడుమోలు), డి. రాజ గోపాల్, డి. వెంకటేశ్వరరావు:- రోడ్లు, భవనముల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈక్రింది విషయములు తెలిపెదరా.

(అ) అనంతవూరు, చీత్తూరు జిల్లాల నుండి సరిహద్దు రాష్ట్రములకు ఖనిజ ములను, గ్యాస్‌ను అక్కమంగా రవాణా చేస్తున్న సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలియునా;

(ఆ) అయినచో, దానిని వారింబి, రాష్ట్రంలో సక్రమ మార్గములలో వాటిని విక్రయించుటకు తీసుకొన్న చర్యలేమి?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- (అ) కొన్ని సంఘటనలు దృష్టికి వచ్చాయి.

(ఆ) (i) చీత్తూరుజిల్లాలో ఈ అక్కమారవాణాను సమర్థవంతంగా అదుపుచేయడానికి చీత్తూరులో కొత్తగా గనులు, భూగర్భ శాఖ అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్లు కార్యాలయాన్ని ప్రారంభించడం జరిగింది.

(ii) చీత్తూరు జిల్లా నరహరిపేటలో ఏకేక్యూత చెక్‌పోస్టును ప్రారంభించడమయింది.

(iii) గనులను/క్వారీలను, వాటి అకౌంటును రవాణా కార్యకలాపాలను క్రమం తప్పకుండా తరచుగా, ఆకస్మిక తనిఖీలను నిర్వహించటం జరుగుతున్నది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- కొన్ని కేలకమ్మైన ప్రశ్నలకు సప్లిమెంటరీస్ అడగడానికి వీలులేకుండా పోతున్నది. అందువల్ల రాఫువరెడ్డిగారి ఆవేదన అర్థం చేసుకోవాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రారంభంలో వచ్చే ప్రశ్నలకు తక్కువ సప్లిమెంటరీస్ అడిగితే డ్విం ఎడ్జస్ట్ అవుతుంది. కృత్యం అవరే తరువాత వచ్చే ప్రశ్నలకు ఒకే సప్లిమెంటరీ అడగాలన్నది మన నిర్ణయమే. రేచటినుంచి స్క్విక్స్‌గా మూడవ సప్లిమెంటరీ తరువాత ఆపివేస్తాను. (అధికార పక్ష సభ్యులను ఉద్దేశించి) మీవే వచ్చినప్పుడు కూడా ఇదే పాటిస్తాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మొదట వచ్చే ప్రశ్నలకే అరగంబ దాకా పోతున్నది. అలాంటి సందర్భంలో కేలకమ్మైన ప్రశ్నలకు సప్లిమెంటరీస్ అడిగే అవకాశం లేకుండా పోతున్నది. ఇక ప్రస్తుత ప్రశ్నకు సమాధానంలో కొన్ని సంఘటనలు దృష్టికి వచ్చాయి. కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకొన్నామని మంత్రిగారు చెప్పారు. భూగర్భ ఖనిజాల విషయంలో కొంత మంది యజమానులు కేవలం సెల్ఫ్ టాక్స్ మాత్రం చెల్లించి రాయల్టీ చెల్లించకుండా పోతున్న మాట వాస్తవమేనా? ఇక మనకు 1988-89లో రాయల్టీ ద్వారా ఎన్ని కోట్ల రూపాయల ఆదాయం లభించిందో మంత్రిగారు వివరాలు చెబుతారా? ఖచ్చితంగా ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి ప్రాసెస్‌లో గనులద్వారానే మనం యీ రాయల్టీని వసూలు చేయడానికి పూను కుంటే, 1990-91లో ఆదాయం రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. వేటిని వివరంగా మంత్రి గారు చెబుతారా? ఆఖరి ప్రశ్న ఏమిటంటే, మన రాష్ట్రంలో తగినంత మంది సిబ్బంది కూడా లేదని తెలిసింది, అది వాస్తవమా? ఆ విషయం కూడా చెప్పాలి? మన రాష్ట్రంలో మేము చెప్పిన చర్యలు తీసుకుంటే చాలా ఆదాయం వచ్చే అవకాశం ఉన్నది. దీన్ని ఖచ్చితంగా ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా చర్యలు తీసుకుని అచరణలో పెడుతుందా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- సార్, కట్టుదిట్టంగా చేయాలని ఆలోచిస్తున్నాము. అందుకని చీత్తూరు జిల్లాకు సంబంధించి అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ కార్యాలయాన్ని నెలకొల్పడం

జరుగుతుంది. నరహరిపేటలో షేక్ పోస్టుకు సంబంధించిన నిబ్బందిని కూడా మంజూరు చేయడం జరిగింది. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి రావలసిన ఆదాయం కూడా పెరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. వారు పెనాల్టీస్ కూడా వేశారు. అనంతపురం జిల్లాలో పెనాల్టీవల్ల ఒక లక్షా 20 వేలు వచ్చింది. చిత్తూరు జిల్లాలో 23 వేలు వచ్చింది. 1989-90లో ఇంతకంటే ఆదాయం కూడా పెరిగింది. 15 లక్షల 81 వేలు తరువాత 41 లక్షల 68 వేలు రెండు జిల్లాల్లో వచ్చింది. 25.87 లక్షలు-ఇంక్రీజ్ అయిందని కూడా మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఏవిధంగా పెట్టామంటే ఏ పరిస్థితుల్లో కూడా రాయల్టీ కట్టింది కానీ, వే బిల్లుగానీ, పరిశీలనగానీ ఇవ్వడానికి వేలు లేదు. అది తొలడానికి వేలు లేదు. వేబిల్లు, పర్మిషన్ లేకుండా తొలపబడుతుంటే వాటిని పట్టుకునే వాటి మీద పెనాల్టీ విధించడం కాకుండా, అస్సాకును నీజ్ చేయడం జరుగుతుంది. ఇప్పుడు కొన్ని పట్టుకోవడం జరిగింది. ఇంకా ఒక విజిలెన్సు సెల్ను పెట్టాలనే ప్రతిపాదన కూడా ఉన్నది. డైరెక్టరు ఆఫ్ మైనింగు అండ్ జియాలజీ నుంచి విజిలెన్సు సెల్ పెట్టాలని ప్రతిపాదన కూడా ఉన్నది. అర్థిక పరిస్థితులను, అవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని సజ్జెక్టులు అవ్వాలి అనే ఆఫ్ ఫండుస్ను బిల్డ్ ఏమీ చేయాలని నీర్దయం తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు:- రాయల్టీ గురించి అడిగాను - పెనాల్టీ చెప్పారు... 1989-90 సంవత్సరంలో ఎంత రాయల్టీ వచ్చింది? ఈ సంవత్సరం ఏమైనా పెరిగే అవకాశం ఉన్నదా? స్పెసిఫిక్గా అడిగాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- మొత్తం స్టేటుకు సంబంధించి ఉన్నది. 1990-91లో సుమారు 25 కోట్ల నుంచి 30 కోట్ల వరకు రాయల్టీ మొత్తం స్టేట్ మీద వచ్చింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఈ రెండు జిల్లాలకు సంబంధించి చెప్పగలరా? డైరెక్టర్ చేసి చెప్పగలరా?.....

Sri Nallapareddi Srinivasulu Reddi:- After opening the Assistant Director, Mines and Geology Office at Nellore the mineral revenues have increased from Rs. 15.81 lakhs to Rs. 41.68 lakhs. There is an increase in mineral revenue of Rs. 25.83 lakhs during 1989-90.

గర్భస్థ పిండముయొక్క లింగ నిర్ధారక పరీక్షా పరీకరాలు

265-

*1592- శ్రీ యం. ఓంకార:- రోడ్డు, భవనముల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:-

(అ) రాష్ట్రంలోని ఎన్ని ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు ఆస్పత్రులలో గర్భస్థ పిండము యొక్క లింగ నిర్ధారక పరీక్షా పరీకరాలు కలవు;

(ఆ) నిర్ధారణ విముక్తి అనవసరమైన గర్భస్థ పిండమును తొలగించుటకు తప్ప ఈ పరికరాలను నెలకొల్పుటకు ఏదైనా అవశ్యకత కలదా;

(ఇ) ఆడశిశు పిండములను అక్కమముగా తొలగించిన కేసులు ఏవైనా ఇంతవరకు రాష్ట్రంలో నమోదు చేయబడినవా, అయినచో వాటి సంఖ్య ఎంత?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:- (అ) గర్భస్థ పిండము యొక్క లింగ నిర్ధారణకై ప్రత్యేకముగా పరికరమేదీ లేదు. కానీ ప్రసూతి అనుపత్తులతోసహా 18 బోధనా అనుపత్తులతో అల్ట్రాసౌండ్ గ్రేవ్ మరీయు "అమ్మియోసెంటినిస్" అను పద్ధతుల ద్వారా గర్భస్థ పిండపు లింగ నిర్ధారణకై సౌకర్యము కలదు.

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) అటువంటి సంఘటన ఏదీ ప్రభుత్వ దృష్టికి రాలేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్నల ప్రధాన ఉద్దేశ్యం కూడా యీ క్రింద మూడవ ప్రశ్న కోసం వేసిందే. దేశవ్యాప్తంగా, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా కూడా యీ అల్ట్రాసౌండు ఎక్స్ ప్లెమెంటు, అమ్మియో సెంటినిస్ అనే పద్ధతుల ద్వారా పిండం స్త్రీ పురుష పిండమాయని తెలుసుకోవడం జరుగుతున్నది. స్త్రీ శిశుపిండం అని అనుమానంవస్తే దాని ప్రకారంగా గర్భస్థావాలు చేస్తున్నారు. పురుషాధిక్యత కలిగిన యీ సమాజంలో ఇటువంటి దారుణానికి పాల్పడుతున్నారు. అందుకని దీన్ని నిషేధించాలని చాలా మంది అంటున్నారు. నేను నిషేధించాలని కోరడంలేదు కానీ ఆడ శిశువు ఉన్నదని తెలుసుకొని గర్భస్థావం చేసి, ఆ ఘటుకానికి తలపడకుండా కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకుంటారా? దానికోసం యీ ప్రశ్న వేయడం జరిగింది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:- సార్, సెంట్రల్ లెజిస్లేషన్ ఒకటి చేయబోతున్నారు. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా స్టేట్స్ ను అడిగింది. మీరు కన్సెంటు ఇస్తే సెంట్రల్ లెజిస్లేషన్ చేసి దేశవ్యాప్తంగా ఒకే చట్టాన్ని అమలు జరిగేటట్లుగా చేస్తామన్నప్పుడు యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వానికి కన్సెంటు ఇవ్వడం జరిగింది. సెంట్రల్ లెజిస్లేషన్ చేయబోతున్నారు. ఎందువల్లనంటే, ఇది స్త్రీ జాతివాక్కులకే భంగం కలిగే విధంగా జరగ వచ్చును అని భయాందోళనలు ప్రతి ఒక్కరిలో ఉన్నాయి. ఆడ శిశువు లోపల ఉన్నదని తెలుసుకుని గర్భస్థావం చేయడం జరిగితే ఇది న్యాయంగా ఉండదు. ఆడవారి పాపులేషన్ తగ్గిపోయే ప్రమాదం ఉన్నది. ఇదేకాకుండా, ఇప్పుడు యీ 'అమ్మియోసెంటినిస్' ఎక్స్ ప్లెమెంటు ద్వారా ఇది తెలుసుకుంటున్నారు. అంతేగాని దీనికి ప్రత్యేకంగా ఏదో ఒక పరికరం అంటూ ఏదీ ఇంతవరకు రాలేదు. కానీ, అమ్మియో సెంటినిస్ ద్వారా లోపల ఆడ శిశువు ఉందని తెలుసుకుని గర్భస్థాయం చేయించే అవకాశాలు ఉంటున్నాయి. అందువల్ల దీన్ని పె్ జాగ్రత్త తీసుకోవడానికి ఇంతకుముందు ఉన్న కేంద్రప్రభుత్వమే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అడిగితే ఇప్పుడు కొత్తప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కన్సెంట్ ఇచ్చాము. అన్నీ జాగ్రత్తలు తీసుకుని కేంద్రప్రభుత్వం లెజిస్లేషన్ చేస్తున్నదని ఆశాభావంతో ఉన్నాము.

**COMMITTEE TO STUDY THE WORKING OF
CO-OPERATIVE SUGAR FACTORIES**

266-

*1434-Q.- Sarvasri P. Shanker Rao (Shadnagar), T. Jeevan Reddy (Jagityala), C. Dass (Satyaveedu), A. Veerappa (Nallamada) and P. Ashoka Gajapathi Raju (Vijayanagaram):- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether the Government is contemplating to appoint a Review Committee to study the working of the Co-operative Sugar Factories in the State; and

(b) if so, the terms of reference of the said Committee?

Minister for Transport and Sugar (Sri G.V. Sudhakar Rao):-

(a) Yes, Sir.

(b) The matter is under examination. అయితే, క్వశ్చన్ లోపల రెహ్మా కమిటీ అని వ్రాయబడింది. రెహ్మా కమిటీ గురించి ఆలోచించడం లేదు. కానీ, ఎక్కువవర్కు కమిటీ గురించి ఆలోచనలో ఉన్నది. రెహ్మా కమిటీకి ఎక్కువవర్కు కమిటీకి భేదం ఉన్నది. కాబట్టి, రెహ్మా కమిటీ ఆలోచన లేదు. ఎక్కువవర్కు కమిటీ అనేది ప్రభుత్వం ఆలోచనలో ఉన్నది. అన్సర్ టు డి - యాక్ అండర్ ఎగ్జామినేషన్. యీ సందర్భంగా నేను అనేక కో ఆపరేటివ్ ఫుగర్డ్ ఫ్యాక్టరీస్కు దర్శించడం జరిగింది. అక్కడ పరిస్థితులు ఏమాత్రం అనుకూలంగా లేవు. చాలా బాధాకరంగా ఉన్నాయి. ఆర్థిక పరిస్థితిగానీ, వ్యవహార పరిస్థితిగానీ చూసినప్పుడు కూడా పరిస్థితులు అనుకూలంగా లేవు, బాగా లేవు. నేను తిరిగి వచ్చిన తరువాత గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటు వారికి ఒక ఎక్కువవర్కు కమిటీ పెట్టాలని, ఆ కమిటీకి క్రింద ఉదహరించిన టురమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ ఇవ్వాలని వ్రాయడం జరిగింది. ఒకటి—

1. Management of the Co-operative Sugar factories with particular reference to the Managing Directors and the Factory Boards and Internal Managerial arrangements;
2. Relation of various Apex Bodies in the sugar factories;
3. Feasibility of merging Co-operative sugar factories so as to make them viable or taking up ancillary industries like paper or distillery which will be shared by number of sugar factories or even winding up of certain units;
4. Fixing proper accountability for the finances of the factories.
5. Any other aspect concerning any particular factory.

ఇంకొకటి కూడా మనవి చేయదలచుకున్నాను. 18 కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ వుంటే 10 అందులో దాదాపు 13 ఫ్యాక్టరీస్ దాదాపు దివాలా స్థితిలో వున్నాయి. ఐతే బాగా నడవగలిగిన ఫ్యాక్టరీస్ విషయం తీసుకుంటే, ఉదాహరణకు పాలేరు ఫ్యాక్టరీ వుంది. అక్కడ కేవలం నిర్దేశకక్షణం వల్ల, నేటి సదుపాయం ఉన్నప్పటికీ ఆ నేటి సదుపాయాన్ని ఉరిగెషన్ డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా కానివ్వండి, కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ద్వారా కానివ్వండి, ఏర్పాటు చేసుకోనలేక, తగినంత చెత్తకు ఉత్పత్తి చేయజాలక నష్టాల్లో నడుస్తోంది. వాస్తవం చెప్పాలంటే పాలేరు కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ గురించి పృథుత్వం కొంత అయినా శ్రద్ధ తీసుకుంటే, కోఆపరేటివ్ సొసైటీ వారు కొంత అయినా అభివృద్ధి చేస్తే, it is one of the very good sugar factories because of all the facilities. ఈనాడు అధ్యాన్న పరిస్థితిలో వుంది. నేను చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీని పెట్టాము. డిపార్ట్మెంట్ వారు దాని గురించి ఆలోచిస్తున్నారు.

డాక్టర్ వి. శంకర్‌రావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఎన్ని కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ వున్నాయి. వాటిలో ఎన్ని పని చేస్తున్నాయి, ఎన్ని మూతపడ్డాయి? రెండు - ఎన్ని డిస్ట్రిబుట్ యూనిట్స్ వేటికి ఎటాచ్ అయి వున్నాయి? అవి పని చేస్తున్నాయా? మూడు - గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా రూ. 10 కోట్లు వేటి యింప్రూవ్మెంట్ గురించి శాంక్షన్ చేసి వున్నది. దాన్ని సర్వీసియోగం చేశారా, లేక డెవర్సిఫికేషన్ చేశారా? నాలుగు - ఈ మధ్యనే మంత్రిగారు మూడు, నాలుగు కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్‌కు పర్మిషన్ ఇస్తామని చెప్పారు. ఏ ప్రాంతంలో ఇస్తారు? కొత్త వాటికి పర్మిషన్ ఇవ్వడం కంటే, వున్న వాటిని స్పెంగ్‌గోన్ చేస్తే బాగుంటుందని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి.వి. సుధాకరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన సభ్యులు వేసిన ప్రశ్నకు, యిప్పుడు వారు అడిగిన దానికి ఏమాత్రం సంబంధం లేదు. వారు అడిగింది ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ వేస్తున్నారా? వేసినట్లయితే దాని బాధ్యతలు ఏమిటి? దానికి యిప్పుడు వారు అడిగిన దానికి ఏమాత్రం సంబంధం లేదు. అయినప్పటికీ కొంత సమాచారం అందించాలని అనుకుంటున్నాను. ఒకటి - మొత్తం 18 కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ వుంటే, అందులో 12, లేదా 13 ఖాయీలాపడి వున్నాయి. ఏ ఫ్యాక్టరీ కూడా యిప్పటికి లాకప్ కాలేదు. ఇప్పటికి మూతపడలేదు. ఆ పరిస్థితి యింకా రాలేదు. త్వరలోనే వస్తుందేమో. ప్రస్తుతం కడప కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఆ స్థితిలో వుందనిచెప్పడం జరుగుతోంది. పోయిన పృథుత్వం వారు షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ అన్నీ కూడా మన రాష్ట్రంలో కోఆపరేటివ్ సెక్టర్‌లోనే వుండాలి. ప్లెవేటు సెక్టర్, లేదా పృథుత్వ యాజమాన్యంలో వుండకూడదు. అన్నీ కోఆపరేటివ్ సెక్టర్‌లోనే వుండాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. అది డ్యూప్లిక్ట్ పెట్టుకొని కడం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ, హజారాబాద్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ, అదిలాబాద్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వేటిని కోఆపరేటివ్ రంగంలో తీసుకోవడం, అందులో ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్‌కు మరియు కరీంనగర్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ, కోఆపరేటివ్ సెక్టర్‌లో త్వరితమున, లెబర్ ఆఫ్ ఇంటెంట్ తీసుకోవడం జరిగింది. అయితే సంవత్సరం గడిచినప్పటికీ కూడా, అక్కడ ఎవరయితే కోఆపరేటివ్ ఫ్యాక్టరీని నడపాలని అనుకున్నారో, ఆ ప్రముఖులు కేవలం ఒక లక్షా ఏబిదవేల రూపాయల షేర్‌క్యాపిటల్ క్రింద, రూ. 18 లక్షలు షేర్ క్యాపిటల్ క్రింద పోగు చేయగలిగారు ఎక్కడయితే కోటిన్నర, రెండు కోట్ల రూపాయలు షేర్ క్యాపిటల్ క్రింద కావాలని వస్తుందో, ఒక సంవత్సరం తరువాత వారు సాధించింది ఒక జాగాలో రూ. 1 లక్షా, 50 వేలు, మరొక జాగాలో రూ. 18 లక్షలు మాత్రమే. రూ. 2 కోట్లు రావాలంటే

ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుందో, అప్పటికి ఎంత షేర్ క్యాపిటల్ పడుతుందో తెలియదు. ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకుంది. రెండు ఫ్యాక్టరీలను కోఆపరేటివ్ రంగం నుండి తీసివేసి నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ యాజమాన్యానికి అప్పజెప్పాలనేది ఆ నిర్ణయం. ఆ నిర్ణయానికి కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వారు కూడా అంగీకరించారు. వారినుండి రిజల్యూషన్ వచ్చిన తరువాత అవి నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ అధ్వర్యంలో నడవడం జరుగుతుంది. ఇప్పుడున్న పరిస్థితిలో కోఆపరేటివ్ రంగంలో ఏ షుగర్ ఫ్యాక్టరీని కూడా పెట్టే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి లేదు. అయినప్పటికీ, వోయిన ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం వుండి కనుక ఆ నిర్ణయాన్ని మార్చుకోవలసిందిగా వాయడం జరుగుతుంది. ఆ నిర్ణయం తీసుకునేందుకు నావరకు నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలిపాను. ముఖ్యమంత్రిగారు దానికి అంగీకరించారు. అందుకొరకు యికముందు యివ్వే లైసెన్సులు నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ అధ్వర్యం క్రింద వుండే విధంగా, లేకపోతే ప్లైవేటు యాజమాన్యం క్రింద తప్ప కోఆపరేటివ్ సెక్టర్ క్రింద అనివార్య పరిస్థితిలో తప్ప ఒప్పుకునే, అంగీకరించే సమస్య లేదు.

BLINKERS FOR TWO WHEELERS

267-

*1265-Q.-Sri Ch. Vidyasagar Rao (Metpally): Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that R.T.A. have recently brought into force a rule whereby it is compulsory to have blinkers for all two wheelers;

(b) whether the two wheelers fitted with blinkers are prone to accidents; and

(c) if so, the action proposed to be taken in this regard?

Sri G. Sudhakara Rao:- (a) Yes, Sir. A provision is made in Rule 103(2) of Central Motor Vehicles Rules, 1989, making it compulsory to have built in direction indicators called "Blinker system" fixed both at the front and rear of all motor cycles other than mopeds not exceeding 70 C.C. and not to all other two wheelers registered prior to 1 June, 1990.

(b) No, Sir. The two wheelers fitted with blinker system are not prone to accidents. On the other hand, two wheelers not fitted with blinker system are prone to accidents.

(c) Does not arise.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, నేను ఎన్నో క్వెస్టన్స్ వేస్తే అవన్నీ అన్సవర్డ్ అయ్యాయి. నా దురదృష్టం కొద్దీ యిది మాత్రం స్పార్క్ క్వెస్టన్ అయింది. అందుకొరకు సప్లిమెంటరీ అడగకుండా....

మిస్టర్ స్పీకర్:- కామాన్తో అడగండి, ఫుల్ స్పాష్ లేకుండా.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారికి ద్వివక్రవాహనాలతో పర్సనల్ ఎక్స్‌పేరియెన్స్ వుంటే, వారికి అర్థం అవుతుంది. వారేమో కార్లో తిరుగుతారు. టు వేలర్ నడిపి తదుపరి చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా తమద్వారా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి.వి. సుధాకరరావు:- ప్రతి శాసనసభ్యుడు, ప్రతి రాజకీయ నాయకుడు, ప్రతి విషయంలో తాను స్వయంగా అనుభవించి, అన్వయించుకొని రూఢిచేసి చేస్తే బాగుండేది. ఆ సదవకాశం నాకు లభించనందుకు విచారం వెల్లడిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- విద్యాసాగరరావుగారూ, బిల్లంకర్నీ విషయం, వాటివల్ల కలిగే అనౌకరణం గురించి అడగండి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, బిల్లంకర్నీ వల్ల డైరెక్షన్ విషయంలో కన్‌ఫ్యూజ్ అవుతున్నారు. నేను ప్రాక్టికల్‌గానే అడుగుతున్నాను. చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దీనికి సంబంధించి వేరే మార్గం ఏదయినా వుంటే సజెస్టు చేయండి. ఏది మంచిగా, ఆచరణలో బాగుంటుందో దాన్ని పెట్టమనండి. మంత్రిగారిని ఎక్కమని ఎందుకు అంటారు? మీరు ఆఫర్ చేస్తే యూత్ రైడ్‌చేసి వెబుతారు. వారికి ఎందుకు సజెస్టు చేస్తారు?

శ్రీ జి.వి. సుధాకరరావు:- బర్నింగ్ తీరిగేప్పుడు రైట్, లెఫ్ట్ చెప్పవలసి వుంటుంది. అలాంటి సందర్భాల్లో కంట్రోల్ తప్పి యాక్సిడెంట్స్ కావచ్చు. ఇండికేటర్స్ వుంటే యాక్సిడెంట్స్ జరిగే అవకాశం వుండదు. కేంద్రప్రభుత్వం వారు ఫస్ట్ ఫిబ్రవరి నుండి అమల్పెట్టమన్నారు. మ్యాన్యుఫ్యాక్చరర్స్ బిల్లంకర్నీను యింకా తయారుచేయలేదు. ఫస్ట్ జూన్, 1990 నుండి పెట్టడం జరుగుతుంది.

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న - వాగ్రూప సమాధానములు

ఉన్నత న్యాయస్థానంలోని గుమాస్తాలు మరియు యితర నాన్-గెజిటెడ్ సిబ్బంది పదవులలో ఉద్యోగుల నియామకం

267-ఎ

1691-x-శ్రీ ఎ. మోహన్‌రెడ్డి:- గౌరవనీయులైన రెవెన్యూ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ కింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) ప్లాకోర్సులో మాదిరిగానే మఫీసిల్ కోర్సులలో అటెండర్లు, గుమాస్తాలు ఇతర నాన్-గెజిటెడ్ సిబ్బంది పదవులకు ఏ పద్దతిలో నియామకాలు జరుగుతాయి?

(ఆ) ఎంప్లాయిమెంట్ పరిధినుండి వారిని మినహాయించారా?

(ఇ) అయితే, ఉపాధికల్పన కార్యాలయ పరిధిలోకి అలాంటి అన్ని నియామకాలను తీసుకురావడానికి ఏదేని ప్రతిపాదన ఉందా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- (అ) (1) హైకోర్టులోని గుమాస్తాలు, ఇతర హాస్-గెజిటెడ్ సిబ్బంది, అటెండర్ల పదవులు (1) నేరు నియామకం ద్వారా, (11) తదుపరి కేడర్ నుండి ప్రమోషన్ ద్వారా లేదా (111) ఏదేని ఇతర సర్వీసుల నుండి బదిలీ ద్వారా నియామకం జరుగుతుంది.

(2) మఫీసిల్ కోర్టులలో నియామకం ఈ క్రింది విధంగా జరుగుతుంది.

(i) అటెండరులు, పోస్ట్ సర్వరులు
దలాయతీలు	నేరు నియామకం ద్వారా
(ii) రికార్డు అసిస్టెంట్లు, డైరీఫీలు	నేరు నియామకం ద్వారా లేదా చివరి గ్రేడు సర్వీసు నుండి బదిలీ ద్వారా
(iii) కాపీస్టులు, ఎగ్జామినరులు	నేరు నియామకం ద్వారా లేదా ప్రమోషను ద్వారా లేదా బదిలీ ద్వారా
(iv) ఎల్.డి.సి.లు, డైవినులు,
స్టెనో-డైవినులు	సర్వీసు కమీషను ద్వారా 3 పదవులను భర్తీ చేయడం ఒక పదవిని క్రింది కేడర్ నుండి బదిలీ ద్వారా లేదా ప్రమోషన్ ద్వారా భర్తీ చేయడం జరుగుతుంది.

(అ) ఉపాధికల్పన కార్యాలయ చట్టం పరిధి క్రిందికి హైకోర్టురాదు, ఆ చట్టపు నిబ్బంది నిర్వహణలో దీనిని చేర్చలేదు. మఫీసిల్ కోర్టుల విషయంలో ఉపాధికల్పన కార్యాలయాల ద్వారాను విస్తృత ప్రచారం ద్వారా కూడా నియామకం జరుగుతుంది.

(ఇ) ఈ విషయం పై హైకోర్టులో ఎన్నో రిట్ విజ్ఞప్తులు పెండింగులో ఉన్నాయి. కాబట్టి ఈ విషయం కోర్టు విచారణలో ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- డైరెక్ట్ గా తీసుకునేటప్పుడు పేపర్ అడ్వర్టైజ్మెంట్ అయినా ఇవ్వడం లేదు. ఎవరు దరఖాస్తు చేస్తే వారికి, ఇష్టం వచ్చినట్లు చెప్పన్నారు. ప్రస్తుత పరిస్థితి ఇది. ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సేంజ్ కంపల్సరీ కాదు. కనుక అడ్వర్టైజ్మెంట్ కంపల్సరీగా ఉండవచ్చు కదా?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, there is a Judgement of the Supreme Court in this matter delivered by Justice Chinnappa Reddy and other learned Judge. The High Court has issued a circular. That was the Judgement in C.A. No. 9/86. Instructions were given by the High Court on 10.2.1989 on the basis of the Judgement. Accordingly, they were not only calling applications directly but also calling names from the Employment Exchanges. Simultaneously, they are doing both the things. A good suggestion has come from the Chair. Sir, notification in the press and calling for applications is also one of the things that has brought to my notice was the same thing, and I am on that subject. I hold some discussions with the concerned and shortly we will be having discussions on this subject with the Registrar of the High Court. We will

try to formulate a method on that. Any method so formulated must be in confirmity with the Judgement of the Supreme Court.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు విరంగా చెప్పారు. హౌక్ రూప ఉపాధికల్పనా కార్యాలయ చట్టం పరిధి క్రిందకు చేర్చలేదు అన్నారు. అందువల్ల మునిసిసిఫ్ కోర్టులలో ఒక్క ఎల్.డి.సి. పోస్టులలో తప్ప మిగిలిన వాటి విషయంలో చాలా ఫిర్యాదులు వస్తున్నాయి కనుక ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సెంజ్ ద్వారా నియామకాలు చెయ్యాలి. ఎల్.డి.సి., టి.పి.స్టాంపు మొదలైన పోస్టులను సర్వీస్ కమీషన్ ద్వారానే భర్తీచేస్తున్నారు. మిగతా వాటిని ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సెంజికి పెట్టండి. దీనికి చట్టపరిధిలో అవకాశం ఉంది. హౌక్ రూప మాత్రమే రాదు కనుక మునిసిసిఫ్ కోర్టులలో మిగతా పోస్టులకు ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సెంజి ద్వారా నియామకాలు చేస్తే న్యాయం జరుగుతుంది. అట్లా చేస్తారా?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, I do appreciate the view of the Hon'ble Member on the subject but it is a delicate issue and it touches the relations between the Judiciary and the Executive. There has been a judgement of the Supreme Court. In confirmity of the judgement of the Supreme Court, the High Court has issued some directions. This is a trivial and sensitive matter and I cannot give any positive view on this issue.

డాక్టర్ ఎం.వి. కృష్ణారావు (ఇచ్చాపురం):- డైరెక్ట్ అప్పాయింట్మెంట్స్ చేసే అప్పుడు రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ విధానాన్ని అమలుచేస్తున్నారా?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Roster is followed.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం):- అధ్యక్షా, కోర్టులో పెండింగులో ఉంది కనుక సెన్సిటివ్ విషయం అన్నారు. ఇప్పుడు జిల్లాలో ఈ నియామకాలు జరిగే అప్పుడు ప్రస్తుత విధానం వల్ల ఎడ్యుకేషన్ హార్డయిన వారికి వెంటనే ఉద్యోగాలు రావడం, ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సెంజిలో రిజిస్టర్ చేసి, 10, 15 సంవత్సరాలయినా కానీ వారికి అవకాశం రాకపోవడం జరుగుతోంది. కోస్ట్ అంధ్ర ప్రాంతాల్లో ఈ విధానంపై చాలా అసంతృప్తి ఉంది. సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంట్ అన్నారు. రిజిస్ట్రార్ తో సమావేశం ఏర్పాటుచేసి, అధ్యయనం చేసి ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సెంజి చట్టాన్ని సవరించి, అందరికీ ఈక్వల్ జస్టిస్ వచ్చేట్లు చేయాలి. రాష్ట్రంలో మిగతా వాటిలో అప్పాయింట్మెంట్స్ జరిగే విధంగా ఇక్కడ కూడా ఉండాలి. దీనికి ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి ఎందుకు ఉండాలి? అందరికీ ఒకే రకమైన న్యాయం ఉండాలి. ఆ విధంగా చేసే ఆలోచన ఉందా? దీనిపై ఆలోచించి చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, it is a pertinent question. I read one para from the observations made by the Supreme Court in this issue - with your permission I just read three sentences.

"....it is therefore clear that the object of the Act is not restricting the employer but larger freedom of

choice is given so that the employer can select.... We are, therefore, of the view that the Act does oblige any employer to employee those persons only who have been sponsored by the Employment Exchange..."

With this in view and the directions of the High Court, we have to be very carefully understand the situation and the matter to be tackled. it is a very delicate issue as I have already submitted.

శ్రీ పి. వేరన్న (మహబూబ్ నగర్):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పినట్లు ఇది చాలా డెలికేట్ విషయమే. 30 లక్షల మంది ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజీలో రిజిస్టర్ చేసుకుని ఉన్నారు. దీనిని కూడా ప్రభుత్వం డెలికేట్గా డిల్ చేయాలి. ప్రభుత్వం ఎన్నో సర్క్యులర్స్ ద్వారా ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజీలో రిజిస్టర్ చేసుకున్న వారికే ఉద్యోగాలు దొరుకుతాయి అని చెప్పడం వల్ల అక్కడ రిజిస్టర్ చేసుకున్నారు. సుప్రింకోర్టు డైరెక్షన్ ప్రకారం హౌకోర్టు జడ్జిమెంట్ ఇచ్చింది కనుక దీని వల్ల ఎంప్లాయిమెంట్ ప్లాన్ విస్తృతంగా ప్రచారం చేసి, అప్లికేషన్స్ కాలిఫర్ చేయాలి అని ఉంది కనుక ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజీ ద్వారా ఎందుకు తీసుకోకూడదు? అలా తీసుకుంటే ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజీలో రిజిస్టర్ చేసుకున్న వారికి కూడా చాలా ఘండికి లాభం కలుగుతుంది. అంతే కాకుండా ఇప్పుడున్న విధానంతోనే ఉంటే అధికార దుర్వినియోగం జరిగి, ప్రాంతీయ దురభిమానంతో వ్యవహరించడం, 6 నూతలం పథకానికి అనుగుణంగా పోస్టులను భర్తీ చేయకుండా, తమ దగ్గర వారిని రిక్వాజ్ చేయడం, ఆ జిల్లాకు చెందిన నిరుద్యోగులకు చాలా అన్యాయం చేస్తున్నారు అనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఈ విషయంలో మనం ఈ సభలో చర్చించి రెజిస్ట్రేషన్ తెచ్చి, పాస్ చేసి, అవకాశం ఉంది కనుక త్వరగా బిల్లు తీసుకురావాలి. ఈ మధ్యనే సుప్రింకోర్టు మరొక తీర్పు ఇచ్చిన విషయం మంత్రిగారికి గుర్తు చేస్తున్నాను. హౌకోర్టు ఎట్టి పరిస్థితులలో ఎంప్లాయిమెంట్ విషయాలలో ఇంటర్ఫియర్ కారాదని జడ్జి మెంట్ ఇచ్చిందా? ఆ రకంగా ఇన్నో, ఎందుకు ఇప్పుడు వెయ్యకూడదు.

20 శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను మొదటనే మనవి చేసాను. ఇటీవల్ ఏ డెలికేట్ ఇష్యూ. అంతేగాక - The recent directions issued by the High Court dated 10th February, 1989 directed the appointing authorities under its control to make appointments by notifying the vacancies to the Employment Exchange as well as by inviting applications from the applicants and select the candidates from among the candidates sponsored by the Employment Exchange and also from the direct applications. అని కూడా డైరెక్షన్లు ఇచ్చారు. కాబట్టి అధ్యక్షా ఒక పాయింట్ - That has already been said- ఒక పర్మిక్యులర్ ఏరియాలో జాబ్స్ వచ్చాయన్నప్పుడు అక్కడి వాళ్ళను కాకుండా, ఎక్కడో బయట వాళ్ళను అపాయింట్ చేస్తున్నారని అన్నప్పుడు - That definitely agitates me also and it bothers every body also - దీని విషయంలో మనవి చేసినట్లు - Shortly, we will be holding a meeting with the Registrar of the High Court. If some mistakes were committed previously, we will ask them to rectify them.

శ్రీ సి. దాస్:- సర్, ఇంతకు మునుపు సభ్యులు రిజర్వేషన్ అబ్యర్స్ చేస్తున్నారా అని అడిగారు. మంత్రిగారు వేగంగా అన్నర్ చేసారు. రిజర్వేషన్ మెయిన్టెయిన్ చేస్తున్నారా? ఈ అసెంబ్లీలో ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి వెర్షన్ కమిటీస్ ఉన్నాయి. వేరికి దానిని పరిశీలించడానికి అవకాశం ఉందా? అది కూడా జుడిషియరీ అంటారా? పరిశీలించడానికి అవకాశం ఇస్తారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- సర్, వ్యాక్చర్లు, సుప్రీంకోర్టు జుడిషియరీకి సంబంధించినవి. కమిటీల పరిధిలోకి వస్తాయా? లేదా అన్నది - it is a most subject which I do not want to venture to discuss it. కానీ ఒక్క విషయం గౌరవసభ్యులకు చెప్పగలను. In all these recruitments, there are standard instructions that rule of reservation must be scrupulously followed and it is being followed. If there is any indication of violation of rules and if they bring to our notice of any instances of violations, we will take it to the appropriate authorities and see that it is settled.

Mr. Speaker:- In such a case, Government can interfere and give directions to the Registrar.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, we will speak to the concerned authority. It is a delicate subject. We will definitely sort out the issue.

శ్రీ సి. దాస్:- ఎట్లా తలుస్తూంది అధ్యక్షా? పరిశీలిస్తారా? ఎట్లా అవుతుంది?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- The goodwill what we have we will definitely use. We will try to have a dialogue with the Registrar of the High Court and have full information. We will look into it.

శ్రీ బి. బాల్రెడ్డి (కార్వాన్):- అధ్యక్షా, నిరుద్యోగులకు న్యాయస్థానంలో అన్యాయం జరుగుతుంటే, న్యాయస్థానాలు ఉండే, వట్టాలు ఉండే ముటుకు ఎందుకు? అసెంబ్లీలో వట్టాలు తయారు చేసేటప్పుడు ప్రత్యేక ప్రకీపత్తి న్యాయస్థానాలకు వర్తించకుండా, అందులో ఉండే లొసుగులను తేసి వేయాలి. 30 లక్షల మంది నిరుద్యోగులున్నారు. 15 సంవత్సరాల క్రితం ఎంప్లాయిమెంటులో రిజిస్టర్ చేయించుకొన్నా ఎస్.సి.కి ఉద్యోగం రావడం లేదు. న్యాయస్థానాలలో కూడా వారిని ఎంప్లాయిమెంటు నుండి కాలిఫర్ చేసుకొని ఉద్యోగాలు ఇస్తే బాగుంటుంది. అందుకు అనుగుణంగా వట్టాలు తయారు చేస్తారా లేదా?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, the matter is sub-judice. There are number of cases pending in the High Court by way of Writ Petitions.

Mr. Speaker:- Please convey the sentiments of the Hon'ble Members to the Registrar of High Court.

Questions and answers are over.

సభా కార్యక్రమము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- కృతజ్ఞుడను అవర్ అయిపోయింది. కాలింగ్ అటెన్షన్స్ తీసుకొందాము.

శ్రీ టి. వెంకటేశ్వరరావు:- సర్, జేర్ అవర్ సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒకరి తరువాత ఒకరు మాట్లాడండి. మిస్టర్ పాలడగు వెంకట్రావు....

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- అధ్యక్షా, మే. మూడవ తేదీన మన దేశ ప్రధాన మంత్రిగారు ఉక్కు ఫ్యాక్టరీని ఈ జాతికి అంకితం చేస్తామని చెప్పి నీన్న నేను పేపర్లో చూడడం జరిగింది. చాలా మంది త్యాగాల వల్ల, కొన్ని సంవత్సరాల ఉద్యమం జరిగిన తరువాత - తెన్నేటి విశ్వనాథంగారు, అమృతరావుగారు ఇంకా కొంత మంది విద్యార్థులు - ఇప్పుడు తేరనుకోండి - విద్యార్థులు మాత్రం ఉద్యోగాలు లేకుండా బజార్లలో ఉన్నారు - ఇప్పుడు ఫైనల్ స్టేజీ - మొత్తం డెడికేట్ చేస్తున్నారు కాబట్టి - నేను తమకు ఛాంబర్లో కూడా మనవి చేశాను. అక్టోబరు 22 మంది విద్యార్థులు, బయటవాళ్లు కూడా చనిపోవడం జరిగింది. విశాఖపట్నంలో 12 మంది, విజయవాడలో నాలుగుగురు గుంటూరులో ఒకరు, రాజమండ్రిలో ఒకరు మొత్తం 22 మంది రికార్డెడ్గా చనిపోయిన వాళ్లు ఉన్నారు. వందల మంది గాయపడిన వాళ్లున్నారు. ప్రధాన మంత్రిగారు వస్తున్నారు, డెడికేట్ చేస్తున్నారు కాబట్టి - ఎవరయితే చనిపోయారో వాళ్ల కుటుంబాలకు ఏ రకమయిన సహాయం కానే ఏదీ కూడా....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు 304 ఇచ్చారు. I have admitted it and fixed the date also. Why are you utilising this opportunity?

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- ప్రధాన మంత్రిగారు 3వ తారీఖున వస్తున్నారని, ఓ.కె.సర్. థాంక్యూ.

Mr. Speaker:- It will not be counted please.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, చిత్తూరు ప్రభుత్వ సారా డిపోలో పాతెట్లు తయారుచేసే డిపో ఉంది. సారా బాటిలింగ్ యూనిట్ ఉంది. ఆ యూనిట్లో ప్రభుత్వానికి సంబంధించి బెంగుళూరునుంచే రెక్విజైడ్ స్పిరిట్ తెచ్చి, ఆ యూనిట్లో సాచెట్స్ తయారుచేసి ప్రభుత్వ టేబిల్స్‌వేసి ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపిస్తున్నాము. దీనిలో పెద్ద కుంభకోణం జరుగుతోంది. గత రెండు సంవత్సరాలుగా జరుగుతోంది. నీన్న గాక మొన్న పోలేను సిబ్బంది నిఘావేసి రమేష్ అన్న వ్యక్తిని అరెస్టు చేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వ సారా అంగళ్ళకు వేయవలసిన సాచెట్లను వేరే దగ్గర నుంచే రెక్విజైడ్ స్పిరిట్ తెచ్చి సాచెట్లు తయారుచేసి బెంగుళూరుకు అందచేస్తున్నారు. రమేష్‌ను అరెస్టు చేశారు. కారు కూడా స్వాధీనం చేసుకొన్నారు. చిత్తూరు జిల్లా ఎక్సయిజ్, సూపరింటెండెంట్ అధ్యర్థ్యంలో జరుగుతుంది. అంతేకాకుండా వేరికి తెలుగుదేశం పార్టీ వర్గంలో చిత్తూరు జిల్లా తెలుగుదేశం నాయకుడూ ఈ రాష్ట్రానికి డి.ఫ్యాక్ట్, డి.జూరగా ఉన్న వ్యక్తికి సన్నిహిత సంబంధాలు ఉన్నాయి. ఎన్నికలలో వాల్లు గెలిచినందుకు ఘోరంలో అభినందనలు తెలుపుతూ ప్రకటనలు చేసిన వారిలో రమేష్, మునస్వామి కూడా ఉన్నారు. దీని మీద ఖచ్చితంగా చర్యలేసుకొని ఎక్సయిజు సూపరింటెండెంట్‌ను అరెస్టుచేయించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. పద్మానాభం:- అధ్యక్షా, దానికి సంబంధించిన అధికారస్థందరి మీద చర్య తీసుకోదానికి రిపోర్టు అడిగాము. ఆ రిపోర్టు రాగానే దానికి సంబంధించిన అధికారులందరినీ ఉ సస్పెండు చేయడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri P. Kista Reddy:- Mr. Speaker, Sir, I wish to bring to the House the facts that on 11.4.1990 at 8.00 p.m. one Sri Panduranga Reddy Advocate, who was appointed as a 'commissiner' by Judicial First Class Magistrate, Zaheerabad, to search the Police Station Koheer, along with Sri Ashok Patel, Advocate, for petitioner (Ishaque S/o Mahboob Sahib) went to P.S. Koheer to search the P.S. to find out Sri Ishaq, who was wrongfully confined by the Sub-Inspector Police in the Police Station a week back. They also collected local panchayatdars to conduct a search. When they were identifying Ishaq who was illegally detained in the police station, the Sub-Inspector of Police Koheer by name Bhoomaiah snatched away the warrant issued by the court from Sri Panduranga Reddy and abused them in filthy language. He called his head constable and other constables and asked them to take these two advocates to the Head Constables' Room. At the instance of the Sub-Inspector, the Head Constable and the Constables of Koheer took these two Advocates to the Head Constables' Room made them sit on the floor and wrongfully confined them for two hours illegally. Only on the intervention of some persons the Sub-Inspector Bhoomaiah allowed these two Advocates to leave the Police Station.

On this incident all the Bar Associations of the District decided to boycott the Courts in Medak District, till action was taken against the police officers.

The Advocates have also submitted representation to the District Collector Medak, and the Superintendent of Police Medak, to take action against the Sub-Inspector of Police, Bhoomaiah. But, no action has been taken against the Sub-Inspector so far.

It is requested that the Police Sub-Inspector, the Head Constable and the other Constables may be placed under suspension immediately, pending enquiry.

We have represented the matter to the Collector and the Superintendent of Police but to no avail. This is an insult to the Advocate-brethern and the Advocate community as a whole. We request that stringent action may be taken against these policemen for the mischief.

I request the Minister through you, to let the House know what action he is going to take and also the assurance must come from the Home Minister that immediate action is going to be taken.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Now, that the Hon'ble member has brought the matter before the House, I feel it is a serious issue. I will call a report today itself, and come forward with a statement tomorrow.

శ్రీ సి.కె. జయచంద్రారెడ్డి (విత్తూరు):- అధ్యక్షా, గత 11వ తేదీనాడు యీ అసెంబ్లీలో గౌరవ శాసనసభ్యుడు నాపైన అనవసరంగా నేరారోపణలు చేశారు. తిమ్మసానీ పల్లె గ్రామంలో....

Mr. Speaker:- Mr. Jayachandara Reddy, you have already given a letter in this regard. The Hon'ble Deputy Speaker has already expunged the allegations levelled against you. It is removed from the records. Why do you insist?

Sri C.K. Jayachandara Reddy:- It has appeared in the Press, Sir.

Mr. Speaker:- Please take appropriate action against the Press.

శ్రీ సి.కె. జయచంద్రారెడ్డి:- ఫ్యాక్షన్ చెప్పాలి గదా సర్. మేము వచ్చిన రోజునుండి మాకు అవకాశం ఇవ్వలేదు. ఆ రోజు నేను లేను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- తమరి పేరు మెన్షన్ చేశారు, ఆ పేరును కూడా గౌరవ డెప్యూటీ స్పీకర్ గారు డిలీట్ చేశారు. మీరు రికార్డులోకి ఎందుకు వోతారు?

శ్రీ సి.కె. జయచంద్రారెడ్డి:- పేపర్లో వచ్చింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- పేపర్లో వస్తే యాక్షన్ తీసుకోండి. ఇక్కడ కాదు.

శ్రీ సి.కె. జయచంద్రారెడ్డి:- అదీకాదు, మేము చెప్పవలసిన అవసరం లేకపోతే మేము ఎందుకు సర్, ఇక్కడికి వచ్చి వుండేది.

Mr. Speaker:- It is left to your wisdom.

శ్రీ సి.కె. జయచంద్రారెడ్డి:- ఫిబ్రవరి 19వ తేదీనాడు తిమ్మసానిపల్లె గ్రామములో జరిగిన గొడవలకు నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు. కానీ గౌరవ శాసన సభ్యులు నేను ప్రత్యక్షంగా దానిలో పాల్గొన్నానని, నేను వున్నానని, నా తరపున అక్కడ లూటీలు, దోపిడీలు జరిపించానని చెప్పారు. అది కేవలం నాపైన ఆరోపణ మాత్రమే. కానీ అది నిజం కాదు. అదే విధంగా తెలుగుదేశానికి ఓట్లు వేశారనే ఉద్దేశముతోనే వారు, నా తరపున వారినీ లూటీ చేశారని చెప్పడం కూడ పద్ధతి కాదు.... స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత....

మిస్టర్ స్పీకర్:- డిరో అవర్లో చరిత్ర చెప్పడానికి లేదు. రెండు సెంటెన్స్ లో చెప్పండి.

శ్రీ సి.కె. జయచంద్రారెడ్డి:- రెండు సెంటెన్స్ అంటే - చెప్పనీయకపోతే ఎందుకు? ఇక్కడికి వచ్చింది ఎందుకు? మేము ఎం.ఎల్.ఏలు అయింది ఎందుకు? నాకు అవకాశం లేకపోతే నేను బాయ్ కాట్ చేస్తాను.

Mr. Speaker:- Do whatever you like.

(తరువాత శ్రీ సి.కె. జయచంద్రారెడ్డి సర్ సర్, అనుకుంటూ సభనుండి వెళ్లిపోయారు)

శ్రీ 3. ఎర్రగ్నాయుడు:- అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లా జులుమూరు మండలంలోని కామినాయుడుపేటలో ఒక ఏయిడెడ్ పాఠశాల వుంది. ఆ పాఠశాల మేనేజ్మెంటువారు ముగ్గురు ఉపాధ్యాయులను చాలా పేరాన్మెంట్ కు గురిచేశారు. వారిని చాలా యిబ్బందులు పెట్టారు. వారు హైకోర్టుకు వెళ్లారు. హైకోర్టులో రిట్ పీటిషన్స్ వేస్తే - రిట్ పీటిషన్స్ నెంబర్లు 14818 మరియు 16139/89 తేదీ 15.12.89 ప్రకారము - హైకోర్టు, వారిని స్థానిక సంస్థలలో అబ్జర్వ్ చేసుకునేంతవరకు జీతాలు చెల్లించాలని, దీనిని నాలుగు వారాలలో ఫైనల్ డిక్ చేయాలని ఆదేశాలు ఇచ్చినప్పటికీ ప్రభుత్వం యింతవరకు చర్యలేసు కోలేదు. కంటిమ్మెంట్ కోర్టు క్రింద వెళ్లాలి అని అనుకునేంతవరకు రావడం ఎంతో విచారకరము. ప్రభుత్వం తక్షణమే చర్యలేసుకోవాలి. ఈ విషయాన్ని 74 క్రింద ప్రస్తావించ దలచుకున్నాము. తమకు పంపిస్తున్నాం.

శ్రీమతి వి. శమంతకమణి:- అధ్యక్షా, ఆ రిపోర్టు తెప్పించుకొని పరిశీలనచేసి, తగు న్యాయం చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

مشرقی محمد امان اللہ خاں :- جناب اسپیکر صاحب! بموجب اسپیکر کے تقررات گذشتہ حکومت کے زمانے میں عمل میں آئے تھے یہاں پر جرنل ڈاکٹر ایم چٹاریہ می صاحب حکومت متبادل انھوں نے اعلان کیا تھا کہ سب اسپیکر کے تقررات میں دھماکیاں ہوئی ہیں۔ اسکی انکار فری کر دوائی جائیگی۔ اسکے لئے ہم نے بھی نامزد کی گئی تھی۔ اسوقت مائٹارٹیز کے ساتھ بہت زیادہ نا انصافی ہوئی ہے۔ ۲۰ لکھاؤ فارمولہ اور ۱۵ لکھاؤ فارمولہ کے تحت کم سے کم ۸ فیصد مائٹارٹیز کا تقدر عمل میں آتا تھا۔ ہم نے اس تعلق سے ایک سوال پیش کیا تھا وہ اب تک نہیں آیا۔ میں آپ کے ذریعہ ہوم منسٹر صاحب سے کہو گا کہ جو بموجب اسپیکر کے تقررات ہوئے ہیں کیا ان لوگوں کو (underprivileged) کہیں ہیں۔ اسمیں کتنے مائٹارٹیز کو ملے ہیں اور آپ مائٹارٹیز کو ملنے کیلئے کیا کرتے ہوئے ہیں۔

مشرقی محمد امان اللہ خان :- آپ جواب کب دیں گے کل دیں گے یا پرموں دیں گے۔

شری ڈی۔ کے۔ سمرسمہا ریڈی :- کل جواب دوں گا۔

شکر کا ابراہیم بن عبد اللہ مصلیٰ :- جناب اسپیکر صاحب ہمارے اذواق مشر کو ایک درخواست دیتا تھا کہ عربوں کا ایک قاضی
موتا تھا یعنی قاضی "سبی" ممبر اور رشید لوگوں کے قاضی مقرب ہیں وہ اپنے فرقہ کے لوگوں کے جہاں جا ہے عقد پڑھا کیے ہیں۔ ضاعی فرقہ کا قاضی صرف
اولڈ میں ہی عقد پڑھا سکتے ہیں تاہم اور دوسرے مقام کو جا کر عقد نہیں کر سکتا۔ یہ ضاعی فرقہ کے لوگوں کا کافی پریشانی ہو رہی ہے۔ حکام کے زمانے
میں ایک ضاعی قاضی تھا جن کے انتقال کے بعد یہ جہز نہ کر دی گئی۔ اگر کوئی ضاعی فرقہ کا آدمی اسٹیشن گاڈاؤں میں شادی کرتا ہے تو ضاعی فرقہ کا قاضی

وہاں پر عقد نہیں کر سکتا۔ شافعی لوگوں کے ساتھ نا انصافی ہو رہی ہے۔ شیعہ اور مہدی فرقہ کے قاضی جہاں چاہے جا کر اپنے فرقہ کے لوگوں کا عقد پڑھا سکتے ہیں۔ شافعی قاضی کے تعلق سے میں نے اوقات منسٹر اور اوقات برورڈ کے چیرمین کو ایک لیٹر لکھا تھا کہ شافعی قاضی کو کوئٹہ شہر میں عقد پڑھانے کی اجازت دیجائے۔

شرعی محمد جانی :- ایک درخواست آئی ہے میں وقف بورڈ کو ڈائریکشن دیا ہوں کہ جلد سے جلد تقرر کریں۔

شرعی ابراہیم بن عبداللہ مقبلی :- درخواست دے چکا ہوں کب تقرر کریں گے۔

شرعی محمد جانی :- آپ کی درخواست آئی ہے۔ اس پر کارروائی جارہی ہے۔

40 శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, నేను రెండు ప్రశ్నలు అడుగుతాను. ఇద్దరి మంతులకు సంబంధించినది. గనుల శాఖను చూసుకునేటటువంటి ఆర్ అండ్ బి వారిది, మజర్ ఇరిగేషన్ శాఖ చూసుకునేటటువంటి మినిస్టరుగారిది. ఇది పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఏలూరు పట్టణానికి సంబంధించింది. ఏలూరు పట్టణం తరచు ముంపునకు గురి అవుతున్నది. ఎందుకంటే తమ్మిలేరు ఏటగట్టుకు తగినటువంటి రక్షణ లేకపోవడంవల్ల. ఇప్పుడు తమ్మిలేరు ఏటగట్టుకు ఇసుక త్రవ్వీ తీసుకొనిపోవడానికి కాంట్రిక్టరుకు ఇచ్చినటువంటి కాంట్రిక్టు మూలంగా వాళ్లు మొత్తం గట్టనే త్రవ్వీపారవేస్తున్నారు. 1వ కిలో మీటరు నుంచి 7వ కిలో మీటరు వరకు మొత్తం ఇసుక తీసుకొనడం నిషేధించవలసి ఉంటుంది. మే 2వ తేదీ నుంచి వారికి కాంట్రిక్టు రద్దు అవుతుంది. మళ్ళీ దానిని రెన్యూ చేయించుకొనడానికి వారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అక్కడ అన్ని పార్టీలవారు కలసి అభిలషక సంఘంగా ఏర్పడి దానికి వ్యతిరేకంగా పెద్ద ఆందోళన చేస్తున్నారు. లేజు గడువు పొడిగించవద్దు: 1వ కిలో మీటరు నుంచి 7వ కిలో మీటరు వరకు అసలు ఇసుక త్రవ్వడానికి వీలు ఉండకూడదు. తమ్మిలేరు ఏటగట్టుకు రక్షణ ఉంటే ఏలూరు ఉంటుంది. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు వెప్పలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుర్ రెడ్డి:- దీనిమీద నేను టెలిఫోనులోనే మేనేజింగ్ డైరెక్టరు ఆఫ్ మైన్సు అండ్ జియాలజీకి ఇప్పించి అర్జంటు రిపోర్టు తెప్పిస్తాను. దీనికి ఏమీ చేయాలో ఆ వర్యలన్నీ వెంటనే తీసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, రెండవ ప్రశ్న. ఇదివరకు మేము చాలాసార్లు వెప్పాము. జిల్లాలో డిస్పిక్టు సెలక్టును కమిటీవారు సెలక్టు చేసారు. ఏమైనా అవకతవకలు ఉన్నటువంటి అభ్యర్థుల గురించి ఉంటే ప్రత్యేకంగా విచారించి వారిమీద యాక్షను

తీసుకోండి. కానీ ఆ సెలక్టు అయినటువంటి - వెయిటింగు లిస్టులో ఉన్నటువంటి అభ్యర్థులను ఉద్యోగాలలోకి తీసుకోకుండా ఈ మధ్య మన ప్రభుత్వంవారు 95వ సంఖ్య గల టి.ఓ. ఇన్సూ చేసారు మార్చి 30వ తేదీన. దీనివల్ల వారికి ఉద్యోగాలు దొరకకుండా పోతున్నాయి. వారి లెక్క ప్రకారంగా 1989 ఫిబ్రవరి నాటికి ఉన్నటువంటి ఖాళీలను మాత్రమే భర్తీచేసుకోవాలి తప్ప మిగిలిన వాటికి తేదీని చెబుతున్నారు. దీనివల్ల సెలక్టు అయిన అభ్యర్థులు చాలామంది వయసు మీరిపోతున్నారు. అర్హత కోల్పోతున్నారు. మాకు - వారంతా ఎగ్జామిన్ అయ్యేవరకు ఉద్యోగాలు భర్తీచేస్తామని హామీ ఇచ్చారు. అది నిలుపుకోవాలి. వారు ఇచ్చిన దరఖాస్తు మీకు పంపిస్తున్నాను అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది పంచాయతీ రాజ్ మినిస్టరుగారికి, ఎడ్యుకేషను మినిస్టరుగారికి సంబంధించినది. ఇది ఇదివరకు ఫిగర్ అయింది. ఒక ఎస్యూరెన్సు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. I suggest after sometime both the Ministers (Minister for Panchayati Raj and Minister for Education) look into this, as the Members say the assurance was given in the House, but it was not complied. And also the G.O. is contrary to Assurance.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- నేను ఎస్యూరెన్సు ఇచ్చాను. డిస్మిస్సెడ్ సెలక్టు అయిన వారి లిస్టుకు ఒక సంవత్సరం లైఫ్ ఉంటుందని నేను చెప్పడం జరిగింది కానీ టి.ఓ. 94ను ఎడ్యుకేషను డిపార్ట్మెంటుంచి ఇచ్చారు. నేను, ఎడ్యుకేషను మినిస్టరుతోను, వారి డిపార్ట్మెంటు అధికారులను పిలిచి మాట్లాడి ఏసిధంగా డిస్మిస్ పరిష్కారం చేయాలో అది చెప్పాము.

Mr. Speaker:- I agree. It is a good idea. I suggest to hold a meeting today or tomorrow, so that I may be able to dispose of so many notices on my part. ఎడ్యుకేషను డిపార్ట్మెంటు, ఎడ్యుకేషను మినిస్టరు - శాము, తమ సెక్రటరీ వస్తే ఇక్కడ ఎవర్మేట్ క్వశ్చన్సు నాకు ఇచ్చారో అవి నేను తమకు పాస్ అన్ చేస్తాను. వారితో కూర్చోని మాట్లాడితే సరిపోతుంది. This is a good idea.

Sri R. Chenga Reddy:- Tomorrow we may take up.

Mr. Speaker:- I think tomorrow 2'0 clock is better.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి:- రేపు 2 గంటలకు పెట్టుకుందాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సరే.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది హాం డిపార్ట్మెంటుకు సంబంధించింది. 27-11-1988న రాజమండ్రి పబ్లికంలో పోలీసువారు అక్కడున్నటువంటి స్థానిక నాయకులను, కౌన్సిలర్లను అరెస్టుచేసి కొట్టడం, నానా విధాలుగా బాధపెట్టడం జరిగింది.

దానికిగాను అప్పటి గవర్నమెంటు జి.ఓ.ఎమ్.ఎస్. నంబరు 554 ద్వారా 9-11-1988న జస్టిస్ వున్నయ్యతో ఏకసభ్య ఎంక్వయిరీ కమిషను వేసింది. ఆ ఎంక్వయిరీ కమిషను ఎంక్వయిరీ డేసి రిపోర్టు అందించడం కూడా జరిగింది - 2, 3 మాసాల క్రితమే. ఆ రిపోర్టు సభముందు పెట్టడం లేదు. సభముందు పెట్టాలని తమ ద్వారా హోం మినిష్టరు గారిని కోరుతున్నాను.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I will look into it Sir.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, రెండవది ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన సబ్జెంట్. ఇది గాంతు-ఇన్-ఎయిడ్ కు సంబంధించినటువంటి విషయం. గతసంవత్సరం గాంతు-ఇన్-ఎయిడ్ ఏఏ పాఠశాలలకు అయితే, ఏఏ ఎడ్యుకేషనల్ ఇనిస్టిట్యూషన్లకు అయితే ఇవ్వవలసి ఉందో అది ఇవ్వలేదు. దానిని ఆవివేయడం జరిగింది. ఆ ఇనిస్టిట్యూషన్లు చాలా బాధ పడుతున్నాయి. ఆర్థికంగా చాలా ఇబ్బందులకు గురిఅవుతున్నాయి. అందువల్ల ఆ గాంతు-ఇన్-ఎయిడ్ ఎప్పుడు ఇస్తారు? గవర్నమెంటుయొక్క విధానం ఏమిటి అనే విషయం తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పి. శమంతకమణి:- అధ్యక్షా, గాంతు-ఇన్-ఎయిడ్ అనేది కొన్ని నారమ్ము ప్రకరంగా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఆ తేదీలనుబట్టి - 5, 3, 4 సంవత్సరాలకాల పరిమితినిబట్టి ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- వారు పొరపాటు పడుతున్నారు. గాంతు-ఇన్-ఎయిడ్ ప్రతి సంవత్సరం పొందుతున్నాయి. కానీ గతసంవత్సరం అర్హత ఉన్నటువంటి ఇనిస్టిట్యూషన్లకు గాంతు-ఇన్-ఎయిడ్ డబ్బు రేలేబు చేయలేదు. దానివల్ల వారు చాలా ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. ఆ గాంతు-ఇన్-ఎయిడ్ డబ్బు ఇప్పుడైనా తొందరగా రేలేబు చేస్తారా?

శ్రీమతి పి. శమంతకమణి:- పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఇది పరిశీలించే విషయం కాదు. గాంతు-ఇన్-ఎయిడ్ ఇవ్వకపోతే ఎడ్యుకేషనల్ ఇనిస్టిట్యూషన్లు మూత పడతాయి కదా.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇవ్వబడే డబ్బు తొందరగా ఇస్తారా అని అంటున్నారు.

శ్రీమతి పి. శమంతకమణి:- రిపోర్టు తెప్పించి చూసి తక్షణమే చర్య తీసుకుంటాము అధ్యక్షా.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు (వర్ధన్నపేట):- అధ్యక్షా, ఇది హోం మినిష్టరుగారికి సంబంధించిన విషయం. పాకిస్థాన్ కు సంబంధించిన కొంతమంది విద్యార్థులు ఎడ్యుకేషను పేరుమీద ఇక్కడకు వచ్చి ఇక్కడ స్థిరనివాసం ఏర్పడుకొని వాళ్లు అప్పుడప్పుడు వేసా ఎక్స్ఛేండు చేసుకొంటూ ఇక్కడనే ఉంటున్నారు. వారి పేర్లు ఓటర్ల లిస్టులో కూడా నమోదు అయినట్లుగా పేపర్లలో వార్తలు వచ్చాయి. అదేవిధంగా వారికి ఇక్కడ కార్డులు వచ్చినట్లుగా వార్తలు వచ్చాయి. ఇక్కడ వేసా ఎక్స్ఛేండు చేసుకొనడానికి వాళ్లు కొంతమంది అధికారులకు బియిబీ ఇచ్చి, అదేవిధంగా విద్యార్థులై చదువుకోకుండా కాలేజీ సర్టిఫికేటు పొందుకునేవారు - రకరకాలుగా ఇక్కడ ఉండే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. సుమారు 20

వేలమంది పాకిస్తానీయులు ఈ రకంగా హైదరాబాద్ సిటీలోను, మన రాష్ట్రంలోనే ఇతర పట్టణాలలోను ఉంటున్నట్లు పేపర్లలో వార్తలు వచ్చాయి. అదేవిధంగా కొంతమంది ఇక్కడ బినామీ అస్తులు మళ్ళీ ఆక్రమించుకోవాలని - వారి పేర్లు అవునోకాదో తెలియదుగాని - పేపర్లలో ఆక్రమించుకోవాలని చూస్తున్నారని వచ్చింది. దేశంలో పరిస్థితులు తెలుసు. వీరు పాకిస్తాన్ ఏజెంట్లుగా మారే ప్రమాదం ఉంది. ఇక్కడి రహస్యాలు చేరచేసే ప్రమాదం ఉంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ విషయం మీద సమగ్రంగా దర్యాప్తు జరిపించి వారిని బయటికి పంపించడానికి, వీనా ఎక్స్‌ఐటెండ్ కాకుండా చూడాలి. మనకు పాకిస్తాన్‌కు క్రికెట్ మ్యాచ్ అయింది. ఓల్డ్ సిటీలో పాకిస్తాన్ గెలిస్తే స్వేచ్ఛ వంతుకున్నారు. ఈరకంగా టెన్షన్ తీసుకువచ్చే ప్రమాదం ఉంది. వారు ఎక్కడ ఉన్నప్పుడీ వరకు తీసుకోవాలి. ఇది చాలా సెన్సిటివ్ ఇష్యూ.

(Interruptions)

Sri Mohd. Amanullah Khan (Chandrayangutta):- Sir, what is this nonsense, please expunge those words. We object it highly. We do not tolerate it.

Mr. Speaker:- When the Chair wants to say something, please sit down and co-operate. When the Chair took notice of it, please don't raise anything. Dr. Rajeswara Rao, you have raised a very important issue but please don't mix it with cricket match etc.,

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, any violation of the pass-ports as well as visa rules - is a serious offence. If anything of that nature has come to, or brought to the notice of the authorities, it will be dealt with according to the Law. Stringent action will be taken against them.

Mr. Speaker:- Please don't mention foreign countries - you come to the subject, so that the time can be saved.

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా. 14 ఏప్రిల్‌నాడు డాక్టర్ బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్ 99వ జన్మ దినం సందర్భంగా ప్రభుత్వం ట్యాంక్ బండ్ దగ్గర బహిరంగంగా ఉత్సవం జరిపింది. గత ప్రభుత్వం జరపలేదు. ఈ ప్రభుత్వం జరిపింది, సంతోషం, అభినందిస్తున్నాము. గత ప్రభుత్వంలో ఉత్సవాలు ఏమైనా జరిగినప్పుడు ఉత్సవసమితి వారు ప్రతిపక్ష పార్టీలను పిలిచే అనవాయితీ ఉంది. ఈసారి పిలవకుండా - సెలవు ప్రకటించినా - ప్రతిపక్ష పార్టీలను విస్మరించారు. ప్రభుత్వ పక్షం వారే ప్రేమకోవలసిన అవసరం ఏమీ వచ్చింది? మిగతా పార్టీలకు సంబంధం లేదా? మంత్రివైస్సారీ, ఎందుకు తప్పు జరిగింది? నేను ఎమ్మెల్యేగా ఉంటే, డిపార్టుమెంటు నుండి వచ్చిన దాంట్లో ఎక్స్-ఎమ్మెల్యే అని వ్యాసి పంపారు. ఎంత నిర్లక్ష్యమో...

Mr. Speaker:- For Government's function, invitation should go to all. Please see that it is not repeated.

డాక్టర్ జె. గోతారెడ్డి:- నాకు తెలిసినంత వరకు ప్రతి వారికి పంపించడం జరిగింది- చారకపోతే నేను చెక్ చేస్తాను.

శ్రీ బి. జానారెడ్డి:- వారిజన మేయర్ను కూడా పిలవలేదు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- చెక్ చేస్తామని అన్నారు. అటువంటివి జరగకుండా చూడమని అన్నాము - All M.L.As. are entitled for any Government function.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా ఒక నేరియస్ విషయం తమ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. ఏ పార్టీ ప్రభుత్వంలో ఉంటే వారు ప్రభుత్వ వ్యవస్థను తమ స్వంత జాగ్రత్తగా వాడుకొంటున్నారు. రంగారెడ్డిజిల్లా, నేరిగూడెం గ్రామంలో - ఇబ్బిపాంపట్నం నీయోజవర్గం, అక్కడ శాసనసభ్యుడు కె. రాములుగారు మా పార్టీకి సంబంధించిన వాడు, కాంగ్రెసు తరపున ఒక కరపత్రం వేసి, ఆ కరపత్రంలో శ్రీ సర్దార్ చకిలం శ్రీనివాసరావు, శ్రీ మర్రి శశిధర్ రెడ్డి, పి.సి.సి. సంయుక్త కార్యదర్శి, శ్రీమతి ఉమా వెంకటరామిరెడ్డి, ఎమ్మెల్యే, డి.సి.సి అధ్యక్షురాలు, ఇట్లా కాంగ్రెసు నాయకులు అందరి పేర్లు పెట్టి - అందులో కలెక్టరు పేరు తీసివేసి, దానిమీద మనిషాని - ఇళ్ల స్థలాలు పంచేపట్టే విషయంలో, పట్టాలు ఇచ్చే విషయంలో వారి జాగ్రత్త లాగా ఉపయోగించుకునే పద్ధతి - ప్రభుత్వ వ్యవస్థను - ఏవిధంగా సర్వేనడి? లోకల్ శాసనసభ్యులను బైపాస్ చేసి, సభ్యుల హక్కులను హరించడం ఎలా సర్వేనదో గౌరవ సభా వ్యవహారాల మంత్రి చెప్పాలి. సభ్యుల హక్కులను కాపాడడంకోసం ఆయన ఇక్కడ ఉన్నప్పుడు చాలా గట్టిగా వ్యవహరించారు. ఎమ్.ఆర్.ఓ. పరిస్థితి ఏమంటే - అక్కడ వారు అడిగితే, నా ఇష్టం, నీ ఇష్టం వచ్చింది. చెసుకో అనడం - ఇది పిరకమ్మైన పద్ధతి? చెప్పాలి. ఆ కరపత్రం మీకు పంపిస్తున్నాను, అధ్యక్షా, కలెక్టరు పేరు వేసి కాబ్బేస్తూ మని షాని ఉండి, చూడండి.

(సభాపతికి కరపత్రం అందజేశారు)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- సభ్యుల ప్రివీలెజెస్ కాపాడడంలో అక్కడ ఉన్నప్పుడు ఏ పద్ధతిలో ఉన్నానో, ఇక్కడ ఉన్నా ఆ పద్ధతిలోనే ఉంటానని మనవి చేస్తున్నాను. బోడేపూడి వారు చెప్పిన విషయం - Sir, I will have to call for a Report on that from the district Collector. Because our intructions have been very very clear on this subject that wherever patta distribution is to take place, the Local M.L.As., and M.Ps., whoever may be, irrespective of Party affiliation, all are to be involved. ఈవిధంగా ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఉన్నాయి - but as to how it had happened - that I will definitely look into. I will call for a Report from him and I will take appropriate action on it. అని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నిన్న మీరు జేరో అవర్ వినియోగించుకోలేదు - ఇంకా ఏమన్నా అడగదలచుకుంటే అడగండి రాఫువరెడ్డిగారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, హోమ్ మంత్రికి సంబంధించిన విషయం - ఈ సెల 13వ తేదీనాడు, ముత్యాలు అనే హరిజనుజ్ఞు, అతను కూలేకి పోయిగోడ పెట్టుకుంటుంటే, నక్కలైట్లు వాసుదేవరావు గూపు వారు గొడ్డళ్ళతోనరికి హత్య వేశారు లవ్వన్న గూడెం గామంలో, నల్లగొండ జిల్లా నారాయణపురం మండలం, మునుగోడు నియోజకవర్గంలో ఆ హత్య చేస్తే ఇంతవరకు ఎవరినీ పట్టుకోలేదు పృథుత్వం. ఆశ్చర్యం ఏమంటే అతను చేసిన తప్పు ఏమంటే - ఈ రోజుగార్ డబ్బు ఇంత వచ్చింది ఏమీ వేశారు అని అడిగాడు - అందుకు. కంటోలు బీయ్యం తెప్పి అన్నీ మేరే అమ్ముకొంటున్నారు అన్నందుకు - కూలేకి పోయిన వోట గొడ్డళ్ళతో చంపారు. అతనికి నలుగురు చిన్న ఆడపిల్లలు, ఒక మొగపిల్లాడు, భార్య ఉన్నారు. పృథుత్వం ఇంతవరకు ఏమీ సహాయం చేయలేదు. హత్య చేసిన వారిని ఆరెస్టు చేయలేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఇప్పుడిది కాస్త డిఫికల్ట్ ప్రాసెస్. వారు యేదైనా ! నోటీసు యిచ్చి అడిగితే నేను వివరాలు తెప్పించుకుని జవాబు చెప్పగలుగుతాను. కానీ ఏదో ఒక చోట మర్డర్ జరిగింది సడన్ గా సభలో చెప్పాలంటే నా దగ్గర వివరణ ఉంటే చెబుతాను కానీ రిపోర్టు.....

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- నోటీసు యిచ్చినాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- వారు నోటీసు యిచ్చినాము అంటున్నారు. I will come forward with the detailed statement before this House. I do not have any information with me now, Sir.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు దయచేసి కూర్చోండి. ఇక్కడ రోజు 4 ఎక్జాంప్ట్ అయితే, మీరు సహకరిస్తే ఎక్సామలేషన్ కాదు. నా కోరిక యేమిటంటే మీరు సహకరిస్తే యీ సెషన్ లో వచ్చినవీ అన్నీ యీ సెషన్ లోనే అయిపోతాయి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- నేను నోటీసు యిచ్చినాను కదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు నేను యేమీ చెప్పలేదు. మీరు నోటీసు యిచ్చినా మన్నారు. నేను చూస్తాను.

శ్రీ నిహాద్. విఠల్ రెడ్డి:- రాష్ట్రంలో పీపిథ జిల్లాలో జిల్లా సెలక్షన్ కమిటీల ద్వారా సుమారు 5,800 మంది అభ్యర్థులు స్పెషల్ చేవర్ సెలక్షన్ లిస్ట్ లో ఉన్నారు. వారిని సెలక్టు చేసినారు. కానీ యింతవరకు అప్పాయింట్మెంట్లు ఆర్డరు లేదు. రెండవది వారు 5000 మంది నీన్న మన రాష్ట్ర రాజధానిలో ప్రదర్శనలు జరిపినారు. దీనికి మీరు జేరో అవర్ లో అవకాశం యిస్తామన్నారు. ఈ 5000 మంది అమరణ నిరాహార దీక్ష వేస్తున్నారు. పంచాయితీరాజ్, మినిష్టరుగారు, ఎడ్యుకేషన్ మినిష్టరుగారు దీని విషయంలో చొరవ తీసుకోవడం లేదు. పెండింగు లిస్ట్ లో ఉన్న వారిని అందరినీ అప్పాయింట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అట్లాగే జి.ఓ.ఎం.ఎస్.సెం. 11ను సవరించవలసిన అవసరం

ఉంది. అట్లాగే జే.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 231 ప్రకారం సంవత్సరాల పరిమితిని వొడిగించ వలసిన అవసరం ఉంది. దీనిని గురించి చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. వారు ఆమరణ నిరాశర దేశ్కు చేస్తున్నారు. కనుక రాష్ట్రవ్యాపేతంగా అందొకనగా ఉంది. దీనిని పంచాయితీరాజ్ మినిష్టరుగారు, ఎడ్మన్టేషన్ మినిష్టరుగారు యిద్దరూ దీనిని పరిష్కారం చేయడానికి వెంటనే అపోజిషన్ లీడర్తో, ప్రతిపక్ష నాయకులతో సమావేశమయి ఒక నిర్ణయం తీసుకుని చెబుతారని ఆశిస్తున్నాను. ఈ తెదీను తమ ద్వారా వారికి పంపిస్తున్నాను.

(సభాపతికి అందజేశారు)

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి:- అదీ యింతకు ముందే చెప్పడం జరిగింది. దీనిని గురించి త్వరగా నిర్ణయం తీసుకుంటాము. సమావేశం యేర్పాటు చేస్తున్నాము. అన్నాము.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్రెడ్డి:- త్వరలో అంటే యెప్పుడు?

శ్రీ ఆర్. పెంగారెడ్డి:- రేపు సమావేశం యేర్పాటు చేస్తాము అన్నాము.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్రెడ్డి:- త్వరలో అంటే . . .

Sri R. Chenga Reddy:- That is what I am telling. If you do not understand, please listen to me - for to-morrow it is already decided.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ (సుజాతనగర్):- అధ్యక్షా, మేకు యివ్వడానికి నా దగ్గరకు ఒక వెబ్సైటు వచ్చింది. అది అంజుమన్ తరక్కీ ఉదుదా, అంధ్రప్రదేశ్.

شہسری محمد رجب علی۔ انہیں ترقی کے صدر ڈاکٹر اس نے اے حقائق نے اردو زبان کا ترقی کیلئے ایک مجموعہ تیار دینے میں آپ بھی اردو زبان سے واقف ہیں۔ اردو کے ساتھ جو انصاف افسانہ چھپ رہی ہیں اور اعلیٰ مطالبات جو اتوار میں لکھے گئے ہیں اسکو بحال کرنے کا مطالبہ کیا ہے۔ ایکٹ میں ترمیم لا کر اسکی یکسوئی کرنے کیلئے ہیں۔ آرٹیکل ۳۵ (۱) کے تحت ان کے حقوق پامال ہوتے جا رہے ہیں۔ میں آپ سے گزارش کرتا ہوں کہ جو مطالبات دیر انداز ہیں اس کی کسی بھی حال حلد سے حلد حل کیے جائیں۔

مشترایسکر:- متعلقہ مشنر صاحب کون ہیں اسکا کون جواب دے رہے ہیں۔

You are telling about amendment to the language act and other demands of the Urdu language. The petition is presented. We will take appropriate action.

شری محمد امان اللہ خان :- رجب علی صاحب کہنے کا مطلب یہ ہے کہ محمد جانی صاحب کچھ نہیں کر سکتے چیف منسٹر کو کچھ کرنے کیلئے کہیں۔

شری محمد رجب علی :- پیشینہ اسپیکر صاحب آپ کے نام پر ہی دی گئی ہے۔

شری محمد جانی :- میں جو کر سکتا ہوں سب کو معلوم ہے امان اللہ خان صاحب آپ کو تکلیف کرنے کی ضرورت نہیں ہے۔ میں ایک کانفرنس

میں گیا تھا اس وقت رجب علی صاحب بھی شامل تھے۔ وہ لوگ مجھے بھی ایک میمورنڈم دیتے تھے۔

سٹر اسپیکر :- آپ میمورنڈم دیجئے ہیں اس پیشینہ کو پیش کیجی کو دو ٹوٹا یا منقطع ڈیپارٹمنٹ کو بھیج دوں گا۔

شری محمد امان اللہ خان :- اسپیکر صاحب چیف منسٹر صاحب کو کوئی دلچسپی نہیں ہے آپ خود اس میں شامل ہو کر اس مسئلہ

کو حل کریا جائے۔

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా, ఎ.పి. కళాకారుల సంక్షేమానికి సంబంధించి వి. బసవయ్య అనే ఆయన ఒక పిటిషను యిచ్చినారు. దీనిని తమ ద్వారా మంత్రిగారికి పంపిస్తున్నాను.

(పిటిషను అందజేశారు)

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి (ఇప్పేర్ల):- అధ్యక్షా, కృష్ణా జిల్లా విజయవాడలోని కృష్ణ లంకలో ఒక ముఠా యేర్పడి, ఆ ముఠా వెళ్ళికానటువంటి అమ్మాయిలతో ప్రేమయాలు పెంచుకొని వారితో కొన్నాళ్ళు కలిసిమెలసి తిరిగి, తర్వాత వారికి మత్తు మందు, మత్తు పానీయాలు యిచ్చి వారిని బెన్లక్ మెయిట్ చేస్తున్నారు. తర్వాత వారిని రేప్ చేసి వివస్మలను చేసి వేడియోలు తీసి వారి తల్లిదండ్రులను బెన్లక్ మెయిట్ చేస్తున్నారు. ఆ విధంగా ఆ అమ్మాయిలను బెన్లక్ మెయిట్ చేసి నానా రకాలుగా బీభత్సం చేయడం జరుగుతోంది. ఒక ప్రక్క పెళ్ళి అయిన అమ్మాయిల మీద డౌరే డెక్స్ జరుగుతున్నాయి. ఇంకొక ప్రక్క పెళ్ళి కాని వారి అమ్మాయిల తల్లిదండ్రులకు యిటువంటి సమస్యలు ఎదురవుతున్నాయి. అందు వల్ల అక్కడ కాంగ్రెసు కాని, తెలుగుదేశం కాని, సి.పి.ఎం. కాని ఏ ఒక పార్టీ అని కాకుండా అన్ని పార్టీలతో 12 మందితో ఒక ఆఫీలపక్ష బృందంతో ఒక కమిటీని యేర్పాటు చేసుకున్నారు. అందుతో కాంగ్రెసు కార్పొరేట్ గా ఉన్నటువంటి బిర్లా నేతారామయ్య కాని, బి.డి.పి. కార్పొరేట్ గా ఉన్నటువంటి మాలకొండయ్య కాని వారి అధ్యక్షులతో 12 మందితో కమిటీని యేర్పాటు చేసుకుని పోలీసు కమీషనర్ గారి దగ్గరకు వెళ్ళి తమకు యీ బాధలు ఉన్నాయి, అక్కడ 22 మంది యెవరయితే ఉన్నారో వారు యీ విధంగా అమ్మాయిలను వేధిస్తున్నారని చెప్పడం జరిగింది. అంతటితో యీ సమస్య సమసిపోలేదు. ఉయిది చాలా సీరియస్ మాటరు. స్త్రీలకు సంబంధించినటువంటి సమస్య ఇదీ. ఈ విధంగా జరుగుతున్నాయనే సమాచారం కమీషనరు దృష్టికి తీసుకునిరావడం జరిగింది. అక్కడున్నటు వంటి బాధ్యతులు కమీషనరుగారి దృష్టికి తీసుకుని వచ్చినారు. రక్షకుమార్ అనే అమ్మాయి చనిపోయింది. ఆమె ఏ విధంగా చనిపోయింది అనే విషయం వివరించుతూ ఉండే.....

మిస్టర్ స్పీకర్ :- మొదటి భాగము అమ్మాయిలకు మత్తు పదార్థాలు యిస్తున్నారనే విషయం. యిప్పుడు మీరు చెప్పి దానికి దీనికి ఏమిటి సంబంధం?

Sri K. Vidyadhara Rao:- It is a serious issue. గవర్నమెంటు దీనిమీద వర్యలు తీసుకోవాలి.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి:- అక్కడ స్పీలకు అన్యాయం జరుగుతున్నది. కమీషనరుగారి దృష్టికి తీసుకునివచ్చాము ఈ విషయాలు. అధ్యక్షా, తమరికైనా జాలి ఉండాలి. స్పీల సమస్య తీసుకుని వస్తూ ఉంటే స్పీకరుగారు మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వకపోతే ఎట్లాగు? అధ్యక్షా, తమరికి స్పీల మీద దయ, జాలి ఉండాలి. ఈ విషయాలు చెప్పడానికి అవకాశం యివ్వాలి.

Mr. Speaker:- I am not stopping you. I wanted to put you on the right line. మీరు ఒక విషయం గురించి చెప్పండి. మల్టేపుల్ ఇన్క్వీరీ వెబితే ఎట్లాగు?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి:- యిది మల్టేపుల్ ఇన్క్వీరీ కాదు. స్పీలకు సంబంధించిన ఇన్క్వీరీ విజయవాడలో కమీషనరుగారికి చెప్పుకోవడం జరిగింది. అమ్మాయిలను వేధించు తున్నారని చెప్పుకుంటూ ఉంటే - యిందులో రాజకీయంగా పబ్లిక్ రిస్పాన్సెంట్ బీన్స్ భాగము ఉంటుంది. ఆ విధంగా వారు వేస్తూ ఉంటే మేము ఏ విధంగా వేయగలుగుతాము అని కమీషనరుగారు చెబుతున్నారు. కమీషనరుగారి మీద వేధింపు చర్యలు జరుగుతూ ఉంటే - ఆయన పెన్ స్క్వాంటింగుంటే క్రిందకి తెవలు వరకు మేము ఏ విధంగా చర్యలు తీసుకోగలుగు తాము అని ఆ రోజున చెప్పడం జరిగింది. మా పార్టీ తరపున రూలు 304 క్రింద నోటీసు యిచ్చాము. ఏమీ చర్యలుతీసుకున్నది ప్రభుత్వం ఏమీ చెప్పలేదు. ఆ విధంగా చెప్పవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉందని తమద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. మహిళలను రక్షించండి అని చెప్పండి. నవ్వే దానికి కాదు... సభ్యులందరూ ఏకీభవించాలి. అఖిలపక్ష బృందము అందరూ కూడా కోఆపరేట్ చేసి న్యాయం చేయాలి. మహిళలకు న్యాయం చేకూర్చాలి. దీని మీద గవర్నమెంటు యాక్షను తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమదసింహారెడ్డి:- నాకు ఒకటి అర్థము కావడము లేదు. Already a notice has been given under Rule 304. It is admitted and a date has to be given. In the guise of zero hour, they are going on discussing on that matter. I do not understand this. What is this method?

Mr. Speaker:- Are you able to answer it or not?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- My answer is very simple. When the 304 comes, I will make a detailed statement on that.

Sri K. Vidyadhara Rao (Chinthalapudi):- This House, Mr. Speaker, Sir, has to take cognizance of the harm that is being done to Member of this House. I would like to bring this to your notice. One of our Members Sri P. Indra Reddy is being implicated in number of false cases. My humble request to the Speaker is to take it up immediately. We have given a notice...

Mr. Speaker:- Regarding....

Sri K. Vidyadhara Rao:- The matter is regarding implicating one of our Members in false cases and harassing him. They have issued G.Os and cases are being acquitted....

Mr. Speaker:- This is not the time to mention. When I retire to my chambers, you can come to me and say which is important out of the notices given by your party.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- చాలా రోజులు అయినది. దయచేసి పోస్టు చేయండి.

Mr. Speaker:- We have always been giving preference to matters relating to Members. టెస్టెడ్ కాకపోవడంవలన ఎక్కుములేట్ అవుడం వలన డేట్స్ బేంకెస్ ఉన్నాయి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- తమరి దయ. తమరి యిష్టం. మెంబరు రక్షణకు రావాలి.

Mr. Speaker:- If you have given notice, please come to my chambers. I will trace it out.

శ్రీ యన్. వి. కృష్ణయ్య (సిరిసిల్లా):- అధ్యక్షా, హోం డిపార్టుమెంటుకు, రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించినటువంటి విషయం ఇది. జంబనగరాలలో ననతీనగర్ నియోజకవర్గములోని పాటిగట్ల పాంగతములో ఒక వైపు గౌతమనగర్, మరొక వైపు నందమూరి బసవ రామశారక నగరాలు ఉన్నాయి. బసవరామ శారకనగర్లో నివసించే వారికి యింకా పట్టాలు యివ్వలేదు. అక్కడ చాలా పెదవారి గుడిసెలు ఉన్నాయి వారు యిప్పుడు చాలా భయభ్రాంతులయి ఉన్నారు. ఎందుకంటే ఈ మధ్యనే బతకమ్మగుంట విషయంలో జరిగిన సంఘటనల దృష్ట్యా వారు చాలా భయభ్రాంతులౌతున్నారు. అక్కడ ఒక రాకెట్ పని చేస్తున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు పోటీ చేసి గెలిచిన స్థానము అది. అక్కడ సబ్సిక్ మీటింగు జరిగింది. అక్కడ రాకెట్ పని చేస్తున్నది. కొన్ని రాజకీయాలు ఉన్నాయి అక్కడ. 15 సంవత్సరాల నుంచి గుడిసెలు వేసుకుని నివసిస్తున్నారు. అక్కడ రోడ్లు ఉన్నాయి. కరెంటు ఉంది. నీళ్లు యిస్తున్నారు. 2000 గుడిసెలు ఉన్నాయి. అక్కడ ఉన్నటువంటి రాకెట్ను, రౌడీలను పట్టుకుంటారా? వారికి రక్షణ యిస్తారా? 107/1 నెంబరులో గౌతమనగర్, నందమూరి బసవరామ శారకనగర్లు ఉన్నాయి. వారికి యింకా పట్టాలు యివ్వలేదు. రెవెన్యూ, హోం మినిష్టరుగారు హామీ యివ్వవలసేందీగా కోరుతున్నాను. వారికి పప్పు కార్డులు ఉన్నాయి

మిస్టర్ స్పీకర్:- మునిసిపల్ మినిష్టరుగారు భేరు

శ్రీ డి.కె. సమరసేంహరెడ్డి:- నేను వెబుతాను అధ్యక్షా. హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు సిటీలో రాకెట్లు ఉన్నాయనే విషయం వాస్తవమే. ప్రభుత్వము వేటిని పెక్ వేయాలని దానిని ప్రధాన బాధ్యతగా తీసుకున్నామని వెబుతున్నాను. వారు అక్కడ 15 ఏండ్లుగా

ఉంటూ, రోడ్డు వేసి ఉంటే వారికి కరెంటు ఉంటే, వారికి నేళ్లు వస్తూ ఉంటే - అది వాస్తవమైతే చట్టపరంగా, పాలిస్ పృకారంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. పెద వారికి అర్హత కలిగిన వారికి ఎవరైనా ఉంటే వారిని ఎన్నటికి తొలగించడం జరగదు. కానీ షామీయానాలు వేసుకుని దందాలు చేస్తే మాత్రము ఎట్టి పరిస్థితిలోను ఓప్పుకునేది లేదు.

Mr. Speaker:- It should not become a precedent in future, but, as a special case, I ask Mrs. Mary Ravindranath to mention a matter in the zero hour.

Smt. Mary Ravindranath (Secunderabad):- Thank you, Mr. Speaker, Sir. This matter pertains to Minister for Home. On 7th of April, one Corporator Mr. Yousuf Ali, residing at Moulali was murdered and this has appeared in the news papers also. Still no arrests are made in this case. I would like to bring to the notice of the House that some of the culprits, who are related to the police personnel, are trying to delay this case. They are even sheltering these culprits. So, I request the Hon'ble Minister to see that these police personnel, who have not only abetted the crime but have sheltered the criminals, are suspended immediately and also to take steps to arrest the rest of the people who are involved in the murder case. People of the area are still living in constant fear and danger. The other Corporator is also very unhappy about this. He is apprehending that the same thing may happen to him. I request the Hon'ble Minister to kindly look into the matter.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, I don't dispute the occurrence proper. It did occur. What lead to that occurrence is the question we have to go into. What the Hon'ble Member has stated in this House, no doubt, is as vague and as ambiguous as possible. Until and unless she specifically gives the names of officers who are shielding the accused, even ~~confidentially~~, I cannot get the matter enquired into and see that appropriate action is taken on the people who are resorting to such things and taking law into their hands and giving protection to the culprits. Added to that, there is a dispute between the two partners with regard to the land because of which the murder took place. The accused have been at large. Search parties have been there to arrest them. I don't have the latest position right now. I will write to the Hon'ble Member giving out the detailed particulars.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు:

(1) మాడివేడు నియోజకవర్గం, అగిరేపల్లి మండలంలో ఈడర్ పూమిడి పేరున నాటిక మామిడి మొక్కలు శాశనం చేయబడుతున్నాయి.

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- అధ్యక్షా, మా ఊరిలో మామిడి మొక్కలు బాగా దిమ్మందు వుంది. దాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని పేద వారు ఎక్కడ వాళ్ళిగా వుంటే అక్కడ మామిడి చెట్లను వేసుకొని వాటిని పెంపడం అలవాటుగా వుంది. గతములో రెవెన్యూ భూముల్లో వేస్తే, ఫారెస్టు వారు వచ్చి, వారి భూమి కాకపోయినా 1984లో చెట్లను నరకడం జరిగింది. అప్పుడు ఒక ఉద్యమం చేపట్టిన తరువాత, ప్రభుత్వము దానికి కృపాపజ చెప్పి, అటువంటి వర్యలు ఎప్పుడూ చేయమని హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. పెద్దలు రోకయ్యగారు ఆ సమావేశానికి వచ్చారు. కలెక్టరుగారు మహాసభలో ఒప్పుకున్నారు. భవిష్యత్తులో వేసిన చెట్లను నరకమని అన్నారు. కాని మొన్న మంత్రిగారు ఇచ్చిన రిపోర్టులో కూడా వుంది. ఏమనంటే, మరల 200 చెట్లను మరల వేశారని వుంది. వారు భూమిలేనీ పేదవారు. ఆ ప్రక్కనే ప్రభుత్వ భూమి 40 ఎకరాలు వుంది. అందులో చెట్లు పట్టాలు ఇవ్వడంవల్ల, దీనికి కూడా చెట్లు పట్టాలు ఇస్తారనే ఆశతో 3-12 నెలలు వయసున్న చెట్లను, డిపార్టు మెంటు వారు వచ్చి, ఇబ్బంది పెడుతూ వుంటే, మంత్రిగారి దగ్గర సమావేశం కూడా జరిగింది. ఆ సమావేశంలో ఒక నిర్ణయం తీసుకొన్నాము.

చెట్లు పట్టాలు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ఈ లోపల నేరు పోసుకోడానికి అవకాశం ఇవ్వమని అడగడం జరిగింది. నరకడం గానీ, కొత్తవి వేయడం గానీ వద్దని అనడం జరిగింది. సుమారు 150 ఎకరాల భూమిలో మామూలు మామిడి చెట్లను వేస్తే, 5 వేల మొక్కలు కావలసి వుంటుంది. మా ప్రాంతములో లెక్క ప్రకారం మాస్తే, వాల్లు సుమారు 2 వేల మొక్కలను వేసి, దూరం నుంచి నాగార్జున కాలవలో మిగిలిపోయిన నీటిని తీసుకొని వాటిని పోషించుకొంటున్న దశలో, ఒక ప్రక్క ప్రపంచమంతా చెట్లను పెంచాలని కోరుకుంటున్నప్పుడు, ఈ దశలో ఇక్కడ జరిగిన అగ్రిమెంటుకు భిన్నంగా, వారు ఏదో చచ్చిపోయిన చెట్లదగ్గర మరల చెట్లను వేస్తున్నారని చెప్పి, 900 చెట్లను వేసినట్లు, ఈ రిపోర్టులో వుంది. కాని 2 వేల మొక్కలదాకా తీసివేశారు. అధ్యక్షా, ఇదే ఫారెస్టు డిపార్టు మెంటు వారు ఒక చెట్టు పెంచడానికి ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నారు? నిజంగా ఈ రాష్ట్రంలో వున్న ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారు ఖర్చుపెడుతున్న డబ్బు ఎంత? నిజంగా వారు వేసిన చెట్లను వారే తీసివేసే పరిస్థితి ఆసన్నమైంది. ప్రభుత్వ ఖజానాను వారు ఏరకంగా ఖర్చు చేసినా ఎకౌంటబుల్ కాదనే దీక్షకాదు. వాళ్లు పేద వారు, చెట్లను పెంచారు. మే చట్టాలుండవచ్చు. కాదని అనటం లేదు. ఈ చట్టాలను సర్దుబాటు చేసుకొనే వేలుంది. ఇవన్నీ ప్రజలకు అనుకూలంగా వేసిన చట్టాలు కావుఇవి. ఏదో రకంగా పేద ప్రజలు బ్రతడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ వుంటే, చట్టాలు వారి వెంటబడె, దుర్మార్గంగా బాధించడం జరుగుచున్నది. వారు ఏదో రకంగా చెట్లను పెంపుకొంటూ వుంటే, వారి చెట్లను ఉపయోగించడం ఆ డిపార్టుమెంటులో వున్న పాడి, లోకల్ గా వున్న అధికారులు ఎవరయితే వున్నారో, వారు ఈ రకమైన కార్యక్రమాలకు దీగడం ఇది మొదటిసారి కాదు. ఇది మూడవసారి. 3 సంవత్సరాలు వయసున్న చెట్లను 1990 అక్టోబరు నెలలో పెరకడం జరిగింది. మా ఊర్లో కలెక్టరుగారు బేఫ్ సెక్రిటరీని అడిగారు. ఆ డిపార్టుమెంటు వారే అర్థ రాత్రి వచ్చిన దొంగలలాగా, వచ్చి, చెట్లను పెరికితే, ఈ ప్రభుత్వాన్ని నడపడం సాధ్యమా

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు : (1) నూజివేడు నియోజకవర్గం, అగిరిపల్లి మండలంలోని ఈదర గ్రామంలో పేదలు నాణిన మామిడి మొక్కలు నాశనం చేయుటను గూర్చి.

అని చెప్పాను. మరల ఈ రోజు 900 చెట్లను పెరికినట్లు ప్రభుత్వము కూడా ఒప్పుకుంది. ఈ రకమైన కార్యక్రమాలు ఆంధ్రరాష్ట్రములో ఎక్కడా సాగడానికి వీలులేదు. పేదవాడు ఒకవేళ తప్పు చేస్తే, ఆ పేదవాడు చక్కగా బ్రతకడానికి మనం ప్రయత్నం చేయాలి. పేదవాణ్ణి ఈ ప్రభుత్వము హంగులతో పోరాన్ చేసే ప్రయత్నం ప్రభుత్వానికి మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. వారిని అదుకోవలసిన అవసరం ఎంతయినా వుంది. మంత్రిగారు వారికి మొక్కలు ఇచ్చి, కాంపెన్సేషన్ ఇచ్చి, వారిని సాగు చేసుకోడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ దేశములో ఫారెస్టు దినదినానికి తగ్గిపోతూ వుంది. 1/3 ఫారెస్టు వుండాలనే ప్రభుత్వ నిర్ణయానికి ఇప్పుడది 20-23 శాతంకు వచ్చింది. ఇలాంటి దుస్థితి ఈ దేశంలో, రాష్ట్రములో వుంది. అలాంటి పరిస్థితిలో కొంత మంది పెద్ద మనుషులు పేద వారికి భూములు ఇస్తామని మిషన్లు, వారి వెనుక వుండే కొందరు రాజకీయ నాయకులు ఫారెస్టునే ఆకృమించి, ఈ దుర్మార్గం వెనుక వుండి, అమాయకులను ముందు తోలి, చివరకున్నారు. దీనికి సంబంధించి, ఈదర గ్రామంలో ఒక ఉదంతం జరిగింది. మా దృష్టికి వచ్చింది ఏమంటే, పేదల పొట్టగొట్టడానికి ఎవరూ సాహసించరు. అది వేయడం మంచిది కాదు. ఈ ప్రభుత్వము దగ్గర ఇంకా ఎంతో ప్రభుత్వ ల్యాండు వుంది. భూసంస్కరణల ద్వారా డిక్లెర్ చేయని ల్యాండు, బినామీ పేర్లతో డిక్లెర్ చేసిన ల్యాండు ఎంతో మంది పెద్ద మనుషుల దగ్గర కొన్ని వందల, వేల ఎకరాల భూమి ఉంది. అలాంటి భూమిని పేదలకు ఇవ్వండి. వారిని రక్షించండి. కానీ వున్న ఫారెస్టును ఆకృమింపే పద్ధతి ఏదయితే చేస్తున్నారో దాన్ని ఎవరయితే సపోర్టు చేస్తున్నారో, నిజంగా ఈ సభ ఖండించాలని మేద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఇక్కడ 28-2-90 నాడు, 3-3-90 నాడు ఆ గ్రామంలో దాదాపు 300 మంది మ్యాంగో శ్యాపిలింగ్కు వెళ్ళితే దానిలో 233 మందిని మాత్రమే అరెస్టు చేశామని చెప్పారు. యాక్షన్ తీసుకొన్నామని అన్నారు. మిగతా 67 మంది సంగతి ఏమీ? ఎవరయినా రాజకీయ నాయకులు వచ్చి ఎవరిమేదైనా యాక్షన్ తీసుకోవద్దని చెప్పారా? రెండవది ఇచ్చిన స్టేట్మెంట్లో

మిస్టర్ స్పీకర్:- రఘుమారెడ్డిగారు ప్రభుత్వ ల్యాండులోనే చెట్లు పెట్టారనుకోండి. చెట్లను నరకుండా ఫౌసెషన్ తీసుకుంటే, అయిపోయేది. కదా అని అంటున్నారు వారు. రైతుకు ఇమ్మని అన్నారు. దానికి కొంటర్ చేయకండి. సబ్జెక్టును గురించి చెప్పండి.

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- అధ్యక్షా,

మిస్టర్ స్పీకర్:- వెంకటరావుగారు దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- వారు చెబుతున్నప్పుడు మేము పూరిక వున్నాము. ఇప్పుడు వారికేమి ఇంటరెస్టు వుంది? దీనివెనుక వారెవ్వనా వున్నారా? ఎందుకు వారు

విషయములు : (1) నూజివేడు నియోజకవర్గం,
అగిరిపల్లి మండలంలోని ఈదర గ్రామంలో పేదలు
నాటిన మామిడి మొక్కలు నాశనం చేయుటను గూర్చి.

శ్రీమన్నారూ. I take strong objection to this. మీ నోటీసు విషయం వారు చెప్పండి.

Mr. Speaker:- (To Sir P. Venkat Rao) Please resume your seat. Mr. Raghuma Reddy, don't try to answer what all he said in his statement.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- నా నోటీసులో కొంత మంది రాజకీయ నాయకులు, కొంతమంది అమాయకులను బలిపేసే ఉద్దేశంగా వేస్తున్నట్లుంది. ఇచ్చినటువంటి స్టేట్ మెంట్‌లో ఫస్ట్ పాయింట్‌లో చెప్పారు. That there should not be further encroachments.

(Interruption)

Sri P. Venkata Rao:- Mr. Speaker, Sir....

Mr. Speaker:- Members are giving different notices on the same subject. According to the traditions here and in order to save time, we are clubbing them and requesting the Members to confine their statements to the notices given.

(Interruptions)

Sri P. Venkata Rao:- Sir,....

Mr. Speaker:- I will come to you. I have given you chance. Mr. Raghuma Reddy, you kindly confine to your notice.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌లో - that there should not be any further encroachments and planting of mango sapplings. అనేది ఒక నిర్ణయం. అంటే ఆర్డర్‌లో ఎంకోర్ప్‌మెంట్. వందనీ ప్రభుత్వము ఒప్పుకుంటుందా? Further, there should not be any encroachments. అనే మాట నిలుపు కుంటున్నారా? ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటులోని ఎంప్లాయిస్ కూడా చాలా బాధతో ఆవేదనతో, ఫారెస్టు రేంజర్స్ ఎసోసియేషన్ ప్రెసిడెంటు కూడా కొంతమంది రాజకీయ నాయకులు మమ్ములను భయపెట్టిస్తున్నా. మేము ఏ పరిస్థితిలోనూ ఇంట్ లొండును కూడా పోనీయము అని చెప్పారు. ఎంత బాధతో వారున్నారో ఆలోచించండి. మొదట ఇచ్చిన నోటిఫికేషన్ కాకుండా, మాంగో శాపింగ్స్ ఇంకా 200 పెట్టి కూడా, ఈవిధంగా 900 కాదు, 2-3 వేలు పెట్టమనే ఉద్దేశంగా చెబుతున్నారు. మేము బీదవారికి వ్యతిరేకం కాదు. తరువాత కూడా మళ్ళీ మాన్‌గో శాపింగ్స్ ఈ విధంగా ఇంకా 200 పెట్టి 900, 2 వేలు, 3 వేలు పెట్టమనే ఉద్దేశం కూడా చెబుతున్నారు. అధ్యక్షా, నేను బీదవాళ్ళకు వ్యతిరేకం ఉ కాదు; మా పార్టీ గానీ మేము గానీ. వాళ్ళకు లొండు ఇవ్వండి. ఎక్కడైనా ప్రభుత్వ లొండు ఇవ్వండి. భూసంస్కరణల ద్వారా వచ్చిన లొండు ఇవ్వండి. కానీ ఈ ఫారెస్టు లొండు కొంత కుంభకోణము ద్వారా వచ్చినటువంటి లొండు కొంతమంది వాళ్ళ సెల్లు

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు : (1) నూజివేడు నియోజకవర్గం, అగిరిపల్లి మండలంలోని ఈదర గ్రామంలో పేదలు నాటిన మామిడి మొక్కలు నాశనం చేయుటను గూర్చి.

మోటివ్స్ కోసము ఏమి చేసినారో అటువంటి వారికి ఇబ్బంది మాత్రం చేయవద్దని మనవి ప్రభుత్వానికి. ఈ సందర్భంగా భాజీయ వాయకుల ఒత్తిడి ద్వారా అక్కడ స్థానికులు ఇంప్రెమెంటు చేసేటటువంటి ఫారెస్టు ఆఫీసర్లను ట్రాన్స్ఫరు చేయించాలనే దురుద్దేశంతో కూడ కొంతమంది నాయకులు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అటువంటిది చేస్తే మాత్రం అక్కడ ఫారెస్టుకి మనం మేలుచేసిన వారము కాదు, ఫారెస్టు ఎక్కువ ఉంచలేదు. ఈ దేశంలో చెట్లు ఎక్కువ పెంచాలి. నోషల్ ఫారెస్ట్రీ ద్వారా ఎక్కువ మొక్కలు పెంచండి. వాతావరణ కాలుష్యం లేకుండా చూడాలేతప్ప మరీ అటువంటి దుర్మార్గులకు ఈ లాండు వోకుండా ఉంచాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. భాస్కరరావు (మైలవరం):- కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు సంఘాలు పెట్టి రైతులకు భూములు ఇచ్చారు. వాళ్లు 40 సంవత్సరాలు మెట్టనెద్యము చేసుకుని మొక్కలు వేసుకున్నారు. 30 సంవత్సరాల లీజు ఇచ్చారు గవర్నమెంటు. లీజు ప్రకారం 5 రూపాయల శిస్తు రెవీన్యూ కూడ కట్టారు. అట్లాంటిది 30 సంవత్సరాల లీజు అయిపోయిన తరువాత ఈవేళ ఫారెస్టు వారు వచ్చి హేండ్‌వరు చేసుకోమని ఇది చేస్తే గత్యంతరము లేక పెటిషన్లు పెట్టి మళ్ళీ లీజు ఎక్స్‌టెన్షన్ చేయమని అడిగితే ఇవ్వను కూడ ఇవ్వలేదు. మళ్ళీ మేము కోర్టుకి వెళ్లి తెచ్చుకుంటే తప్ప లేకపోతే లేదు. అదే విధంగా ఫారెస్టు వారు ఏదో చెప్పారని అవతల తెలుగుదేశం వారు చెబుతున్నారు. ఇది రాజకీయాలు అంటున్నారు. ఎప్పుడో కమ్యూనిస్టులు 40 సంవత్సరాల నాడు ఈవిధంగా లీజుకు ఇచ్చిన వాటిని కూడ - వాళ్ల దగ్గర చీన్న చెట్లు, అన్ని పేకాము అన్నారు. మరీ మా దగ్గర 2 వేల ఎకరాలలో ఆ విధంగా ఉన్నాయి. 30 సంవత్సరాల లీజుకి ఇచ్చారు. 5 రూపాయల శిస్తు కాడికి రెవీన్యూ వారు కట్టించుకుంటున్నారు. కోఆపరేటివ్ సంఘాలద్వారా వ్యవసాయము చేసుకుంటున్నారు. వేటన్నిటి సంగతి మీరు సవ్యముగా అలోచించి తప్పనిసరిగా వారికి ఉండేటట్లు, అక్కడ పేద వారికి ఉండేటట్లు చూడాలి అని నేను ఈ సభా ముఖంగా తెలియచేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. పెంచలయ్య:- అధ్యక్షా, ఈనాడు రాష్ట్రంలో మనకు ఉన్న ఫారెస్టు పెర్సెంటేజి కేవలం 28 పర్సెంటు మాత్రమే ఉంది. 1/3 ఫారెస్టు ఉండాలి గాని అది చాల తక్కువగా ఉన్న దృష్టితో ప్రభుత్వం వారు ఒక పథకాన్ని కూడ రూపొందించారు. అటు ఏమిటంటే ప్రయివేటు భూములలో గాని, ప్రభుత్వ భూములలో గాని ఈ చెట్లు పెంచకం అభివృద్ధిచేయాలనే ఉద్దేశంతో ఒక పథకాన్ని రూపొందించారు. అలాంటి పరిస్థితులలో ఫారెస్టు భూములను కూడ ట్రీ పట్టాలు ఇచ్చి పేదవారిని ప్రోత్సహించేయడం చాల మంచిది అధ్యక్షా. కానీ కొన్ని ప్రాంతాలలో పేదవారికి ట్రీ పట్టాలు కూడ ఇవ్వడం జరిగింది. అక్కడ మాత్రం వాస్తవ పరిస్థితి జరిగింది. యదార్థముగా చాల అన్యాయం చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఈదర విలేజి సంగతి మాత్రం చెప్పండి. జనరల్స్‌జు చేయకండి.

శ్రీ పి. పెంచలయ్య:- అవును అధ్యక్షా, అక్కడ చాల అన్యాయం చేశారు. అదే విధంగా ఈ ఫారెస్టు అధికారులు మొట్టమొదట నాటినప్పుడు ఏమే వర్య తీసుకోకుండా

విషయములు : (1) నూడిడు నియోజకవర్గం.

అగిరిపల్లి మండలంలోని ఈదర గ్రామంలో పేదలు

నాటిన మామిడి మొక్కలు నాశనం చేయుటను గూర్చి.

తరువాత ఈ విధంగా చేయడం అక్కరం. ఫారెస్టు అధికారులపైన కూడ తగుచర్యలు తీసుకోవాలి. వారికి కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, పాలడుగు వెంకటరావుగారి ఆవేదన విన్నాను. మరి రఘుమారెడ్డిగారికి అడవులమీద ఉన్న అభిమానం గురించి తెలుసుకున్నాను. మా సమరసింహారెడ్డిగారు చెబుతూ ఉంటారు అప్పుడప్పుడు ఇది కేస్ అండ్ కౌంటరుగా ఉంది అని. ఇది కేస్ అండ్ కౌంటరుగా ఉందని నాకు తెలుసు. ఏమైనా ఈదర్ గ్రామంలో కొంత భూమిలో కొంత కాలం క్రిందటి కొంతమంది బీదలు వెళ్లి అక్కడ చెట్లు వేసుకోవడం జరిగింది. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు దానిని అడ్డెక్టు చేసినారు. మరి కానీ దీనిలో పాలడుగు వెంకటరావుగారు కొంచెము శ్రద్ధ తీసుకుని అడవిలోనికి ప్రవేశించినారు. ఆయన ప్రవేశించడంకాదు, ఆయన మనుషులు. ఇది చట్టపరంగా బాగాలేదని చెప్పి చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. తరువాత ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుకి ఇబ్బంది ఎక్కడ వచ్చింది అంటే ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుకి తెలియకుండానే గత ప్రభుత్వంలో రెవెన్యూ శాఖ ద్వారా ఒక లక్ష రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి ఒక ప్లాన్ కట్టి 1115 ఎకరాలను అనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు ట్రీ పట్టాలు అని ఇచ్చినారు; ఫారెస్టు భూమికి ట్రీ పట్టా స్కీము అనేది ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటులో ఎక్కడాలేదు. రెండోది ఏమిటంటే ఫ్యామిలీస్ అనిస్కెన్సు క్రింద హరిజన కుటుంబానికి అంటూ కుటుంబానికి కొంత భూమి ఇచ్చి ఆ భూమిలో చెట్లు వేసుకోడానికి అవకాశం ఇచ్చి ఫారెస్టు సూపర్వీజన్తోనే చేసి వారు అక్కడ ప్లాను చేయబడతారు. చెట్లు పెరిగిన తరువాత అవి కట్టెకు వనికీవచ్చే చెట్లు అయితే కట్టెలో సగభాగము ఆ ఫ్యామిలీకి వస్తుంది, ఆ విధంగా 6 సంవత్సరాలు కలిసికట్టుగా యిస్తున్నారు. ఇది నీడా క్రింద వేరే ఏర్పాటు అయిన స్కీమేగాని ట్రీ పట్టా స్కీము అనేది రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటులో కాలవ గట్టులమీద డింకాయ చెట్లు వేసుకుంటే ఆ ట్రీ పట్టా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఆ ట్రీ పట్టా వీనియోగించి పొరబాటుగా ఆ ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటులో ట్రీ పట్టా అని చెప్పి చూపించి 1815 ఎకరాలకు ట్రీ పట్టాలు ఇవ్వడం ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుకి తెలియదు. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుకి తెలిసి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కూడ వ్యాశారు. దీనిని రెక్టిఫై చేయమని ఎవరు చేసినా ఎవరైనా ప్రభుత్వంలో ఉన్న పెద్దలు చేసినారు కాబట్టి ఆ ఆసరాగా తీసుకునే పాలడుగు వెంకటరావుగారు వచ్చిదానికి ట్రీ పట్టా ఇవ్వమని అడగడం జరిగింది. నేను ఎక్జామిన్ చేసిన తరువాత గత ప్రభుత్వము చేసిన తప్పుని ఖరీదించి, పాపము రఘుమారెడ్డిగారు ఆవేదన అప్పుడు పార్లమెంటులో చెప్పి ఉంటే బాగుండేది పాపము ఇప్పుడు చెబుతున్నాడు ఆవేదన. 1980లో జరిగిన ఏక్టు ఇది. అందువల్ల యిప్పుడు ఆయన పార్లమెంటులో లేదు. కానీ పార్లమెంటు చేసినటువంటి చట్టాన్ని అతిక్రమించి గత ప్రభుత్వం చేసిన తరువాత ఇప్పుడు విచారిస్తున్నాడు పాపము. ఇప్పుడు వ్యతిరేకిస్తున్నాడు పాపము; ఇది ఒకటి. వోతే ఇంకొకటి. ఇది ఆసరాగా తీసుకుని పాలడుగు వెంకటరావుగారు అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు 1800 ఎకరాలు ఇస్తే కనీసం వంద ఎకరాలు అయినా ఇవ్వమని అంటున్నారు. ఎవరు ఏమి చెప్పినా, నేను చెప్పినటువంటి ఈ స్కీము క్రింద ఎంత సహాయము చేయడానికి కేంద్రప్రభుత్వముతో వ్యాసి చేయడం జరుగుతుంది. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటులో వారికి ఇవ్వడం జరగదు. కోవంటి భాస్కరరావుగారు చెప్పేది ఏమిటంటే

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు : (1) నూజివేడు నియోజకవర్గం, అగిరిపల్లి మండలంలోని ఈదర గ్రామంలో పేదలు నాణిన మామిడి మొక్కలు నాశనం చేయుటను గూర్చి.

30 సంవత్సరాల క్రితము లీజుకు ఇచ్చినారు. అది జమీందారీ పరియా. సెటిల్మెంట్ లో కొంచెం డిఫరెన్సులు వచ్చినాయి. అది ఒక పేజీ ఉంది. కొంత భూమిని మామిడి చెట్లు వేసుకోడానికి చాల అనువైన ప్రాంతం కాబట్టి మామిడి చెట్లు వేసుకోడానికి ఇచ్చినారు. 30 సంవత్సరాలు తరువాత ఇప్పుడు లీజు అయిపోయింది కాబట్టి వెకేట్ చేయమని అంటున్నాము. అందువల్ల దానికి వారు రిప్రజెంటేషను ఇచ్చినారు. నేను డిపార్టుమెంటుని దానిని పరిశీలించమని చెప్పాను. ఇప్పుడు పాలడుగు వెంకటరావుగారు చెప్పినటువంటిది, మార్చి 17వ తేదీన సెక్రటరీ ఫారెస్టు, ప్రిన్సిపల్ ఛీఫ్ కన్సర్వేటర్, నేను, పాలడుగు వెంకటరావుగారు స్థానిక అఫీసర్లు వచ్చి ఈ విషయంలో చర్చించుకోవడం జరిగింది. ఎక్కడైతే వారు పూర్వం చెట్లు నాటినారో ఆ చెట్ల విషయంలో ఒక ఎగ్జిమెంటు ఏమీ అయింది అంటే నేను చెప్పినటువంటి ఈ ఫ్యామిలీ ఎసిస్టెన్సు స్కేము క్రింద ఆ కొద్దిపాటి భూమిని ఆ చెట్లు వేసుకోడానికి వారు భాగము పెట్టుకుని ఆ చెట్లు పెంపేదానికి ఆలోచించమని దానికి తగవైనటువంటి అర్హులు కేంద్ర ప్రభుత్వము నుంచి వొందే దానికి కేంద్రానికి వ్రాయమని చెప్పడం జరిగింది. ఆ చర్యలు తీసుకోబడతాయి.

శ్రీ వి. వెంకటరావు:- ఈ ప్రశ్న నేను వేసేప్పుడు దానికి సంబంధించిన భూమి ఆయన భూమి. ప్రజలమో నావాళ్లు. అందుకని సంతకము పెట్టించుకున్నాను. మీతులతో కూడ పెట్టించుకున్నాను; అక్కడ సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం., కూడ ఈ చెట్ల పట్టాలు విషయంలో అనేక సమస్యలతో నాతో బాటు ఉద్దమాలు నడపడం జరిగింది. వారు కూడ భాగస్వాములు, డ్విరక్తుగా నాతో కలవకపోయినా వారి భూముల ఆక్రమణతో వారు చెట్లు నాటడం కూడ జరుగుతోంది అందుకని వారితో పెట్టించుకున్నాను. ఇంతలోనే రఘుమారెడ్డిగారు వచ్చి నేనూ పెడతాను అని చూడకుండా వెళ్ళేశాడు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు జవాబు చెప్పకండి. కొంచెం ఇంకా ఎలాబరేట్ చేస్తే అది మంత్రీగారికి ఉపయోగపడుతుంది.

శ్రీ వి. వెంకటరావు:- అట్లాగే. ఇప్పుడు అన్నారు కాబట్టి ఆ నరకబద్ధ చెట్లను వేసుకోడానికి మీరు పర్మిషన్ ఇవ్వండి. ఈలోపు మీరు డిల్లీనుండి పర్మిషన్ తీసుకోండి. బీడ్లు పడ్డ కప్పాన్ని దుర్బినయోగం చేయవద్దు. రాష్ట్రములో చెట్లు పెంపేదానికోసం ప్రోత్సహించండి. అట్లా పెంచి ఉన్నారు. బీదవారిని డిస్టర్బు చేయవద్దు.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- ఛీఫ్ కన్సర్వేటర్ ఆఫ్ ఫారెస్టుని, అక్కడికి పంపించినాము. అక్కడ చెట్ల నరకబద్ధనట్లుగా వారి రిపోర్టులో లేదు. పెద్ద చెట్లు నరికినట్లు రిపోర్టులో ఉంది. ఒక పది అంగుళాలు గుంటలు త్రవ్వీ కొన్ని చెట్లువేయడం జరిగింది. వాటిని పెరికి వేయడం జరిగింది. ఆ విధంగా వాటిని పెరికివేయడం జరిగింది. ఏదీ ఏమైనా అక్కడి వారితో సమావేశము జరిపి వారికి ఏమీ వామే యిచ్చామో దానికి కట్టుబడి ఉంటాము.

విషయములు : (1) నూజివేడు నీయోజకవర్గం.

అగిరిపల్లి మండలంలోని ఈదర గ్రామంలో పేదలు నాణిన మామిడి మొక్కలు నాశనం చేయుటను గూర్చి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్‌అలీ:- మంత్రిగారు చెప్పారు, చెట్లు వేయబోయే గడువు దాటి పోయిందని అన్నారు. చెట్లు నరకకుండా రెండుమూడు డిపార్టుమెంటులవారు కలిపి జాయింట్ ఇన్‌స్పెక్షన్ చేసి చెట్లు నరకకుండా చూసినట్లయితే లాభం ఉంటుంది. ఆ చెట్లను రక్షించుకోవడానికి గాను లబ్ధిదారులకు లాభం చేకూర్చాలి.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- 1980 యాక్టు క్రింద ఫారెస్టు ఏరియాకు సంబంధించి ఫారెస్టుమెంటుకు అధికారం ఉంది కాబట్టి దానిమీద ఏమీ యాక్షన్ తీసుకోలేము. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి 30 సంవత్సరాలకు లాండును లీజుకు యిచ్చినా కలవ తీసుకోవడానికి ఒప్పుకోము. చెట్లు నరకడం వేరు, పెరకడం వేరు. అది సభ్యులు గమనించాలి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్‌అలీ:- ఏదీ ఏమైనా పేదవారిని భూములనుంచి తొలగించకుండా.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- నేను యీ విషయం ఎగ్జామిన్ చేస్తాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- నాకు అర్థము కానీది ఏమీటంట్ల యిప్పుడు మామిడిచెట్లు అయితే సమతూకంగా పెట్టి కొన్ని స్థాములు యీ శ్రేణికి యివ్వాలి. 1/3 వ పంతు ఏరియా ఫారెస్టు ఏరియాగా డిక్లర్ చేసి మీరు కోట్లాది రూపాయలు వాటి అభివృద్ధికి ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఇప్పుడు చెట్లు కొట్టివేయవలసిన అవసరం ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారికి ఎందుకు వచ్చింది?

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- 1979లో ఆనాటి ప్రభుత్వం కొంత లాండును లీజుకు యిచ్చినందువల్ల యీ యిబ్బంది వచ్చింది. అక్కడ భూమిలో ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు తప్ప వేరేవారు ఆ లాండులో ఎంటర్ కాకూడదు. ఇప్పుడు ఆ లాండులో ఎంటర్ కావాలంటే కేంద్ర ప్రభుత్వంవారి అనుమతి కావాలి. తెలుగు గంగ క్రింద కొంత భూమి యివ్వడానికి నిర్దేశంగా ఉన్నాము. దానికి వీలైతే ప్రత్యామ్నాయంగా 10,000 హెక్టార్లకు గాను కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు 23 కోట్ల రూపాయలు యివ్వారు. అక్కడ లాండులో దీంత, కుంకుడు చెట్లు పేస్తున్నారు. ఆ చెట్లలోని ఫలసాయంతో లబ్ధిదారులకు కూడా ఫలసాయం వచ్చేట్లు వారు కోరుకుంటున్నారు. ఇప్పుడు చెట్లు ఎక్కడయినా లబ్ధిదారులు ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు లాండులో వేసుకున్నా కొట్టివేయడం జరగదని సభ్యులకు వామే యిస్తున్నాను. అక్కడ చెట్లు పెరికినారు గాని నరకలేదు. పెరకడానికి, నరకడానికి తేడా ఉందని సభ్యులు గమనించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి:- చెట్లు మానవజాతి మనుగడకు చాలా అవసరం అని నా అభిప్రాయం. ఇప్పుడు బీద రైతులు కొన్ని మొక్కలు నాటుకుంటే వాటిని వేకివేయడం జరిగింది. అని ఒక స్టేటుమెంటు పెన్‌సీలో వచ్చింది. అక్కడ బీదవారిని బయటకు పంపడానికి గాను రాజకీయ నాయకులు వత్తిడి తెస్తున్నారు అని చెబుతున్నారు. ఫ్రీ ట్రీ ఫర్ పబ్లిక్.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు: (2) పుల్లంపేట మండలంలో కాల్పుల, కత్తిపోట్ల సంఘటనలను గూర్చి.

స్థానిక క్రింద యీ రాష్ట్రంలో యింకా పెట్టు పెంపడానికి ఎవరైనా ముందుకు వస్తే వారి విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం వారికి రికమెండు చేస్తారా? 1980 యాక్టు ప్రకారంగా ఫారెస్టు భూములలో సాగుచేసుకోవడానికి యితరులకు అధికారం లేదని అంటున్నారు. అటువంటి పరిస్థితులలో బీదవారికి అల్పరేషన్ గా ఉపాధికల్పించడానికి ఏమైనా ప్రతిపాదన ఉందా? కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు యీ ఫారెస్టు లాండును యివ్వకపోతే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు వేరే భూమిని యిచ్చి బీదవారిని ఆదుకుంటారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- ఫారెస్టు రేంజర్ విషయంలో సభ్యులు చెప్పారు. కానీ యిప్పుడు బీదవారికి రామారావుగారే 1815 ఎకరాలు ఆక్యుయైజ్ చేసినవారికి పట్టాలు యిచ్చారు. దానిని రెక్విజైట్ చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్యాసాము. ఈ విషయంలో కేసుల బట్టి చూస్తాము. ఇప్పుడు యీ ఫారెస్టు భూములు 600 ఎకరాలలో, 200 ఎకరాలు సేదలకు పంపగా మిగతాది మిలటరీవారికి 40 సంవత్సరాలకు లేజుకు యివ్వడం జరిగింది. వారు ఆ భూమిని సాగుచేసుకుంటున్నారు. ఇప్పుడు 30 సంవత్సరాలకాలం అయిపోయింది కాబట్టి లేజు ఎక్స్ ప్రైజ్ చేయండి. కోర్టులకు వెళ్లవరకు వారి కేసులకు తీసుకొని రాకండి అని చెబుతున్నారు. ఆ విషయం యిప్పుడు ఎగ్జామిన్ చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

(ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

(2) పుల్లంపేట మండలంలో కాల్పుల, కత్తిపోట్ల సంఘటనలను గూర్చి

శ్రీ బి. పెంపలయ్య:- అధ్యక్షా, కడప జిల్లాలో వోల్స్ వ్యవస్థ తీరు, వోల్స్ వారియొక్క వైఫల్యాలు ఏ విధంగా ఉన్నాయో అక్కడ జరిగిన సంఘటనలవల్ల తెలుస్తుంది. దాదాపుగా యిప్పుడు 6 నెలలు అయింది. ఇక్కడ మీతులు కొన్ని ఇన్సిడెంట్లు చెప్పారు. 12 మంది నందితులు పుల్లంపేట మండలం గోపమాంబాపురంలో జరిగిన యీ హత్యాకాండకు అక్కడ రాజకీయనాయకుల వత్తాను ఏవిధంగా ఉన్నాయో మీ దృష్టికి తేదలచుకొన్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మనుషుల పేర్లు చెప్పకుండా పార్లమెంట్ పేర్లు చెప్పకుండా మీరు ఫ్యాక్టును చెప్పండి.

శ్రీ బి. పెంపలయ్య:- ఇక్కడ నందితులు వారు చేసే నేరాలను కష్టపడుతుంటున్నారు వాటిని యితరులమీద రుద్దడం వారు చేసిన నేరాలకు శిక్ష పడకుండా, వారు అరెస్టు కాకుండా యీ కడప జిల్లాలో జరుగుతున్న హత్యలకు సంబంధించి అనవాయితీగా పన్నున్నది. నందితులు యదృష్టంగా తప్పించుకొని తిరుగుతున్నారు. పుల్లంపేట మండలము గోపమాంబాపుర అగ్రహారంలో అక్కడ జరిగినటువంటి ఎలక్ట్రీన్ ఉదయాన్ని 8.00 గంటలకు బేలట్ బాక్సెస్ కొంతమంది ఎత్తుకుపోతే దానిని ప్రత్యర్థి వరంగు మీద తొసి వేరి పైన చేస్తారు. ఇప్పుడు క్రియమ్ నెంబర్ చూస్తే కనిపిస్తుంది. మన్నూరు వోల్స్ స్టేషన్ లో 66/89 గా ఒక కేస్ రిజిస్టర్ అయింది. అది సాయంకాలం 4 గంటలకు జరిగినట్లుగా దానిని 66/89 గా

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 18 ఏప్రిల్, 1990. 283
విషయములు: (2) పుల్లంపేట మండలంలో కాల్పుల,
కత్తిపోట్ల సంఘటనలను గూర్చి.

రిజిస్టర్ వేయబడింది. కానీ ఉదయం జరిగినటువంటి - 8 గంటలకు జరిగినటువంటి కేసును 67/89 గా ఆ మన్నూరు పోలీస్ స్టేషన్ లోనే రిజిస్టర్ చేశారు. ఇక్కడ వ్యక్తులపైన ఎంతో అతి దారుణంగా పాంస చేస్తున్నారు. మీకు తెలియని విషయం కాదు. పోలీసులు కూడా ప్రక్షాపకముగా అయిపోయారు. ఎన్ని రకాలుగా అక్కడ చేస్తున్నారంటే ఈ ప్రభుత్వం పదిపోయిందని, ఇంకొక రకంగాను చేస్తూ ఉంటే ఇక నిజాయితీ ఏ రకంగా ఉంటుందో నాకు అర్థంకావడం లేదు. ఈ పుల్లంపేట పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలో 8 గంటలకు ఓటనే దానికి అక్కడికి పోయారు. వారిని తరిమేసారు. తరువాత సాయంకాలం - ఎందుకంటే బాలెట్ బాక్సెస్ వారు తీసుకువెళ్ళారు, వేరే చోట వేసేసుకున్నారు. మా వారిని మాత్రం బయటకు తరిమేశారు. మంచిదని వారు వెనక్కువచ్చేసారు. మళ్ళీ 10 గంటలకు ఓట్లు వేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. అధికార యంత్రాంగము అంతా వేసింది. మళ్ళీ సాయంకాలం ఓటేసి వచ్చే దానికి - వేరే ప్రక్క గ్రామం వారిని ఏమీ చేశారంటే బాంబులతోను తుపాకులతోను తరిమితరిమి కొట్టి తరువాత దుగ్గిన చిన్నయ్య కాటిపైన బాంబుల వేస్తే అతను అట్లాగే పడిపోతే - చంపడానికి ప్రయత్నం ఎన్నో రకాలుగా చేశారు - అతను పనిపోయాడనే ఉద్దేశముతో వెళ్ళిపోయారు. తరువాత ఈ కేసును మానివేయడానికి ఏ రకంగా చేస్తున్నారంటే ఇప్పుడు 12 మంది మీద కేసులు ఉంటే 7 మందిని అరెస్టుచేశామని వారే చెబుతున్నారు. మెయిన్ గా వున్నటువంటి మండలం అధ్యక్షులను, మిగిలిన వారిని అరెస్టు చేయకుండా ఉన్నందువల్ల ఆ గ్రామములో ఈరోజుకు శాంతిభద్రతలు నశింపి ఆఖరుకు ప్రజలు తమ ప్రాణాలను గుప్పెట్లో పెట్టుకొనే పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. ఎందువేతనంటే రోజురోజుకు వారి ముందుకు పోయి వారిని బెదిరించి మేము దౌర్జన్యం చేస్తాము, మీ అంతు చూస్తాము అని శాంతిభద్రతలను వారి చేతిలోకి తీసుకుంటున్నారు. వేరు గూండాలుగా పలామణి అవుతున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- బ్రీఫ్ గా చెప్పండి.

శ్రీ టి. పెంచలయ్య:- బ్రీఫ్ గానే చెబుతున్నాను. సరే, అరెస్టు చేశామన్నారు. తుపాకులను, మిగతావాటిని ఉపయోగించారని వారే చెబుతున్నారు. కనీసం ఈ నాటికే తుపాకులను, బాంబులను రికవరీ చేసారా అంటే వేయలేదు. ఎందువల్లనంటే మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అది ఒక పార్టీవరంగా జరుగుతున్నది. ఒక పార్టీని సర్వనాశనం చేయాలని వారిని నాశనం చేయాలన్న ఉద్దేశముతో కక్క, కార్పణ్యం అని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అదే రకంగా టి. కమ్యూవల్స్ లో దాదాపు 15, 20 మంది ఒక వర్గం మీద దాడిచేసి బాంబులు, తుపాకులతో విప్లవపీడిగా దాడిచేస్తే ఈనాటికి ఎవరిని అరెస్టు చేయలేదు. ఆ బాంబులను, తుపాకులను రికవరీ చేయలేదు. కానీ వారు అరెస్టు అయినారని చెబుతున్నారు తప్ప వారు మళ్ళీ మూడు రోజులకు వచ్చి గ్రామాల మీద పడి దోచుకొనే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇది కొడూరు నియోజకవర్గంలో జరుగుతున్న విషయం. ఇంక రాజ్ గెరెపు పల్లిలో బాత్ లోనే తెలుగుదేశం పార్టీ ఏజెంట్ గా ఉన్నటువంటి మన్నాన్ రెడ్డిని అతి దారుణంగా చంపారు. దీనికి పోలీసులు ప్రత్యక్ష సాక్షులుగా అక్కడే ఉన్నారు. దీనికి కారకులైన వారు బాగానే తిరుగుతున్నారు. అరెస్టు చేశామని చెబుతున్నారు గానీ ఎవరినో అరెస్టుచేయలేదు. ఇలా ఎన్నో రకాలుగా చేస్తున్నారు. ఎందువల్లనంటే రాజకీయ నాయకులు ఇందులో ఒత్తిడి తీసుకువస్తున్నారు. ఆఖరుకు ఆరు నెలల క్రితమే అక్కడకు

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు: (2) పుల్లంపేట మండలంలో కాల్పుల, కత్తిపోట్ల సంఘటనలను గూర్చి.

పోస్టుచేసిన ఎస్. పీ. సి కూడా ఇమ్మేడియేట్గా ట్రాన్స్ఫర్చేశారు. పోలీసులు ఎవరైతే వారి చెప్పుచేతలో ఉంటారో, చెప్పినది చేస్తారో అటువంటి పోలీసులనే అక్కడ ఉంచి మిగతావారిని అక్కడినుంచి తీసేస్తున్నారను. ఇవి కడప జిల్లాలో జరుగుతున్నటువంటి వాస్తవ విషయాలు. మీకు తెలుసు. నిన్న, మొన్న, పులివెందులలో ఎంతో దారుణం జరిగితే ఇంతవరకు ఏక్కనీ తనేఉకోవడం జరగలేదు. ఎందుకు ఇంత కస్పరన్స్గా ఉన్నాను అంటే నాకు తెలిసిన విషయం అక్కడ పోలీసు వ్యవస్థ పూర్తిగా నిర్వేర్యమైపోయింది. అసలు ప్రభుత్వమే స్థంభించి పోయింది. పోలీసులు అసలు పనిచేయడం లేదు. ఎవరైతే రాజకీయ నాయకులు ఉన్నారో వారే పట్నం కట్టుకొని చేస్తున్నారు. దీనిపైన సమగ్రమైన న్యాయవిచారణ జరిపించి దోషులను శిక్షించి కాళ్ళు, చేతులు పోగొట్టుకున్న వారందరికీ నష్టపరిహారం ప్రకటించ వలసిందిగా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

Sri P. Siva Reddy (Jammalamadugu):- Mr. Speaker Sir, my friend, as a local legislator of this Constituency has dealt and explain in detail. I do not like to go into details, as the time of the House is precious. I have also observed that three matters under Rule 304 are posted to-day instead of the daily practice of taking two. I also observed the anxiety of the Chair and the speedy conclusion of the issue.

Here, I would like to stress and say that the partiality of the Police is the cause for these unhappy and gruesome incidents that are taking place. The very police was kept there. Others were trying to make use of the situation for their own purposes. I feel it to be the misfortune of the citizens of Cuddapah that we have these police and this attitude.

Sir, I would like to say inadvertently that I know the attitude of the police officer who is working now at Rajampet and who worked previously at Jammalamadugu constituency. With great hardship and much difficulty we could get rid of him but he is fortunate enough to get a better police station than the previous one. I now request the Hon'ble Minister to kindly see that steps should be taken to transfer him somewhere and an honest police officer is posted in Cuddapah district, where problems have been created by the police themselves. Inadvertently, I would like to say also....

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- తెలుగులో అనువాదం వినిపించడం లేదు మాకు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- పోనీ తెలుగులో చెప్పండి. ఇబ్బంది లేకుండా పోతుంది.

Sri P. Siva Reddy:- If the Members have got any objection, I would like to speak in Telugu. అక్కడ స్థానిక పోలీసులకు ఉన్న ఇబ్బంది కూడా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అక్కడ రాజంపేట, కోడూరు నెయిషనల్ పార్కులకు సంబంధించి ఒక సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ అఫీస్ ఉంది. రాజంపేట రెవెన్యూ డివిజన్

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయములు: (2) పుల్లంపేట మండలంలో కాల్పుల,
కత్తిపోట్ల సంఘటనలను గూర్చి.

18 ఏప్రిల్, 1990. 285

హెడ్ క్వార్టర్స్. అంతేకాకుండా రాజంపేటలో ఎస్.డి.పి.వో. ఆఫీసు కూడా లేదు. కడప ఎస్.డి.పి.ఓ. కోడూరు, రాజంపేట నీయోజకవర్గాలకు సంబంధించిన ప్రాంతాన్ని కాకుండా పాత తాలూకాలలో కొంత ప్రాంతమైన బద్వేల్, సిద్ధవతిం ప్రాంతాన్ని కూడా పర్యవేక్షించ వలసి ఉంటుంది. గతములో రూరల్ పీరియాల్ పోలీసు స్టేషన్ ప్రారంభించడానికి వెళ్లి నప్పుడు ఈ విషయాలు అన్నీ నా దృష్టికి తేబడ్డాయి. I am also of the opinion that the proposal is pending with the Government. I request the Hon'ble Minister to sanction a Circle Office at Kodur and S.D.P.O. at Rajampet for the administrative convenience immediately. అక్కడ పరిస్థితులను గమనించినప్పుడు స్థానిక ప్రజలు భయభాంతులయి ఉన్నారన్న విషయాన్ని నొక్కిబెప్పక తప్పదు. కేవలం వారి అడుగుజాడలలో నడుస్తూ, వారు చెప్పిన పనులను చేసి పరిస్థితులు మంటేనే అక్కడ పోలీసులు మనగలుగుతున్నారు కాని లేకపోతే వారిని బదిలీచేసి పరిస్థితులు ఉన్నాయి. మిగతా విషయాలు గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు కాబట్టి నేను క్లారిఫికేషన్స్ మాత్రం అడగాలనుకొంటున్నాను. మాకు రిటైన్ స్టేట్ మెంట్ సప్లయచేయబడింది. గౌరవ మంత్రిగారు మా ఆవేదనను అర్థం చేసుకొని అక్కడి పరిస్థితులను చక్కదిద్దడానికి సత్వర చర్యలు గైకొనాలని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి (శ్రీకాళహస్తి): - అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు పెంచలయ్యగారు అక్కడి వాస్తవ పరిస్థితులను సభ దృష్టికి తెచ్చారు. శివారెడ్డిగారు మాట్లాడారు అక్కడ మిగిలిన ప్రాంతాలలో ఎన్నికలు ఎలాగ జరుగుతున్నాయో అలాగే జరిగింది, మిగతా ప్రాంతాలలో పోలీసులు ఎట్లా యాక్ట్ చేస్తున్నారో అట్లాగే అక్కడ యాక్ట్ చేయడం జరిగింది. అక్కడి వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన ప్రజలను వారి ఓటు హక్కును వీని యోగించుకోనేయకుండా కొంతమంది అగ్రకులాలవారిని అడ్డగించడం, బెదిరించడం, ఎటాక్ చేయడం జరిగింది. కేవలం వారు తెలుగుదేశం పార్టీకి ఓటు వేస్తారనే ఉద్దేశంతోనే వారిని ఎటాక్ చేయడం జరిగింది. వారిని అడ్డగించడమే కాకుండా వారిపైనే తప్పుడు కేసులు పెట్టడం జరిగింది. గౌరవ మంత్రిగారు వాస్తవాలను తెలుసుకొని అలాంటి తప్పుడు కేసులను ఉపసంహరించకోవాలని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రంలో జరిగిన ఎన్నికల సందర్భంలో జరిగిన అల్లర్లలో కాంగ్రెస్ వారు ఇన్ వాల్వ్ అయినచోట ఏకపక్షంగా ఒక్క స్పృక్తో వారిపై కేసులను కొట్టినవేయడం జరిగింది. విజయవాడలో అలా చేశారు, కోట్లాది రూపాయల అస్థులను ధ్వంసంచేసినా వారిని వదలిపెట్టడం జరిగింది, వారిని అడగడంలేదు. ఎన్నికల సందర్భంలో పెట్టిన కేసులను రద్దుచేసింది ఉంటే ఇరు పార్టీవారిపై వున్న కేసులను కూడా రద్దుచేయమనండి. అంతేకాని ఏకపక్షంగా కాంగ్రెస్ కు తోడులుగా తయారై కాంగ్రెస్ పార్టీవారు వున్నచోట్ల మాత్రమే కేసులను రద్దుచేయడం జరిగిందని సభాముఖంగా మంత్రిగారికి విన్నవిస్తున్నాను. దీనిపై క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. ఇందు మూలంగానే అరాచకాలు పెరిగిపోతున్నాయి. మర్నార్స్ జరుగుతున్నాయి. ఈ పోలీసుల మీద, ప్రభుత్వం మీద నమ్మకంలేదనే ఇలాంటి రాజకీయ మర్నార్స్ జరుగుతున్నాయి కాబట్టి దానికి ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించవలసివుంటుంది. ఇప్పటికైనా పరిస్థితులను సరిదిద్దాలి. అవనిగడ్డ అంటున్నాం, కుంటిమర్తిలో చూశాం. చిత్తూరులో జరిగిన వాటిని మాత్రం పట్టించుకోవడం లేదు. మిగతా ప్రాంతాలలో పోలీస్ ఎక్సెస్ జరుగుతున్నాయి. వాటి గురించి చెబుతున్నారు.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు: (2) పుల్లంపేట మండలంలో కాల్వల, కత్తిపోట్ల సంఘటనలను గూర్చి.

శ్రీ కె. మదన్మోహన్రెడ్డి:- అధ్యక్షా.....

Sri B. Siva Reddy:- Only signatories should be allowed to participate and there should not be any deviation, Sir. He is not a signatory.

Mr. Deputy Speaker:- Please wait. I will clarify. మీరు నోట్సు ఇచ్చాక, దానిని అడ్మిట్ చేశాక వారి నోట్సు కూడా వచ్చింది, స్పీకర్గారు వారి పేరు ఇక్కడ నోట్ చేసివేశారు. వారి నోట్సు లేట్గా రావడంలో వ్రింట్ అయినదానిలో వారి పేరు లేదు కానీ వారి పేరును యాడ్చేశారు, స్పీకర్గారి కావేలో వారి పేరు ఉంది.

శ్రీ పి. శివారెడ్డి:- మాకు తెలిసినంతవరకు వారు నోట్సు ఇవ్వలేదు. ఒకవేళ తమ అనుమతితో ఇక్కడ సంతకం పెట్టారేమో కానీ ఇదివరకు పెట్టలేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- స్పీకర్గారు ఇక్కడ నోట్ చేసి వేశారు.

శ్రీ పి. శివారెడ్డి:- స్పీకర్గారు ఇంతకు ముందు పేర్లు చదివినప్పుడు కూడా మూడు పేర్లు చదివారు. I request the Chair not to create a precedent by allowing him to speak.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దీనికి కాంట్రవర్సీ అక్కరలేదు.

శ్రీ పి. శివారెడ్డి:- స్పీకర్గారు కూడా మూడు పేర్లు మాత్రమే చదివారు. I humbly submit Sir, not to create a precedent and allow others to speak.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇద్దరితోనీ సరిపెడదామనుకొన్నాను కానీ అతను కూడా ఇన్సెన్స్ చేస్తున్నారు. ఇక తప్పదు.

శ్రీ కె. మదన్మోహన్రెడ్డి (రాజంపేట):- అధ్యక్షా, మొగుట్టి కొట్టి మొగసాలకు ఎక్కినట్టు తెలుగుదేశం పార్టీవారు చేస్తున్నారు. గోపవరం అగ్రహారం పోలింగ్ బూత్ దగ్గరకు తెలుగుదేశం పార్టీ లీడర్స్, కార్యకర్తలు బాంబులు, కత్తులు తీసుకువచ్చి పోలింగ్ బూత్పై ఎటాక్ చేశారు. తరువాత ఆర్.డి.ఓ.గారు 10 గంటలకు కొత్త బూత్ బాక్సులను తీసుకువచ్చి పెట్టించారు. 10 గంటలనుంచి 4 గంటలవరకు పోలింగ్ సాఫ్గానే జరిగింది. 4 గంటల తరువాత తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యకర్తలు బాంబులు తెచ్చి వేశారు, వారు వేసినందువల్ల వారి కాళ్ళ పోయాయి, దెబ్బలు తగిలాయి. కానీ అక్కడి మండల ప్రెసి డెంటు కాంగ్రెస్వారు కాబట్టి అతనిపై ఈ పేరు మోపారు.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులనుంచి అంతరాయము)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారు మాట్లాడినంత సేపు మావాళ్ళు నీకేబ్బంగా వున్నారు.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 18 ఏప్రిల్, 1990. 287
 నిషయములు: (2) పుల్లంపేట మండలంలో కాల్పుల,
 కత్తిపోట్ల సంఘటనలను గూర్చి.

శ్రీ టి. పెంచలయ్య:- వారు సమాధానం చెపుతున్నారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- పెంచలయ్యగారూ, వారు చెప్పేది మీకు అక్కరలేదు, మీనిష్టరుగారు సమాధానం చెబుతారు.

శ్రీ కె. మదన్మోహన్రెడ్డి:- అతను కాంగ్రెస్ మండల పెనిడెంట్ కాబట్టి అతనిపై అనవసరంగా నిందమోపారు. అంతేకాకుండా అతనిని అరెస్ట్ చేయలేదని చెబుతున్నారు కానీ అతను పోలీస్ పరిశ్రమ అడిగారు, ఎంక్వయిర్ జరుగుతున్నది. అందువల్ల అతనిని అరెస్టు చేయలేదు, మిగిలిన వారిని అరెస్ట్ చేశారు, కొందరు యాంటినేషనల్ డెయిల్ తెచ్చుకొన్నారు. పుల్లంపేట వారిజన కాలనీలో తెలుగుదేశం డిల్లా పరిషత్ గృంథాలయ సంస్థ ఫైర్మన్, తెలుగుదేశం కార్యకర్తలు బాంబులు పెట్టుకొని వోయి, పిస్తోలుతో కాల్చి బాక్స్ను 8-00 గంటలకు తీసుకొని వెళ్లిపోయారు. అక్కడ రేహోలింగ్ కూడా జరిగింది. దానిపై 307 (3) అండ్ (5) ఆర్డెస్ ఆక్టు క్రింద కేసు ఫైల్ చేశారు, ఇంతవరకూ అరెస్ట్ చేయలేదు. వారేదో కాంగ్రెస్వారు, కాంగ్రెస్వారు అంటున్నారు కానీ, రాళ్ళ చెరువుపల్లిలో పెంచలయ్యగారు చెప్పింది ఫాల్స్. వారిని అరెస్ట్ చేశారు, వారు బెయిలుపై వచ్చారు. మొదటి ఇద్దరు ముద్దాయిలు షైలులోనే ఉన్నారు. ఇది మాత్రం ఫాల్స్.

(అంతరాయము)

(తెలుగుదేశం సభ్యులను ఉద్దేశించి)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీ వర్షన్ మీరు చెప్పారు. వారి వర్షన్వారు చెప్పారు.
 It is for the Minister to answer.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహరెడ్డి:- అధ్యక్షా, 22-11-1989వ తేదీన, అంటే ఎన్నికల రోజు పుల్లంపేట మండలంలోగల 5 గ్రామాలలో జరిగిన సంఘటనలకు సంబంధించిన 304 నోట్సు ఇదీ. నేను చాలా ముందుగా అహ్మద్ చేసిన ఇన్ఫర్మేషన్ను ఇక్కడ ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ వివరాలు చదివి ఇంకా డిటెయిల్స్ వారికి చెబుతానని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ వివరణలో అక్కడక్కడ కొన్నిపోట్ల మార్పులు చేయడం జరిగింది. దాన్ని సహృదయంతో స్వీకరించవలసిందిగా గౌరవసభ్యులతో కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహరెడ్డి:- (రెవెన్యూశాఖ మంత్రి):- 22-11-1989న పోలింగు సందర్భంగా కడప డిల్లాలోని మన్నూరు పోలీసుస్టేషను పరిధిలోని గోపమాం బాపురంలొనూ, పుల్లంపేట పోలీసు స్టేషను పరిధిలోని టి. కమ్మవల్లి, అనంతయ్యగారి పల్లి గ్రామాలలోనూ, ఓబులవారి పల్లి పోలీసు స్టేషను పరిధిలోని రాళ్ళ చెరువుపల్లిలోనూ, కోడూరు పోలీసు స్టేషను పరిధిలోని అనంతరాజు పేటలోనూ ఒక రాజకీయ పక్షానికి చెందిన మద్దతుదారులు రెండవ రాజకీయ పక్షానికి చెందిన మద్దతుదారులపై దాడి చేయగా కొన్ని దెబ్బలాటల సంఘటనలు జరిగాయి.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు: (2) ఫుల్లంపేట మండలంలో కాల్పుల, కత్తిపోట్ల సంఘటనలను గూర్చి.

శ్రీ సిద్దారెడ్డి, మరో పన్నెండు మంది బాకులు, నాటు తుపాకులు, నాటుబాంబుల 22-11-1989 తేదీ సాయంత్రం సుమారు 4.30 గంటలకు గోపమాంబాపురంలో పట్టు విరుద్ధంగా గుమిగూడి, వెంకటసుబ్బయ్య కుమారుడయిన శ్రీదుర్గినేని చెన్నయ్య, ఇతరులపై దాడిచేసి, నాటుబాంబులను విసిరి, తుపాకులతో కాల్చారు. తత్ఫలితంగా, శ్రీ డి. చెన్నయ్య, మరో ముగ్గురికి తుపాకిగుండు, బాంబు ముక్కలవల్ల గాయాలు అయ్యాయి. ఈ సంఘటనకు సంబంధించి మన్నూరు పోలీసు స్టేషనులో నేరం నెం. 66/89గా ఒక కేసు రిజిస్టరు అయింది. ఆ కేసు దర్యాప్తులో ఉంది. ఏడుగురు నిందితులను అరెస్టుచేయడం జరిగింది. 22-11-1989 తేదీన ఇదివరకే గోపమాంబాపురంలో జరిగిన మరో సంఘటనలో, శ్రీ మంవర్గ పరశురాముడు, మరో 55 మంది, పోలింగు బూత్ నెం. 35ను చుట్టుముట్టి, ఓటర్లను బెదిరించి, ఒక బ్యాలెటు పెట్టెను లాక్కోనివోయారు ఈ సంఘటనకు సంబంధించి మన్నూరు పోలీసు స్టేషనులో నేరం నెం. 67/89లో రిజిస్టరయిన కేసు దర్యాప్తులో ఉంది.

శ్రీ యెనుగుల గంగయ్య, మరో 13 మంది 22-11-1989 తేదీన సుమారు 11.00 గంటలకు టి. కమ్మపల్లివద్ద తుపాకులు ధరించి పట్టువిరుద్ధంగా గుమిగూడి, ఒక పోలింగు బూత్ను చుట్టుముట్టారు. వారు ఎదురు పక్కానికి చెందిన శ్రీ ముమ్మినేని సుబ్బన్న, ఇతరులపై తుపాకులతో కాల్చారు. తత్ఫలితంగా, సదరు శ్రీ ఎం. సుబ్బన్న, మరో పది మందికి తుపాకి గుండు, రాళ్లవల్ల గాయాలయ్యాయి. ఈ సంఘటనకు సంబంధించి ఫుల్లంపేట పోలీసు స్టేషనులో నేరం నెం. 73/89లో రిజిస్టరయిన కేసు, నిపుణుల అధిష్టాధికారం దర్యాప్తులో ఉంది. 12 మంది నిందితులను అరెస్టు చేయడమయింది. మరో సంఘటనలో 22-11-1989 తేదీన సుమారు 11.30 గంటలకు శ్రీ ముమ్మినేని పిజయ, మరో నలుగురు, కర్రలు, రాళ్లు, మారణాయుధాలతో శ్రీ పట్టన్ సుబ్బన్న పై దాడిచేసి, ఆయనను గాయపరిచారు. ఈ సంఘటనకు సంబంధించి ఫుల్లంపేట పోలీసు స్టేషనులో నేరం నెం. 74/89లో ఒకకేసును రిజిస్టరు చేయడం జరిగింది ఈ కేసు కూడా దర్యాప్తులో ఉంది.

22-11-89న 10.45 గంటలకు శ్రీ ఎన్. రామభూపాల్ రెడ్డి, మరో తొమ్మిదిమంది పట్టువ్యతిరేకంగా అనంతయ్యగారి పల్లిలో గుమిగూడి శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డిపై దాడిచేసి ఆయనను గాయపరిచారు. ఫుల్లంపేట పోలీసు స్టేషనులో నేరం నెం. 75/89గా ఒక కేసును రిజిస్టరు చేశారు. నేరస్థులందరినీ అరెస్టుచేయడమయింది. కేసు విచారణలో ఉంది.

22-11-1989 తేదీ సుమారు 9.30 గంటలకు శ్రీ నూక శివప్రసాదరెడ్డి, మరో 16 మంది ఈటెలు, బాకులు, కర్రలతో శ్రీ అద్దంకి మన్నారెడ్డి, మరీ కొంతమందిపై దాడిచేసి శ్రీమన్నారెడ్డిని హత్యచేశారు. ఈ కేసును ఓబులవారి పల్లి పోలీసు స్టేషనులో నేరం నెం. 68/89గా రిజిస్టరు చేశారు. ఛార్జిషీట్ తయారు చేస్తున్నారు. నేరస్థులందరినీ అరెస్టుచేయడం జరిగింది. రాళ్ల చెరువుపల్లి పోలింగు బూత్ వద్ద మరో సంఘటన కూడా జరిగింది. అక్కడ అద్దంకి నర్సారెడ్డి మరో 6 మంది నూక ఆదిశేషరెడ్డిని ఇసుపకడ్డీలతోను, కర్రలతో కొట్టి ఆయనను గాయపరిచారు. ఈ కేసును ఓబుల వారిపల్లి పోలీసు స్టేషనులో నేరం నెం. 70/89గా రిజిస్టరు చేశారు. కేసు దర్యాప్తులో ఉంది.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 18 ఏప్రిల్, 1990. 289
విషయములు: (2) పుల్లంపేట మండలంలో కాల్పుల,
కత్తిపోట్ల సంఘటనలను గూర్చి.

అనంతరాజుపేట జిల్లాపరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల వద్ద చట్టవ్యతిరేకంగా శ్రీ గిద్దలూరు సిద్దయ్య మరో 15 మంది 22-11-1989 తేదీన సుమారు ఉదయం 11.30 గంటలకు మారణాయుధాలతో గుమికూడి దబ్బి చెంగలరాయుడు, మరోవ్యక్తిపై దాడి జరిపివారిని గాయపరిచారు. ఈ కేసును కోడూరు పోలీసు స్టేషనులో నేరం నెం. 107/89గా రిజిస్టరు చేయడమయింది. ఛార్జిషీట్ తయారు చేస్తున్నారు. నేరస్థులందరినీ అరెస్టు చేయడమయింది. అనంతరాజుపేట వద్ద 22-11-1989న మరో రెండు సంఘటనలు జరిగాయి. అందులో (1) శ్రీ దబ్బి సిద్దయ్య, మరో 7 మంది శ్రీ పసుపులేటి లక్ష్మయ్యపై దాడి చేసి ఆయనను గాయపరిచారు. (2) మొదోడు అని పిలువబడే శ్రీ దబ్బి పెంచలయ్య మరి కొంతమంది 99, 100 నెంబర్ల గల పోలీసు బాకీల నుండి రెండు బ్యాలెట్ పెట్టెలను గుంజుకు పోయారు. ఈ కేసులను కోడూరు పోలీసు స్టేషనులో నేరం నెం. 108/89, 109/89లుగా రిజిస్టరు చేయడమయింది ఈ కేసులు దర్యాప్తులో ఉన్నాయి. So far as Crime No. 108/89 is concerned, case has been registered under Section 147, 148, 324, 307 read with Section 149 గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. As regards 109/89 a case has been registered for offence under Section 379 read with 137 of Representation of People's Act. గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. 108/89 charge sheet has been filed on 31st March, 1990. నేను మొదటనే మనవి చేశాను. Cuddapah district is a highly factious ridden district నేను మార్పుపలసిన అవసరంలేదు. ఈ యొక్క 304లో ఏ ఏ ఐదు విలేజెస్ను రిఫర్ చేస్తున్నామో, బోటల్గా అబ్సర్వు చేస్తే there have been ten cases on that day. Out of these ten cases each party has shared equally five cases on one side and five cases on the other side. In five cases charge-sheets have already been filed and in two cases we are awaiting the report of the Ballistic experts. Three cases are under investigation. This is the position with regard to the cases. అదిగాక అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పెంచలయ్యగారు ఒక అలిగేషన్ చేశారు. He was referring to Gopambapuram registration of crime number and how the police has tried to manipulate ఎన్నో విషయాలలో అలిగేషన్లు రూపంలో చేశారు. వాటికి నేను I have a responsibility to explain. మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, సాయంత్రం జరిగినటువంటిదానిని ముందుగా రిపోర్ట్ చేస్తారా? ఉదయం జరిగినదాన్ని తదుపరి రిజిస్టరు చేస్తారా? As a matter of fact, we must find fault for this. That itself speaks volumes about the conduct of the police on that date. చెప్పక తప్పదు. I am not trying to say anything but this is a fact. They have done it and actually the Congress party people have a serious objection to how it was conducted on that day. We are not interested in shielding or protecting anybody. Come what may,

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు: (2) పుల్లంపేట మండలంలో కాల్పుల, కత్తివోట్ల సంఘటనలను గూర్చి.

we are bent upon maintaining law and order and nobody will be spared however big they may think themselves or small they may be, they will not be spared. We are going to take action and you will see it. We have already geared the entire machinery to tackle the situation firmly. ఈ సందర్భంగా గౌరవసభ్యుల తో మనవి చేస్తూ, యీ ఇన్వెస్టిగేషన్ లో ఉన్న కేసును త్వరలో పూర్తి చేయడం, ఛార్జిషీటు ఫైల్ చేయడం జరిగింది. సభ్యులు ఎవరిపట్ల ఎక్కడా వివక్షతగాని, వివక్షణగాని చూపదని గృహించాలని మాతో సహకరించవలసిందిగా వారితో సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. పెంచలయ్య:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు నేను చెప్పాను. ఉదయం జరిగిన సంఘటనను అసలు వ్యక్తులు వేరు అనేది చెప్పదలచుకున్నాను. ఒక గ్రామం నుంచి ఒక గ్రామానికి ఓటు వేయడానికి పోయారు. అసలు బ్యారెట్ బాక్సెస్ ను లోకల్ గా ఉన్నవారు ఎత్తుకొని పోయారు. ఓటు జరగడంలేదు, గలాటాజరుగుతుంది అని వెనక్కి వచ్చారు. వెనక్కివచ్చిన తరువాత మధ్యాహ్నం ఓటింగ్ మళ్ళీ జరుగుతుందని సాయంత్రం 4-00 గంటలకు వచ్చారు. అయ్యా, 4-00 గంటలకు వచ్చిన తరువాత, ఈటెలు, గేటెలు తీసుకుని వచ్చారు. కనీసం దెబ్బలు తగులలేదు అన్నారు. బాంబులు, గేంబులు ప్రయోగించారు. కాలు విరగకొట్టి, కాలు తీసేశారు. తరువాత మిగతావారు వచ్చిచేశారు. వేరే గ్రామం నుంచి వచ్చి చేసారని మాన్యుఫేబ్లీ చేస్తున్నారు. ముందు చేసినది 8-00 గంటలకు తరువాత రిజిష్టరు చేయడం డిలే కాదా? మే దృష్టికి తెస్తున్నాను - ఉదయం 8-00 గం.లకు జరిగిందని చెప్పారు. సాయంత్రం 4-00 గం.లకు జరిగిన దాన్ని ముందు రిజిష్టరు చేసి 8 గం.లకు జరిగిన దాన్ని సబ్సిక్వెంట్ గా ఎట్లా చేశారు? I do not know how it all happened. రెండవది - కొంతమందిని మాత్రమే అరెస్టు చేశామంటున్నారు. పేరుకు అరెస్టు చేసినారని నేను చెప్పుతున్నాను. అయితే కింగ్ ఛాలెంజి సార్. ఊరికేనే అరెస్టు చేసినట్లు చేసి, బేర్ మంజూరు చేసి వదిలేశారు. దీని వల్ల లా అండ్ ఆర్డర్ దెబ్బ తింటుంది. అది చూసుకోవాలని చెప్పుతున్నాను. ప్రతి రోజూ గలాటా జరుగుతున్నాయి. అసలు లా అండ్ ఆర్డర్ మెయిన్ టెయిన్ చేయలేకపోతున్నారు. స్టర్షి ఏక్సన్ తీసుకుంటారా? మళ్ళీ ఎక్స్ ప్లైండు చేశామంటున్నారు. నేను మొట్టమొదటే అడిగాను. మారణాయుధాల గురించి.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మొత్తం మళ్ళీ అంతా నెరేట్ చేస్తే ఎట్లా?.....

శ్రీ టి. పెంచలయ్య:- మీరు కనీసం ఒకటి అయినా మారణాయుధాలను రికవరీ చేశారా?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ. వీరప్ప:- అధ్యక్షా..... The whole time has been spent in dealing with criminal cases.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 18 ఏప్రిల్, 1990. 291
 విషయములు: (2) పుల్లంపేట మండలంలో కాల్పుల,
 కత్తిపోట్ల సంఘటనలను గూర్చి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- తొందరగా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము..... మీ
 ఆవేదనతో ఏకీభవిస్తున్నాను..... దయచేసి కూర్చోండి.....

శ్రీ ఎ. వేరప్ప:- ఈ విషయంలో మీరు స్పందించాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సమయం అయిపోవచ్చింది. మధ్యలో యింటరప్ట్
 చేయకుండా కూర్చోండి.

శ్రీ జి. పెంచలయ్య:- మారణాయుధాలను ఉపయోగించారని మీరు చెబుతున్నారు.
 మారణాయుధాలను రికవరీ చేశారా? మంత్రిగారిని స్టేట్మెంట్ ఇవ్వమని చెప్పండి. దాన్ని
 చేయకుండానే, కొంతమంది వ్యక్తుల దగ్గర మారణాయుధాలు పెట్టింది, మిగతా
 వారినందరినీ రూల్ చేయండిని యిచ్చారా? వారికి కాంట్రాక్టు యిచ్చారా మారణాయుధాలను.
 వాటిని ఎప్పుడు రికవరీ చేసుకుంటారు? 8 గంటలకు జరిగిన సంఘటనను, సబ్సీక్వింటుగా
 ఎట్లా రిజిస్టర్ చేసారు? ఇది తరువాత ఉత్పన్నం అయింది కాదా? మారణాయుధాలలో
 యింతవరకు ఒక్కటి కూడా రికవరీ చేయలేదు. ఈ మారణాయుధాలను రికవరీ చేయాలంటే
 తెలుగుదేశం వారిపైన దాడిచేసి ఏదో ఒకరకంగా వాళ్ళను హింసించడం జరుగుతోంది.
 ఎక్కడో ఒకచోట తెప్పి మేము కట్టాలన్నమాట. అంతే తప్ప వాళ్ళు మాత్రం చేయలేదు.
 ఎప్పుడు చేస్తారు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మంత్రిగారూ, వెవన్స్ రికవరీ విషయం చెప్పండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, the Hon. Member appears to
 be forgetting one fact that this occurrence, on what date it
 took place and what were the circumstances prevailing at that
 time and when did this Government come into office. Sir, that
 is a clear answer for what he has said. I do not want to
 enter into an argument with him. If I am to enter into an
 argument, I can tear the argument that is submitted from that
 side to pieces on the very point of registration of the crime
 itself - how recklessly and irresponsibly the things have
 taken place on that day.

(Interruptions)

Sir, I am on my legs.... As a matter of fact, Sir, unfortunately
 the situation of that district has been totally a different
 one which we are all conscious of and nobody has been trying
 to behave as per the set norms of law. It is an unfortunate
 situation. We have been trying to bring the law and order
 situation to the track. We have been asking you people to
 cooperate with us. See, this is the legacy we got it in all

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయములు: (2) పుల్లంపేట మండలంలో కాల్పుల,
కత్తిపోట్ల సంఘటనలను గూర్చి.

the seven years of worsening situation that has happened before that. Now, it has to be set right by us.

(Interruptions)

Let me complete. Sir, when they went on levelling allegations, I coolly sat and swallowed what all they said and they must have the patience to hear me also. I am not interested in protecting this side or that side. I will be the last man to protect any side. I am interested only in law and order, come what may. At the very outset, we made it clear that we are going to maintain law and order. If anybody thinks that they are so big about themselves, we are not going to tolerate. We will teach them an appropriate lesson - that I can assure the Hon. Members.

శ్రీ పి. శివారెడ్డి:- గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ నేరస్థులందరినీ అరెస్టు చేయడం జరిగిందని అన్నారు. ఆ నేరస్థులను ఎప్పుడు అరెస్టుచేశారు? ఈ నోటీసు ఈ సభలో అడ్మిట్ అయిన తరువాత, యిక్కడినుండి సమాధానం కావాలనే, సమాచారం పంపించడనే చెప్పిన తరువాత అరెస్టు చేశారా? గౌరవమంత్రిగారు కడప ఫ్యాక్టరీ డిస్ట్రిక్ట్ అని అన్నారు. నేను ముందే చెప్పాను. అందుకు పరిపాలనా యిబ్బందులు కూడా కారణం. I request the Hon. Minister kindly to give permission to sanction a Circle Inspector's office and SDPOs office at Koduru and Rajampet respectively. దాని గురించి ఏమీ చెప్పడం లేదు. మంత్రిగారు ఎప్పుడు చెప్పినా ప్రభుత్వం నిస్పృహతంగా వ్యవహరిస్తుందని, శాంతిభద్రతలను పరిరక్షిస్తుందని చెబుతున్నారు. గౌరవ మంత్రిగారికి సభాముఖంగా ఒక మనవిచేస్తున్నాను. గతంలో జరిగిన పరిస్థితులను యిప్పుడు జరుగుతున్న పరిస్థితులను గమనించవలసిందిగా వారిని కోరుతున్నాను. న్యాయసమ్మతంగా, నేరం చేసినవారు చట్టానికి అతేతులు కారు. అది అందరికీ తెలిసిన విషయమే నేరం చేసినట్లయితే, మేము కూడా చట్టానికి అతేతులము కాదన్న విషయం మాకు తెలుసు. ఇన్ ది యింటరెస్ట్ ఆఫ్ ది డిస్ట్రిక్ట్. నేను గౌరవ మంత్రిగారిని ఒక విషయం తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఎప్పుడు ముద్దాయిని అరెస్టు చేశారు? రెండు - సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫీసు, యన్.డి.పి.ఓ. ఎప్పుడు మొదలు పెడతారు? కాలు పోగొట్టుకున్నటువంటి వీన్నయ్యకు ప్రభుత్వపరంగా అర్థిక సహాయం అందించి ఆదుకోవలసిందిగా మంత్రిగారికి తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, I have a catalogue with me with date-wise particulars. But I do not want to take the precious time of this House by reading it out. If they want, I have got full information. Every detail, I am prepared to mention as and when the people were arrested.

Mr. Deputy Speaker:- Kindly pass it on.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 18 ఏప్రిల్, 1990. 293
 విషయములు: (2) పుల్లంపేట మండలంలో కాల్పుల,
 కత్తిపోట, సంఘటనలను గూర్చి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- యిస్సాను సర్. అరెస్టులు అన్నీ కూడా అంతకు
 మునుపే జరిగాయి. వారు 304 క్రింద నోటీసు యివ్వడానికి ముందే అరెస్టులు జరిగాయని
 నా దగ్గరున్న డేట్స్ ను బట్టి వివరంగా చెప్పగలుగుతున్నాను. I think this answer
 will suffice all the questions added to that ఇంకా కాంపెన్సేషన్,
 సర్కిల్ ఆఫీస్, యన్.డి.పి.ఓ. అన్నారు. We will look into it. I cannot
 say right now but definitely, we will take into consideration
 the stock of the situation and the law and order situation
 prevailing there and appropriate action that we feel it
 necessary, definitely we will initiate.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఏమైనా పాయింట్స్ యింకా అడిగేవి వున్నాయా?

శ్రీ వేణుగోపాల రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ చాలా
 ఆవేశంతో....

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఆవేశం మీ మీద కాదు, ఆన్ ది సబ్జెక్టు.

శ్రీ వేణుగోపాల రెడ్డి (రాయదుర్గం):- మేము ఒక బ్యాచ్ తెగనే యిన్వెస్టిగేట్
 చేసుకున్నామని చెప్పడం జరిగింది. దాన్ని కూడా జిస్టిఫై చేస్తూ చెప్పవలసిన అవసరం
 ఆయనకు వుంది. మొత్తం వంద రోజుల్లో ఎన్ని కేసెస్ ఆయన విత్ డా? చేశారు? ఏ పార్ట్
 వ్యక్తుల మీద వున్న కేసెస్ విత్ డా? చేశారు? ఎనిమిది సంవత్సరాల్లో ఎన్ని విత్ డా? చేశారు?
 వారు కొన్ని వేల కేసెస్ ఉపసంహరించుకొని లా అండ్ అర్డర్ లేకుండా చేశారు. ఎన్నికలకు
 సంబంధించిన ఘర్షణల్లో ఒక పార్టీకి చెందిన వ్యక్తులకు సంబంధించిన కేసులను మాత్రమే
 విత్ డా? చేసుకోవడం, మరొక పార్టీకి సంబంధించిన కేసులను అట్టేపెట్టడం జరిగింది.
 కలెక్టర్ ద్వారా యిన్వెస్టిగేషన్స్ యిచ్చి, మెజిస్ట్రేట్ కోర్టులో వేరండర్స్ విత్ డా? చేసుకోవడం
 జరిగింది. దీనికి సమాధానం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. రేపు మళ్ళా వస్తున్నాము,
 తప్పదు. మాకు బ్యాచ్ తెగనే యివ్వవద్దని ప్రాధేయపూర్వకంగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారికి ఆ బాధ అక్కరలేదు. వారికి ఆ
 అవకాశం లభించదు. అంత యిబ్బందిపడే అవసరం కలుగదు. కనుక అంత బాధపడవలసిన
 అవసరం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు మనం 304లోని యిన్యా గురించి మాట్లాడు
 కుంటున్నాము. Let us confine ourselves only to 304 pertaining to
 Pullampet and the five villages. You ask any questions on
 that, I am prepared to answer. If they want to travel beyond
 the scope of the 304 discussion, let them come forward with
 another notice, I am prepared to answer.

Mr. Deputy Speaker:- Weapons recovery... వెపన్స్ రికవరీ విషయము
 చెప్పండి. వెపన్స్ రికవరీ జరిగిందా?

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తేసుకువచ్చిన విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను గూర్చి.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, it is a pertinent question and I appreciate the Hon. Members' anxiety in that. Unfortunately, in all these ten cases where both the parties share equally five each, no where, no weapon falling within the purview of the Arms Act has been recovered అని గౌరవసభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను. But in the maintenance of law and order, what steps have to be taken for recovery of weapons, you leave it to us, we will do it appropriately.

(3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను గూర్చి

శ్రీమతి వి. రత్నకుమారి (విజయవాడ-తూర్పు):- అధ్యక్షా, ఈనెల 16 తేదీన ఉదయం గం. 7.00 లకు అవనిగడ్డ సమీపంలోని వేకనూరు గ్రామంలో అయిదుగురు కాంగ్రెసు పార్టీకి చెందిన కార్యకర్తలను అతి దారుణంగా, అతి కర్షకంగా, వేకనూరు గ్రామంలోని స్థానిక తెలుగుదేశం కార్యకర్తలు హత్య గావించడం జరిగింది. చేసిన హత్యలు కూడా ఎంత దారుణాతి దారుణంగా ఉన్నాయంటే, వారు నరరూప రాక్షసుల అనిపించే విధంగా చంపడమే కాకుండా, వారి తలలు నరికి, ఎత్తుకుపోయారు అంతే దాని మీద నిజంగా సభ్య సమాజంలోని అందరూ కూడా ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ దారుణాతి హత్యకు గురియిన వారు గరికపాటి లక్ష్మణారాయణ, గరికపాటి రామరత్న వర ప్రసాద్, గరికపాటి నగధర కృష్ణ, గరికపాటి రాజగోపాల కృష్ణ, గరికపాటి హరిబాబు. వీరు అయిదుగురు ఒకే కుటుంబానికి చెందిన వారు. 21, 30 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సు గలవారు. అంటే అతి పిన్న వయస్కులు. యువకులు. వీరు ఏప్రిల్ 4 తేదీన ఒక మర్డర్ కేసులో ఐందూరులో పోలీసుల్ని వొంది, ఏప్రిల్ 6వ తేదీన వేకనూరు గ్రామంలో ప్రవేశించడం జరిగింది. స్థానిక పోలీసులకు వీరి పాజులకు హాని ఉందని తెలుసు. బెయిల్ను కాన్సిల్ చేయాలని వారు కోర్టుకు పిటిషన్ దాఖలు చేయడం జరిగిందని వీరు చెప్పడం జరిగింది. ఈ దారుణాతి హత్యకాండ జరుగుతుందని పోలీసులకు తెలిసినా కానీ, నిర్లక్ష్య వైఖరితో ఉరుకున్నారంటే, దయచేసి ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి నేను విన్నవించుకునేది ఒకటే, ఈ దారుణకాండను ఆపాలి. దానిని అరికట్టాలని నేను కోరుతున్నాను. మరొక విషయం ఏమంటే అక్కడ హత్యలు జరిగినవి. హత్యలకు ఉపయోగించిన మారణాయుధాలు, బాంబులు విజయవాడ నుంచి సరఫరా చేయబడినాయని కృష్ణా డిల్లా, ఎస్.పి. చెప్పారు. అధ్యక్షా, ఒకసారి మీమ్మల్ని గతం గురించి ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. 1988 డిసెంబరు, 26వ తేదీనాడు, ఈ శాసనసభ సభ్యుడయిన పంగవేటి మోహనరంగారావు హత్యకు రెండు నెలల ముందు విజయవాడ, గుణదల పాఠశాలలో ఒక బాంబు పేలింది. ఒక ఇంట్లో, అప్పట్లో విజయవాడలో బాంబులు తయారు అవుతున్నాయని పోలీసులకు కంప్లెయింట్ ఇచ్చాము. ఆ బాంబు పేలిన రోజున పోలీసులు పత్రికాముఖంగా బాంబు పేలిందని ఒప్పు కున్నారు. కానీ రెండు రోజులయిన తరువాత, ఏవో రాజకీయ వత్తిడుల వల్ల అది బాంబు క్రాదని దీపావళి బాంబు అని అన్నారు. ఆ తరువాత రెండు నెలలకు అదే బాంబులతో

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 18 ఏప్రిల్, 1990. 295
విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర
వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను
గూర్చి.

సిద్ధాక్షిణంగా, పొగ బాంబులు ప్రయోగించి అతి దారుణంగా శాసన సభ్యుడితో పాటు ఇద్దరిని హత్య చేసారు. ఆ హత్య జరిగిన తరువాత విజయవాడలోనే క్లౌనివాస్ అనే కార్యకర్తను కూడా హత్య గావించారు. తరువాత ఎలక్ష్మన్న జరిగిన తరువాత నలుగురు కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలను విజయవాడ పరిసర ప్రాంతాలలో హత్యచేశారు. ఇవన్నీ ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, ఈనాడు మొన్న 16వ తేదీన అవనిగడ్డలో జరిగిన కాంగ్రెస్ కార్యకర్తల దారుణ హత్య వరకూ చూస్తే, విజయవాడలో బాంబులు తయారుచేసే ఒక రాకెట్ నడుస్తోంది. కొందరు తెలుగుదేశం పార్టీ వారు ఈ రాకెట్ ను నడుపుతున్నారు. వారిని పెట్టి, పోషించి ఎవరికి కావాలి అంటే వారికి ఇచ్చి, వారి మనుషులను పంపి, ఇంత దారుణంగా కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలను హత్య గావించడానికి వారు పూనుకున్నారు కనుక నేను సభాముఖంగా మంత్రీగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దయచేసి హోంశాఖ మంత్రీగారు ఈ రాకెట్ ను ఫేదీస్తారా లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు కృష్ణా జిల్లాలో, విజయవాడలో పరిస్థితి ఎట్లా ఉందంటే మరొక పంజాబ్ కాగలదనే విధంగా ఉంది. డిసెంబరు 26వ తేదీ, 1988 తరువాత ఇప్పటివరకూ ఈ సంవత్సరం కాలంలో 13 మంది కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలను, వంగవేటి మోహనరంగాతో పాటు బలి పెట్టుకున్నాము తెలుగుదేశం గుండాల కోసం. కనుక దయచేసి ఈ రాకెట్ ను ఫేదీంచి, కాంగ్రెస్ కార్యకర్తల ప్రాణాలు కాపాడాలి. కృష్ణా జిల్లాలో కానీ, విజయవాడలో కానీ పోలీసు యంత్రాంగాన్ని ప్రక్కాశనం చేసి, కార్యకర్తల ప్రాణాలను కాపాడాలని వేడుకుంటున్నాను. ఈ హత్యా కాండలో పిన్ పాయింట్ ఉపయోగించినట్లు, ఈ సంఘటన జరిగినప్పుడు ఉన్న మిగతా కార్యకర్తలు తెలియవేయడం జరిగింది. సమగ్రంగా దీని మీద కూడా విచారణ జరిపించాలి. పోలీస్ వికెట్ ఏర్పాటు చేస్తామని పోలీసు వారు చెప్పారు. పోలీస్ వికెట్ ఎక్కడ వేసారో అక్కడే కూర్చుని ఉండడం జరిగింది. వేకనూరు గ్రామం అక్కడికి కేవలం 1 కిలో మీటరు దూరం కూడా ఉండదు. వికెట్ ఏర్పాటు చేసిన వోట్, వారి ఎదురుగానే హత్య జరిగితే చర్య తీసుకుంటాము అనే విధంగా ఈ పోలీస్ పనిచేస్తున్నాయి. 10 రోజుల క్రితం కోర్టుకు వెళ్లడం కోసం చనిపోయిన వారు అందరూ వెడితే, ఆ రోజున హత్య ఛెయ్యడానికి తెలుగుదేశం పార్టీ గుండాలు ప్రయత్నిస్తే, ఆ రోజున అదృష్టవశాత్తు తప్పించుకున్నారు. అది పోలీసుల దృష్టిలో కూడా ఉంది. కానీ పోలీసులు మాత్రం ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. 10 రోజుల క్రితమే హత్య చేయడానికి పథకాలు వేస్తుంటే, విజయవాడ నుంచి బాంబులు తీసుకువెడుతున్నారని పత్రికావారికి తెలుసు. ఎవరిని అడిగినా చెబుతున్నారు. 'మాకు అనుమానంగా ఉందని, పంపడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము' అని పిటిషన్ ఇచ్చినట్లుగా చనిపోయిన వారి కుటుంబ సభ్యులు చెబుతున్నారు. పోలీసులు రక్కణ కల్పించవలసింది వోయి, వారే కండిషనల్ బెయిల్ మీద రిలీజ్ అయిన వారి బెయిల్ ను కాన్సిల్ చేయాలని కోర్టుకు పిన్ పాయింట్ ఉండడం జరిగింది. ఈ సభాముఖంగా నేను హోం మంత్రీగారికి పిన్ పాయింట్ ఉంటున్నాను. హత్య చేస్తారని ముందే తెలిసినా, వారిపైన తీసుకోకుండా, హత్య కావించబడతారో వారికి ఇచ్చిన బెయిల్స్ కాన్సిల్ చేయాలని అనడంలో అంతర్యం ఏమిటి? ఈ విషయం మంత్రీగారు అలోచించాలి. ఇక ముందు ఇటువంటివి కొనసాగకుండా చూడాలి. విజయవాడ, కృష్ణా జిల్లాలో పోలీసు యంత్రాంగాన్ని ప్రక్కాశన చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ బాంబుల ఉదంతాన్ని డిసెంబరు, 1989, 20వ తేదీన స్థానిక

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను గూర్చి.

పోలీసు కమిషనర్ అరవిందరావుగారు రూ. 75 వేలు పిలువచేసే బాంబులను విజయవాడకు సంబంధించిన కొందరు నరసరావుపేటకు - అధ్యక్తా, మీకు తెలుసు, చెప్పక్కరలేదు. అది బాంబులకు రాజ్యం. అక్కడ స్థానిక తెలుగుదేశం వారు ఏ విధంగా ఏలుతున్నారనేది మీకు తెలుసు. అక్కడనుంచే విజయవాడకు 75 వేల రూపయాలు ఖరీదు చేసే బాంబులను కొనుగోలు చేసారని 26.12.89న పోలీసు ధృవీకరించారు. కానీ ఈ రోజు వరకూ కూడా దాని మీద ఎటువంటి చర్యలేసుకోలేదు. కనీసం దానిని ఎవరు కొనుగోలు చేశారన్నది కూడా ఈ రోజు వరకు కూడా బయటకు వెల్లడి కాలేదు. కాబట్టి దయచేసి అధ్యక్తా, ఈ సభా ముఖంగా మేము హోం మంత్రిగారిని కోరేది ఒక్కటే. ఈ విజయవాడలో కృష్ణా జిల్లాలో జరుగుతున్న ఏ మర్దరయినా కారణం విజయవాడలో నడుస్తున్న రాకెట్. ఆ రాకెట్ను ఫేదించి కాంగ్రెసు కార్యకర్తలను వారి ప్రాణాలను కాపాడమని ఈ సభాముఖంగా విన్నవించు కొంటున్నాను. స్థానికంగా ఉన్న కొందరు తెలుగుదేశం వాళ్లు ఈ మధ్య కాలంలో ఇన్ని హత్యలు గావించడమే కాకుండా 'ఫైట్ అండ్ ఫినిష్' అని చెప్పి పత్రికా ముఖంగా కాంగ్రెసు కార్యకర్తలను రెచ్చగొట్టే విధంగా కొన్ని స్టేట్మెంట్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ సభా ముఖంగా నేను అడుగుతున్నాను. 'ఫైట్ అండ్ ఫినిష్' అంటే చంపడానికి నిర్దేశపడుతున్నామని చెప్పి పబ్లిక్ గా, బాహ్యంగా స్టేట్మెంట్ ఇస్తే తెలుగుదేశం వాళ్లు - ఆ స్టేట్మెంట్ ని ఛాలెంజ్ చేసి కనుక మేము రిసేప్ చేసుకొని వాళ్లు రమ్మన్నట్లు పి.డబ్ల్యు.డి. గ్రౌండ్సులో కనుక మేము సమరానికి నిర్దేశించి కనుక I am asking the Department of Home, what will be the position of Law and Order in Vijayawada and its surroundings? ఇటువంటి రెచ్చగొట్టే పద్ధతిలో స్టేట్మెంట్స్ ఇస్తున్నా తెలుగుదేశం పార్టీ వారిని ఏ విధంగా మీరు కానీ, పోలీసులు కానీ ఏ చర్య తీసుకొన్నారు? ఇటువంటి రెచ్చగొట్టే పద్ధతిలో ఇచ్చే స్టేట్మెంట్లను అడుపుచేయమని, వాళ్లు మీద చర్యలు తీసుకెమని కాంగ్రెసు కార్యకర్తల ప్రాణాలను కాపాడమని సభాముఖంగా విన్నవించు కొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. రాంబాబు (రేపల్లె):-అధ్యక్తా గౌరవసభ్యురాలు వంగవేటి రత్నకుమారిగారు జరిగిన విషయం మొత్తం సభముందు పెట్టారు. ముఖ్యంగా ఈ హత్య జరిగిన విధానాన్ని ఒకసారి పరిశీలించినట్లయితే ముందుగా పోగ బాంబులు హతల మీదకు విసిరి వారిని భయ భ్రాంతులను చేసి, దాడిచేసి అమానుషంగా నరికి చీవరకు వారి తలలను నరుక్కొని ఎత్తుకు పోయారు హంతకులు. ఇది మాస్టంట్ నాకు ఒక విషయం గుర్తుకు వస్తున్నది. విజయ వాడలో వంగవేటి మోహనరంగాగారిని చంపినప్పుడు కూడా ముందుగా పోగ బాంబులు విసిరి అక్కడనున్న వ్యక్తులను భయభ్రాంతులను చేసి తరువాత మోహనరంగా హత్యాకాండ చేయడం జరిగింది. ఈ రెండు సంఘటనలూ మాస్టంట్లప్పుడు స్థానిక ఎస్.పి.గారు కూడా చెప్పారు. విజయవాడ నుంచే బాంబులు సరఫరా అయ్యాయని చెప్పి అనుమానంగా ఉందని ఈ సంఘటనలు పరిశీలించినప్పుడు. వేకనూరులో జరిగిన 5 హత్యల వెనుకా తెలుగుదేశం హస్తం ఉండడమే కాకుండా విజయవాడలోవున్న తెలుగుదేశం నాయకులయొక్క అద్భుత హస్తం ఉందని అనుమానం క్లియర్ గా కనిపిస్తున్నది. అందువల్ల నేను ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నది - ఇవాళ వేకనూరు గ్రామం లా అండ్ ఆర్డర్ చూడడం వల్ల అక్కడ

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 18 ఏప్రిల్, 1990. 297
 విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర
 వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను
 గూర్చి.

ప్రశాంతత ఏర్పడదు. ఎక్కడయితే దీని వేళ్లున్నాయో. ఆ వేళ్లను నరికివేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. ఇండాక రత్నకుమారిగారు మాట్లాడుతూ విజయవాడలో రాకెట్ నడుస్తున్నదని అన్నారు. గతంలో కూడా చూడండి. విజయవాడలో హత్యలు జరిగాయి. అక్కడనుంచే అవనిగడ్డకు పోయాయి. విజయవాడలో తెలుగుదేశం నాయకులు గన్నే మెయిన్ టెయిన్ చేసిన సందర్భాలున్నాయి - గతంలో తెలుగుదేశం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు. బాంబుల గొడొన్న విజయవాడలో తెలుగుదేశం నాయకులు నడుపుతున్నారు. దాని మీద ప్రభుత్వం తక్షణమే చర్యతీసుకొని ఆ బాంబుల గొడొన్నను స్వాధీనం చేసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. వేకనూరు గ్రామంలో ప్రభుత్వం ఎన్నో చర్యలు తీసుకొంది. పికింగ్ ఏర్పాటు చేసింది. అయితే హంతకులు ముందుగా ప్లాన్ చేసుకొని పికింగ్ రెండు మైళ్ల దూరంలో అంటే బహిర్ భూమికి వెళ్లే ప్రదేశం ఎన్నుకొని అక్కడ హత్యచేశారు. ఎంత జాగ్రత్త తీసుకొన్నప్పటికీ కూడా ఎంత ప్లాన్ ప్రకారంగా ఉన్నా, వాల్లు ముందుగా ప్రి ప్లాన్ చేసి హత్య గావించారు. అవనిగడ్డలో జరుగుతున్న హత్యకాండ, విజయవాడలో జరుగుతున్న కుట్ర కూడా ఆపవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. లేకపోతే హత్యకాండ ఆపడం చాలా కష్టమని నేను మనవిచేస్తున్నాను. మరణించిన అయిదుగురితో అందరూ యువకులే వారిలో 4 వివాహితులు. ఒకరు బిహార్ వారి. మరణించిన వారి కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం చేయడమే కాకుండా వారి కుటుంబాలకు పునరావాసం కల్పించాలని, వారి కుటుంబాలకు సరయిన న్యాయం చేయాలని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. ఈ నేరస్థులను తక్షణమే అరెస్టుచేసి కఠినమైన చర్యలుతీసుకోవడం ద్వారా లా అండ్ ఆర్డర్ మెయిన్ టెయిన్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. విజయవాడలో ముఖ్యంగా దివితాలాకాలో ఉన్న పోలీసు యంత్రాంగాన్ని రీఫుల్ చేసి అక్కడ సినియర్ ఆఫీసర్లను పోస్ట్ చేసి నిష్పక్షపాత వైఖరితో వ్యవహరించే అధికారులను వేయడం ద్వారా చర్య తీసుకొంటే లా అండ్ ఆర్డర్ కంట్రోలు అవుతుందని విజ్ఞప్తిచేస్తూ మీ దగ్గర సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. చలపతిరావు (ఎలమంచిలి):- అధ్యక్షా,....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- చలపతిరావుగారూ మీరు తరువాత క్వెరీఫికేషన్ అడగ వచ్చు కదా.

శ్రీ పి. చలపతిరావు:- అలాగేనండీ.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇటు కూడా మాట్లాడేవాళ్లం ఉన్నాము సార్. సిగ్నలింగ్ ఉన్నాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- లేదు. లేదు.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- నా పేరు కూడా ఉంది సర్.

రూలు-304 క్రింద పృథుత్వము దృష్టికి తేసుకువచ్చిన విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను గూర్చి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎర్రన్నాయుడుగారి పేరు ఉంది.

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి. (తుంగతుర్తి):- వారి పేర్లు లేనప్పుడు వారికి ఎలా అవకాశం ఇస్తారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- యు కాంటో డిక్టేట్. మీ. మీరెవరు నన్ను డిక్టేట్ చేయడానికి?

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- చంద్రబాబునాయుడుగారు ఏదో చెప్పబోతున్నారు. వీని రీజన్ ఉంటే చూద్దాము. లేకపోతే లేదు.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- If he is a signatory, I have no objection.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వారు ఇవ్వాల నోటీసు ఇచ్చారు. బహుశా దానిని గురించి చంద్రబాబునాయుడుగారు అడగబోతున్నారనుకుంటా? చంద్రబాబునాయుడుగారూ, మీరు శివరామరాజుగారూ ఇంకా కొంతమంది నోటీసు ఇచ్చారు. కానీ ఇవ్వాల వోల్టేజి వాసులొక వచ్చిన తరువాత ఇచ్చిన నోటీసు ఇదీ. ఇటువంటి వాటిని ఎలా చేయడం సంప్రదాయం కాదు.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- ఇంతకు ముందు ఎలా చేసారండి. మాకో సంప్రదాయం, వారికో సంప్రదాయమా? ఆ షేర్ కి అందరూ సమానమే.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సమానంగా ఉందంటే షేర్. సమానంగా ఉంది. అందరికీ సమానంగానే ఉంది. మీరు అనవసరంగా అపార్థం చేసుకొంటున్నారు.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- అలా కాదు సర్. ఇన్నాళ్లు స్పీకర్ గారు యాడ్మినిస్ట్రేషన్ వారు అన్నారు కదా.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- లోగడ ఇచ్చిన వాళ్లు ఉన్నారు. ఇవ్వాల మీరు 8 గంటలకు ఇచ్చారు. ఆయన లోగడ ఇచ్చారు. అర్థం చేసుకోండి. ఆరోపణ చేయకండి.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- ఆరోపణ కాదు. మిమ్ములను ఆరోపణ చేస్తామా మేము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సమానంగా ఉంది షేర్. లేదని ఎట్లా అనుకుంటారు?

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 18 ఏప్రిల్, 1990. 299
విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర
వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను
గూర్చి.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- బిల్లుండంగా ఉంది. చాలా బిల్లుండంగా ఉంది. అయితే
ఒక పాయింట్ ఆఫ్ క్లారిఫికేషన్ వారి పేరు క్రింద వ్యాసారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు కోరుకున్నది బిల్లుండంగా ఉంది. సమానంగా
ఉంటుంది అందరికీ.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- కాదనలేదు మహాశయ.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎప్పుడయినా ఉన్నదా? ఈ సంప్రదాయం. భేకపోతే
రూలు ఉందా? ఈ హౌసులో క్వశ్చన్ ఇచ్చిన తరువాత నోటీసు ఇస్తే దానిలో సిగ్నచర్స్ ను
ఎలా చేయడం రూలు ఒప్పుకొంటుందా? అది వరకు ఉన్నదా సంప్రదాయం?

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- ప్రాక్టీసు ప్రకారం చేసాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇటువంటిది నీన్నా మొన్నా ఇచ్చి ఉంటే....

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- మేము ఇన్ టైంలోనే ఇచ్చాము. గంటముందు ఇచ్చాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఈ నోటీసు 8 గంటల సమయంలో ఇచ్చారు. హౌసులో
సర్క్యూలేట్ అయిన తరువాత ఈ నోటీసు ఇచ్చారు. డిజిటైస్డ్ ఇన్క్వైరీ అయిన తరువాత
హౌసులో సర్క్యూలేట్ అయిన తరువాత 8 గంటలకు ఇచ్చారు. టైం వేసి ఉంది. సంతకాలు
ఉన్నాయి. మే నోటీసులు నా వద్ద ఉన్నాయి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- గత సభలో 7 సంవత్సరాల కన్వెన్షన్ ఏమిటంటే....
అప్పుడు 304, ఇప్పుడు 302 అన్నారు. అరగంట ముందు బిల్లేర్ నోటింగ్ ఇచ్చినట్లయితే
If it is listed in the Agenda, name should be added in the
list. It is a convention. మీరు క్వశ్చన్ అడ్మిట్ చేసినా వేరే వారు ఇన్స్ట్రీ
స్పీకర్ గారు లిస్ట్ ప్రక్కన పెట్టుకొని....

(ఇంటిరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రెండూ కూడ లేదు. 8 గంటలకు ఇచ్చారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- హాఫ్ యానవర్ కదా సర్. రూల్ చూడండి సర్. అరగంట
ముందు ఇవ్వమని ఉంది. 1/2 గంట ముందు ఇచ్చాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- టైం అయిన తరువాత వస్తే....

Sri K. Vidyadhara Rao:- It has been the convention....

300 · 18 ఏప్రిల్, 1990.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర
వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను
గూర్చి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అడ్మిట్ అయిన తరువాత కూడా వస్తే, వారి పేర్లు కూడా
యాడీ చేస్తున్న మాట నిజమే. హౌసులోకి వచ్చిన తరువాత వస్తే....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- హౌసులోకి రాకముందే ఇచ్చాము. 8 గంటలకు ఇచ్చాము.
అంటే it is before coming to the House. తమరు ఇప్పుడు చదివారు. 8.0
క్లాక్ ఇచ్చామని before the commencement of the House. 8 గంటలకు
హౌస్ కమెన్స్ కాదు. 8.30 కి కమెన్స్ అవుతుంది.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, may I make an appeal
to the Hon'ble Members?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సర్క్యులేట్ చేయకముందు వస్తే....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- 8 గంటలకు ఇస్తే సర్క్యులేట్ అవడం సాధ్యం కాదు. అర
గంటముందు ఇస్తే స్పీకర్ గారు మిగతా పేర్లు ప్రక్కనపెట్టుకొని ఎలాచేయడం జరిగేది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అడ్మిట్ అయిన తరువాత సర్క్యులేషన్ ముందు వచ్చి
వుంటాయి కొన్ని, వాటిని యంక్నాడ్ చేస్తున్నారు స్పీకరుగారు, తరువాత వచ్చినవి రెండు
మూడు రోజులకు గాని అడ్మిట్ కావడం లేదు, కొన్ని మరునాడు, మూడు నాడు, నాలుగు
నాడు పోస్ట్ అవుతున్నాయి - సర్క్యులేషన్ ముందు వచ్చినవి కొన్ని వుంటాయి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- దయచేసి వినండి. రూలు 304 ప్రకారము, అరగంట
ముందు యివ్వాలని వుండి. రెండవది, సింహాద్రి సత్యనారాయణగారి నీయోజకవర్గం.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వారిని ఎలా చేస్తాను, ఒకవేళ నోటీసు లేకపోయినా - ఆ
నీయోజకవర్గపు మెంబరు, వారిని ఎలా చేస్తాను.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- May I make an appeal to
Hon. Members. It is a very serious issue, where there has
been a pre-meditated and cold-blooded murder. Already the
feelings of so many people are hurt. Let there be a cooling
down and soothing effect.

Sri K. Vidyadhara Rao:- We want reply to the points
raised. We have given information one month before. It is an
insult.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- విద్యాధరరావుగారు, సత్యనారాయణగారికి ఇస్తాను,
లేకుండా వచ్చినా ఏమీ వచ్చినా - ఆ నీయోజకవర్గం ఎం.ఎల్.ఏ. ఎలా చేస్తాను.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 18 ఏప్రిల్, 1990. 301
విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర
వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను
గూర్చి.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- First hear. Let me first explain. Then they can put questions. I am not running away from here.

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆ నియోజకవర్గం ఎం.ఎల్.ఏ. సత్వనారాయణగారికి అవకాశం యిస్తాను. ఇప్పుడు చలపతిరావుగారు మాట్లాడుతారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri K. Vidyadhara Rao:- I am not objecting. తమరు ఇవ్వండి, కాదనడం లేదు. ఇప్పటికీ యిద్దరు మాట్లాడారు. మూడవ వారికి యిస్తున్నారు. ఇతర పార్టీలకు వచ్చేసరికి....

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీ పార్టీలో ముగ్గురి పేర్లు వుంటే యిందాక ముగ్గురికి యిచ్చాను. వారిని 11 పేర్లు వుంటే మూడవ పేరుకు వచ్చేసరికి మీరు అబ్జెక్షన్లు పెడుతారేమిటి?

శ్రీ వి. శోభనా చలపతిరావు (ఉయ్యూరు):- అధ్యక్షా, దివి తాలూకా వేకనూరు గ్రామములో జరిగిన యీ హత్యాకాండ, గురించి నేను ఒక పార్టీగా చెప్పదలచుకోలేదు. వ్యక్తి ప్రాణం అనేది ఒకటే. మన ప్రాణాలు విలువైనవి, అవతలి ప్రాణాలు విలువ అయినవి కావు అనే మనస్తత్వం కాదు. మానవతా విలువ వున్న మనిషిగా నేను చెప్పదలచుకున్నది, హోం మినిస్టరుగారికి విన్నవించదలచుకున్నది మేధావీ - ఈ దుష్ట శక్తుల వెనుకాల ప్రచ్ఛన్న హస్తం, స్వార్థపర నిరంకుశ భావాలు గల శక్తులు దీనివెనుకాల పనిచేస్తున్నాయి. పేద ప్రజలకు అండగా ప్రతినిధ్యం వహించే ఏ వ్యక్తిని అయినా మట్టుపెట్టడానికి ప్రాను చేసి, యిలా చేసిన సందర్భాలు విజయవాడ తదితర ప్రాంతాలలో కోకొల్లలు. ఇలాంటి వ్యక్తులను పట్టుకోవడముతో ఏ ప్రభుత్వము కూడ సరైన చర్య తీసుకోవడం లేదు. పోలీసు యంత్రాంగం యీ విషయముతో చాలా నిర్లప్తంగా వ్యవహరిస్తున్నది. ఎందుకంటే యీ స్వార్థపరశక్తులు, ఆయావితంగా సంపాదనకు అలవాటుపడిన శక్తులు, పని పాటలు లేకుండా కూర్చునే తీనడానికి అలవాటు పడిన శక్తులు యీ అధికారులను ఆకట్టుకోడానికి సన్నాహాలు ఏర్పాటుచేసి, ఆ సన్నాహాలతో వారిని పొగిడి - వారు ఎంత అవినీతిపరులు అయినా నీతిపరులుగా చిత్రికరిస్తూ వేవర్లలో పెద్ద పెద్ద అక్కరాలతో అబద్ధాలను నిజాలుగా ప్రకృతిస్తూ ప్రజలను మభ్యపెట్టే స్థితి సమాజములో యివాళ జరుగుతున్నది. అలా పొగడ్డలకు, తాగుడికి బానిసయ్యేవోయి యీ పోలీసు అధికారులు కరెక్ట్ గా యీ హత్యల వెనుక వున్న ప్రచ్ఛన్న హస్తాలను వెలికితీయడముతో మాత్రము ఫెయిల్ అవుతున్నారు. అందువల్ల ఒక దాని మీద ఒకటి యిలా జరుగుతూపోతున్నాయి. ఇది ఏ పార్టీ వ్యక్తి అని కాదు. ఎవరైనా ఒకటే. దీనిని అరికట్టాలంటే పోలీసు యంత్రాంగం మీద సరైన అదుపు పుండాలని హోం మినిస్టరుగారికి విన్నవించుకుంటున్నాను. పనిపోయినవారు విన్నవయ్యేసరిలో వున్న వారు కాబట్టి వారి కుటుంబ సభ్యులకు తగినంత ఎక్స్ గ్రేషియా

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను గూర్చి.

చెల్లించాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. కనీసం ఒక లక్ష రూపాయలకు తక్కువ గాకుండా ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. బాంబులు అనేవి కృష్ణా జిల్లాలో యిదివరకు మాకు తెలియదు. దురదృష్టం. గత ఏడు సంవత్సరాలనుండి ఆ దౌర్భాగ్య పరిస్థితి దాపురించింది. చాలామంది యీనాడు యిండ్లలో బాంబులతో వున్నారు, మారణాయుధాలతో వున్నారు. వాటిని వెలికితీసే కార్యక్రమం తప్పనిసరిగా తీసుకుంటామని సభాముఖంగా సరైన సమాధానం ఇవ్వవలసిందిగా హోం మినిష్టరుగారికి వినవించుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, కృష్ణా జిల్లా అవనిగడ్డ మండలములో జరిగినటువంటి యీ దారుణమైనటువంటి స్థితిని చూస్తుంటే ప్రతి ఒక్కరు కూడ ఆదిమవాసుల నాగరికతకు పోతున్నామనే విషయం అలోచించాలి. కృష్ణా జిల్లాలో యీ సంఘటన కాదు, యింతకు ముందు కూడ చాలా సంఘటనలు జరిగాయి. ఈ రోజు రాష్ట్రములో వుండే ప్రజలందరు కూడ చాలా భయాందోళనతో వున్నారు. ఈ రాజకీయ హత్యలు రోజు రోజుకు పెరిగిపోతున్నాయి. ఇంతకుముందు రాయలసీమలో బాంబులు వేసుకునేవారని చెప్పి యీ రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి అందరికీ తెలుసు. ఈ రోజు కృష్ణా జిల్లాకు వచ్చింది, రేపు యింకొక జిల్లాకు రావచ్చు. ఇంతకు ముందునుండి అనేకమైనటువంటి రాజకీయ హత్యలు కృష్ణా జిల్లాలో జరుగుతున్నప్పుడు పోలీసు యంత్రాంగం ఏమీ చేస్తున్నది? ఇది ఫ్యాక్స్ వెటెక్ అని అందరికీ తెలుసు. ముఖ్యంగా హోం మినిష్టరుగారికి తెలియచేస్తున్నాను. మీరు పోలీసు యంత్రాంగాన్ని కట్టుదిట్టంగా వుంపకపోతే, రోజు రోజుకు పాచ్చు మోతాదులో జరిగే ప్రమాదం యీ రాష్ట్రములో వున్నది. రేపు ఎవరికి ప్రాణ రక్షణలేనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడబోతున్నది. ప్రతి జిల్లాలో, రాజకీయ హత్యలు చేయడము సులువు అని ప్రతి ఒక కార్యకర్త అలోచింపే విధంగా తయారు అయిన పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం సక్రమంగా వ్యవహరించకుంటే, అటువంటి శక్తులను ప్రభుత్వం నిర్వాక్కిణ్యంగా అణిచే విధంగా చేయకపోతే, యిది మిగతా జిల్లాలకు ప్రాకే అవకాశం వుందని మంత్రిగారికి తెలియచేస్తున్నాను. కాబట్టి ఎక్కడైతే రాజకీయ హత్యలు ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయో, ఏ జిల్లాలో జరుగుతున్నాయో వాటిని ఐడెంటిఫై చేసి యింఫార్మియల్‌గా వుండే మంచి పోలీసు ఆఫీసర్లను వేసి, వారి విధి నిర్వహణలో ప్రభుత్వం ఎటువంటి జోక్యం కల్పించుకోకుండా, తప్పకుండా యిటువంటి శక్తులను అణచడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- అధ్యక్షా,

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సత్యనారాయణగారు మాట్లాడుతారు, వారు మానుకుంటే మీరు చెప్పండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- వారిని మాట్లాడనేయింది, గతములో ఇదే గామములో జరిగిన వాటి గురించి సెలరోజుల క్రితము ఇచ్చాము.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 18 ఏప్రిల్, 1990. 303
 విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర
 వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను
 గూర్చి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వాటికి సంబంధం లేదు. Issue relates to a
 cold-blooded murder. పోనీ దానికి వేరే అడ్డిట్ చేయించుకోవాలి, ఏమీ చేద్దాం?
 వేరే వుంటే అడ్డిట్ చేస్తాము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- తమరు యీ విధంగా అంటే న్యాయం కాదు. తమవద్దకు
 వచ్చి ప్లెరవే చేయాలంటారా?

Mr. Deputy Speaker:- If they are so eager, they may
 first hear the statement.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సేమ్ విలేజ్ లో, సేమ్ కానిస్టేబులయన్స్ లో 5 హత్యలు
 జరిగాయి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అదీ సరే, లోగడ యిచ్చాము అడ్డిట్ కాలేదంటే,
 స్పీకరుగారు ఎందుకు డిస్ ఎలొ చేసారో అది చూడకుండా చెప్పలేను.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Have patience. Please hear
 my statement first. If you feel necessary then seek clarifications.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, రెండు నిమిషాలు శివరామరాజుగారికి ఇవ్వండి,
 రెండు నిమిషాలు లోకల్ మెంబరుకు యివ్వండి. Issue will be over.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- శివరామరాజుగారు కానివ్వండి. ఇన్స్టాన్సు కాన్స్ట్రక్షన్
 ఎఫియర్స్ పెట్టండి గందరగోళం చేయకుండా - because it is a very serious
 affair.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- అధ్యక్షా, దయతో ఎట్టుకేలకు మాకు ఒక అవకాశం
 ఇచ్చినందుకు ముందుగా మీకు ధన్యవాదాలు అర్పించుకొంటున్నాను. వేకనూరు ఉదంతం
 పత్రికలలో వచ్చింది. ఐదుగురు చనిపోవడం జరిగింది. అతిదారుణంగా, నేచాతినేవంగా
 తలలు నరికి పట్టుకొని పోయారని పత్రికలలో చూసిన తరువాత మానవునిగా, హృదయం
 కలిగిన వ్యక్తిగా నేను చాలా బాధపడ్డాను. ఇది ఫలానా పార్టీవారు చేసారు అని కానీ - ఆ
 పార్టీవారు చంపితే బాగా చంపారు, ఈ పార్టీవారు చంపితే రాక్షసత్వంగా చంపారు అనేది
 కాదు. మనమందరం మనుషులం. ఈ సమాజంలోని వ్యక్తులుగా ఈ హత్యలు - అవే
 రాజకీయ హత్యలు అయినా, మరే హత్యలు అయినా ఎవరైనా హర్షిస్తారా అని అడుగు
 తున్నాను. ఆ పార్టీనుంచి ఆవేదనతో మాట్లాడారు. ఆ ఆవేదన అందరికీ ఉంటుంది. ఆ
 కుటుంబాలకు తమద్వారా నా విచారాన్ని వ్యక్తపరుస్తున్నాను. మా పార్టీ తరపున, మా
 అందరి తరపున సానుభూతిని వ్యక్తపరుస్తున్నాను. వేకనూరు హత్యల గామమా అని
 తమద్వారా పుక్కిస్తున్నాను. అక్కడ ఈ ఐదుగురే చనిపోలేదు. అంతకుముందు ముగ్గురు
 చనిపోయారు. 1989 మే నెలలో గుడివాక నాగ బసవరావును చంపడంతో మొదలు పెట్టారు.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను గూర్చి.

ఆ తరువాత 6.12.1989న తుంగల వేరరాఘవయ్య, తుంగల శివరామకృష్ణయ్యలను కూడ హతమార్చారు. నవంబరు 22న ఎలక్ష్మన్ను జరిగిన తరువాత ఈ ఇద్దరినీ అతీదారుణంగా హత్యచేయడం జరిగింది. హత్యచేసిన అనంతరం ప్రత్యర్థులు ఆ మృతదేహాలు ఈడ్చుకొని వెళ్లి కాలువలలోకి విసిరివేసినట్లు ఎస్.పి. వివరించారు. నిందితులు ముందుగా శ్రీ వేర రాఘవయ్యపై దాడిచేయగా ప్రక్కన ఉన్న సివాయి పారిపోవడంతో శ్రీ వేరరాఘవయ్యను హతమార్చి పారిపోతున్న సివాయిని వెంటాడి చంపినట్లు పోలీసులు వ్యాఖ్యానించారు. కనుక ఒకరు చంపినా, మరొకరు చంపినా తేడాలు లేవు, చంపడం ఒక్కటే. మామూలుగా చంపడం లేదు, ఎంతో క్రూరంగా చంపుతున్నారు - విజయవాడ పరిసర ప్రాంతాలలో. ఈ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో మనుగడకోసం, అధికారం కోసం ప్రాకులాడుతున్న ఈ పార్టీలు ఈ హంతకుల, రౌడీల వెంటపడి అధికారాన్ని హస్తగతం చేసుకోవడంలో మొనగాడనిపించుకొనడం ఈ ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థకే సిగ్గుచేటని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక్క వేకనూరులోనే ఎలక్ష్మన్ను తరువాత 8 మంది చనిపోయారు అంటే ఇంతకన్నా దారుణమైన వ్యవహారం మరొకటి లేదు. విజయవాడ అలాగ ఉండుదాము. ఎలక్ష్మన్నులో దివీసేమ ఒక రాక్షసత్వంగా మారిపోయింది. దాదాపు 1980 నుంచి 1988 వరకు 15 మంది వరకు చనిపోయారు. 1985లో ఉధృతం మొదలైంది. 1987 కోఆపరేటివ్ ఎలక్ష్మన్నులో మరో ఉధృతమై ఈ చావుల వ్యవహారం జరిగింది. కృష్ణా జిల్లా నాగాయలంక మండలంలో శ్రీ గణేశ్వరరావుగారిని, పడమటి బొమ్మజమ్మను 23.11.1989న హత్య చేశారు. 6.12.1989న తుంగల వేరరాఘవయ్యను, తుంగల శివరామకృష్ణయ్యను చంపడం జరిగింది. 15.12.1989న తోమాటి రంగనాథ్ అనే అడ్వకేట్‌ను చంపారు. ఎలక్ష్మన్ను అయిన తరువాత అవనిగడ్డ నియోజకవర్గంలో ఈ తోమాటి రంగనాథుని చంపేనాటికి ఒక పార్టీవారిని ఐదుగురిని చంపారు. వారిని తరిమితరిమి చంపి కాలువలలోకి, మడుగులలోకి ఈడ్చి వేయడం జరిగింది. 1982లో తెలుగుదేశం పార్టీ పుట్టింది. తెలుగుదేశం పార్టీ పుట్టిన తరువాత ఈ హత్యలు జరిగాయో? 1982కు ముందు జరిగిన వందలాది హత్యలకు ఎవరు కారణం? 1982కు ముందు విజయవాడ, కృష్ణా జిల్లాలో ఎన్నో హత్యలు గావించబడ్డాయి, ఎవరు చంపారు? ఎందుకు చంపారు అనేదానికి సమాధానం ఏమిటని అడుగుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

తెలుగుదేశం పార్టీ 1982లో పుట్టింది, తెలుగుదేశం పార్టీవారు చంపారు అంటున్నారు. 1982కు ముందు విజయవాడలో చావులు లేవా? కృష్ణా జిల్లా పరిసరప్రాంతాలలో చావులు లేవా? ఏ పార్టీవారు చంపారు? తెలుగుదేశం పార్టీ 1982లో మాత్రమే పుట్టింది. 1982లో కాతా తెలుగుదేశానికి వాస్తూ 1982కు ముందు చంపినవారు ఏ పార్టీవారు అయినా సరే.....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- శ్రీ శివరామరాజుగారూ, మీరు ఇచ్చిన నోటీసు 16వ తేదీన జరిగిన ఐదు హత్యలు గురించి. మీరు ఆ విషయం గురించి మాత్రమే మాట్లాడాలి.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను గూర్చి.

18 ఏప్రిల్, 1990. 305

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- అధ్యక్షా, విజయవాడ గురించి వారు ఎలాగ మాట్లాడారు? వారికి ఎందుకు ఇచ్చారు? మీరు న్యాయం ఆలోచించండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రాజుగారూ, మీరు ఈ సభలో ఇంత వయలెన్నుచేస్తూ ఉంటే కృష్ణా జిల్లాలో, విజయవాడలో, వేకనూరులో వయలెన్నుగాక ఏమీ ఉంటుంది? ఈ వయలెన్ను మానీ వారు వయలెన్ను నేర్చుకుంటారండి. మీరు 16వ తేదీన వేకనూరులో జరిగిన ఐదు హత్యల గురించి నోటీసు ఇచ్చారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri D.K. Samarasimhara Reddy:- Sir, let me make a statement.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఈయన 16 సంవత్సరాల చరిత్రకు వెళ్ళాడు, ఆయన 24 సంవత్సరాల చరిత్రకు వెళతాడు. అవర్చ్యునీటీ ఇమ్మనీ అంటారు, ఇస్తే ఇబ్బాగ మిసీయూజ్ చేస్తారు. ఎట్లాగ మీరు? out of faith, I gave you this opportunity; more than enough time has been given to you.

(Interruptions)

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణరావు:- అధ్యక్షా....

శ్రీమతి నన్నపనేని రాజకుమారి:- అధ్యక్షా,....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఉండమ్మా దయచేసి - మీరు సెగ్మెంటర్ కాదు - సత్య నారాయణరావుగారు మాట్లాడుతారు....

(ఇంటరప్షన్స్)

రాజుగారూ, దయచేసి మీ వయలెన్ను కాస్త ఆపండి - ఈ వయలెన్నుతో అక్కడ ఇన్వివరేషన్ వచ్చింది కృష్ణాజిల్లాలో - దయచేసి వెల్లెన్స్ కాస్త ఆపండి - ఆ నియోజకవర్గం సభ్యులు సత్యనారాయణరావుగారు మాట్లాడుతారు.

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణరావు:- అధ్యక్షా, ఈ వేకనూర్ గ్రామం నా నియోజకవర్గం అని చెప్పడానికి దురదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. 1950 నుంచి రెండు వర్గాలు ఉండడం, 1950 నుంచి దాదాపు 1978 వరకు పదిహేను మంది చనిపోవడం జరిగింది. సంవత్సరానికి ఒక్కరు గానీ, మూడు సంవత్సరాలకు ఒకరుగానీ ఒక్కొక్క వర్గంలో ఒకరు పోవడం జరుగుతూ వచ్చింది. దాదాపు 1989 జూలైలో నాగభసవరావు అనే వ్యక్తిని ఒక వర్గం

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను గూర్చి.

చంపడం జరిగింది. అలాగే 1989 డిసెంబరులో అవర తేదీన ఇద్దరినీ చంపడం జరిగింది. ఒక వరంగం వారే ముగ్గురు 15 రోజుల టైములో చనిపోవడం జరిగింది. ఎందుకంటే వారు చెప్పారు కనుక చెబుతున్నాను. నేను గూండాలు అని చెప్పదలచుకోలేదు. కాంగ్రెసు పెద్దలే చంపారు గూండాలు అన దలచుకోలేదు. చంపిన వారు పెద్ద మనుషులే. వారు ముగ్గురినీ చంపడం జరిగింది. ఇందులో సిగ్నిఫికెన్సు ఏమంటే - ఈ రెండు వర్గాలలో ఉన్న నాయకులు నాకు బంధువులే. నేను రాజీ చేయడానికి సిద్ధమయ్యాను. వీరరాఘవయ్య అనే అతను, శివరామకృష్ణయ్య అనే అతను ఈ రాజీ నమ్మి, నమ్మకంతో కాల్య గట్టుకు వెళ్తే, ఆయుధాలు లేకుండా, ఎవరు మనుషులు లేకుండా కాల్య గట్టుకు వెళ్తే - మొన్న చనిపోయిన వారు, వారి వెనకన ఉన్నవారు కలిసి, అన్యాయంగా, దణ్ణం పెడుతున్నా కూడా వారిని చంపడం జరిగింది. రాజీ అయిందని నమ్మకంతో వారు కాల్య గట్టుకు వెళ్ళడం.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సత్యనారాయణరావుగారు, దయచేసి - అంతకు పూర్వం జరిగినవన్నీ ఇప్పుడు ఎందుకు?....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణరావు:- చెప్పాలండి - ఇది నా నియోజకవర్గం.....

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అక్కడ పూర్వం జరిగిన వాటి గురించి చెప్తా ఏమిటి? ఈ ఇన్సిడెంట్ మీద చెప్పండి.....

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణరావు:- నేను ఎప్పటికప్పుడు అక్కడి ఎస్.ఐ. గురించి - నాకు కావలసింది - I am requesting him to maintain Law and Order at any time Sir. నేను ఎస్.ఐ. గురించి ఎప్పటికప్పుడు ఎస్.పి.తో, లా అండ్ ఆర్డర్ ఐ.డి.తో కూడా అనేకసార్లు చెప్పాను - ఎస్.ఐ.ని బ్యాన్సిఫర్ చేయండి, సరైన వాడు కాదు అని. వారు చచ్చినా, వేరు చచ్చినా మాకే నష్టం, ఎందుకంటే అందరూ కావలసిన వారే అనే ఉద్దేశంతో చాలాసార్లు చెప్పడం జరిగింది. కానీ వారు చేయకపోవడం జరిగింది. అందువల్ల ఈ దురదృష్టం జరిగింది. ఆ ఎస్.ఐ. నిర్లక్ష్యంగా ఉండడం, ముద్దాయిల్ని స్కెక్కిర్ మీద ఎక్కించుకోవడం జరిగింది. నేను ఎమ్మెల్యేగా ఎన్నికైన తరువాత ప్రాక్టీసు మానేయడం జరిగింది. నా జూనియర్గా ఒకతన్నీ. 30 ఏళ్ల కుర్రాణ్ణి ఒకణ్ణి పెట్టుకుంటే, అతన్నీ నిర్మాకృష్ణంగా చంపడం జరిగింది. కారణరహితంగా చంపడం జరిగింది. కాంగ్రెసు పెద్దలు చంపారు. గూండాలు అనదలచుకోలేదు, జరిగింది. కాంగ్రెసు పెద్దలు చంపారు. గూండాలు అనదలచుకోలేదు, కాంగ్రెసు పెద్దలు అనేమరగా చంపారు. 30 ఏళ్ల కుర్రాణ్ణి, చాలా చిన్నకుర్రాణ్ణి.....

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను గూర్చి.

18 ఏప్రిల్, 1990. 307

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అదీ కాస్త మోటింగ్ చేపితే చెప్పొచ్చు - పాసింగ్ రిమార్క్స్ ఎందుకండీ?

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణరావు:- ఇన్ని జరిగిన తరువాత బేయిల్ ఇచ్చిన తరువాత కూడా నేను అనేకసార్లు జాగ్రత్తగా చూడండి, ఉరులోకి వెళితే మళ్ళీ కొట్టుకొంటారు, ప్రమాదం అని చెప్పడం జరిగింది. వారు ఎవరూ చావకుండా ఉండడమే నా ఉద్దేశం. అనేకసార్లు ప్రయత్నం చేశాను - నా ప్రయత్నం విఫలం అయింది. నేను ఇక్కడికి వచ్చిన తరువాత టెన్షన్ పెరగటం జరిగింది. ఎవరో బెజవాడ నుంచి వచ్చారు అన్నారు - బెజవాడకు దివి తాలూకాకు సంబంధం లేదు. శివాజీ అనే అతన్ని కాంగ్రెసు పెద్దలు చంపారు. ఇవన్నీ ఒక పథకం ప్రకారం జరిగాయి. మా జూనియర్స్ చంపినా నేను ఏమీ చేయకుండా కామీగా ఉన్నాను - ఇంత దుర్మార్గం జరిగితే. ఎవరు చేశారు అన్నారు - ముగ్గుర్ని చంపిన తర్వాత టెన్షన్ పెరిగి, వాళ్ళలో వాళ్ళకి ఘర్షణలు పెరిగాక ఇదీ జరిగి ఉండవచ్చు. మేము ఇక్కడ ఉన్నాము. ఇదీ జరిగాక వారు చేశారు, ఎవరో గూండాలు చేశారు అనడం అసంభవం - అదీ జరగలేదు - ఇదీ జరిగింది, అధ్యక్షా.

శ్రీ బి. వేదవ్యాస్ (మల్లేశ్వరం):- అధ్యక్షా, ఏకనూర్ గ్రామంలో జరిగింది - తలలు నరికి రక్తం కారుతున్నా తలలు తీసుకుపోయారంటే, ఇది ఆ గ్రామంలో చేసిన హత్యగా లేదు. సామాన్య ప్రజలు చేసిన హత్యలుగా లేదు. ట్రియిన్స్ వర్సున్న ఎక్కడనుంచో వచ్చి - వివిధంగా రంగాగార్ని వొగ బాంబులతో చంపారో - అదేవిధంగా సంఘటన క్రియేట్ చేసి, వొగ బాంబులు వేసి తలలు నరికి పట్టుకువెళ్ళారంటే ఎంత దారుణమో అలోచించండి. ప్రభుత్వం ఇంత నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరిస్తున్నా కొన్ని పార్టీలు, సంఘ వ్యతిరేక శక్తులు కావాలని ఎడ్వాంటేజ్ తీసుకుని - ప్రభుత్వ నిష్పక్షపాతాన్ని ఎడ్వాంటేజ్ తీసుకుని ఈవిధంగా కృష్ణాజిల్లాలో ఇంత హత్యాకాండ చేశారంటే - ఈ బాంబుల విషయం, మే ద్వారా మంత్రిగారికి వినపించేది ఏమంటే, ఇంటిజెన్స్ సోర్సెస్ ద్వారా ఈ జిల్లాలో ఎప్పుడు లేనటువంటి ఈ విధానం ఎలా వచ్చింది తెలుసుకుని, వాటిని సమూలంగా ఈ జిల్లా నుంచి తీసివేయకపోతే ముందు ముందు ప్రమాదం జరిగే పరిస్థితి ఉంది. 5వ తేదీన మాకు ప్రమాదం జరుగుతుందని హతులు పోలీసు సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ కు రిపోర్టు ఇచ్చారు - ఏప్రిల్ 5వ తేదీన జరిగిన వాయిదాకు వెళ్ళివస్తుంటే. ఆ రిపోర్టు ఇచ్చినా కూడా సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ ఏక్కను తీసుకున్నట్లు లేదు. రిపోర్టు ఆధారంగా ఏక్కను తీసుకుని ఉంటే ఈ హత్యాకాండ జరిగి ఉండేది కాదు. నాగాయలంక మండల పెన్సిడెంటు మీద బందరు జిల్లా పరిషత్తు సెంటరులో అదే రోజున జేప్తో కొంతమంది దాడి చేయబోయారు. ఆ విషయం కూడా అక్కడి సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ కు తెలియజేయడం జరిగింది. వారి మీద కూడా ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. ఇంత హత్యాకాండ జరిగినప్పుడు ప్రభుత్వం వెంటనే తగు చర్య తీసుకోవాలి. ఈ బాంబుల విషయం ఎక్కడో రాయలసీమలో వినాము తప్పితే మా జిల్లాలో వినలేదు. ప్రభుత్వం ఈ బాంబుల విషయంలో నోదా చేసి, ఇంటిజెన్స్ ఏజెన్సీ ద్వారా నివారించాలని కోరుకుంటున్నాను. ఈ విధమైన హత్యాకాండ జరగకుండా - ప్రత్యేకించి దివి తాలూకాలో కృష్ణాజిల్లాలో ఇకముందు జరగకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను. దీని వెనుక చాలా

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను గూర్చి.

అదృశ్యమైన శక్తులు ఉండి ఈ హత్యకాండ జరిపించాయి - ఇదీ నగ్నసత్యం. ఈ బాంబులు విజయవాడ నుంచి వచ్చినట్లు ఎస్.పి. తివారీ పేపర్ స్టేట్మెంట్. ఇవ్వడం జరిగింది. ఇవన్నీ పరిశీలించి వెంటనే చర్య తీసుకోవాలని, రక్షణ కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ గ్రామంలో జరిగినటువంటి సంఘటనలు అన్నీ మాస్టుంట్ చాలా బాధాకరమైన పరిస్థితిగా ప్రతి ఒక్కరు భావించక తప్పదని నేను మనవి చేయకతప్పదు. గౌరవ సభ్యులు చాలామంది ఈ జరిగినటువంటి సంఘటన, దాని పూర్వాపరాలు గురించి కొద్దిగా చెప్పడం జరిగింది. నేను ఒక వివరణ సభముందు ఉంటాను. అది చెప్పిన తరువాత ఇంకా కొన్ని విషయాలు మనవి చేస్తాను.

కృష్ణాజిల్లాలోని అవనిగడ్డ పోలీసు స్టేషను నుంచి 8 కి.మీ.ల దూరంలో వేకనూరు గ్రామం వుంది. సుమారు 6,000 జనాభా గల ఈ గ్రామంలో కాపులన్నులు అధికంగా వున్నారు. ఈ గ్రామంలో రెండు వర్గాల మధ్య చాలా కాలంనుంచి వర్గ వైషమ్యాలు వున్నాయి. ఒక వర్గానికి గ్రామ మునిసిఫ్, మరో వర్గానికి గ్రామ సర్పంచు అధిపత్యం వహిస్తున్నారు. గ్రామ నాయకత్వం కోసం ఇరువర్గాల మధ్య వర్గవైషమ్యాలు వున్నాయి. 1983లో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, గ్రామ మునిసిఫ్ నాయకత్వం వహించిన వర్గంవారు రాజకీయ మద్దతుపొందడానికి తెలుగుదేశం పార్టీలో చేరారు. 6.12.89 తేదీన కాంగ్రెసు-ఐ పార్టీకి చెంది, కాపులయిన శ్రీ డి. రామరత్నవరప్రసాదు (వర్గ నాయకుడు), మరో 12 మంది, కాపులే అయిన తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన తుంగల వేర రాఘవయ్య (వర్గనాయకుడు), తుంగల శివరామకృష్ణయ్యలను హత్య చేశారు. అవని గడ్డ పోలీసు స్టేషనులోని నేరం నెం. 102/89 లో గల పై కేసులోని నీంది తులందరినీ అరెస్టు చేసి, వారిపై చార్జిషీటును కూడా దాఖలు చేయడమయింది. పై కేసులోని అయిదుగురు నీందితులు 4.4.90 తేదీ వరకు షరతుతో కూడిన బెయిలు పై వున్నారు. షరతుతో కూడిన బెయిలును సడలించిన తరువాత, ఆ అయిదుగురు 5.4.90 తేదీన వేకనూరు గ్రామానికి వచ్చారు.

2. వేకనూరు గ్రామంలో 16.4.90 తేదీన సుమారు 7.00 గంటలకు, మృతులు మరీకొంత మంది కాంక్రెట్ బాల్స్ తీర్చుకోవడానికి వెళ్ళినపుడు, నీందితులు బాంబులతో వారిపై దాడిచేసి, ముగ్గురి తలలు నరికివేసి, వారి తలలు తీసుకుపోయారు. నలుగురు వ్యక్తులకు మెడలు తెగిపోయినట్లు గాయాలు అయినందున, వారు అక్కడిక్కడే మరణించారు. హత్యకు గురయిన అయిదవ వ్యక్తి మచిలీపట్నంలోని ఆసుపత్రిలో చికిత్స జరుగుతుండగా మరణించాడు. ముగ్గురు వ్యక్తులకు బాంబు ముక్కల వల్ల చిన్న గాయాలు అయ్యాయి. మృతిచెందిన వార్లందరూ అవనిగడ్డ పోలీసు స్టేషనులోని నేరం నెం. 102/89 నీందితులుగా వున్నారు.

3. ఐ.పి.సి. 149 సెక్షన్లతో సహా 147, 148, 302 సెక్షన్లు క్రింద, పేర్లుడు పదార్థాల పట్టంలోని 3వ, 5వ సెక్షన్లు క్రింద అవనిగడ్డ పోలీసు స్టేషనులో నేరం

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 18 ఏప్రిల్, 1990. 309
 విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర
 వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను
 గూర్చి.

నెం. 32/90గా ఒక కేసును రిజిస్టరు చేయడమయింది. ఈ కేసును సి.ఐ.డి. విభాగానికి అప్పగించడమయింది. పోలీసు సూపరింటెండెంటు, జాయింటు కలెక్టరు సంఘటన జరిగిన ప్రదేశాన్ని సందర్శించారు. నిందితులను నిర్బంధించడానికి సెర్పి పార్లెలను ఇదివరకు పంపడం జరిగింది. ఆ గ్రామంలో పోలీసు పికెటును పటిష్ఠవంతం చేయడమయింది. ఆ గ్రామంలో పరిస్థితి ప్రశాంతంగా ఉంది. సభ్యులు చెప్పినట్లు అప్పటికప్పుడు సిరీస్ ఆఫ్ మర్డర్స్ అయినాయి. ఇంతకు ముందు 3 మర్డర్స్ అయినాయి. One was crime No. 42/89 where two people were murdered. Then, Crime No. 102/89.. ఒకటి జరిగింది. దీనిలో ముగ్గురు వ్యక్తులు మర్డర్ అయినారు; and now the present Crime No. 32/90. దీనిలో మొదట 5 మంది సెవరల్ యిన్సిడెంట్స్ గా 2 డేస్ లో జరిగిన అక్కరెన్స్ లో అయినారు. ఇది ఒక డే లో జరిగిన అక్కరెన్స్ లో యీ 5 మందిని పంపడం జరిగింది. మొత్తం మీద - taking in view the totality of events, one has to come to a definite conclusion on that the situation is not well here. We have a definite information that some people from outside have gone to the village and had made certain provocative speeches in the village; and have even provoked factionist - stendencies in the village and have also been responsible for the occurrences అది మాకు డెఫినిట్ గా యిన్న ర్యేషను ఉంది. on this issue we have definite information. ఇది చాలా దురదృష్టకరమైనవిషయం. ఎక్కడయినా గొడవలు అవుతున్నాయంటే బాధ్యత కలిగిన వారు పోతారు అంటే అక్కడ గొడవలు సర్దుబాటు చేసి శాంతిభద్రతలు ఏర్పాటు చేయడానికి మనమంతా సమీక్షిగా కృషి చేయాలి. కానీ కాంట్రీ రేగ్ గా ఆ ఉర్లో రెచ్చగొట్టే పరిణామాలు తీసుకుని రావడం చాలా దురదృష్టం. మనందరం దీనిని ఖండించవలసిన అవసరం ఉంది. నేను యింతకు ముందే కడప వ్యవహారంలో ప్రభుత్వ వైఖరి ఏమిటి? ఈ శాంతి భద్రతలు విషయం ఏమి చేయాలన్నది వివరంగా చెప్పినాను. I do not want to repeat it once again. కానీ ఒక ఆవేదన గౌరవ సభ్యులు ఏదైతే చెప్పినారో కొన్ని సంఘ విద్యోహకర శక్తులు చట్టాలను వేతిలోనికి తీసుకుని యీ ఆరమ్స్ యాక్ట్ క్రింద ఉన్న పొలిజిస్ వయొలేట్ చేస్తూ వారు ఆయుధాలతో దాడులు చేయడం, జాంబులు వేయడం, యీ విధంగా హత్యలు చేయడం దురదృష్టకర పరిస్థితి కల్గించడం, యీ విధంగా ఏదైతే కార్యకలాపాలు సాగిస్తున్నారో వీటి ఆట కట్టించడానికి నేను యీ సందర్భంగా గౌరవ సభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను. ఒక - special drive we are going to start shortly and we will try to see that such entire illegal weapons will be taken by the Special party. అది కూడా యీ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. పార్లెలతో నిమిత్తం లేకుండా ఎవరు ఏమి అనే సంబంధం లేకుండా - when we have to take action, I would request to other political parties also to raise to the occasion and come forward with the hand of co-operation for the Government.

310 18 ఏప్రిల్, 1990. రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను గూర్చి.

అని కూడా యీ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. because we all have a responsibility of the society as a whole, not only the political party to which we are relying to but Sir, I would appeal once again to the Hon'ble Members - let us forget for a moment the situation or the tensions that are prevailing there. Let us bear it in mind that we have got a responsibility to the society. Let us rise to the occasion. Let us try this in a higher pedestal. Bear it as a responsibility to a special matter or a responsibility towards the society and acquit ourselves to the noble task before us. అని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తూ యీ సందర్భంగా ఆ గామానికి అప్పటికే ఒక కంపెనీ వోలేసును పంపినాను. సెర్ప్ పార్టీని పంపించినాను. అంతవరకు జరిగినటువంటి కేసులకు సంబంధించిన ముద్దాయిలను అరెస్టు చేయించినాను. ఈ డెవలప్‌లో మీరు కూడా సహకరించాలని, యీ రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలు పెడిపోయిన దానిని మంచిగా చేయడానికి మనము మంచిగా కృషి చేద్దామని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. చలపతిరావు:- విజయవాడ విషయం హోమ్ మంత్రిగారు చెప్పలేదు. ఇంకా వెంకటేశ్వర్లుగారు నిట్టి షేస్-పెన్సిడెంటు చనిపోయినప్పుడు దీనికి 20 రోజులు ముందే కమీషనర్ అరవేంద్రరావుగారికి ఎస్.పి. యిన్‌వెస్టిగేషన్ ఇచ్చినారు - అయినను హత్య చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారని. అయితే ఆయన చనిపోయే దాకా దీనిని గురించి మాట్లాడిన పాపాన పోలేదు. అట్లాగే ఆయుధాలతో, నెంబరు లేని కార్లతో తిరుగుతున్నారు; కాంగ్రెసు కార్యకర్తలకు భద్రత లేకుండా ఉందని చెబితే వారు ఏమాత్రం ఖాతరు చేయలేదు. మీరు అటువంటి ఆఫీసర్స్ మీద చర్య తీసుకోకపోతే మాకు ఎటువంటి రక్షణ కలుగుతుందని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు వ్యక్తపరచిన అభిప్రాయం ఏదీ అయితే ఉన్నదో we have got information from various sources. Already we are seized of the matter. కానీ కొందరు వోలేసువారు కూడా దానిలోపల ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా కొంత పాత్ర ఉందనే విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. వాస్తవానికి యీ 5 మర్డర్స్ ఏవైతే జరిగినాయో దానిలో 4వ ముద్దాయి ఒక కాన్స్టేబుల్ ఉన్నారని చెప్పాలంటే నాకు బాధాకరంగా ఉందని చెబుతున్నాను. The fourth accused in this case by name Tungala Subba Rao is a Police Constable working in the Gudivada Taluka Police Station. The Police said there is a specific over-tact - has been attributed to this Police constable that he had hurled bombs and participated directly in this occurrence. ఇటువంటి అన్నిటిమీద మేము

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన 18 ఏప్రిల్, 1990. 311
 విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర
 వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను
 గూర్చి.

చర్య యేమీ తీసుకుంటామన్నది కూడా - leave it to us. We are bent upon taking a action. అని కూడా గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్లనే యీ యిన్వెస్టిగేషన్ కూడా సి.బి.సి.ఐ.డి. కి అప్పగించినాను. స్థానిక పోలీసులను తీసివేసి క్లెయిమ్ బ్యాంక్ విభాగానికి అప్పగించడం జరిగింది అని నేను మొదటగానే గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేసినాను. I would once again appeal to all of you to extend your hand of cooperation and to maintain Law and Order in the entire State. అని మేతో మనవిచేస్తున్నాను. కనుక దీనిని యంతటితో వదిలిపెడితే మంచిది. ఎందుచేతనంటే యీ కేసులో సీరియస్ యాక్షన్ తీసుకోవలసి ఉంది. యిన్వెస్టిగేషన్ జరగవలసి ఉంది. అందువల్ల దీనిని యింకా డీటైల్డ్ గా డిస్కస్ చేయడం మంచిది కాదు.

శ్రీ కె. లక్ష్మీనారాయణ (పెదకూరపాడు):- ఇటువంటి పోలీసు ఆఫీసర్స్ మీద ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఇటువంటి విషయంలో I said we are seized of the matter.

శ్రీ కె. లక్ష్మీనారాయణ:- అట్లా యిల్లగల్గే వెపన్స్ తో తీరుగుతున్నారని బజారులో కూడా అనుకుంటున్నారు. ఈ మధ్య యీ సెన్సెగన్ విజయవాడలో కూడా ఉందని బజారులో అనుకున్న పరిస్థితిలో, యీనాడు ఆ సెన్సెగన్ కాసి, ఆ వెపన్స్ కాసి నీజ్ చేసే పరిస్థితిలో యీ ప్రభుత్వం ఉందా? ఈ విషయం ఆ పోలీసు ఆఫీసరుకు తెలుసునా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అందుకనే - పాలసీగా మనవి చేస్తున్నాను. As a policy we are going to launch a special drive irrespective of party affiliation, whoever it may be, we are going to seize the weapons.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నేను ఒక సజెషను యిస్తాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- యంతటితో దీనిని ముగిస్తున్నాను...

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నేను నోటీసు యిచ్చాను. నాకు అవకాశం యివ్వండి. నేను ఒక సజెషను యిస్తాను. 10 మందికి అవకాశం యిచ్చారు. నాకు అవకాశం యివ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీ నోటీసు ఎడ్మిట్ కాలేదు. నోటీసు యివాల యిచ్చారు. యిచ్చిన వారి అందరి పేర్లు ఎడ్మిట్ చేస్తారా?

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తేసుకువచ్చిన విషయములు: (3) 16.4.90 తేదీన అవనిగడ్డ దగ్గర వేకనూరులో ఐదుగురు కాంగ్రెసు కార్యకర్తల హత్యను గూర్చి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- తమరి అనుమతితో గౌరవ సభ్యులకు ఒక ఇన్ఫర్మేషను అందజేస్తున్నాను. గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు కర్నూలు, మహబూబ నగరం జిల్లాలకు సంబంధించిన శాసనసభ్యులతో యధాప్రకారంగా సమావేశం జరుగు తున్నది. ఆ జిల్లాలకు సంబంధించిన శాసనసభ్యులు శాసనసభలోని కమిటీ హాలులో అనుకున్న టైము ప్రకారం యధాప్రకారం జరుగుతుందని తమరి అనుమతితో గౌరవ సభ్యులందరికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి వి. రత్నకుమారి:- నాకు కూడా అవకాశం యివ్వండి. మా ప్రాణాలతో చెలగాటమాడుతున్నారు, ఎట్లాగండి. అధ్యక్షా, విజయవాడలో ఒక స్థానిక శాసనసభ్యుడు, ఫైట్ ఆర్ ఫినిష్ అని రెచ్చగొట్టే విధంగా స్టేటుమెంటు యివ్వడం జరిగింది. దీని వలన లా అండ్ ఆర్డరు సిట్టయేషను క్రియేట్ అవుతుందని మంత్రిగారికి తెలుసు. దీని మీద చర్యలు తీసుకుంటున్నారా? వేకనూరు గ్రామంలో ముగ్గురి తలకాయలు నరికి వారి తలలు తీసుకుని పోయారు. ఆ ముగ్గురి తలకాయలు వెతికించేందుకు చర్యలు తీసుకొంటారా? విజయవాడ, పరిసరాలలో ఉండేటటువంటి కాంగ్రెసు కార్యకర్తల పోటీలను పంజాబులో తయారుచేసిన మాదిరిగా ఒక పోటీ లీస్ట్ తయారు చేశారు. ఆ పోటీ లీస్ట్ ఇంటిలిజెన్సు డిపార్టుమెంటు దగ్గర ఉంది. ఆ లీస్ట్ హోంశాఖ మాత్రులు తెప్పించుకుని ఆ లీస్ట్లో ఉన్నటువంటి కార్యకర్తల ప్రాణాలను కాపాడడానికి వారికి భద్రత కల్పించాలని కోరుతున్నాను. స్థానిక తెలుగుదేశం యం.యల్.పి. మీద తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- She made an allegation against our legislator. Under Rule 284, she did not give notice.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- She did not name anybody.

Mr. Deputy Speaker:- The allegations, so far as they relate to the MLA, does not go on record.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు లేవనెత్తిన అంశము మీద let her not think, even for a minute, that the Government does not know as to what is happening. We know what is happening. We are already seized of the matter. Added to that-యంకోక విషయం చెబుతున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీ అయినా, కాంగ్రెసు పార్టీ అయినా ఎవరైనా ఎటువంటి వార్తనా కానివ్వండి. We will never allow when it comes to taking anybody in. Party affiliations will never come in the way in the maintenance of law and order. ఈ సందర్భంగా గౌరవ సభ్యులకు సవివరంగా మనవి చేస్తున్నాను.

1990-91 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు గాంధీకొరకు అధ్యర్థన. 18 ఏప్రిల్, 1990. 313

Mr. Dy. Speaker:- Now the House is adjourned till 4'0 clock today.

(The House then adjourned to meet again at 4.00 p.m.)

సభ తిరిగి సాయంత్రము 4.00 గం.లకు సమావేశమైనది

(ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

(సభా కార్యక్రమము)

Mr. Dy. Speaker:- We are postponing the matters under Rule 74.

1990-91 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు గాంధీకొరకు అధ్యర్థన

- (1) అధ్యర్థన నెం. XLVI - సర్వే, గణాంకములు
- (2) అధ్యర్థన నెం. VII - అబ్కారీ పరిపాలన
- (3) అధ్యర్థన నెం. VIII - వాణిజ్య పన్నుల పరిపాలన
- (4) అధ్యర్థన నెం. XXX - మతసంబంధ దేవదాయాల పరిపాలన
- (5) అధ్యర్థన నెం. V - రెవెన్యూ, ఖిల్లా పరిపాలన
- (6) అధ్యర్థన నెం. VI - స్థాంపులు, రిజిస్ట్రేషన్
- (7) అధ్యర్థన నెం. XXVIII - సహాయం, పునరావాసం
- (8) అధ్యర్థన నెం. XXIX - ప్రకృతి వైపరీత్యాల సంభవించినప్పుడు సహాయం

Sri K. Rosaiah (On behalf of the Chief Minister):- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 6,89,63,000 under Demand No. XLVI - Survey and Statistics."

శ్రీ ఎం. పద్మనాభం:- అధ్యక్షా, తమరి అనుమతితో డిమాండు నెం. 7 అబ్కారీపన్ను క్రింద ప్రభుత్వానికి రూ. 77,95,52,000 లకు మించకుండా మంజూరు చేయవలసిందిగా కోరడమైనది. ఒక సవరణ అధ్యక్షా. 36 షేజీలో కొంచెము ఐటం తప్పియింది. దయచేసి సవరణ చేసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. 223 కోట్ల 37 లక్షల ఎమౌంట్ 1983-84కు సంబంధించిందని పడింది. అట్లా కాకుండా, అది తప్పింది. 1984-85, 85-86, 86-87, 87-88 సంవత్సరముల ఫిగర్స్ అవి. 1989-90 సంవత్సరంలో 612.55 కోట్లు అని సవరణ చేసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- That correction may please be noted.

Sri M. Ravindranath Chowdary:- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 73,84,35,000 under Demand No. VIII - Commercial Taxes Administration."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,90,17,000 under Demand No. XXX - Administration of Religious Endowments."

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 98,96,78,000 under Demand No. V - Revenue and District Administration."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 11,60,18,000 under Demand No. VI - Stamps and Registration."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 4,70,95,000 under Demand No. XXVIII - Relief and Rehabilitation."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 22,64,09,000 under Demand No. XXIX - Relief and Account of Natural Calamities.

Mr. Deputy Speaker:- Demands moved. Now Cut Motion.

Sri P. Nageswara Rao:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 100/-.

సుప్రీంకోర్టు తీర్పునకు సవరణతెచ్చి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భూసంస్కరణలను అమలు జరపనందుకు నిరసనగా.

Sri P. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 10/-.

నల్గొండ జిల్లా మల్లాశురం కోఆపరేటివ్ ఫార్మింగ్ సొసైటీకి నియమావళికి విరుద్ధంగా 22 వందల ఎకరాల భూమి సేలింగు మిగులుది పెండింగ్ అస్సైన్మెంట్ అనీ ఇస్తే అక్కమంగా కొందరు స్వార్థపరులు అనుభవిస్తున్నా తొలగించలేని ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 10/-.

అన్ని పార్టీలతో కూడుకొన్న అస్సైన్మెంట్ కమిటీలను మండలస్థాయి, జిల్లా స్థాయిలో నియమించని దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 10/-.

మండల వ్యవస్థను పటిష్ఠం చేయకుండా తిరిగి తాలూకాలను ఏర్పాటుచేస్తానంటున్న దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 10/-.

భూసంస్కరణలు సక్రమంగా అమలుపరుచుటకు సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ప్రకారము భూసంస్కరణల చట్టాన్ని సవరించ బానని దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 10/-.

పెండిన నీటి కేరువా తగ్గించకుండా నాలుగు సంవత్సరాల బికాయలు పనులు చేసున్న దానికి నిరసనగా.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 100/-.

To discuss the policy of the Government about revival or otherwise of the institution of Village Officers.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Re. 1/-.

To discuss about construction of Offices Complex in Ranga Reddy District.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Re. 1/-.

To discuss issue of House site patta certificates in Kutbullapur and L.B. Nagar Municipalities in Ranga Reddy District.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 100/-.

To discuss the policy of the Government about revival of Taluks in Revenue Administration.

Sri Baddam Bal Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Re. 1/-.

To discuss about grant of house site pattas to 300 families residing in Yanadipet, Ward Nos. 6, Nidadavolu Town behind the Police Station and besides the Railway Station.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Re. 1/-.

To discuss about grant of House site pattas to hut dwellers residing near the canal bund behind the Police Station, Metpally, Kareemnagar District.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Re. 1/-.

To discuss about taking of roads unfinished but taken up with CADA funds in Alampur Constituency.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Re. 1/-.

To discuss about acquisition of 0.86 cents in Nagayalanka Mandal Head-quarters, Krishna District to provide House sites to local Padmashalies, the notification for acquisition of which given by the Collector on 27.2.1987.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue
and District Administration by Re. 1/-.

To discuss about grant of pattas to Harijans and B.Cs.,
of Kona Village, Bandar Mandalam, Krishna District in Survey
Nos. 108 to 117 from 1983 and paying land revenue.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue
and District Administration by Re. 1/-.

To discuss about acquisition of 23.30 acres from Islavath
Manya in Jallaram Village, Kamanpur Mandalam, Karimnagar
District and compensation paid to Smt. Koleti Rajeswaramma
and nonpayment of compensation to 100 hut dwellers by
Singareni Collieries Company Ltd.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue
and District Administration by Re. 1/-.

To discuss about issue of Pattas to Kuruka Youth hut
dwellers, Kodalpet, Adoni in Survey Nos. 420, 422, 422A, who
applied on 26.12.1976 and where they were staying for over 30
years.

Sri C. Vittal Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue
and District Administration by Rs. 100/-.

మెదక్ జిల్లాలో కిష్కాయపల్లి (మండలము జిన్నారము పరిధిలో) సర్వే
నెం. 166/1 మింజువలే వారిజనులకు లాహా క్రిందట యిప్పిన భూములు భూస్వాములు
అయిన శ్రీ రాజశేఖరరెడ్డి మొదలగు వారలు ఎకరము 30.00లు ఖరీదుచేసి ఆక్రమించబడు
జరిగినది. ఇంతవరకు ఏమీ చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue
and District Administration by Rs. 100/-.

మెదక్ జిల్లా కిష్కాయపల్లి (మండలము జిన్నారము పరిధిలో) సర్వే నెం. 166/3
మింజువలే ప్రభుత్వము భూములు భూస్వాములు శ్రీ రాజశేఖరరెడ్డి, శ్రీ బాలకిష్కా
రెడ్డిగారలు బలవంతమున ఆక్రమణచేసి సరఫరా చేసి బోర్డుచేసి యిటుక బీటలుచేసి లక్కలాది
డబ్బులు సంపాదించుతున్నందున, జిల్లా రెవెన్యూ అధికారులు ఏమీ చర్యలు తీసుకోనందుకు
గాను నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue
and District Administration by Rs. 100/-.

సుబ్బేం కోర్టు తీర్పు అనుసారము భూసంస్కరణ చట్టములకు ఎమెండ్మెంట్
తీసుకురావటములో సంపూర్ణముగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 100/-.

మెదక్ జిల్లా కొడిపల్లి మండల కేంద్రములో మండల భవనముల నిర్మాణము జరుగు తున్నది. వాటికి సరిపడు నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 100/-.

మెదక్ జిల్లా బొల్లారము పారిశ్రామిక కేంద్రములో వీకర్ సెక్వెన్ మరియు కార్మికుల గృహనిర్మాణమునకు కేటాయించిన ఎకరము 35. సర్వే నెం. 284/1 దురాక్రమణ చేసినవారలను తొలగించనందుకు నిరసనగా.

Sri D. Chinamallaiiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 100/-.

నీటి తీరువాను రద్దుచేయకపోగా ఈ మధ్య వనాలు నిర్బంధముగా చేసినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 100/-.

అస్సెస్మెంట్ కమిటీల మార్పు పేరుతో ప్రభుత్వభూములు పేదలకు పట్నాలు ఇవ్వ కుండా అవి వేసినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 100/-.

టీ.టి.టి.సి.యస్.లకు తాటి ఈత చెట్లు పెంచుకొనే నిమిత్తం ప్రభుత్వ భూములు 5 ఎకరాలు పట్నాలు ఇవ్వకుండా కరేంద్రగరం జిల్లాలో, ఇందుర్తి నియోజకవర్గంలో సంవత్సరాల తరబడి పెండింగ్ ఉంచుతున్న యం.ఆర్.ఓ.ల చర్యలకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 100/-.

అనేక గ్రామాలలో ముల్గునూరు సేతారాంపురం, చీగురుమామిడి, శ్రీరాములపల్లె, గునుకుల కొండాపురం, పారువెల్లి, బిజ్జంకి, బిస్సాపురం, రేగొండ, పరివేద, తదితర ఇందుర్తి నియోజకవర్గంలోని గ్రామాలలో వారిజనులు వెనుకబడిన కులాలవారికి ఇండ్ల స్థలాల పట్నాలివ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 51/-.

మాస్నాబాద్లో మార్కెట్ యార్డు భూమిని స్వాధీనము చేసుకొనుటకు కుంబ, పారుకం లేనిది అబాండెడ్ చేయుటకు జిల్లాకలెక్టర్ గారు ప్రభుత్వమునకు వ్యాయబడిన తెలిరీకు జవాబు ఇవ్వనందుకు ఆ భూమిని మార్కెట్ కమిటీకి అప్పగించలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue
and District Administration by Rs. 100/-.

కరీంనగర్ జిల్లాలో మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మిగులు భూములు పంపకం చేయ
లేనందుకు నిరసనగా సుప్రీంకోర్టు తీర్పుకు అనుగుణ్యముగా చట్ట సవరణ చేయలేనందుకు
కూడా నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue
and District Administration by Rs. 100/-.

రైతులకు పాస్ బుక్కులు ఇవ్వటములో వైఫల్యము చెందినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue
and District Administration by Rs. 51/-.

తండ్రిపేరు వన్న భూములకు కుమారులకు మార్పు రిజిష్టరు బదలాయించుటకు
సన్నకారు చిన్నకారు రైతుల సర్టిఫికేటు ఇవ్వడములో పేదలవద్ద అవినీతికి పాల్పడుతున్న
ఎం.ఆర్.ఓ. ఆ క్రింది సిబ్బంది చర్యలను ఆరికట్టలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue
and District Administration by Re. 1/-.

మాస్టాబాద్ పాపర్ లో అదే విధముగా రాయంచ గ్రామంలో భగులాపురంలోకల
ప్రభుత్వ భూములను పేదలకు మార్కెట్ రేట్ నిర్ణయించి ఇవ్వడంలో ఆ భూములు
ఇంతవరకు ఉపయోగించుకున్న వాటిని ఆపడానికి నిరసనగా.

Sri D. Raja Gopal:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue
and District Administration by Rs. 50/-.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ఆచంట మండలం ఆచంట, వేమవరం పంచాయతీ పడమటిపాలెంలో
1986 సంవత్సరంలో ఇండ్ల నిర్మాణానికి తెవలింగ్ పూడికకు ప్రభుత్వము అధికారులు వర్క్
ఆర్డర్ ఇచ్చిన సందర్భముగా సన్నకారు రైతు కారెం సుందరరావు రూ. 87,000/- లు
ఖర్చు పెట్టి పూడ్చినారు. అనేక సందర్భాలలో ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినను రూ. 87,000/-లు
మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue
and District Administration by Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా వోడూరు మండలంలోని జగన్నాథపురం గ్రామానికి
ఫెనుమంట్ర మండలంలోని మార్కెరు గ్రామానికి సరిహద్దుల మధ్య చించినాడ పంట
కాల్వట్ల రాకపోకల నిమిత్తము బీడ్డి నిర్మాణము చేయమని అనేక పర్యాయములు
ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చి అభ్యర్థించినను బీడ్డి నిర్మాణము చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue
and District Administration by Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆంధ్ర వేమవరం పంచాయతీ గ్రామంలో వేవర్సు కులస్థులకు ఇండ్లస్థలములు కేటాయింపునకు రెండు సంవత్సరాల క్రింత ప్రభుత్వానికి పిటిషన్ పెట్టి ఉన్నారు. కాని ఇంతవరకు అనేక పర్యాయములు ప్రభుత్వము దృష్టికి తెచ్చినప్పటికినీ వేవర్సు కులస్థులకు ఇండ్ల స్థలములు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆంధ్ర మండలం, శేషమ్మ చెఱువు పంచాయతీ పరిధిలో ఉన్న తుమ్మల వారిజన పేట నుండి పద్మనాభ చెఱువు రోడ్డుకి కాలిదారి కొరకు రైతుల నుండి భూమి ఎక్స్యూరీ చేసి కాలిబాట మంజూరు కొరకు ప్రభుత్వానికి అనేక అర్జీలు పెట్టి ఉన్నారు. కాని ఇంతవరకు అనేక పర్యాయములు కాలిబాట వేయనందుకు చర్యలు తీసుకొనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 50/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆంధ్ర మండలం, భీమలాపురం పంచాయతీ రజకుల పేటకు వృత్తి చేసుకొనుటకు చెరువు ఒక ఎకరము ఎక్స్యూరీ చేసి మంజూరు చేయమని అర్జీ పెట్టినను అనేక పర్యాయములు ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థించినను రజకుల వృత్తికి ఒక ఎకరము చెరువుకు స్థలము ఎక్స్యూరీ చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 10/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా జంగారెడ్డిగూడెం మండలం జంగారెడ్డిగూడెం గ్రామం 23 వారిజనులు బడుగు వర్గాలు కలిసి 1988వ సంవత్సరములో చాగల్లు పుగర్ ఫ్యాక్టరీ డిక్లరేషన్ చెప్పకుండా ఉన్నభూమిని ఆర్.ఎస్.నెం. 218/22లో ఎ.సి. 20 ఎకరముల భూమిని బాగుచేసి సాగుచేయుచున్నారు. డిక్లరేషన్ ఇవ్వకుండా ఉన్న ఈ భూమిని 23 మంది వారిజనులు బడుగువర్గాలకు అదనపు భూమి క్రింద డిక్లరేషన్ ఈ పేద ప్రజలకు పట్టాలిమ్మని అనేక పర్యాయములు ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థించినప్పటికీ పెన చెప్పిన ఆర్.ఎస్. వెంబరులో డిక్లరేషన్ చేయవలసిన భూమి చాలా ఉండగా ఈ అదనపు భూమిని పేద ప్రజలకు పంచనందుకు నిరసనగా.

Sri P. Ramaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 100/-.

కృష్ణాజిల్లా మువ్వ మండలం భిల్ల పెనుమర్చు గ్రామంలో ప్రభుత్వ భూములను సాగుచేసుకుంటున్న బీదలకు పట్టాలు ఇవ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 100/-.

కృష్ణా జిల్లా మోపిదేవి మండలం పెదకళ్ళేపల్లి ప్రభుత్వ భూమిని దీర్ఘకాలంగా సాగుచేసుకుంటున్న పేదలకు పట్టాలివ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 100/-.

కృష్ణా జిల్లా చల్లపల్లి మండలంలోని లక్ష్మీపురం పంచదార మీల్కుకు చెందిన మీగులు భూములను చల్లపల్లి గ్రామానికి చెందిన 700 మంది బలహీనవర్గాలవారికి ఇండ్ల స్థలములుగా ఇమ్మడికు రెవీన్యూ అధికారులు జాబితాను సిద్ధంపెసి పెండింగ్లో ఉంచారు. ఈ మీగులు భూములకు సంబంధించి హైకోర్టులో వివాదము ఉన్నందున వారికి స్థలాలను కేటాయించలేదని అధికారులు చెబుతున్నారు. సంవత్సరాలు గడుస్తున్నా కొర్టులో వివాదము సత్వర పరిష్కారము కొరకు చర్యలు తీసుకొనందుకు నిరసనగా.

Sri K. Bojji:- Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 98,96,78,000/- for Revenue and District Administration by Rs. 100/-.

ఖమ్మం జిల్లా బద్గాచలం మండలం రాయనపేట పంచాయతీ గుండాల గ్రామ యువతుల 1989 మే రెండవ తేదీన గోదావరి నదిలో 6 గురు పడి చనిపోయారు. వీరికి జీ.ఓ. ప్రకారము యువతులకు నష్టపరిహారము క్రింద ఇన్సూరెన్సు కొరకు అనేక పర్యాయములు ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థించినప్పటికీ ఇన్సూరెన్సు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

Demand No. VI - Stamps & Registration - Rs. 11,60,18,000/-

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 11,60,18,000/- for Stamps and Registration by Rs. 10/-.

అన్నే మండలాల్లో రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసులు నిర్ణయించని దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 11,60,18,000/- for Stamps and Registration by Rs. 10/-.

నల్లగొండ జిల్లా నకిరేకల్లులో ఏర్పాటుచేసిన సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయ నిబ్బందికి జ్ఞాతీవ్వని దానికి మరియు శాంతిగౌరారం కల్పంగూరు, కేతీపాళ్య మండలాల్లోని గ్రామాలను నకిరేకల్లు సబ్ రిజిస్ట్రార్ పరిధిలో చేర్చనందుకు నిరసనగా.

Sri D. Chinamallaiiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 11,60,18,000/- for Stamps and Registration by Re. 1/-.

స్టాంపుద్యుబీలు రిజిస్ట్రేషన్ ఫీసులు పెదవారెక్కుచూడా అధికంగా పెంచినందుకు నిరసనగా.

Demand VII Excise Administration - Rs. 77,95,52,000/-

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise Administration by Rs. 10/-.

తాటిబెట్ల నుండి పడి మరణించిన, వికలాంగులైన కల్లు కార్మికులకు ఇచ్చే ఎక్స్ గ్రావియాను 25 వేలకు పెంచని దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise Administration by Rs. 10/-.

చెట్ల గీత కార్మికులు ఉన్నప్పటికీ గీతకార్మికులకి ఇవ్వకుండా మొదటిగోడు రెండవ గోడు స్పెషల్ గ్రేడ్ మునిసిపాలిటీలలోని కలుగు దుకాణాలను పబ్లికాలకు 8 కిలోమీటర్ల దూరం కలుగు షాపులు వేలంవేసి రెండులు పెంచుతున్న దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise Administration by Rs. 10/-.

వేలం పాటలు రద్దుచేసి గోసవానికి చెట్లు మరియు టి.సి.ఎస్.ఎస్.లకే కలుగు షాపులు కేటాయించని దానికి నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise Administration by Rs. 100/-.

రాష్ట్రములో కలుగులో క్లౌరోప్లాస్టెట్ కలుపటవే వేల పాజాలు గురి అవుతున్నవి. కల్పి కలుగు నిరోధించుటములో రాష్ట్ర ప్రభుత్వము విఫలమైనందున నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise Administration by Rs. 100/-.

మొదటి జిల్లాలో ఎవంవ కలుగు డిపోలో జోగిపేట్ కలుగుడిపోలో క్లౌరోప్లాస్టెట్ కలుపటా కల్పి కలుగు విక్రయించుటా వున్నందున వేల సంఖ్యలో మరణాలు జరుగుతూ వున్నందుకు ఏలాంటి చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise Administration by Rs. 100/-.

యిట్టి శాఖలో జరిగే లంచగొండి విధానము అరికట్టటంలో సంపూర్ణంగా విఫలమైనందున నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise Administration by Rs. 100/-.

రాష్ట్రములో ఎక్సైజు ఆదాయం రాబట్టుటలో (కలెక్షన్లలో) సంపూర్ణంగా విఫలమైనందున నిరసనగా.

Sri R. Ravindranath Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise Administration by Rs. 100/-.

To discuss the policy of the Government regarding charging illegal transport of rectified spirit manufactured from Molasses in the name of denatured spirit by private distilleries.

Sri D. Chinamallai:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise
Administration by Rs. 100/-.

వేలం పద్ధతి రద్దుచేసి కోపరేటివ్ సొసైటీలకే అన్ని దుకాణాలు కల్పు మామూలాలు
ఇవ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise
Administration by Rs. 51/-.

కల్లు మామూలాలలో త్రివిధ పన్ను పద్ధతి అనగా బైటక్ పన్ను చెట్టు మొదళ్ళ
పన్ను, చెట్టుచుట్టు పన్నులు విధించుతున్నందుకు అందు ఒకేవిధమైన చెట్టు పన్ను గీత
కార్మికులకు గిట్టుబాటుండే విధంగా నిర్ణయించలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise
Administration by Rs. 100/-.

గీత కార్మికులకు సమగ్రమైన ఎక్సైజు (అబ్కారీ) చట్టం, వృద్ధాప్య పెన్షన్లు,
పి.ఎఫ్., జి.ఎఫ్., వగైరా కార్మికులకు జీవిత గ్యారంటీ యివ్వగలిగిన చట్టం తేలేనందు
లకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise
Administration by Re. 1/-.

గీత కార్మికులకు ప్రత్యేక కార్పొరేషన్ ఏర్పరచి, సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు
చేపట్టలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise
Administration by Rs. 51/-.

గీత కార్మికులు చెట్టుపై నుండి వడి అకస్మాత్గా మరణించిన వికలాంగులైన వారికి
వర్క్యుమెన్ కంపెన్సేషన్ చట్టం వర్తింపవేయ లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise
Administration by Rs. 100/-.

కల్లు గీత కార్మికులు చెట్టు పై నుండి వడి అకస్మాత్ మరణము వొందిన వికలాంగు
లైన వారికి ఈనాడు పెరుగుతున్న ధరల దృష్ట్యా కనీసం 25 వేలు, వికలాంగులైతే 15
వేలు కనీసం ఆ వృత్తి చెట్టు ఎక్కలేని పరిస్థితి ఏర్పడినా పూర్తి నష్టపరిహారం యిప్పించ
లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise
Administration by Rs. 5/-.

కల్లు గీత వృత్తిద్వారా లభించే, చెట్టు ద్వారా దొరికే ముడి సరుకుల ద్వారా కుబీర
పరిశ్రమలను వెలకొల్పుటకై పూనుకోబడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise
Administration by Rs. 200/-.

తాటి, ఈత చెట్లు వుండి దున్నుకొనుటకు యోగ్యంగా లేని భూములను రైతులకు
నష్టపరిహారము యిచ్చి స్వాధీనపరుచుకొని సొస్కేటిలకు అప్పగించ లేనందున నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise
Administration by Rs. 5/-.

ప్రభుత్వ భూములున్న అన్ని గ్రామాలలో టి.టి.సి.యస్.లకు 5 ఎకరాలు తాటి,
ఈత చెట్లను పెంచుకొనే నిమిత్తం పట్టాలివ్వమని టి.ఓ. జారీచేసినా రెవెన్యూ మండలాధి
కారులు పట్టాలివ్వకుండా జాప్యం చేస్తున్నందుకు అనేక చోట్ల అవినీతికి పాల్పడుతున్నందు
లకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise
Administration by Rs. 100/-.

కల్లు గీతకార్మికుల పిల్లలకు ప్రత్యేక ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించనందుకు, వీధ్యా,
వైద్యవసతులు భేగగా కలిగించలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise
Administration by Rs. 5/-.

సారాయి ఎమ్.జి.క్యా. గతముకన్న పెంచడం, సారాయి పెంచడమువలన ప్రభుత్వ
ఆదాయాన్ని పెంచుకొని పేదవారికి, త్రాగే వారికి విపరీతమైన ధరలు పెంచినందువల్ల, అట్టి
ధరలు తగ్గించాలని 180 పెసలకే విక్రయించాలని ర్యాడికల్స్ వారు పోరాడుతూ సారాయి
దుకాణములు బిందుపెట్టినా చిన్న కంట్రాక్టర్ల ప్రభుత్వానికి మొరపెట్టుకున్నా వీవారణ
జరిపి, న్యాయం చేకూర్చినందుకు 180 పెసలకే అమ్మించే అవకాశం కల్పించనందుకు
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise
Administration by Rs. 100/-.

కల్లుగీత పనిలో కత్తులు శరీరంపైబడి, ఊళ్లుపైబడి, గీతకుపోవుచున్న సందర్భ
ములో స్పెక్టికల్ పెనుంచే అకస్మాత్గా పడి పనిపోయినా, నష్టపడినా గుర్తించి నష్టపరిహార
మివ్వబడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise
Administration by Rs. 100/-.

తాటి, ఈత, ఇతరత్రా కల్లు గీతకుపయోగపడే చెట్లువుండి, కల్లు గీత కార్మికులు
వున్న, అన్ని గ్రామాలు, పట్టణాలు, కల్లు గీత కోఆపరేటివ్ సొస్కేటిలకే కల్లు
మాములాలు యివ్వబడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise
Administration by Rs. 100/-.

మూసాపల్లి క్రింద, కంట్రాక్టర్ల వద్ద వేతనాలకు పనిచేయు కార్మికులకు కనీసము వేతనాలు, సవరించి, పెంచి యిప్పించుటకు, కట్టుబడిబట్టమైన చర్యలు చేపట్టినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise Administration by Rs. 100/-.

అబ్బాల్ శాఖలో అవినీతి పెరిగిపోతున్నందులకు దానిని అరికట్టలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise Administration by

కల్లు గీత కార్మికులు చెట్టపైనుండి పడి అకస్మాత్ మరణాలు సంభవించినా వికలాంగులైన వారికి, కనీసం 60 రోజులలో నష్టపరిహారం యివ్వలేనందుకు నిరసనగా.

Sri P. Ramaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 77,95,52,000/- for Excise Administration by Rs. 100/-.

కృష్ణా జిల్లా చల్లపల్లిలో 1988 డిసెంబరులో విధ్వంసానికి గురైన పృథుత్వ సారా బాట్లింగ్ యూనిట్ను పునరుద్ధరించనందుకు నిరసనగా.

Demand No. VIII - Commercial Taxes Administration - Rs. 73,84,35,000/-

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 73,84,35,000/- for Commercial Taxes Administration by Rs. 10/-.

కరెంటు మోటారు మరియు ఇతర వ్యవసాయ వనిముట్లపై కొన్ని రాష్ట్రాలు పన్నులు తీసివేయగా ఎక్కువ అమ్మకం పన్ను విధించి రైతులపై బారులేస్తున్న దానికి నిరసనగా.

Sri C. Vittal Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 73,84,35,000/- for Commercial Taxes Administration by Rs. 10/-.

ఎస్.టి. శాఖద్వారా వచ్చే రాబడులను, ఆదాయమును రాబట్టడంలో యంత్రాంగం విఫలమైనదని నిరసనగా.

Sri D. Chinamallaiiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 73,84,35,000/- for Commercial Taxes Administration by Rs. 51/-.

పెట్టుబడిదారులపై పన్నులు వేయుటలో మినహాయింపులు వసూలు చేయుటలో దాట వేయుట, పేదలపై జబర్దస్త్తిగా వసూల్చేనే విధానాన్ని నిరసనగా.

Demand No. XXVIII - Relief and Rehabilitation-Rs. 4,70,95,000

Sri P. Nageswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 4,70,95,000/- for Relief and Rehabilitation by Rs. 100/-.

1990-91 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు గాంధీకొరకు 18 ఏప్రిల్, 1990.
అభ్యర్థన.

325

రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వర్షాలు, వరదల వలన సర్వం కోల్పోయిన ఇసుకమేటల వలన నష్టపోయిన రైతాంగానికి భూముల పునరుద్ధరణకై ఆర్థిక సాయం చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri R. Ravindranath Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 4,70,95,000/- for Relief and Rahabilitation by Rs. 1/-.

To discuss about non-issue Rehabilitation Cards to some whose lands and houses were acquired for Visakhapatnam Steel Plant - Demand of Rs. 10,000/- per head for issue of Rehabilitation Card which enables the holder to secure a job in the Steel Plant.

To reduce the allotment of Rs. 4,70,95,000/- for Relief and Rahabilitation by Rs. 1/-.

To discuss about development of Kristapuram, Ratnapuram, Mallapur Mandalam, Kareemnagar District, rehabilitated village under Sreeramsagar Project.

To reduce the allotment of Rs. 4,70,95,000/- for Relief and Rahabilitation by Re. 1/-.

To provide roads, electricity, health centres, drinking water, schools in the Rehabilitated villages in Alampur Constituency consisting of people whose lands, houses and everything submerged under the Srisaillam Project.

To reduce the allotment of Rs. 4,70,95,000/- for Relief and Rahabilitation by Re. 1/-.

To reserve 50% of posts lying vacant in Kurnool and Mahaboobnagar District to be reserved to be filled exclusively by the un-employed youth hailing from the Rehabilitated villages whose houses, lands and everything submerged under Srisaillam Project.

To reduce the allotment of Rs. 4,70,95,000/- for Relief and Rahabilitation by Re. 1/-.

To discuss about providing a Post-office, Public Telephone, Fresh Water facility, a School, a Police Station, a Bank and other Elementary amenities in each of the rehabilitated villages whose everything was submerged under Srisaillam Project.

Demand No. XXX - Administration of Religious Endowments- Rs. 2,90,17,000/-

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,90,17,000/- for Administration of Religious Endowments by Rs. 100/-.

To discuss about the Policy of the Government about allowing agencies to carry on digging operations in Temples in general and Ahobilam Temple in Kurnool District to unearth hidden wealth.

To reduce the allotment of Rs. 2,90,17,000/- for Admini-
stration of Religious Endowments by Rs. 100/-.

To discuss the Policy of the Government regarding taking
over of the Government of Inams given to Temple Priests even
after the said Inams were converted into Ryotwaris.

Sri R. Ravindranath Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,90,17,000/- for Admini-
stration of Religious Endowments by Re. 1/-.

To discuss about not taking over Kasi Viswanath Mandir,
Narayankhed Village, Medak district by the Endowments Depart-
ment. It has 12 acres in Survey Nos. 71/1, 71/2 in Narayankhed
Town 0.08 guntas in Survey No. 152 in Narsapur Village which
is enjoyed by Sri Poddar Baburao, S/o. Bhim Rao for over 40
years.

Mr. Deputy Speaker:- Cut Motion moved.

1990-91 సంవత్సరానికి బడ్జెటు గాంధీజ్గౌరకు అభ్యర్థన

- (1) అభ్యర్థన నెం. XXXIII - మత్స్య పరిశ్రమ
- (2) అభ్యర్థన నెం. XXXV - సహకారం
- (3) అభ్యర్థన నెం. XXXI - వ్యవసాయం
- (4) అభ్యర్థన నెం. XXXIV - అడవులు
- (5) అభ్యర్థన నెం. XLVIII - పౌరసరఫరాల పరిపాలన
- (6) అభ్యర్థన నెం. XXXII - పశుసంవర్ధక మరియు పాడి పరిశ్రమార్థి
వృద్ధి

శ్రీ సిహెచ్.వి. హరరామజోగయ్య (పాలకొల్లు):- అధ్యక్ష, గత ప్రభుత్వము
పౌరసరఫరాల నిత్యావసర వస్తువుల పంపిణీ క్రింద రెండు రూపాయల కే.జీ. బియ్యం
పథకం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము యొక్క పథకంగా చెప్పుకొంటూ, పేద వారి యొక్క
పొట్టులను నింపుకొనే చక్కటి పథకమని చెప్పుకొంటూ ఇది అన్నగారి యొక్క ఒక వరంగా
చెప్పుకొంటూ, సుమారు 1,200 కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వ సొమ్మును 7 సంవత్సరాల
కాలంలో వెచ్చించారు. ఇది నా ఉద్దేశముతో పేద వారికి ఉపయోగపడే పథకము కన్నా,
దీనికి వేసుకొనే ప్రచారం మాత్రం ఎక్కువ అనే అభిప్రాయం నాకుంది. నా ఉద్దేశముతో
ఇది కేవలం ఈ రాష్ట్రములో 35 వేల మంది పేదల నుండి బోగస్ కార్డుస్ పేరుతో వారి
జేబులు నింపుకోడానికి విరాటబుడేసిన పథకమిది. వందలాది రెస్ మీల్స్ లక్షల
రూపాయలు సంపాదించుకొన్నానికి తయారుచేసిన పథకమిది. మిడిల్ క్లాస్ వారు ఖరీదయిన
రెస్ ను పట్టిక మార్కెట్లో కొనే స్థితిలేక, వారి ఆర్థిక పరిస్థితిని దిగజార్చిన పథకమిది.
ముఖ్యంగా 1200 కోట్ల రూపాయలను 7 సంవత్సరాల కాలంలో ఖర్చుచేసి, రాష్ట్రము
యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి దిగజార్చి, చివరకు దివాళాతోనే పరిస్థితిని తేసుకొని వచ్చే పథకమిది.
అది మాత్రమే కాదు. ప్రభుత్వము యొక్క డబ్బుతో అమాయకులైన పేదలను ఈ పేరు మీద

కొనీ, ఏవిధంగా వాళ్ళను ఉపయోగించుకొన్నారో మరొకసారి అధికారులు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము వారు ప్రయత్నం చేసిన పథకమిది. నేను చెప్పిన ప్రతిదీ సమంజసమైనదే. నేను దీనికి తగిన ఆధారాలతో చెప్పగల శక్తి ఉంది. కాబట్టి ఈ రోజున అభియోగము చేయక తప్పదు. ఆరు వేలు మించని ఆదాయం కలిగిన పేద వారికి కేవలం ఒక మనీషికి 5 కిలోలు బియ్యం చొప్పున ఇవ్వాలని ఆ రోజున నిర్ణయం చేసి, అన్నగారి వరంగా ప్రచారం చేసుకొంటూ, ఈ కార్యక్రమాన్ని 1983లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంవారు ప్రవేశ పెట్టారు. పేద వాడి మీద వాడి కడుపు నింపడానికి ఇంత పెద్ద ప్రచారం - అన్న వరమని ప్రచారం చేసుకొంటూ, పేద వాడికి ఈ పథకమని చెప్పుకొంటూ, ప్రవేశపెట్టారు. పేదవారి మీద నిజంగా ప్రేమ ఉంటే, 1983లో సారా పాకెట్టు ధర రూ. 2లు ఉంటే, దాన్ని రూ. 7 లకు పెంచుకొంటూ, వోయారు. సారా కొనే వ్యక్తి ఎవరు? ఆ పేదవాడు కాదా? ఆ పేదవాడికి రూ. 2ల నుండి 7 రూపాయల వరకు కొనే స్థితిని కలుగజేసి, కేవలం రూ. 2లకు కే.జి. బియ్యం ఇస్తున్నామని అంటూ, ఈ విధంగా చెప్పుకుంటూ, ప్రచారం చేసుకోవడం అనేది తెలుగుదేశం నేతలకే దక్కిందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేయక తప్పదు. రూ. 2లకే కే.జి. బియ్యం ప్రకారం 5 కే.జి.లు ఒక మనీషికి చొప్పున సప్లయి చేశారు. అది కూడా లెక్క చూస్తే, ఏనాడూ పూర్తిగా 5 కే.జి.లు బియ్యం ఐదుగురు వన్నీ ఫ్యామిలీకి 25 కే.జిల బియ్యాన్ని ఏనాడూ పూర్తిగా ఇవ్వలేదు. ఎప్పుడు కూడా 25 శాతం కట్టి, 20 శాతం కట్టి, 50 శాతం కట్టి ఇవన్నీ గత 7 సంవత్సరాల కాలంలో చూచిన విషయమేనని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. కే.జి. రూ. 2ల చొప్పున బియ్యం ఇచ్చారు. శ్రమపడ్డ ఏ వ్యక్తి కయినా, కూలిపని చేసే ఏ వ్యక్తికయినా, కనీసం నెలకు 10 కే.జి.ల నుండి 12 కే.జి.ల వరకు తింటాడు, కనుక అంతవరకు బియ్యం అవసరమనేది చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. కనీసం నెలకు పది కేజీల దగ్గర నుంచి 12 కేజీల వరకు కూడ తింటాడు, బియ్యము అవసరము అనే సంగతి ఈ సందర్భంగా నేను వేరే చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. మరి 5 కేజీలు బియ్యము వారికి సప్లయి చేస్తే మిగతా 5 కేజీలు గానీ 7 కేజీలు గానీ కొన్నాడు. ఈ 7 సంవత్సరాల కాలములో ఈ బియ్యము రేటు ఎంత పెరిగిపోయింది బయట పబ్లిక్ మార్కెట్లో బియ్యము రేటు పెరిగిపోవడానికి గల కారణం ఏమిటి? ఇది గవర్నమెంటు యొక్క పాలన. ఇచ్చినటువంటి బియ్యము రేటు పెరిగిపోవడానికి అది డిఫరెన్సు కాదా అని చెప్పే ఈ సందర్భంగా నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఈ పథకం ప్రవేశపెట్టక ముందు 10 కేజీలు కావాలని ఉంటే బయట 1983వ సంవత్సరంలో కేజీకి 2 1/2 రూపాయల చొప్పున బియ్యము దొరికేది. అలాంటిది ఈ పథకం ప్రవేశపెట్టిన తరువాత 2 1/2 ఏళ్లు 4 రూపాయలు, 5 రూపాయలు వరకు కూడ బయట మార్కెట్లో బియ్యము అమ్మారు అన్న సంగతి మీ అందరికీ తెలుసు అధ్యక్షా. మరి 2 1/2 అమ్మిన రోజులలో 10 కేజీలు కాఫాలి అంటే 25 రూపాయలు పెట్టుబడి పెడితే 10 కేజీలు దొరికేవి అధ్యక్షా. అలాంటిది ఈ పథకం ప్రవేశ పెట్టిన తరువాత బయట పబ్లిక్ మార్కెట్లో బియ్యము రేటు పెరిగిపోయిన తరువాత 5 కేజీలు బయట కొనుక్కోవలసిన 5 కేజీలు 5 x 5 = 25 రూపాయలు మొత్తం కలిసి 35 రూపాయలు ఖరీదు పెడితేనే గానీ పది కేజీలు దొరకనటువంటి స్థితి ఈ పేదవారికి కలిగింది అంటే మరి వారు ఈ పథకం ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా ఈ పేదవారికి గత ప్రభుత్వం చేసినటువంటి త్యాగము ఏమిటి అని ఈ సందర్భంగా నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను అధ్యక్షా. అధ్యక్షా, 5 కేజీల బియ్యము ఈ విధంగా లెక్క చేసుకున్నప్పుడు 5 కేజీల బియ్యము రెండు రూపాయలకి ఇస్తున్నప్పుడు బయట 4 రూపాయలు 5 రూపాయలకు దొరుకుతుంది అంటే కేవలము అది

సబ్సిడైజు చేస్తున్నాము అంటే ఒక మినిషికి మనం నెలకు పది రూపాయల నుంచి 15 రూపాయల వరకు సబ్సిడైజు చేస్తున్నాము. అంటే ఒకపూట కూలి మనం సబ్సిడైజు చేస్తున్నాము నెలకు ఒకపూట కూలి. సంవత్సరానికి 6 రోజుల కూలి అధ్యక్షా. మనం సబ్సిడైజు చేస్తున్నది. 6 రోజుల కూలి మనం సబ్సిడైజు చేస్తున్నది; ఒక మినిషికి సంవత్సరానికి 200 కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వం నుంచి మనం ఖర్చు పెడుతూ మనం పబ్లిక్ కాస్టులో తేక టాక్సు పేయర్లు కాస్టులో మనం ఖర్చు పెడుతూ మనం ఈ అన్ ప్రాడక్టివ్ స్కేమునికి ఈ విధంగా గతంలో మనం చేసుకుంటూ వెళ్ళాము అంటే అది సరి అయినటువంటి పంథాలో ఈ స్కేముని మనం ప్రవేశపెట్టగలిగామా; అది నిజంగా పేదవాడికి ఉపయోగమా; అనేటటువంటి సంగతి కూడ ఈ సందర్భంగా మనం ఆలోచించాలి అని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంత మాత్రమే కాదు అధ్యక్షా, 1983వ సంవత్సరంలో కేజీకి 2.50 ఉండేది. ఇది ఈ స్కేము ప్రవేశపెట్టిన తరువాత 4 రూపాయలకి 5 రూపాయలకి పెరిగి పోయింది అన్న సంగతి మరి వేర్ చెప్పనవసరం లేదు. ఇది పెరిగిపోవడానికి ఈ స్కేమే కారణమని చెప్పి ఈ సందర్భంగా నేను మనవిచేస్తున్నాను. కారణం ఏమిటంటే గతంలో మరి ఈ ప్రొక్యూరుమెంటు లేనప్పుడు మన రాష్ట్రంలో ఉండేటటువంటి రైస్ మన రాష్ట్రములోనే సర్ప్లస్గా ఉండే, ప్రతి వాడికి కూడ తక్కువ ధరలో బియ్యము దొరికేటటువంటి అవకాశము ఆ రోజులలో ఉండేది. ఇప్పుడు ప్రొక్యూరుమెంటు స్కార్డు చేసిన తరువాత రైసు డిలర్లు మనకు కావలసినటువంటి బియ్యాన్ని ప్రతి సంవత్సరము కూడ ఎఫ్.సి.ఐ. ద్వారా 15 లక్షల టన్నులు మరి బి.వి.ఎస్. ద్వారా 12 1/2 లక్షల టన్నులు మనం ప్రొక్యూరు చేస్తూ 1:1 కాడికి ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి చేయడానికి మన రైసు మిల్లర్లకు పర్మిషన్ ఇవ్వడం వల్ల ప్రతి సంవత్సరము కూడ సుమారు 15 లక్షల టన్నుల బియ్యము ఈ రాష్ట్రం నుంచి ఇతర రాష్ట్రాలకు పోవడం వల్ల ఇంత మాత్రమే కాదు ఈ సరిహద్దులలో సరి అయినటువంటి కట్టుదిట్టాలు ఏర్పాటు చేయకపోవడంవల్ల మన రైసు ఇతర రాష్ట్రాలకు దొంగతనముగా వెళ్లి పోవడంవల్ల మన సర్ప్లస్ పోయి ఈ రాష్ట్రములో ఈ బియ్యము ధర ఈవిధంగా పెరిగిపోయింది అధ్యక్షా. మరి ఈ స్కేము ప్రవేశపెట్టిన తరువాత ఈ బియ్యము ధర పెరిగింది గాని బియ్యము ఈవేళ రిలేజు చేసి ఉంటే అధ్యక్షా, ఈవేళ అయినా సరే పబ్లిక్ మార్కెట్లో 3 రూపాయలకు బియ్యము దొరికే అవకాశం ఉంది. ఈ విధంగా ఈ బియ్యము ధర పెరిగిపోవడం వల్ల ఈ పేదవాడు బయట కొనుక్కోవలసినటువంటి 5 కేజీలకు ఎక్కువ ధర పెట్టి కొంటున్నాడు. ఇది కాకుండా గ్రీన్ కార్డు హోల్డర్లు కాకుండా పసుపు పచ్చ కార్డు హోల్డర్లు పాపము దేబో, ముఖ్యంగా మధ్య తరగతి ఎక్కువ ధర పెట్టి ఈ బియ్యము కొనుక్కోలేని పరిస్థితులవల్ల ఈ ఆర్థిక పరిస్థితి ఎంతగానో దిగజారిపోయింది. ఈ విధంగా మిడిల్ క్లాసు పేపుల్ మీద గట్టి దెబ్బ ఈ స్కేము తీసింది అనేది ఏ మాత్రం కూడ సందేహం లేనటువంటి విషయంగా నేను మీకు మనవిచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇకపోతే డిలర్లు విషయం కూడ ఒక పెద్ద కథ. ఈ డిలర్లు పూర్వపు రోజులలో ఎలక్కన్నుకి వెడతే ఏదైనా గామాలు నుంచి పంచాయతీ బోర్డు పెన్సిడెంటుగారు ఉన్నారా, మునసబుగారు ఉన్నారా అని వెతుక్కుంటూ వారి దగ్గరకు వెళ్లి వారి ద్వారా వోట్లు సంపాదించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేసే వారము. ఈ రెండు రూపాయల కేజీ బియ్యము వచ్చిన తరువాత గామంలోనికి వెళ్లిన తరువాత పెన్సిడెంటుగారిని మునసబుగారిని అడిగేటటువంటి పరిస్థితి పోయి ఈ ఊరిలో డిలర్లుగారు ఎవరు అని అడిగి వారి దగ్గరకు వెళ్లి అటువంటి వారి ద్వారా వోట్లు సంపాదించుకోవలసిన స్థితి ఈ రోజున కలిగింది. వారు

అర్థికంగా గానీ, లేకపోతే పాపులారిటీవల్ల గానీ ఈ విధంగా ఈ డీలర్లు విలువ పెరిగి పోయింది. ఇది మీరు ఆలోచించుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇకపోతే మరి ఈ డీలర్లకు ఈ విధంగా పాపులారిటీ పెరిగిపోతూ ఉంది, వారి అవసరం పెరిగిపోతూ ఉంది అని తెలిసిన తరువాత మరి గత ప్రభుత్వము వారు మరి ఏమైనా ఈ డీలర్లని వారి స్వంత మనుషులను వేసుకోవాలి, లేకపోతే ఉన్నటువంటి డీలర్లను వారి స్వంత మనుషులుగా మార్చుకోవాలి మార్చుకోవాలి అని చక్కగా ఆలోచన చేసి వారు ఏమి చేశారు, సస్పెన్షన్ దగ్గర నుంచి డిస్మిస్ అనే దగ్గరనుంచి ఎప్పాయింటుమెంట్ దగ్గర నుంచి అన్నీ తీసుకు వచ్చి మంత్రిగారి చేతిలో పెట్టారు.

ఇప్పుడు యీ డీలర్లను అప్పాయింట్ చేసే బాధ్యత మంత్రుల చేతుల్లో వదేసరికి యీ డీలర్లను ఎవరిని ఎక్కడ డిస్మిస్ చేయాలో ఎవరిని ఎక్కడ సస్పెండ్ చేయాలో అక్కడ చేసి, యీ డీలర్లుగా 1500 వందల మంది తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యకర్తలను తీసుకొని అప్పాయింటు చేశారు. దానివల్ల కూడా చాలా యిబ్బందులు వచ్చాయి. అంతే కాకుండా యీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అప్పుడు చేసిన పనివల్ల జరిగిందేమిటంటే వందలాది బోగస్ కార్డులు యీ డీలర్లవద్ద పెట్టుకొని యీ డీలర్లు ద్వారా యీ తెలుగుదేశం నాయకులు వారి జేబులు నింపుకునే పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు అసలు రాష్ట్రంలో నేతి నిజాయితీతో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పరిపాలించిందని ఏ విధంగా చెప్పగలము? ఇప్పుడు సుమారు 300 కోట్ల రూపాయలు యీ రెండు కిలోల బీయ్యం పథకానికి సబ్సిడీగా యిస్తున్నాము. ఇవి ట్రాన్స్ఫర్లు, గోడౌన్ ఖర్చు యితర కమిషన్స్ క్రింద పోతుంది. రైస్ పోక్యూర్మెంటుకు 150 కోట్ల రూపాయల వరకూ యీ స్కేము క్రింద ఖర్చు పెడుతున్నాము. కాబట్టి టోటల్ గా యీ స్కేము పనితీరును గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి యీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చేసిన పనిని పునరాలోచన చేయడానికి యీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఆలోచన చేస్తే ఏదో కాకిగోల చేస్తూ ఏవో కొంపలు అంటుకుపోయినట్లు తెలుగుదేశం పార్టీ వారు బాధపడుతున్నారు. బీదవారు నిజంగా యీ రెండు రూపాయల కిలో బీయ్యం స్కేము క్రింద బెనిఫిట్ పొందకపోయినా, యీ స్కేము క్రింద ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు అవుతున్నప్పుడు ప్రజల సొమ్ము ఏ విధంగా దుర్వినియోగం అవుతున్నదో దీనివల్ల తెలుస్తుంది. కాబట్టి దీనికి ఒక ఒక సౌల్యావన చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు యీ రెండు రూపాయల కిలో బీయ్యం పథకం ద్వారా ఒక కూరీ మనిషికి సంవత్సరానికి 6 రోజుల కూరీ పనికి సబ్సిడైజ్ చేస్తున్నాము. కేవలం పనిలేని కాలంలో మాత్రమే యీ విధంగా చేస్తున్నాము. కానీ యీ స్కేము లేక పోయినా వేరే విధంగా అయినా వానికి సబ్సిడైజ్ చేయవచ్చును కాబట్టి యీ రెండు రూపాయల కిలో బీయ్యం పథకం విషయంలో పునరాలోచన చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ బి. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, దేశంలోగానీ, రాష్ట్రంలోగానీ ఏ రాజకీయ, సాంఘిక, సామాజిక శాంతి కావాలంటే యీ దేశంలో నివసిస్తున్న గామీజ పాఠశాల లోని రైతుల గురించి చెప్పి, వారికి ఏమీ న్యాయం చేయాలనేది ఆలోచన చేయాలి. దేశానికి వెన్నెముక, దేశ ప్రగతికి వారు ముఖ్యులని స్వరాజ్యం రాకముందు నుంచీ చెప్పడం జరిగింది. కానీ గామీజ పాఠశాలలో యితర వేతి వృత్తుల వారు యీ దేశ సౌభాగ్యానికి వెన్నెముకగా ఉంటున్నారు. కానీ స్వరాజ్యం వచ్చిన తరువాత రైతుల పరిస్థితి ఏమిటంటే వెన్నుపాములోని వెన్ను ఒక్కొక్కటి ప్రతి సంవత్సరం విరిగిపోతూ వస్తున్నది. ఇప్పుడు యీ రైతులకు వెన్నెముక లేకుండా ఉండే పరిస్థితికి వచ్చింది. ఇప్పుడు గామీజ పాఠశాలలోని

రైతులు, కూలీలు సంవత్సరంలోని 360 రోజులు పనిచేస్తున్నప్పుడు వారికి మేలు చేయాలి. ఎక్కువ మంది ఎం.ఎల్.ఏ.లు, ఎం.పి.లు కూడా గామీణ ప్రాంతాల నుండి ఎన్నికై వచ్చినారన్న సంగతి మరచిపోకూడదు. కానీ యిప్పుడు యీ ప్రభుత్వం కాబట్టి యీ దేశ రైతులకు న్యాయం చేయకుండా, వారు నిర్లక్ష్యం చేయబడినారు. వారికి అనుకూలమైన ఆర్థిక విధానాన్ని యీ ప్రభుత్వం వారు రూపొందించాలి. అధ్యక్షా, గత సంవత్సరంలో పరిశీలన చేస్తే సుమారుగా మన రాష్ట్రంలో 129.02 లక్షల టన్నుల ధాన్యం పండింది. దానిని మనం పంటలలో అభివృద్ధి అని చెప్పక తప్పదు. దానికి కారణం ఏమిటంటే, మన రైతులు పంటలు పండించేటప్పుడు రకరకాల ప్లాజీగ్స్ వెర్మిబీ విత్తనాలు వాడడం జరిగింది. కానీ యీ రోజు జపాన్, కొరియా మొదలైన దేశాలతో పోల్చి చూసుకుంటే మన దేశంలో పండించే పంట పూర్వం ఆ దేశాలలో 40 ఏళ్ల పరిస్థితిలో ఉండి ఉంటాము. ఎందుకంటే యితర దేశాల వారు ఆ విధంగా సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని సంపాదించుకున్నారు. మరొకటి ఏమిటంటే మన దేశంలో వ్యవసాయ పనిముట్లు చూసుకుంటే మన తాతల తండ్రులు వాడిన పనిముట్లనే వాడడం జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు ట్రాక్టర్లు విషయం చూసుకుంటే దేశంలో అనేక రకాలైన ట్రాక్టర్లు వాడుకలోనికి వచ్చినాయి. కానీ వాటిని రైతులకు అందించే విధానం యీ ప్రభుత్వం ఎక్కడా చేయడంలేదు. ఇప్పుడు సామాన్యమైన రైతులకు యీ పనిముట్లు అందించే విధంగా ఏమీ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయడంలేదు. ఇప్పుడు వ్యవసాయ రంగంలో అనేక రకాలైన శాస్త్ర పరిజ్ఞానం అభివృద్ధి చెందింది. ఆ శాస్త్ర పరిజ్ఞానాన్ని డిపార్టుమెంటులో ఉన్నవారు ఎందుకు ఉపయోగించుకోవడంలేదు అర్థం కాదు. గతములో అయితే పూర్వే మనీషికి వందల ఎకరాలు ఉండేవి. కానీ యిప్పుడు లాండు సేలింగు యాక్టు వచ్చిన తరువాత పూర్వేవారికి 20 ఎకరాలకంటే ఎక్కువ పొలం ఉండడంలేదు. కాబట్టి యీ 20 ఎకరాలు ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేసుకోవాలో వారికి సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందించాలి. ఇప్పుడు అగ్రికల్చరల్ ఇంజనీర్లను మనం బాగా ఉపయోగించుకోవాలి. వారికి ట్రైనింగు యిచ్చి వారికి అధునాతనమైన వద్దతులతో యీ అగ్రికల్చరల్ పరిజ్ఞానాన్ని అందించాలి. ఇప్పుడు యీ ఇంజనీర్లకు విద్యార్థులకు యీ వ్యవసాయరంగంలో అధునికమైన పరిజ్ఞానం ఏమీ ఉండడంలేదు. అందువల్లనే యిప్పుడు వ్యవసాయ రంగంలో ఆ పనిముట్లను ఉపయోగించడంలో విఫలం అవుతున్నారు. వారు సరైన విధంగా రైతులకు ట్రైనింగు యివ్వలేకపోతున్నారు. ఇక్విసైట్ సంస్థ ద్వారా రైతులకు సరైన విధంగా యీ పరిజ్ఞానాన్ని కలిగించాలి. గామాలలో ఉండే రైతులు ఈవేళ ఏ పురుగు మందు కోట్లాదిన్నేడి అగ్రికల్చరల్ గ్యాడ్జుయేట్ ఎడ్జ్యుయిట్ చేయడు, మందుల దుకాణం ఆయనే ఎడ్జ్యుయిట్ ఇస్తాడు. కాబట్టి మందుల దుకాణం ఆయన ఏ మందు ఇస్తే ఆ మందే తీసుకువచ్చి స్పృశిస్తాడు. అలాగే పెస్టిసైడ్స్ అవసరమైనవి ఈవేళ దొరికే పరిస్థితి లేదు. గామాలలో ఉండే రైతులు ఇలా బాధపడుతూ ఉంటే అగ్రికల్చరల్ ఎక్స్టెన్షన్స్ ఆఫీసర్స్ they will be very busy with some clerical work. నేను క్లరికల్ వర్క్ను ఇన్వేస్ట్ చేయడానికి మాట్లాడడం లేదు. వారు ఒక సెన్సిన్ గాఫర్ లాగ, ఒకటే రిపోర్టులు - ఒక్కొక్కరు మూడు నాలుగు రకాల రిపోర్టులు తయారు చేస్తూ ఉంటారు. వారికి ఫీల్డ్ వర్క్, ఫీల్డ్ విజిటింగ్ లేవని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా Now, they are not answerable to Mandals. I request the Hon'ble Agriculture Minister that Extension Officer should be answerable to Mandal Praja Parishads and Mandal meetings. Now, they are not coming to the

meetings. జనరల్ బాడీ మీటింగ్స్ కు రావడం లేదు. వారు తప్పకుండా జనరల్ బాడీ మీటింగ్స్ కి వెళ్తుంటే డాక్టర్స్ లాగ వచ్చి మండలాలకు ఇబబుదారీగా ఉండాలి. నెలవో కనేసం మండలపరిధిలో ఉన్న గ్రామాలను విజిట్ చేసి రైతులకు తగిన సలహాలు ఇచ్చి వారికి సహాయం చేయాలని చెప్పి ఈ ప్రభుత్వం వారికి నేర్వేదిక సూత్రాలు ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా రైతులు ఎన్నో రకాలుగా కష్టపడి పండిస్తూ ఉంటే వారు పండించిన పంటకు ఈవేళ గిట్టుబాటు ధర లేకుండా వారు మార్కెట్ కు వస్తువు తీసుకువస్తే ఏ ధరకు వ్యాపరస్తుడు అమ్మమంటే ఆ ధరకు అమ్మే పరిస్థితి ఉంది. ఈవేళ ఇండస్ట్రియల్స్ గాని లేకపోతే వేరే రంగాలలో ఉన్న వారు ఎవరైనా కూడా వారు తయారు చేసిన వస్తువును వారిష్టం వచ్చిన ధరకు అమ్ముకోడానికి అధికారం ఉంది. అది రైతుకు లేదు. Ryot is exploited by the middlemen. రైతు పండించినప్పుడు ఒక ధర ఉంటుంది. అదే రైతు కావాలనుకుంటే ఇంకో ధర ఉంటుంది. వేరుసెనగకు రైతు అమ్మేటప్పుడు తక్కువ ధర ఉంటుంది. అదే వేరుసెనగ నూనె రైతు కొనుక్కోవాలంటే ఎక్కువ ధర ఉంటుంది. రైతు మిర్చి అమ్మినప్పుడు తక్కువ ధర ఉంటుంది. ఆ మిర్చిని కారంగా తయారు చేసి రంగురంగుల ప్యాకెట్లలో విపరీతమైన ధరకు అమ్ముతూ ఉంటారు. పసుపు కొమ్ములు రైతు అమ్మాలంటే తక్కువ ధర. అదే పసుపు రంగురంగుల ప్యాకెట్లలో పెట్టి పసుపుకొమ్ముల ధరకు మూడు నాలుగు రెట్లు అమ్ముతున్నారు. ఇలా మిడిల్ మెన్ in this country are exploiting the agricultural farmers. ఈ మధ్యదళాలే లేకుండా అన్ని ప్రభుత్వాలు కృషి చేయాలని చెప్పి తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా రైతులు తమ పంటను, ధాన్యాన్ని ఉంచడానికి గోడౌన్స్ లేవు. గోడౌన్స్ కల్పించే దానికి ప్రయత్నం చేయాలి. రైతు పండించిన పంట గోడౌన్స్ లో ఉన్నప్పుడు వారికి సరయిన ధర వచ్చేవరకు ఈ ప్రభుత్వం కొంత ఎమౌంట్ వారికి ఇచ్చేలా రైతులను ఆదుకోవాలని, తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ గత 40 సంవత్సరాలుగా కొంత ప్రగతిని సాధించిన మాట వాస్తవం. అది కాదనడం మంచిది కాదు. ఈ వేళ 129.02 లక్షల టన్నుల ధాన్యం పండించామంటే ఈవేళ ఎంతో మంచి కృషి వల్ల మనము సెల్ఫీ సఫిషియంట్ అయినామనీ నేను భావిస్తున్నాను. ఈవేళ 42 శాతం లాండ్ ఇంక్రీజ్ అయింది 158 శాతం క్రాప్ ఎక్స్ డ్ అయింది అంటే definitely there is an increase in the crop side. అది కాదనడానికి లేదు. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ మనం ధాన్యం పండించే విషయములో కానీ ఆయిల్ సీడ్స్ పండించే విషయములో కానీ ఎంత పరిణితి సాధించాలో అంత సాధించలేదు. ఈవేళ ఆయిల్ సీడ్స్ విషయానికి వస్తే నా చెన్నప్పుడు ఏ గింజ ఉందో అదే ఉంది ఇప్పటికీ. వేరే వేరుసెనగ గింజలను సాధించలేకపోయాము. నేను పోయినసారి ఎ.పి.ఎస్.ఎస్.డి.సి వారు ఇక్రిసాట్ వెర్నెట్ ఇస్తే నేను దానిని రెండు ఎకరాలలో వేస్తే మామూలుగా గతములో సాగుచేసే దాని కంటే తక్కువ పండింది. అయితే దానికి కారణం నాలోపం ఉంది, నేను చేసింది బాగాలేదని వారు చెప్పవచ్చు. నేను వారి దగ్గరకు వెళ్లి రిపోర్టు చేస్తే They never bothered to visit my farm. They never atleast tried to come and advise. ఈ రకంగా ఇక్రిసాట్ వెర్నెట్ వేరుసెనగ నిరుపయోగంగా తయారైంది. ఈ ఆయిల్ సీడ్స్ - ఏ పంట అయినా దీనిలో ఇంకా ప్రగతిని సాధించాలని గౌరవనీయ వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. మరి సాగావంగా గె శులకు కావలసింది విత్తనాలు. ఈవేళ విత్తనాల గురించి

ఆలోచన చేస్తే రకరకాల సంస్థలు ఎన్నో సంస్థలు పుట్టుగొడుగులా తయారయ్యాయని నేను అనుకుంటున్నాను. I very much doubt whether the Government has any control over the Seed Corporation. There should be control on the Seed farms and seed manufacturers. ఎందుకంటే నేడీ అనేది చాలా ముఖ్యమైన వస్తువు. ఈవేళ మంచి విత్తనం దొరికితే రైతు పండించే పంట ఎక్కువయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. నేడీ కార్పొరేషన్, నేడీ పండించే రైతుల మీద సరయిన కంట్రోల్ ఉండాలి. ఈ మాట నేను చాలా అభిప్రాయంగా అంటున్నాను. రైతుల దగ్గర మామూలు ధాన్యం విత్తనాల పేరు మీద కొని దానిని గేజిండి చేసి బస్టాలలో సింపి అదే విత్తనముగా రైతులకు అమ్మిన సంఘటనలు కోర్కొలు. మరి దీని గురించి సమగ్రంగా విచారణ జరిపి ఎవరైతే విత్తనాలు సప్లయ చేశారో వారందరి మీద గట్టి నియంత్రణ ప్రభుత్వానికి ఉండాలి. ప్రభుత్వం వీటిని రెగ్యులరైజ్ చేసి ఎవరైతే పండిస్తున్నారో వారు పొరపాటు చేసినట్లయితే రైతులు నష్టపోతారు కాబట్టి అటువంటి వారు ఇంకొకసారి చేయ కుండా సరయిన నిఘా ఉండాలని చెప్పి కూడా నేను తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఈరోజు ఉదయం ఎరువుల గురించి కాని పురుగు మందుల గురించి కాని చర్చ వచ్చింది. దీని మీద చాలా మంది సభ్యులు ఆందోళన వ్యక్తం చేయడం జరిగింది. కల్మీ పురుగు మందులు కాని నాశిరకం, తక్కువ రకం మందులు, నైట్రోజన్, ఫాస్ఫేట్ తక్కువ ఉన్న ఎరువులు మార్కెట్లో ఉన్నాయని చెప్పి చాలా మంది సభ్యులు ఆందోళనగా చెప్పారు. మరి వీటి మీద సరయిన నియంత్రణ లేకపోతే లాభం లేదు. వరంగల్లులో ఒక వ్యవసాయదారుడు 20 బస్తాల యూరియా, 20 బస్తాల కాంప్లెక్స్ పట్టుకొస్తే దానిలో నైట్రోజన్ 26 శాతం ఉండవలసి ఉంటే 1 శాతం ఉండి అని మన అసాలిస్ట్ రిపోర్టులో వచ్చింది. ఇలా వ్యాపారం చేస్తున్నావారు రెండు మూడేళ్లలో ఒక్కో అంతస్థు, పశ్చిమ సంవత్సరం ఒక అంతస్థు వేస్తూ ఉంటే రైతు ఇల్లు గుడిసె అయి, గుడిసెగా ఉన్నది గడ్డి అయి అఖరుకు సున్నం వేసుకొనే దుస్థితిలో ఉంటున్నారు. బిజినెస్ కమ్యూనిటీ వారు అంతస్థు మీద అంతస్థు కడుతున్నారు. కాబట్టి ఈ రకంగా నాని రకాల ఎరువులు, మందులు, విత్తనాలు ఈవేళ మార్కెట్లో ఉన్నాయి. వీటి మీద There should be a firm control from the Government side. అని తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా వ్యవసాయదారులకు ఇంకో ముఖ్యమైనది క్వాప్ ఇన్సూరెన్స్. క్వాప్ ఇన్సూరెన్స్ గురించి సభ్యులు మనవి చేశారు. ఈ క్వాప్ ఇన్సూరెన్స్కు ఈవేళ మండలాన్ని ఒక యూనిట్గా కేసుకోవాలనే రూల్ను ప్రభుత్వం ఫారములైట్ చేసింది. మండల వారీగా కాకుంటే సర్వే నెంబర్ వారీగా ఈ ఇన్సూరెన్స్ స్కేమ్ ఉన్నట్లయితే తప్ప, లేకపోతే రైతుకు మేలు జరిగే అవకాశం ఉండదు. కాబట్టి ఈ క్వాప్ ఇన్సూరెన్స్ స్కేమ్ ఏదైనా సమగ్రంగా మార్పు చెందాలని నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

అదే విధంగా ఈవేళ వ్యవసాయములో ప్రముఖ స్థానాన్ని హార్టికల్చర్ ఆక్రమించింది. తెలంగాణాలో కానీ, రాయలసీమలో కానీ ఉన్న మెట్ట ప్రాంతాలలో హార్టికల్చర్ అనేది చాలా ముఖ్యమని మనవి చేస్తున్నాను. మరి హార్టికల్చర్లో కూడా రకరకాల మొక్కలు పూల మొక్కలు, పండ్ల మొక్కలు ఉన్నాయి. మరి తెలంగాణాలో కానీ, రాయలసీమలో కానీ పెద్ద ఎత్తున ప్రభుత్వం సరయిన పండ్లలో పూల మొక్కలు, పండ్ల మొక్కలు సప్లయ చేసే దానికి ముందుకు రావాలని వీటిని పెంచి, సప్లయ చేసే వారి మీద

అభ్యర్థన.

ప్రభుత్వానికి కంట్రోలు ఉండాలని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను. ఎవరైతే పండ్లు మొక్కలు, ఫల మొక్కలు పెంచి సప్లయ చేస్తున్నారో వారి మీద ఈ ప్రభుత్వానికి కంట్రోల్ ఉండాలి. ఎవరైతే పెంచి వేటిని సప్లయ చేస్తున్నారో వారు ప్రభుత్వం నుంచి తెన్సెన్స్ తీసుకొని ప్రభుత్వ పర్యవేక్షణలో, పరిధిలో ఉండి వ్యవసాయ విస్తరణ అధికారి పరిధిలోకి కూడా రావాలని చెప్పి తమరి ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. అదే విధంగా మంచి మొక్కలు సప్లయ చేసే విధంగా ఈ ప్రభుత్వం చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. మన వ్యవసాయ శాఖామంతులు గౌరవనీయ జనార్థనరెడ్డిగారు మొన్న ఢిల్లీలో జరిగిన సమావేశములో కొన్ని మంచి సూచనలు మన రాష్ట్రప్రభుత్వం తరపున చేయడం జరిగింది. వారు చేసిన సూచనలు చాలా వార్షియం. ముఖ్యంగా అగ్రికల్చరల్ స్టాఫ్ కాని లేకపోతే ఇన్స్పెక్షన్ ఆఫ్ ది స్టాఫ్ విషయముతో అలాగే ప్రపంచ బ్యాంకు అసిస్టెన్స్ కావాలని చెప్పి వారు అడగడం జరిగింది. దానికి రు. 369 కోట్లతో ఒక పథకాన్ని రూపొందించమని చెప్పి వారు మనవిచేశారు. అదే విధంగా ఇంటిగ్రేటెడ్ మేనేజ్మెంటు ఆఫ్ కాటన్, బిల్లీస్ అండ్ బొబాకో గురించి ఒక పథకం రూపొందించినట్లుగా వారు చెప్పారు. అదే విధంగా పీజిబుల్ ప్రొడక్షన్, నేడ్ కార్పొరేషన్ గురించి, డివిజన్ ఆఫ్ క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ గురించి కూడా వారు మెన్షన్ చేయడం జరిగింది. ఇంకొకటి, ప్రముఖంగా వారు చెప్పినది ఏమిటంటే ఈ రాష్ట్రములో ఉన్న వ్యవసాయ కార్మికుల గురించి ఒక విషయం మనందరి దృష్టికి తేవడం జరిగింది. లక్నాబద్ మంచి వ్యవసాయ కార్మికులకు సంబంధించి ఒక సమగ్రమైన చట్టము లేకపోతే వారు సమాజానికి, మనకు దూరం అయిపోయి ఈ రాష్ట్రములో ఒక కల్లోల పరిస్థితి తీసుకువచ్చే ప్రమాదం ఉంది కాబట్టి వారి గురించి ఆలోచించి ఒక సమగ్రమైన చట్టం తీసుకువచ్చి వారికి అవసరమైన అన్నిరకాల హంగులు, అవకాశాలు ఉన్నంతలో మనము కల్పించాలని, వారికి జీతభత్యాల విషయములో కానివ్వండి లేకపోతే వేజెస్ విషయములో కానివ్వండి ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చి వారికి కనీస వేతనాలు, వేజెస్ ఇవ్వడం కొరకు కనీస వేతనాల చట్టాన్ని ఎప్పటికప్పుడు సరిచేసి అమలులో ఉంచాలని తమరి ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఇక సివిల్ సప్లయస్ విషయం తీసుకొంటే రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకాన్ని నేరుగార్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నారని మా పార్టీ తరపున ప్రభుత్వం మీద నేను ఆరోపణ చేస్తున్నాను. అవసరమైన నీధులు కేటాయించకుండా 347 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు, కార్కుల ఏరివేత పేరుతో కార్కులను తీసివేస్తున్నారు, బియ్యం, గోధుమలు 4, : 1 రేషియాలో సరఫరా చేస్తామని బియ్యం ఎంతమేరకు అవసరం ఉందో అంతమేరకు సరఫరా చేయకుండా ఈ పథకాన్ని నేరుగార్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఎన్నికల ప్రణాళికలో గానీ, గవర్నరు ప్రసంగంలోగానీ రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకాన్ని తప్పక అమలుచేస్తామన్నారు. ఈ విషయంలో ఒకవేళ వారికి రెండు అభిప్రాయాలు ఉన్నట్లయితే ఎన్నికల ప్రణాళికలో చెప్పి ఉండవలసింది. ఆ అభిప్రాయం ఉంటే - They should tell very clearly before election. They should go to the electorate with that mandate. ఎన్నికల ప్రణాళికలో రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకాన్ని రద్దుచేస్తామని చెప్పివుంటే దానిగురించి ప్రశ్నించడానికి మాకు ఏమాత్రం అధికారం లేకుండుంటే, కానీ ఎన్నికల ప్రణాళికలో ఒకటి చెప్పి, ఈవేళ దానికి భిన్నంగా ఆలోచన చేయడం మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. గామీజ పాంతాలలో బోగస్ కార్కుల ఏరివేత పేరుతో హరిజనులకు, గిరిజనులకు, సంవత్సరాదాయం 3, 4 వేల రూపాయలు లేకున్నా కార్కుల ఏరివేత కార్యక్రమం జరుగుతున్నది. తెలంగాణా పాంతంలో ఇదీ ఒక శాంతిభద్రతల సమస్యగా పరిణమించకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. ఇక

ఈ సందర్భంలో మరొక విషయం మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తిచేయదలచుకొన్నాను. జిల్లాలలోని విజిలెన్స్ డిపార్ట్మెంట్ వారు పట్టణాలలో వ్యాపారంచేస్తూ పెద్ద ఎత్తున బ్లాక్ మార్కెటింగ్ చేస్తున్నవారి మీద కాకుండా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పెట్టి ట్రేడర్స్ రైతులనుంచికొని 5, 10 బస్తాలు నిలువవుచుకొంటే వారిపై నిఘావేసి పట్టుకొని కేసులుపెట్టి సంవత్సరాల తరబడి వారిని తిప్పిస్తున్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో దొంగ వ్యాపారం చేయమని నేను అనడంలేదు కాని పెట్టి ట్రేడర్స్ విషయంలో కొంత సానుభూతితో ఉండాలనే, పెద్ద ఎత్తున దొంగ వ్యాపారంచేసి వారిపై కఠిన చర్య తీసుకోవాలనే కోరుతున్నాను. ఇక ఇక్కడ కొలపరేటివ్ మినిస్టరుగారు ఉన్నారు, నిన్నటి కేబినెట్ మీటింగ్ లో 10 వేల రూపాయల లోపు రుణాలగురించి కేబినెట్ లో డెసిషన్ తీసుకోవడం జరిగిందనే, సగం శరీరా మనీ చెప్పినట్లు పత్రికలలో చూశాము. అది సంతోషకరమైంది, దానిని మేము హార్వీస్టాం. సగం ఋణాన్ని ప్రభుత్వం భరిస్తుందని మంత్రిమండలి సమావేశంలో నిర్ణయం తీసుకొన్నట్లు పత్రికలలో వచ్చింది. అది వాస్తవం కాకపోతే వాస్తవం కాదని చెప్పవచ్చు. కాని ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం కొంత సానుభూతితో వ్యవహరించి ప్రజల ఇబ్బందులను కూడా మనసులో పెట్టుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వంతో 10 వేల రూపాయల లోపు రుణాలను మార్చేసే విషయంలో చర్చించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక ఈ సందర్భంలో మరొక విషయం కొలపరేటివ్ మినిష్టరుగారి దృష్టికి తేదలచుకొన్నాను. వరంగల్ జిల్లాలోని వరంనపేట, హనుమకొండ సమీతులలో కొలపరేటివ్ రూరల్ ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయ స్కేమ్ - 'సెస్' అనేది ఒకటి వచ్చింది. ఈ సొసైటీ రాకముందు ఆర్.ఇ.సి. వారు ఫండ్స్ ఇచ్చేవారు, కాని ఈ సొసైటీ వచ్చాక ఆర్.ఇ.సి. వారు ఫండ్స్ ఇవ్వడం బంద్ చేశారు, ఇక ఈ సొసైటీనేమో పనిచేయడం లేదు. ఈ పరిస్థితి గత 6 సంవత్సరాలుగా ఉంది. ఫలితంగా అక్కడ ఏమాత్రం అభివృద్ధి జరగడం లేదు. అందువల్ల 'సెస్' ను వెంటనే తీసివేసి మళ్ళీ ఆర్.ఇ.సి. వారే ఫండ్స్ ఇచ్చే విధంగా చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయంలో అధికారులతో సంప్రదించి రైతులను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. తాము వరంగల్ వచ్చినప్పుడు ఈ విషయంలో మా రైతులు విజ్ఞాపనలు, మహాజర్న సమర్పించడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక ఈనాడు వ్యవసాయ మార్కెట్ పరిస్థితి చూస్తే మార్కెట్ల పనిచేసేది బిజినెస్ కమ్యూనిటీ కొరకా లేక రైతులకొరకా అనేది అనుమానంగా ఉంది. ఈవేళ రైతులు మార్కెట్ కు పోతే వారికి త్యాగ దానికి నేరు ఉండదు, ఉండడానికి బోటు ఉండదు. గెస్ట్ హౌస్ లు ఉంటే అందులో మొత్తం బిజినెస్ వారు ఉంటారు. అదే విధంగా సేంపుల్ పేరుమీద, రకరకాల పేర్లమీద దడువాలులు గాని, బోకర్లుగాని రైతులను ఇబ్బందిపెట్టే పరిస్థితి ఉంది. ఈ విషయంలో మార్కెటింగ్ మంత్రి అయిన వెంకటేశ్వరరావుగారు వివరణ జరిపించి రైతులు దోపిడీకి గురికాకుండా చూడాలని, అదేవిధంగా మార్కెట్ల రైతులకొరకే పనిచేసే విధంగా సత్వరం చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇక ఎనిమిత్ హజ్జెండర్ విషయానికి వస్తే వెటర్నరీ డాక్టర్లు పేషర్లు వ్యాసుకోవడంలో సిమగ్గుమవుతారు తప్ప గ్రామాలలో ఉండే పశువులకు వచ్చే రోగాల గురించి శ్రద్ధ కనపరచడం లేదు. వెంకటరెడ్డిగారు 65, 66 కొత్త యూనిట్స్ ప్రారంభిస్తామన్నారు. కాని మాకు ఇప్పిన పుస్తకంలో 10 యూనిట్స్ మాత్రం ప్రారంభిస్తామన్నారు. ఇందులో ఏదీ కరెక్ట్ సెలవు ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ 10 యూనిట్లు కూడా ఏ ప్రాంతంలో వస్తాయి? వేటిని మూడు ప్రాంతాలకు సమానంగా పంచుతారా? అందులో వరంగల్ జిల్లాకు అవకాశం ఉండదా? ఎట్లా పంచుతారా? 50, 50 వేస్తారా వెప్పటి. ఇక ఈనాడు ముఖ్యంగా షిప్ ధర పెరిగింది. ఈనాడు షిప్ యూనిట్స్ నుగానీ,

పాల్వే యూనిట్స్ను గానీ పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు పాల్వే అనేది ఇండస్ట్రిగా ఉంది, అది ఇండస్ట్రిగా కాకుండా దానిని ఎగ్రికల్చర్గా మార్చేందుకు వెంకటరెడ్డిగారు తగిన సహాయం చేయాలని ఈనాడు వరంగల్, ఖమ్మం, కరీంనగర్ జిల్లాలను ఎస్.సి.డి.సి. పూజెక్కు క్రింద తెప్పినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ చివరగా ఒక విషయం చెప్పదలచు కొన్నాను. ఈనాడు 1/3 ఏరియా ఫారెస్ట్ అన్నారు, కానీ అంతలేదు, 23 వర్సెంట్ మాత్రమే ఫారెస్ట్ ఉంది. ఇదివరకు రోజ్ గార్ యోజన క్రింద చెట్లను పెంచే కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగింది. వచ్చే సంవత్సరం రోజ్ గార్ యోజన బండ్ అవుతే ఈ స్కేము క్రింద పెట్టిన చెట్లు ఉంటాయో, ఎండిపోతాయో అధికారులు, మంత్రిగారు కూడా గమనించాలనే, రోజ్ గార్ యోజన క్రింద చెట్లు పెంచే పథకాన్ని రద్దుచేయకుండా కొనసాగించాలనే, అందుకు తగిన వర్య తీసుకోవాలనే, అవసరమైతే నిధులు కేటాయించేందుకు మంత్రిగారు తగిన శ్రద్ధ వహించాలనే మనవిచేస్తున్నాను. ఇక ఈనాడు ఎగ్రికల్చరల్ రీసెర్చ్ ఫామ్స్లో టెంపరరీగా పనిచేస్తున్న ఉద్యోగులు, ఎన్.ఎం.ఆర్.లు ఉన్నారు, వారికి సరైన వేతనాలు ఇచ్చి వారి సర్వీసులను కృమ బద్ధంచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే గత 10 సంవత్సరాలుగా, 20 సంవత్సరాలుగా కూడా పనిచేస్తూ సర్వీసు కృమబద్ధంకాని వారు వున్నారు కాబట్టి వారి కోర్కెలను సానుభూతితో పరిశీలించి వెంటనే వారి సర్వీసులను కృమబద్ధం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక దేశానికి రైతు వెన్నెముక అంటున్నాం. ఈనాడు రైతుకు ట్రీట్మెంట్ ఇచ్చి అతని వెన్నెముకకు కొద్దిగా అయినా సరిదిద్దే ప్రయత్నం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు రోశయ్యగారు విద్యుచ్ఛక్తికి తప్ప అన్ని పద్ధులలో కోత విధించారు. మీగతా మంతులంతా రోశయ్యగారి మీద వత్తిడి తెచ్చి ప్రజాశక్తిలో ఎక్కువ కేటాయింపులు చేసి రైతుల కొరకు, పేద ప్రజలకొరకు ఈ ప్రభుత్వం సహాయకారిగా వుండేట్లు చూడాలని మనవిచేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ దేశంలో రైతే రాజు అని అందరూ చెబుతారు. రైతుదేశానికి వెన్నెముక అని కూడా చెప్పడం అందరికీ తెలిసందే. కానీ దురుద్భవపతాక్తూ మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 43 సంవత్సరాలు గడిచినా రైతు ఏ స్థానంలో ఉన్నాడో అలోచించండి. ఆర్థిక రంగంలోగానీ, ఇతర రంగాలలోగానీ రైతులు అభివృద్ధి సాధించలేక పోయారని చెప్పడానికి నాకు ఎంతో బాధగా ఉంది. దీనికి కారకులు ఎవరని ప్రశ్నించే నట్లయితే కాంగ్రెస్ వారు తప్ప ఇంకెవ్వరూ కాదని సమాధానం వస్తుంది. వారు ఇన్నాళ్లు దేశాన్ని, రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించినా ఎప్పుడూ రైతును ఉపయోగించుకోవడమే అలవాటుగా మారింది. ఎంతసేపటికీ రైతు దగ్గర ఎట్లా కాజేయడం, కష్టపడి శ్రమించి పండించిన పంటలను వాటిని ఉపయోగించుకుని యీ రాజున్నీ, దేశాన్ని బాగుపరచడానికి, పరిపాలించడానికి అనువుగా ఉపయోగించుకోవడం తప్పవారి బాగాలు అలోచించిన పాపాన ఏ ప్రభుత్వం కూడా ఈనాటి వరకూ ఆలోచించలేదంటే చాలా విచారించదగ్గ విషయం అని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. దీన్ని పురస్కరించుకుని మాస్తే ఎగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు ఈ రైతు బాగాలు కొసం ఏమీ ప్రయత్నం చేస్తున్నదని ఒకసారి ఆలోచించాలి. ఎగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు 10-20 సంవత్సరాల క్రితంకొద్దోగోపో రైతుల దగ్గరికి వెళ్లి, గ్రామాలకు వెళ్లి, పొలాలను చూసి, పంటలను చూసి రైతుకు సలహాలు ఇచ్చేవారు. పంటను ఎట్లా పండించాలి. ఏ భూమిలో ఏ పంట పండించడానికి

అనువుగా ఉన్నదీ, రైతు ఏవిధంగా పండిస్తే బాగుంటుంది అనే విషయాలు పరిగణనలోకి తీసుకుని ఆ రోజులలో యీ వ్యవసాయానికి సంబంధించినటువంటి అధికారులు తాలూకాస్థాయిలో, జిల్లాస్థాయిలో ఉండేవారు. వారు అక్కడ గామాలలో పర్యటించి సలహాలు ఇచ్చేవారు మధ్యకాలంలో చూస్తే దానికి భిన్నంగా ఉంది. అసలు రైతు అనే వాడికి సలహాలు ఇచ్చేవారు. వ్యవసాయాభివృద్ధిని ఆలోచించేవాడు ఎవరైనా ఉన్నారా అనే విషయానికి వస్తే ఎవరు కూడా గామాలలో కనిపించడం లేదు. మేము మండలాలు, జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు సమావేశాలకు వెళ్తున్నాము. ఎగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు ఏమీ చేస్తున్నదని చూస్తే ఎంతసేపటికీ గవర్నమెంటు ఇచ్చిన కొద్దిపాటి డబ్బులు - సబ్సిడీని పంపడంలో కాలయాపన చేస్తున్నారనే మాట చెప్పుతున్నారు. అది కూడా నిజంగా, వాస్తవంగా రైతులకు చెందుతుందా? ముట్టుతుందా? ఆ రైతులు ఏమైనా లాభపడుతున్నారా అని ఆలోచిస్తే అది కూడా ఎక్కడా కనిపించడంలేదు. కేవలం, రైతుల పేర్లు వ్రాసి, సబ్సిడీని ఎంతోమంది అధికారులు కాజేస్తున్నారని చెప్పితే చాలా సిగ్గు చేటుగా ఉన్నది. గతంలో ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసర్స్ ఉండేవారు. గామాలలో సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసేవారు. రైతుల సమస్యలను అర్థం చేసుకుని పరిష్కారమార్గాలను కూడా ఆలోచించి వేర్వేరునంతవరకు చెప్పే ప్రాక్టీసు గతంలో ఉండేది. కానీ ఈ రోజు దాన్ని పూర్తిగా మానేశారు. మూసేశారు అధికారులు ఎవరు కూడా ఏమీ పని చేస్తున్నారో, ఫీల్డులో ఉండే ఆఫీసర్లు నిజంగా రైతుల దగ్గరికి వెళ్లి అధునిక పద్ధతుల ద్వారా పంటలు పండిస్తున్నారా లేదాయని గమనించడంలేదు. ఏ పంటకు ఎంత ఎరువు వెయ్యాలి? అధిక దిగుబడి పంటలు పండించాలనే సలహాలు ఇవ్వడం పూర్తిగా మానేశారు. ఎగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు ఏమీ చేస్తున్నది? నిజంగా, వాస్తవంగా ఎగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు రైతుకు ఈ రోజు సహాయం చేస్తుందా? లాభదాయకంగా ఉపయోగపడుతుందా? రైతును పెక్కి తీసుకురావాలనే ఉద్దేశ్యం ఎక్కడైనా ఉందా? చెప్పడానికి విచారకరంగా ఉన్నదని పదేపదే యీ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఎరువుల విషయానికి వస్తే, మన రాష్ట్రంలో ఎరువులను వాడే పద్ధతి, ఏ ఎరువులు ఏవిధంగా వాడుతున్నారు? ఏ ఎరువులు ఎంత వాడితే ఎంత పంట వస్తుంది, ఏ పంటకు ఏ ఎరువు ఎంత అవసరం అనే విషయాలను తేల్చి చెప్పడానికి రైతుకు అందుబాటులో ఉండే అధికారులు ఎవరు కూడా గామాలలో కనిపించడం లేదు. పక్క రాష్ట్రాల్లో గుజరాత్, మహారాష్ట్ర, పంజాబ్, తమిళనాడులో చూసినట్లుంటే వారు పండించేటటువంటి పంటలు మనంపండించేటటు వంటి పంటలలో పోల్చితే ఎంతో వెనుకబడి ఉన్నాము. ఎరువుల వాడకంలో, పంటలు పండించడంలో రైతుయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపరచడంలో చాలా వెనుకబడి ఉన్నామని అందరికీ తెలుసు. దీనికి అంతా కారణం కేవలం ఎగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటువారు తమ కర్తవ్యాన్ని సక్రమంగా నిర్వహించకపోవడం రైతుయొక్క పరిస్థితి దుర్బీణిపాలు అవుతుందని గమనించాలని యీ సందర్భంగా నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. క్రిమినోమోరక మండుల సంగతి చెప్పనక్కరలేదు. ఈ ఉదయమే క్వశ్చన్ అప్లైలో పర్మింతుకున్నాం. ఈరోజు గుంటూరులో కల్తీ మందులు తయారు చేసే ఫ్యాక్టరీ గురించి మేకు తెలుసు. కల్తీమందులు తయారుచేసే జనం చాలా ఎక్కువ ఉన్నారు. ఎగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు యొక్క సహకారంతో యీ పనులు జరుగుతున్నాయి. అక్కడ ఉండే అధికారుల సహకారం ముఖ్యంగా ఉన్నది. ఇంకొంపెం దూరం పోయి చెప్పాలంటే, వారికి కూడా భాగాలున్నాయి. ఎన్నోసార్లు ఈ సభలో చర్చకు కూడా వచ్చింది. ఎందుకంటే, వారు పట్టుపడినప్పటికీ వారిపైన తగిన చర్య

తీసుకోకపోవడంవల్ల మళ్ళీ వారు ఇంకోపేరుతో అక్కడే ఫ్యాక్టరీలు మొదలుపెట్టే యీ కల్తీ మందులు తయారు చేయడం ఒక సాధారణమైన విషయంగా యీరోజు ఉన్నది. అక్కడ అలాగే కొనసాగుతుంది. రైతులు, యీ మందు ఎక్కడదీ గుంటూరుదాయని అడుగు తున్నారు బజారులో. నిజంగా, క్రిమినల్ వరకమందులు మంచివి, కల్తీ లేకపోయినా కూడా గుంటూరు నుంచి వచ్చింది మందు అంటే కొనడానికి అనుమానపడుతున్నారు. ఇది రైతాంగానికి తెలుసు - చెడ్డపేరు రావడానికి, చెడ్డపేరు రావడానికి దీనిదీనాభివృద్ధి చెందడానికి కారణం ఎవరు అంటే కేవలం ఎగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటువారే కారకులని చెప్పాలి. ఈ చెడ్డపనిని ఈ ఎగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు వారే అపలేకపోతున్నారు. దీనిదీనా భివృద్ధి చెందడానికి ఏమిటి కారణమని ఒకసారి ఆలోచిస్తే అక్కడుండే అధికారులకు దగ్గర సంబంధం ఉన్నది. స్కాల్డ్ ఒకేచోట 10 సంవత్సరాల నుంచి ఉంటున్నారు. ఎంతవరకు అయితే వారిని ట్రాన్స్ఫర్ చేయలేరో అక్కడ నుంచి దూరప్రాంతాలకు పంపడానికి సిద్ధంగా లేరో అంతవరకు యీ పరిశ్రమను అరికట్టడానికి అవకాశం లేదని ప్రభుత్వం వారు గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎంతోకాలం నుంచి పాతుకుపోయారు. ఫ్యాక్టరీ యాజమాన్యాలతో, ఎవరు అయితే ఈ కల్తీమందులు తయారు చేస్తున్నారో వారితో సంబంధం పెట్టుకుని ఉన్నారు. వారు అక్కడ ఉండే ఎల్లయ్యను పట్టుకుంటే, మల్లయ్య పేరుతో అదే పరిశ్రమను అక్కడ ప్రారంభిస్తున్నారు. ఈ అధికారులకు తెలుసు - ఏదో అసెంబ్లీలో నాలుగు రోజులు గలాభా చేసి పొరపాటుచేస్తున్నారు. నష్టం చేస్తున్నారు, కల్తీ మందులు తయారు చేస్తున్నారంటే అప్పటికే పోవడం 2 రోజుల్లో 10 మందిని పట్టుకోవడం కేసులు పెట్టడం వారిని వ్యాపారం నుంచి తొలగించి ఇంకో పేరుతో అక్కడే కొనసాగించడం జరుగుతున్నది. ఎగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటువారు వేటన్నిటిని అరికట్ట లేకపోతున్నారంటే చాలా విచారకరమైన విషయం. రైతులకు ఎంతో నష్టం జరుగుతున్నది. వేల రూపాయలు, లక్షల రూపాయలతో కొని, రైతు తీసుకొని ఎంతో ఆశతో పురుగులు చస్తాయని ఆ మందులను ఉపయోగించడం జరుగుతున్నది. ఎలాంటి లాభం లేకుండా దీనిదీనానికి రైతు గురికావడం, ఆర్థికంగా దెబ్బ తీసడం, ఆఖరికి అత్యవసరాలు చేసుకునే వరకు వచ్చిన విషయం మనందరకు తెలిసిన విషయమే. దీనికి బాధ్యులు ఎవరు? ఎగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు బాధ్యత వహించదాయని అడుగుతున్నాను. ఒక మనిషి ఎప్పుడు అత్యవసరం చేసుకుంటారు? అత్యవసరం చేసుకునే అవసరం ఎందుకు వస్తుందని ఆలోచించకతప్పదు. ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా కట్టు తెరిచి ఆలోచించి యీ రైతులకు అన్యాయం నష్టం జరుగకుండా చూడాలి. మంచి మందులు వారికి లభ్యమయ్యేలాగా చూడాలి. ఇది నిజంగా, వాస్తవంగా సిగ్గుపేటు అయిన విషయం కాదాయని తమద్వారా ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఏదీ ఏమీ అయినప్పటికీ ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. ఎంతమంది రైతులు నష్టానికి గురి అవుతున్నారు. వెంటనే తగిన చర్య తీసుకుని కల్తీ మందులు తయారుచేయకుండా చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించ వలసిందని మళ్ళీ ఒకసారి గుర్తు చేస్తున్నాను. అధునికీ పద్ధతుల ద్వారా వ్యవసాయాభి వృద్ధిని గురించి యీ ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? పాతకాలనాటి పద్ధతులే వ్యవసాయరంగంలో అవలంబిస్తున్నాయి. దాని ద్వారా పంటలు పెరగడం లేదు. వ్యవసాయంలో సులభతరమైన పద్ధతులను సాధించలేకపోతున్నాము. మనం ఎంతోమంది కల్తీలను ఉపయోగించి వ్యవసాయాన్ని చేస్తూవచ్చాము. ఈ రోజు వ్యవసాయ కూలీలు చాలా తక్కువ అయిపోతున్నారు. కూలీలు దొరకడం లేదు. ఒకవేళ దొరికినా, వారికి చాలా

ఎక్కువ మొత్తం డబ్బు చెల్లించవలసిన అవసరం ఏర్పడుతోంది. అది తప్పు అని అనను. తప్పకుండా వారికి పెద్ద మొత్తాలు చెల్లించవలసిందే, వారి ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుపడవలసిందే. మనం ఆలోచించవలసింది ఏమిటంటే ఆధునిక పద్ధతులను అవలంబించి వేలైనంతవరకు మ్యాన్ పవర్ను తగ్గించి, వ్యవసాయం చేసి అధిక పంటలను పండించాలంటే, అందులోని సాధకబాధకాలను మనం గుర్తించి మంచి పద్ధతుల ద్వారా తక్కువ కాస్ట్తో ఎక్కువ పంటలు పండించే పద్ధతులను మనం అవలంబించవలసిన అవసరం వుంటుంది. ఈనాడు దేశ, విదేశాల్లో చూసినట్లయితే ఎన్నో ఆధునిక వ్యవసాయ పద్ధతులను వారు అవలంబిస్తున్నట్లుగా తెలుస్తుంది. ట్యాక్సులు, టీఎల్ఎస్, యింకా ఎన్నో రకాలైన మెషిన్లనే ఈనాడు వ్యవసాయ రంగంలో ఉపయోగించడం జరుగుతోంది. కానీ మన దేశంలో మాత్రం అది సాధ్యం కాకుండా వుంది. మేకా తెలుసు, ఈనాడు ట్యాక్సు ధర లక్షన్నర రూపాయలు అయింది. మామూలు రైతు, పది లేదా ఇరవై ఎకరాల భూమి ఉన్న తెలంగాణా ప్రాంతపు రైతు మొత్తం భూమి అమ్మినా ట్యాక్సుర్ కొనలేని పరిస్థితులు మన దగ్గర వున్నాయి. రెండు మూడు ముఖ్యమైన పాయింట్స్ మాత్రం చెప్పి ముగిస్తాను. ట్యాక్సుల కొనాలంటే రైతుకు సాధ్యం కాకుండా పోతున్నది. ముఖ్యంగా వెనుకబడిన ప్రాంతాలు, మెట్ట ప్రాంతాలు, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో భూమి విలువ చాలా తక్కువగా ఉంది. అటువంటి పరిస్థితుల్లో మెషిన్ల డిమాండ్, వ్యవసాయాన్ని మెకనైజ్డ్ చేయాలంటే ఏ విధంగా సాధ్యం అవుతుంది? ఏవిధంగా వేలవుతుంది? ఎగ్రికల్చరల్ డిపార్ట్మెంట్ వారు ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. ట్యాక్సుల ఖరీదు తగ్గించే విషయంలో, సేల్స్ ట్యాక్స్ తగ్గించడమో, లేదా ట్యాక్సుల కొనుగోలుకు సబ్సిడీ యివ్వడమో ఏదో ఒక రకంగా రైతు కొనుగోలు చేసే అవకాశం కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను ఇవి చాలా ముఖ్య విషయాలు. ఎప్పటివరకైతే ఎగ్రికల్చరల్ డిపార్ట్మెంట్ ఈ విషయాలను గురించి ఆలోచించి తగు నిర్ణయం తీసుకోదో, అప్పటివరకు ఆధునిక పద్ధతుల్లో వ్యవసాయం చేయడానికి వీలుపడదనే విషయం ప్రభుత్వం గుర్తించాలని తమద్వారా కోరుతున్నాను. పరపతి విషయం కూడా చాలా ముఖ్యమైన విషయం. సహకార శాఖ మంత్రిగారు బయటకు వెళ్లినట్లు వున్నారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- వారు హౌస్లోనే వున్నారు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- పరపతి చాలా ముఖ్యమైన విషయం. వ్యవసాయదారులకు అంతవరకైతే పరపతి అందుబాటులో వుండదో, అవసరం అయినప్పుడు చేతిలో డబ్బు వుండదో అంతవరకు వ్యవసాయంలో అభివృద్ధి సాధించడం చాలా కష్టతరం అవుతుంది. సాధారణంగా ఎప్పుడూ చూసినా రైతు జేబులు ఖాళీగా వుంటాయి. బ్యాంకుకు రైతులను నమ్మడం లేదు. కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ వారియినా రైతులకు సహాయంపేసి లాభం కలిగి స్టార్టెమో, రైతాంగానికి అవసరమైనప్పుడూ పరపతి అందుబాటులో వుండుతారేమో అనుకుంటే, నాటన్ సేజన్లో యివ్వవలసిన కోఆపరేటివ్ రుణాలను కోతల సమయంలో యిస్తారు. నాటన్ సమయంలో వసూలు చేస్తారు. వారికి అవసరం అయినప్పుడు, నాటన్లప్పుడో, విత్తనాలు కొనడానికో డబ్బు ఇస్తే, దాన్ని ఉపయోగించుకొని వ్యవసాయాన్ని బాగుపరచడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఆ విధంగా కాకుండా రైతుకు అవసరం అయినప్పుడు దరఖాస్తు పెడితే, పంట కోసుకునే రోజుకు అప్పు యిస్తే, రైతు డబ్బును సక్రమంగా వినియోగించలేక పోతున్నాడు. ఎరువులు, మంచి విత్తనాలు కొనలేకపోవడం,

కూలేలకు సక్రమంగా డబ్బు చెల్లించలేక పోవడం జరుగుతోంది. ఇచ్చిన డబ్బు తీసడానికి సరిపోతోంది. పంట మొదలుపెట్టే రోజు, వీత్తనాలు వేసే రోజు రైతుకు రుజులు అందకపోతే, వ్యవసాయం ఏ విధంగా బాగుపడుతుంది? ఇది చాలా ముఖ్యవిషయంగా మనవి చెస్తున్నాను. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ యిచ్చిన డబ్బును వసూలు చేయవలసి వుంటుంది. ఈనాడు రైతు దగ్గర వసూలు చేయాలన్నా డబ్బు లేదు. యావత్ భారతదేశంలోనే రైతాంగం పరిస్థితి, ఎంతో హెచ్చని స్థితికి దిగజారిన విషయం - ఆర్థికంగా దిగజారిన విషయం - అందరికీ తెలుసు. అటువంటి వారిపైన ఒత్తిడి తెచ్చి భూమి జప్తుచేసి, ఇళ్లు జప్తుచేసి, ఇంట్లో రైతు భార్య మెడలోని వస్త్రాలు కూడా జప్తుచేసి అమ్ముకుంటున్నాము. వ్యవసాయ దారులు ఎన్ని కష్టములు పడవలసి వస్తున్నదో ఒకసారైనా ఆలోచించామా. ఏ విధంగా మనం రైతుకు ఆదుకోగలం? రైతుకు సహాయం చేద్దాం. సమాజంలో అందరితో సమానంగా రైతు తన జీవితం సుఖంగా గడిపే అవకాశం కల్పించడానికి ఏమైనా వేలుపుండా అనే విషయం ఆలోచించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమైన లేదా అని తమద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారైతేనేమీ, లేదా యితర రాష్ట్రాల్లో వుండే కాంగ్రెస్ వారు - గుజరాత్, మధ్యప్రదేశ్, ఒరిస్సా - కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ. 10 వేలు రైట్ ఆఫ్ చ్లామంటే, వీరు రూ. 12 వేల నుండి రూ. 15 వేల దాకా రైట్ ఆఫ్ చ్లామంటి చెప్పారు. ఓట్లు అడిగే సందర్భంగా ఆ విధంగా వాగ్దానం చేయడం జరిగింది. దురదృష్టవశాత్తు మేషైన (కాంగ్రెస్ పైన) నమ్మకం లేకనో, ఏమో వాగ్దానాలను తప్పిస్తారు అనో ప్రజలు ఆయా రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెస్ కు ఓటు వేయలేదు. ఇప్పటికైనా ప్రజలకు కాంగ్రెస్ పైన నమ్మకం కలగాలంటే కనీసం కాంగ్రెస్ పార్టీ గెలిచిన రాష్ట్రాల్లో అయినా, మన రాష్ట్రంలో అయినా - మీ వారు చెప్పారు, తప్పకుండా రైతుకు సహాయం చేయడానికి ముందుకు వస్తాము అని - మీరు మీ గౌరవం కాపాడుకోవడానికి తప్పకుండా అమలుచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము. కాంగ్రెస్ రాష్ట్రాలు గెలిచిన చోట అయినా మేము రైతులకు సహాయం చేయడానికి ముందుకు వస్తున్నాము. రైతుల రుజులను రైట్ ఆఫ్ చ్లామంటు. అని చెప్పి, ఈ రాష్ట్రంలో అయినా అందుకు పూనుకోవాలి. మీరు, కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు కలిసి కూర్చోని వర్షించి, - మీకు కొంత నష్టం జరిగినా ఫరవాలేదు - రైతుకు లాభం చేకూర్చాలనే కోరిక, ఉద్దేశం వండవలసిన అవసరం ఎంతయినా వుంది. మీరు రైతాంగానికి సహాయం చేయడానికి పూనుకోవలసిందిగా తమద్వారా కోరుతున్నాను. మార్కెటింగ్ విషయం రైతుకు, ఎండకు ఎండి, వానకు తడిసి పండించిన పంటలు మార్కెట్ కు తీసుకు వెడితే అక్కడ వుండే మధ్య దళారులు, వర్తకులు, వారికి యివ్వంపచేసిన ధరకు కొంటున్నారు. రైతుకు యివ్వవలసిన ధర యివ్వడం లేదు. ఎన్నో అవకతవకలు చేయడం, రైతు తెచ్చిన సరుకును సక్రమంగా తూకం వేయకపోవడం, రైతుకు చెల్లించవలసిన డబ్బును సక్రమంగా చెల్లించక, ఎనిమిది రోజులు, నెలరోజులు, ఇలా వాయిదాల మీద వాయిదాలు వేసి చెల్లించడం జరుగుతోంది. మార్కెట్ కమిటీస్ లేవు. మార్కెట్ కమిటీస్ పనిచేయడం లేదు. మార్కెట్ లో రైతు ధాన్యం అమ్ముకునేందుకు కావలసిన ఫెసిలిటీస్ ఏవీ కలుగవేయడం లేదు. ఈ విషయం ఎవరూ పట్టించుకోవడం లేదు. ఈనాడు మీరు అధికారంలోకి వచ్చారు. ఈ విషయాలను అన్నింటినీ పరిగణనలోనికి తీసుకొని, అర్థం చేసుకొని రైతుకు సహాయం చేయని పక్షంలో, ముందు ముందు మీకు కష్టమైన రోజులు వస్తాయనే విషయం గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం యిచ్చిన తమకు హృదయపూర్వకంగా ధన్యవాదాలను తెలుపుకుంటూ, తెలుపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. పెంపలయ్య (సూళ్ళూరుపేట):- అధ్యక్షా, ఈనాడు చర్చ జరుపుతున్న పద్మలన్నింటికి నేను పూర్తి మద్దతునిస్తూ, ఫిషరీస్ విషయంలో కొన్ని సలహాలు యివ్వాలని అనుకుంటున్నాను. ఈ శాఖను ముఖ్యమంత్రిగారు నిర్వహిస్తున్నారు. వారు సభలో లేనందున ఎవరో ఒకరు ఈ విషయాలను నోట్ చేసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ యొక్క మత్స్య శాఖ బడుగువర్గాలకు సంబంధించిన శాఖ. బెస్తవారు, వారిజనులు, గిరిజనులు తదితరమైన సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా వెనకబడిన కులాల వారు ఈ వృత్తిని చేబడతారు. ఈ సంవత్సరం ఈ శాఖకు కేటాయించిన పద్మ కొంత తక్కువగా వుండి కనుక కొంత పోషించవలసిందిగా తమద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మత్స్య కార్మికుల వృత్తిని మెరుగుపరచాలంటే, వారికి వలలు, నాటు పడవలు మొదలగు పనిముట్లు చాలా అవసరం. సముద్రతీర ప్రాంతం వారు అనేక లక్షల మంది ఈ జీవన విధానం మేదనే ఆధారపడుతున్నారు. ఈ యొక్క మత్స్య పరిశ్రమను, మత్స్య పారిశ్రామికాలను అభివృద్ధి చేయాలంటే కేటాయింపులు కొద్దిగా అయినా పెంపవలసిన అవసరం వుంది. వలలు, నాటుపడవల లాంటి వాటిని రాయితీల ద్వారా సవ్యయే చేయగలిగిన నాడే వారి జీవన ప్రమాణాలు మెరుగు అవుతాయి. ఈ మత్స్యకారులు ఉన్న ప్రదేశాలను కుప్పాలు అంటారు. సముద్రతీరంలో గుడిసెలతో వేరు నివసిస్తూ ఉంటారు. వేరు నివసించే ప్రాంతాలలో సర్వేన రోడ్లు ఉండవు. మంచినీరు ఉండదు. కరెంటు సౌకర్యం ఉండదు. అందువల్ల ఈ గ్రామాలకు యాక్సెస్ రోడ్స్ అవసరం. యాక్సెస్ కెనాల్స్ అవసరం. వీటికి గాను బడ్జెటులో కేటాయించిన డబ్బు చాలా తక్కువ. కేటాయింపు పెంచాలి. నెల్లూరు జిల్లాలోని సూళ్ళూరుపేటలో సుమారు 16 గ్రామాలు మత్స్యకారుల గ్రామాలున్నాయి. ఆ గ్రామాలకు రోడ్లు లేవు. గత సంవత్సరం రూ. 20 లక్షలు మంజూరుచేసినా, అప్పటి ప్రభుత్వం ఖర్చు చెయ్యలేదు. గత ప్రభుత్వం ఏ సదుపాయాలు చేయలేదు. ఈ ప్రభుత్వం అయినా వీరి వసతుల కొసం, సంక్షేమం కొసం శ్రద్ధ తీసుకుని ఖర్చుపెడతారని అశిస్తున్నాను. కేటాయింపులను కొంత మెరుగుపరచవలసిన అవసరం ఉంది. యాక్సెస్ రోడ్లకుగాను మైనర్ పాడ్ క్రింద రూ. 12 లక్షలు మంజూరు చేసారు. యాక్సెస్ రోడ్స్ అండ్ కెనాల్స్ అని సవరించాలని మనవిచేస్తున్నాను. కొన్ని మత్స్యకారులు గ్రామాలు సముద్రతీరంలో ఉన్నాయి. కొన్ని గ్రామాలు సముద్ర మధ్యంలో కూడా వున్నాయి. ఉదాహరణకు నా నియోజకవర్గంలో ఇరకం, వేనాడు వంటి గ్రామాలు సముద్రతీరంలో 15 కి.మీ. ప్రయాణించిన తరువాతే చేరుకోగలము. పడవలతో ప్రయాణం చేసిన తరువాత అక్కడకు చేరాలంటే రోడ్లు లేవు. యాక్సెస్ కెనాల్స్ ఉంటే పడవల ద్వారా చేరేందుకు అవకాశం వుంటుంది. కనుక యాక్సెస్ రోడ్లకు యాక్సెస్ కెనాల్స్ అని కూడా చేర్చితే బాగుంటుంది. ఈ రోడ్లకు పి.డబ్ల్యు.డి. వారిని మరమ్మత్తు చేస్తారా అంటే వారు తమకు సంబంధం లేదు అంటారు. పంచాయితీ శాఖ వారిని అడిగితే తమకు సంబంధం లేదంటారు. ఫిషరీస్ వారు చెయ్యాలంటారు. ఈ యాక్సెస్ రోడ్స్ సంబంధం ఉంది కానీ యాక్సెస్ కెనాల్స్ తో సంబంధం లేదంటారు. కనుక మంత్రిగారు నోట్ చేసుకోవాలి. మత్స్య కారులకు తాగే నీరు లేదు. బురదనీరుతో చిల్లగింజలు వేసుకుని తాగుతారు. కనుక డ్రింకింగ్ వాటర్ కు కాంప్రొమైస్ చేస్తే స్వేచ్ఛమును ఏర్పాటుచెయ్యాలి. ఈ మత్స్యకారులు అంతా కూడా కుప్పాలలో అంటే 100 లేదా 200 ఇల్లు వేసుకుని సముద్రతీరంలో ఉంటారు. ఇక్కడ

ఉప్పునేరు లభిస్తుంది. తాగే నీటి సదుపాయం కల్పించాలి. ఇది ప్రభుత్వ బాధ్యత అని మనవిచేస్తున్నాను. 10, 12 గామాలకు కలసి అయినా దూరంగా అయినా కానీ కాంపె హెన్సివ్ స్కేం, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ సహకారంతో ఏర్పాటుచేసే అవసరం ఎంతైనా వుంది. కాప్ ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ స్కేం పెట్టారు. చాలా సంతోషం. యాక్సిడెంట్ ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ ప్రభుత్వం తగు సహాయం చేస్తోంది. ధన్యవాదాలు. చేప పిల్లలు, రొయ్యలు పెంపే కేంద్రాలను చాలా విస్తృతం చేయాలి. సముద్ర ప్రాంతంలో ఉప్పు కయ్యలు ఉన్నాయి. పనికి రాని, బాడు భూములు ఉన్నాయి. ఇటువంటి భూములలో చేపలు, రొయ్యల పెంప కానికి చాలా మంచి ముందుకు వస్తున్నారు. సముద్ర సంపద ఉన్నా కానీ వినీయోగించుకో లేకుండా ఉన్నాము. ఈ చేపల, రొయ్యలకు గిరాకీ ఎక్కువగా ఉంది. ఫారీన్ ఎక్స్పోజ్ కూడా ఎక్కువగా లభిస్తుంది. దీనిని అశ్రద్ధ చేయకుండా ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకొని సహాయం చేయాలి. చాలామంది రైతులు చేపల పెంపకానికి ముందుకు వస్తున్నారు. వ్యవసాయంలో కరెంటుకు శాల్ట్ రేట్ పెట్టినట్లు, వీరికి కూడా సహాయాన్ని అందించాలి. రాయితీ కల్పించాలి. నెల్లూరు జిల్లాలో ఉప్పు కొయ్యలలో చేపలు పెంపే అభివృద్ధి ఏజెన్సీని మంజూరు చేసినందుకు ధన్యవాదాలు. అటువంటిదే నెల్లూరు జిల్లాలోని తడవో కూడా ఇవ్వాలి. ఇక్కడ 10, 15 సంవత్సరాలుగా జాలరు ఉన్నారు. వారికి కూడా ఈ ఏజెన్సీ మంజూరు చెయ్యాలి. వీరికి మార్కెటింగ్ సదుపాయాలు కూడా కల్పించాలి. వీరు ఉత్పత్తి చేసిన చేపలు, రొయ్యలు వంటి వాటికి బిజినెస్ జరిగేలా చూడాలి. కోల్డ్ స్టోరేజెస్ కూడా ఏర్పాటుచేయవలసిన అవసరం ఉంది. ప్లాంట్స్ కూడా ఏర్పాటు చెయ్యాలి. నెల్లూరు జిల్లాలో కృష్ణపట్నం రేవు ఉంది. దీనిని ఫిషింగ్స్ హార్బర్ గా డెవలప్ చెయ్యాలని 1983-84 సంవత్సరంలోనే ప్రతిపాదన పంపాము. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదన పంపడం జరిగింది. అప్పుడు బ్రిటీష్ గవర్నమెంట్ ఫైనాన్సియల్ అసిస్టెన్స్ స్కేం క్రింద ఫిషింగ్ హార్బర్ గా డెవలప్ చేయాలని కూడా ప్రతిపాదనలు చాలా వచ్చాయి. 1984లో గత ప్రభుత్వం సకాలంలో నివేదిక పంపలేక, అవకాశాన్ని వోగొట్టుకున్నాము. ఈ ప్రభుత్వం అయినా పరిశీలించి బ్రిటీష్ ఫైనాన్సియల్ అసిస్టెన్స్ స్కేం క్రింద లేక ఇతర దేశాల స్కేము క్రింద కానీ కృష్ణ పట్నం రేవును ఫిషింగ్ హార్బర్ గా డెవలప్ చెయ్యాలి.

నా నియోజకవర్గంలో మరొక సమస్య ఉంది. సూళ్లూరుపేట ఆంధ్రప్రదేశ్కు బార్డర్ పియోజకవర్గం. తడ వద్ద మత్స్యకారులున్నారు. తడ తరువాత భీములవారి పాలెం, ఆరుంబాకం - మెడ్చాన్కు సంబంధించినది ఉంది. తరువాత మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి రామాపురం, పన్నంగాడు విలేజెస్ వస్తాయి. వీటి తరువాత మళ్లీ తమిళనాడు వస్తుంది. అంటే తమిళనాడు ఇరుప్రక్కలా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉంది. తమిళనాడు జాలరు నెలకు ఒకసారయినా ఆంధ్రప్రదేశ్ జాలర్లపైన దాడిచేసి, మన సరిహద్దులలో ప్రవేశించి, వారిని పొంసిస్తున్నారు. వీరియొక్క వలు, నాటు వడవలు, నొమ్ము దోచుకుని పోతున్నారు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఉన్నత స్థాయిలో తమిళనాడు ప్రభుత్వంతో వర్పించి ఈ సమస్య పరిష్కారం చెయ్యాలి. ఇటీవల కూడా ఈ నెలలోనే రెండుసార్లు తమిళనాడు జాలరు, ఆంధ్ర జాలర్లపైన దాడిచేశారు. పత్రికలలో వేశారు. జాలరు కూడా అర్జీలు పంపారు. టెలిగాం పంపారు. మీ ద్వారా వాటిని ముఖ్యమంత్రిగారికి అందజేయడానికి పంపుతున్నాను.

(కొన్ని పత్రాలు ఉపసభాపతికి అందజేశారు)

ఈ బార్డర్ సమస్యను ఉన్నత స్థాయిలో చర్చిస్తే తప్ప పరిష్కారం కాదు. తమిళనాడు జాలరు మెడ్రాసుకు సమీపంలో ఉన్నారు కనుక ఆ రాష్ట్ర పోలీసులు వారికే మద్దతు నిస్తున్నారు. ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాలరుకు సహకరించడం లేదు. ఇది చాలా తీవ్ర సమస్య. రాష్ట్ర స్థాయిలో పరిష్కారం చెయ్యాలి.

ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్:- సామాన్యంగా భూముల విస్తీర్ణంలో మూడవ భాగం ఫారెస్ట్ ఉండాలి. కానీ 28 శాతమే ఉంది. ఇది చాలా తక్కువ. కనుక అడవుల పెంపకాన్ని చేపట్టాలి. ఖాళీ భూములు చాలా ఉన్నాయి. అనే రిజర్వ్ ఫారెస్ట్ అనే, ఫారెస్ట్ భూములు చాలా ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తగిన శృద్ధ చూపాలి. అవసరమైతే పెయివేటు వ్యక్తులకు లీజుకు ఇచ్చి చెట్లు పెంచే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలి. నెల్లూరు నుంచి శ్రీకాకుళం వరకూ గల సముద్ర తీరంలో ప్రతి సంవత్సరము సైక్లోన్ వస్తుంది. సముద్రతీరంలో ప్లాంట్ షన్ పెడితే తుఫాను తాకిడి తక్కువగా ఉంటుంది కనుక యుద్ధ పాతిపదిక మీద సముద్రతీరంలో చెట్లు కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలి.

వాటర్షెడ్ పథకాలను ఎక్కువగా అమలు చెయ్యాలి. అడవుల సంరక్షణతో పాటు వన్యమృగాల సంరక్షణ కూడా అవసరం. కానీ వన్యమృగాల సంరక్షణ పేరుతో ప్రజలను శిక్షించరాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. మంత్రిగారు వినాలి. సూళ్ళూరు పేటలో నేలపట్టు గ్రామంలో పక్షుల కేంద్రం ఉంది. ఇక్కడకు సైబీరియా నుంచి ప్రతి సంవత్సరము నవంబరులో పెలికాన్ పక్షులు, స్టెమింగ్ పక్షులు పి.ఐ.పి.లు మాదిరిగా విజిట్ కు వస్తాయి. ఇవి సరస్సులో ఆహారం తీసుకుని, గుడ్డు పెట్టి, పిల్లలు వచ్చిన తరువాత నవంబరులో సైబీరియా వెడతాయి. వీటి రక్షణ కోసం ఇక్కడ ఒక కేంద్రం ఏర్పాటు చేశారు. వీటి రక్షణ పేరుతో అక్కడి ప్రజలను శిక్షిస్తున్నారు. ఇది చాలా తీవ్రమయిన సమస్య. మంత్రిగారికి తెలుసు. 16 గ్రామాలకు ఈ నాటికి ఎలక్ట్రిసిటీ. రోడ్లు, మంచినీరు వంటి మినిమం నేడ్స్ కూడా లేకుండా ఉన్నాయి. స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత ఇన్ని సంవత్సరాలయినా ఈ గ్రామాలకు సదుపాయాలు లేక, ప్రజలు బాధలకు గురి అవుతున్నారు.

- 10 కానీ, ఇక్కడ ఒక అధికారి ఉన్నారు. వేరు ఈ సంరక్షణ పేరుతో ప్రజలను శిక్షిస్తున్నారు. దానిని ముందుగా పరిశీలించాలి. రోడ్లు వేయడానికి, ఎలక్ట్రిసిటీ ఇవ్వే దానికి ఆదేశాలు జారీ చేయాలని కోరుతున్నాను. బర్న్ సాంక్యుయరీ సమస్య ఏమంటే ఇటీవల కలెక్టరుగారు ఒక ప్రొక్లమేషన్ జారీ చేసారు. దీని ప్రకారం చుట్టుప్రక్కల పక్షుల కేంద్రాలుగా ఏ గ్రామాలు చేర్చాలి, ఏ గ్రామాలు విడుదల చేయాలి అన్న ఉద్దేశ్యంతో ఒక నోటిఫికేషన్ జారీ విషయం ప్రొసెస్ లో ఉంది. ఇంకా పక్షుల కేంద్రాలను డిక్లర్ చేయలేదు. కానీ ఇక్కడున్న పక్షుల సంరక్షణాధికారిని అక్కడ రోడ్లు వేయాలని కోరితే వాళ్ళను అరెస్టు చేయడం, కేసులు పెట్టడం ఈ విధంగా అధికారులను వేధిస్తూ ఈ సంరక్షణాధికారి అనేక వర్యలు తీసుకొంటున్నాడు వెస్ట్ బెంగాల్ యాక్ట్ 1972 ప్రకారం సెక్షన్ 19 నుంచి 24 వరకూ డిల్గా కలెక్టరుగారికి హార్ని అధికారాలున్నాయి. ఏ గ్రామాలు ఉంటే, ఏ గ్రామాలు తీసివేయాలి, సదుపాయాలు ఏమీ అవసరం, వీటి రక్షణకు ఏమీ అవసరం అన్న నోటిఫికేషన్ జారీ చేసే విషయంలో అధికారం డిల్గా.

కలక్టరుగారికి ఉంది. జిల్లా కలక్టరుగారు అక్కడ రోడ్డు ఎలక్ట్రిసిటీ వేయమని ఉత్తరువుల జారీ చేస్తే, పక్కల సంతర్కణ అధికారి మళ్ళీ మాకు ఉన్నతధికారుల నుంచే ఆదేశాలు వచ్చాయని చెప్పి దానిని ఆప చేసారు. అందువల్ల మంత్రిగారిని క్లారిఫికేషన్ అడుగుతున్నాను. వెల్డ్ వెల్ఫ్ పొటెక్షన్ యాక్ట్ 1972 సెక్షన్ 6 క్రింద ఈ సమస్యను పరిష్కరించడానికి, మనం రక్షణ ఇవ్వడానికి వెల్డ్ వెల్ఫ్ అడ్వయిజరీ బోర్డు ఒకదానికి మనం ఏర్పాటు చేయాలి. ఈ అడ్వయిజరీ బోర్డు కనుక ఏర్పాటు చేయగలిగితే ఇలాంటి సమస్యలు పరిష్కారం చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. బోర్డుని ఏర్పాటు చేస్తారా, లేదా అని మంత్రిగారిని తెలియజేయమని కోరుతున్నాను.

మీసార్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ముగించండి.

శ్రీ పి. పెంఠలయ్య:- నేను చాలా కృమశిక్షణగా ఉంటాను సార్. మీరు ఇప్పుడు కూడా అవకాశం ఇవ్వకపోతే మరి చాలా సమస్యలున్నాయి. తెలియజేసుకోవాలి.

సహకార శాఖలున్నాయి. గత 7 సంవత్సరాలుగా అవి స్వాహా శాఖలుగా మారిపోయాయి. ఎక్కడ చూసినా అవినీతి పేరుకు వోయింది. ఈ సొసైటీల పేరుతో అక్కలాది డబ్బు కాజేసారు. నేను అనుకున్నాను - మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత, దీవాకరెడ్డిగారు వచ్చిన తరువాత మంచి ఉత్సాహవంతుడు, పటిష్టంగా పని చేస్తాడూ అని ఆశించాను. కానీ జనపరిలో నెల్లూరును సందర్శించినప్పుడు మంత్రిగారు అనేక మంది గ్రామస్థులతో కలిసినప్పుడు అనేక విషయాలు వారి దృష్టికి తెచ్చాము. దానిలో దామా నెల్లూరు అనే హొసైటీ క్రింద సూళ్ళూరుపేట మండలంలో 16 గ్రామాలున్నాయి. ఈ సొసైటీ 40 లక్షలు రూపాయలు వరకూ అప్పులు మంజూరు చేయడం జరిగింది. సెంటు భూమి లేని నిరుపేదల పేరు మీద 20, 40 వేల వరకూ వారికి మంజూరు చేయడం జరిగింది. అందులో సగం అధ్యక్షుల వారూ, మిగతా సగం వారికే ఇలా చెరిసగం తేసుకోవడం జరిగింది. ఆ సగం కట్టమని వారిని వేధించడం జరుగుతోంది. ఎందుకంటే కేంద్రప్రభుత్వం రాయితీ ప్రకటన 10 వేల రూపాయలూ తోని వేస్తామనే ఉద్దేశ్యంతో వారు తేసుకున్న డబ్బు కట్టకుండా వారు ఇతరులకు ఇచ్చిన అప్పులు మాత్రం దొర్లనంగా కలక్టు చేస్తున్నారు. ఇక్కడ నా దగ్గర చాలా మెటీరియల్ ఉంది. గతంలో ఎప్పుడో 5, 10 సంవత్సరాల క్రితం చనిపోయిన వారికి లోన్స్ మంజూరు చేసి డబ్బు కాజేయడం జరిగింది. ఇది ఎవ్వరైనా మే ద్వారా మంత్రిగారికి దీనిని పంపిస్తున్నాను. దాని మీద మంత్రిగారు తగు చర్య తీసుకొని తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

(ఉపసభాపతికి అందజేశారు)

ఖచ్చితంగా వారు ఇచ్చే రిఫ్లయింట్ నాకు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. గతంలో కూడా నేను స్వయంగా వారి దృష్టికి తేసుకువచ్చాను. మూడు నెలలయింది కానీ ఎట్టి పర్యా తేసుకోలేదు. కాబట్టి మంత్రిగారు వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకొని ఇటువంటి సొసైటీలను రద్దు చేసి సహకార శాఖలను పునర్నిర్మాణం చేయాలని కోరుతూ వీరమస్తున్నాను.

శ్రీ పి. కనకసుందరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ వ్యవసాయ పద్దు చర్చలలో ఈ రోజు నాకు మీరు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ముందుగా నా ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో 70 శాతం పేద వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. అలాగే ఈ రాష్ట్రం

అదాయంతో కూడా ఎక్కువ శాతం అనగా సుమారు 48 శాతం అదాయం ఈ వ్యవసాయం మీద మన ప్రభుత్వానికి వస్తున్నది. ఏ సంవత్సరం అయితే బాగా పంటలు పండుతాయో అ సంవత్సరంలో పశువులు అనందంగానూ, సుఖంగానూ ఉంటారన్నది నగ్న సత్యం. ఆ సత్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని గత ప్రభుత్వం ప్రతి సంవత్సరం, ఒక్కొక్క సంవత్సరం వ్యవసాయం, దానికి సంబంధించిన ఫిషరీస్, యానిమల్ హబ్స్‌ండరీ, అటవీశాఖలకు ప్రణాళికా నిధులను బడ్జెటులో పెంచుకొంటూ రావడం జరిగింది. ప్రణాళికా నిధుల కేటాయింపులు కూడా 1988-89లో 68.54 కోట్లు, 1989-90లో రు. 78 కోట్లు, కేటాయించారు. కానీ దురదృష్టం ఈ సంవత్సరం 1990-91లో రు. 61.34 కోట్లు కేటాయించారు. దీనిని బట్టి చూస్తుంటే, వ్యవసాయరంగాన్నీ రైతులనూ ఈ ప్రభుత్వం అదుకొంటుందా అన్నది నాకు నమ్మకం లేదు.

అలాగే రైతులకు సకాలంలో విత్తనాలు అందించవలసిన బాధ్యత కూడా ప్రభుత్వం మీద ఉంది. ఈ విత్తనాలు మంచి రకం కూడా సప్లయ చేయవలసిన బాధ్యత ఉంది. టైంలతో అందించవలసిన బాధ్యత ఉంది. విత్తనాలు ప్రభుత్వ సంస్థల ద్వారా మన వ్యవసాయానికీ, పశువులకు సరిపడా విత్తనాలు అందించడం లేదు. 15 శాతం మాత్రమే అందజేసే స్థితిలో ఉంది. అందువల్ల రైతులను ఎడ్యుకేట్ చేసి వారి ద్వారా కూడా ఇంకా ఎక్కువ విత్తనాలు తయారు చేయించి, నిల్పిందిని పెంచి రైతుకి సరిపడా విత్తనాలను అందించవలసిన అగత్యం ఎంతయినా ఉంది. అలాగే ప్రొద్దుట కృత్తనవర్గంలో కృత్తన కూడా వచ్చింది. రైతులు పురుగు మందుల విషయంలో చాలా నష్టపోతున్నారు. గుంటూరులో చాలా ఎక్కువ పురుగు మందులు కల్లేవి తయారు చేస్తున్నారు. ప్రధానమయిన కల్లే పురుగుమందుల విషయం గురించి బడ్జెటులో దీని పైన చర్చకు తీసుకొనే అవకాశం ఎక్కడా బడ్జెటు ప్రసంగంలో ప్రసంగించడం జరగలేదు. ప్రొద్దుట కృత్తన కూడా వచ్చింది. అనుభవజ్ఞులైన మన వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారు తెలివితేటలతో ఎన్నో కంపెనీలున్నాయి, ఎక్కడెక్కడున్నాయో, ఎవరెవరున్నారు వారినీ బుక్ చేసామని తెలిగా సమాధానం దాట వేసారు. అందువల్ల ఈ పురుగు మందులు తయారు చేసి అమ్ముతున్న వారి పైన తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా ఈ సభా పూర్వకంగా వారినీ కోరుతున్నాను.

అలాగే మెన్యూరీస్ నేను సరిగా వినిపించుకొన్నానో లేదో కాబే పురుగు మందుల కల్లే ఉందీ, మెన్యూరీస్‌లో కొద్ది తేడా ఉందీ అని మంత్రిగారు అన్నారు. గత 10 సంవత్సరాల నుంచీ చాలా అన్యాయం, మోసం ఈ మెన్యూరీస్‌లో జరుగుతోంది. సి.ఏ.ఎస్ 20-20 ఉందీ. కోరమాండల్ కంపెనీ వారి గోమోర్ 28-28 ఉందీ. క్యాబిల్‌తో దానికే దీనికి చాలా వ్యత్యాసం ఉందీ. అందువల్ల కొత్త సంఘాలు సంపాదించి 28-28కు బదులు 20-20 నింపి డ్యూప్లికేట్ చేస్తున్నారు. నా చిన్నప్పటినుంచీ ఈ విధంగా ఉంది. దాని విషయంలో తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మెన్యూరీస్ రైతుకు సకాలంలో సప్లయ చేయడం లేదు. సకాలంలో సప్లయ చేయవలసిన అగత్యం ఎంతయినా ఉంది. మొట్టమొదట ప్లాంట్‌షన్ అయిన తరువాత కలుపులు తీసేవరకూ రైతులు కాంప్లెక్సు ఎరువులు వాడుతారు. కానీ ఈ రేట్ నేజిల్‌లో ప్రభుత్వ డిపొల ద్వారా కాంప్లెక్సు ఎరువులు అనుకోవచ్చుగా సప్లయచేయవేక పోతున్నారు. మార్కెటులో కాంప్లెక్సు ఎరువులను కేసుతో ఎక్కువ ధరకు అమ్మడం జరుగుతుంది. దానిని తప్పనిసరిగా కంట్రోలు చేయవలసిన అగత్యం ఎంతైనా ఉంది. మన రాష్ట్రములో మూడింట ఒక పంతు నేటి

అభ్యర్థన.

పారుదల సేధ్యం వంటి, రెండు వంతులు మెట్టు ప్యాంతాల సేధ్యం వర్షాధారం మీద ఆధార పడి వుంది. మెట్టు ప్యాంతాల అభివృద్ధికి పృజాశీకా కేటాయింపులతో, ఇదివరకటి కంటే చాలా తక్కువగా కేటాయించారు. అందువల్ల మెట్టు ప్యాంతాలలో దిగుబడి చాలా తగ్గే అవకాశం వుందని చెబుతున్నాను. ఆర్థిక, విద్యుచ్ఛక్తి శాఖల మంత్రిగారు విద్యుచ్ఛక్తి కొరకు ఎక్కువగానే కేటాయించారు. అది మంచిదే, కానీ వ్యవసాయ శాఖకు - మెట్టు ప్యాంతాల కొరకు ఎక్కువ నిధులు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. ఇక హార్వికల్చర్ను అభివృద్ధి చేయవలసిన అగత్యం ఎంతైనా వుంది. మెట్టు ప్యాంతాల రైతులకు ఎక్కువగా కేటాయింపులు చేయకపోవడం వల్ల హార్వికల్చర్ అభివృద్ధి చేసే పద్ధతి కూడా కుంటుపడుతుంది. ఇక రైతులకు యిచ్చే గిట్టుబాటు ధర విధానం గురించి చెప్పాలి. ఇదివరలో, యిప్పుడు కూడ, రైతులకు గిట్టుబాటు ధర ఇచ్చే విధానము సెంటరులో నీర్వయం చేస్తారు. కానీ రైతులకు పండించడానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుందనేది ఆలోచించాలి. శాస్త్ర పరిజ్ఞానం వల్ల కొత్త వరి పంగడాలు పెంపాము, తెప్పాము. 30 బస్తాలకు, 40 బస్తాలకు పెంపామంటున్నారు. రైతు కూడ ఉబులాట మనిషి. 50 బస్తాలు, 60 బస్తాలు పండుతున్నాయని చెప్పే రైతులు కూడ లేకపోలేదు. ఇది దురదృష్టము కానీ యిదివరకటి కంటే యిప్పుడు డెవలప్ చేయడం జరిగింది. కానీ రైతుకు ఎంత ఖర్చు అవుతున్నది 30 బస్తాలకు, 40 బస్తాలకు అని తెలుసుకునేవారు ఎవరైనా వున్నారా? ఈ సభలో యిండుమిండుగా ఎక్కువ మందిమీ రైతుల నుండి వచ్చాము. కానీ యీ రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు నీర్వయించే వారు ఒక విధంగా చెప్పాంటే నాకు ఒక అనుమానం వస్తున్నది - వరిమొక్క, మొక్కా, మూనా, వృక్షవా ఏదో తెలియని పద్ధతిలో, ఎంత ఖర్చు అవుతుందో తెలియనే వారు-అక్కడ వున్నారను కుంటాను. అందువల్ల యివి తెలిసిన వారు ధరలు నీర్వయించే కమిటీలో వుండడం మంచిది. ఇక మార్కెటు యార్డుల వున్నవి. మార్కెటు యార్డులలో కొన్ని చోట్ల కొట్లాడి రూపాయల డబ్బు నిలువ వుంది. రైతులు పండించిన ధాన్యాన్ని మార్కెటుకు తీసుకురావాలన్నా లేకపోతే వారి యిండ్లకు తీసుకుపోవాలన్నా, రోడ్డు చాలా అధ్వాన్నమైన స్థితిలో వున్నవి. మార్కెటు యార్డులలో డబ్బు నిలువ వున్న చోట, పృభుత్వపరంగా చట్టాన్ని మార్చి, రోడ్లకు డబ్బు కేటాయిస్తే రైతులకు న్యాయం చేకూర్చినవారము అవుతాము, అలాగే పల్లె పృజలకు కూడ రోడ్డు బాగు చేసినవారము అవుతాము. గత నెలలో యీ నెలలో కురిసిన వర్షాల వల్ల పశ్చిమ గోదావరిలో రెండవ పంట - రబీ పంట - వడగళ్ల వర్షం వల్ల - ఎక్కువ రాలిపోవడం జరిగింది, తడిపిపోవడం జరిగింది. ధాన్యం రంగు మారిపోవడం జరిగింది. కొనే స్థితి లేదు. పశ్చిమ గోదవరి జిల్లాలో బస్తా 80 రూపాయల రోపు కొంటున్నారు. పృభుత్వాన్ని కోర్డి - ఎఫ్.సి.ఐ. ద్వారా గానీ సిపిల్ సప్లయ్స్ ద్వారా గానీ రెన్సిఫెడ్ ద్వారా గానీ రంగు మారిన ధాన్యాన్ని కొనిపించవలసిన అవసరం వుంది. పోతే గత పృభుత్వములో దాళా - రెండవ పంట - పండించడానికి - అంతకుపూర్వం అయితే దాళా కావాలంటే అధికారులకు, రాజకీయ నాయకులకు కూడ ఎన్నో ముడుపులు పెల్లించుకోవలసి వచ్చేది - తెలుగు దేశం పృభుత్వం వచ్చిన తరువాత, 83 తరువాత - పశ్చిమ గోదావరిలో దాళా పంట కావాలంటే, అప్పికేషన్ లేకుండా మొన్నటి వరకు యిస్కూరావడం జరిగింది. ఈ పృభుత్వం దానిని అలాగే కొనసాగిస్తుందా అని అడుగుతున్నాను. ఇకపోతే పెంచిన నీటి తీరువా గురించి మొన్న పృశ్న వచ్చింది. గత పృభుత్వములో మేరు చేసిందే గదా అని దాటవేస్తున్నారు. కానీ నేను చెప్పేది ఏమంటే - పార్లమెంటు కాదు - సంఘ సేవ చేయాలని, పృజల సేవ చేయాలనే వుద్దేశంతో శాసనసభకు వచ్చాము. అప్పుడు డి.ఓ.చేతారు

యిప్పుడు జి.ఓ. చేశారు అని గాకుండా రైతులకు మేలు చేసే వద్దేశముతో నేటి తీరువా గురించి ఆలోచించి తగు న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎంట్రీ టాక్స్ విషయములో చేయలేదా, ఎన్నో కోట్లు పోతున్నవి. ఎంట్రీ టాక్స్ చేయవద్దు అని కాదు, కానీ ఆ విధంగా దీనికి కూడ చేయాలి. రైతులు చాలా మంది వున్నారు గాబట్టి వారికి ఉపకారము చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు. సహకార రంగములో 89-90వ సంవత్సరములో 42 పర్సంటు ఎక్కువ నిధుల కేటాయింపు గత ప్రభుత్వం చేసింది. కానీ యీ ప్రభుత్వం యీ శాఖకు 23 కోట్లు తగ్గించడం జరిగింది. 42 పర్సంటు ఎక్కువ నిధులు ఎందుకు కేటాయింపు జరిగిందంటే, రైతులు కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ లో లోన్స్ తీసుకుని సర్వే గడవులో వెల్లిస్తే, ఆ లోన్స్ మీద అయిదున్నర శాతం వడ్డీ రాయితీ యివ్వడం గురించి. - గత ప్రభుత్వం ఆ ఉద్దేశముతో చేసింది - కానీ యీ సంవత్సరము కేటాయింపులలో 23 కోట్లు తగ్గించడం జరిగింది. మినిస్టరుగారు మొన్న యిస్సాం యిస్సాం అన్నారు, అయిదున్నర శాతం డిక్లెర్ చేశారు అలస్యంగా - విమర్శకాదు గానీ నేను కోరేది - యీ సెలెక్షన్ వరకు వారు ప్రకటించి రాయితీ - మా డిల్లాలో వడగండ్ల వర్షాలవల్ల ధాన్యం పోవడం వల్ల సెలెక్షన్ వరకు - కట్టలేని స్థితిలో వున్నారు. కాబట్టి ఆ రాయితీ గడువును ఏప్రిల్ సెలెక్షన్ వరకు గాకుండా మే సెలెక్షన్ వరకు పెంచాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా పదివేల రూపాయల అప్పు విషయము కూడ తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వం కన్సైడ్ చేయాలి. సెంటరులో మే ప్రభుత్వం వుంది, అక్కడినుండి తీసుకురండి అని మంత్రిగారు యిదివరకు సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. మినిస్టరుగారిని కోరేది, కొంత సొమ్ము సెంటరుద్వారా తీసుకువద్దాము, యీ ప్రభుత్వం కూడ కొంత బ్లై చేసి, పదివేల రూపాయల అప్పు మాఫీ విషయములో తప్పనిసరిగా శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. చోతే, ఎంత చెబుకు అంత గాలి అన్నట్లు, వ్యవసాయరంగములో వున్న వ్యవసాయదారు లందరు నష్టపోతున్నారు. స్కాల్ అండ్ మార్కెనల్ ఫార్మర్లు ఎలాగైతే నష్టపోతున్నారో - పిండి కొద్ది రొట్టి అన్నట్లు - పెద్ద రైతులు కూడ - పెద్ద రైతులంత వంద ఎకరాలు, వేక ఎకరాలు ఎవరికి లేవు, నీలింగు వచ్చిన తరువాత 10, 15 ఎకరాల లోపు వున్నారే - ఆ పెద్ద రైతులకు కూడ అదే నష్టం వస్తున్నది. కాబట్టి స్కాల్ అండ్ మార్కెనల్ ఫార్మర్లుకే గాకుండా - 86లో ఫ్లడ్డ్ వచ్చినప్పుడు గత తెలుగుదేశము ప్రభుత్వము స్కాల్ అండ్ మార్కెనల్ ఫార్మర్లు అనకుండా, అందరి రైతులకు ఎకరాకు 250 రూపాయల సబ్సిడీ యివ్వడం జరిగింది. పురుగు మందు, ఎరువులు, విత్తనాలలో కూడ - అలాగే యీ ప్రభుత్వము కూడ స్కాల్ అండ్ మార్కెనల్ ఫార్మర్లు అని గాకుండా అందరికి యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇక అతి ముఖ్యమైనటువంటిది యానిమల్ హెల్త్. ఈనాడు మనకు ఏదైనా జబ్బు చేస్తే డాక్టర్లు వద్దకు వెళుతున్నాము. మనము చెప్పుకోగలుగు తున్నాము. గామాలలో వున్న రైతులు పశువుల మీద చాలా ఆధారపడివున్నారు. ఈ రోజుల్లో పశువుల రేటు కూడ పెరిగింది. ఆ పశువులకు జబ్బు వస్తే, జబ్బు వచ్చిందని చెప్పుకోడానికి వాటికి నోరు లేదు. ఈ వాన్సిటలు దగ్గరగా ఉంటే బాగుంటుంది. గామాలలో పశువుల వాన్సిటలు ఎక్కువగా చేకూరస్తే రైతుకు ఎంతో ఉపయోగం చేసినవారం అవుతాము. యానిమల్ హెల్త్ డివిజన్ 1988-89లో 6.54 కోట్లు కేటాయించగా 1989-90లో 8.42 కోట్లు కేటాయించారు. కానీ ఈ సంవత్సరం 1990-91లో 3.52 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. ఇందులో చాలా తగ్గించారు. అందుచేత ఈ పద్ధతుకు ఎక్కువ కేటాయింపు చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. పోల్వోస్ను అగ్రికల్చర్ క్రిందకు తీసుకొని రావాలని ఇంతకుముందు కొంతమంది గౌరవనీయులైన

సభ్యులు చెప్పారు. మొన్న ఒక మీటింగులో ఆ కోశ పరిశ్రమలవారు కూడా విన్నపాలు చేసుకున్నారు. చిన్న చిన్న కోశ పరిశ్రమలు - 2 వేలు, 3 వేలు కోశతో పెట్టుకున్న పరిశ్రమలు ఉన్నాయి. ఆ చిన్న చిన్న కోశ పరిశ్రమలను వ్యవసాయంలోకి తీసుకొని రావాలని కోరుతున్నాను. పెద్ద పెద్ద కోశ పరిశ్రమలు కాకుండా చిన్న చిన్న కోశ పరిశ్రమలను ఆ విధంగా తీసుకొనిరావాలని కోరుతున్నాను. అలాగే ఫిషరీస్ ఉంది. 1988-89లో 4.48 కోట్లు కేటాయించారు. 1989-90లో 7.01 కోట్లు కేటాయించారు. 1990-91లో 4.71 కోట్లకు తగ్గించడం జరిగింది. ఈవిధంగా చూస్తే చాలా కేటాయింపులు తగ్గించారు. ఈ విషయమే వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన వారు. వారికి సబ్సిడీలు, రాయితీలు ఇవ్వవలసినవి ఉన్నాయి. అందువేత ఈ బడ్జెటును ఇంకా ఎక్కువ పెంచాలి. వారికి న్యాయం చేశారా అంటే - గామాలలో కొన్నిచోట్ల కుంటలు ఉంటున్నాయి. వారికి వాటిని గవర్నమెంటు లీజుకు ఇస్తున్నది. అవి వారికి దక్కకుండా మధ్యదళాలే కలుగ చేసుకొని వారు లబ్ధి పొందుతున్నారు. ప్రభుత్వపరంగా మధ్యదళాలకు ఉపయోగం జరప కుండా చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో 1983, 1986, 1989 సంవత్సరాలలో వరదలు వచ్చాయి. గోదావరి వరదలు ఒకసారి 1986లో వచ్చాయి, ఎర్ర కాలువ ఒకసారి వచ్చింది. ఈవిధంగా ప్రతి సంవత్సరం మునిగిపోతూ ఉంటే కొంతమంది రైతులు చెరువులు త్రవ్వకొంటున్నారు. అందువల్ల ఈ చెరువులు కూడా అగ్రికల్చర్ గా మార్చి ఈ స్లాబ్ సిస్టం వారికి కూడా అవ్వాలి చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం రైతులకు స్లాబ్ సిస్టం అమలుచేసింది. ఈ బడ్జెటులో ఎక్స్‌సిజీకి ఎక్కువ కేటాయించడం జరిగింది. కానీ ఈ స్లాబ్ సిస్టం కంటిన్యూవేస్తామని ఎక్కడా ప్రకటించలేదు. ఈ స్లాబ్ సిస్టం కంటిన్యూ చేస్తారా లేదా అని అడుగుతున్నాను. స్లాబ్ సిస్టం కంటిన్యూ చేయాలని మా కోరిక. అలాగే అటవీ శాఖ ఉంది. ఈ అటవీ శాఖకు 1988-89లో 14.66 కోట్లు కేటాయించారు. అలాగే 1989-90లో 18.26 కోట్లు కేటాయించారు. కానీ ఈ సంవత్సరం 1990-91లో 17.07 కోట్లకు తగ్గించారు. మన రాష్ట్రం ఎక్కువగా వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి ఉంది. వర్షాధారం మీద ఆధారపడి ఉంది కనుక అటవీ సంపద ఎక్కువగా పెంచ వలసిన అగత్యం ఉంది. అందువల్ల గత ప్రభుత్వం సామాజిక అడవులు పెంచడానికి ఎక్కువగా కేటాయించడం జరిగింది. అడవులు తరగకుండా, నరకకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం మీద ఎంతైనా ఉంది. దొంగ రవాణా జరుగకుండా ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటుందో చెప్పాలి. దానికి కబ్బుడిట్టుమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అలాగే సివిల్ సప్లయ్ ఉంది. ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. నేను విమర్శించడం కాదు. నాకన్నా ముందు మాట్లాడిన సభ్యులు కిలో రెండు రూపాయల పథకం గురించి చాలా డబ్బు దుర్వినియోగం చేసారని అన్నారు. విమర్శకు పోవాలా అక్కరలేదా? విమర్శకు పోవాలంటే గత ప్రభుత్వంలో వారు కూడా మినిస్టరుగా ఉన్నారు. ఏనాడూ అది తప్పు అని స్పష్టమీద చెప్పలేదు. మా ఉద్దేశం ఏమిటంటే ఈ కిలో డియ్యం రెండు రూపాయల పథకం కొనసాగించాలని. దానిని 2.50 పైసలు చేయాలని చేస్తున్నారు. అది ఒక్క పైసా కూడా పెంచకుండా చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ పథకంలో ఏమైనా తప్పులు ఉంటే సవరించండి. రోగన్ కార్కు మాత్రం కొన్ని ఉన్నాయి. కానీ అర్హత ఉండా కార్కులు పొందవలసిన వారు కూడా చాలామంది ఉన్నారు. అర్హత ఉన్నవారికి కార్కులు ఇప్పించండి, అర్హత లేని వారికి తేసివేయండి. ఇప్పుడు పనుల ముమ్మరం రోజులు. పనులకు వెళుతున్నారు ఉనం.

ఇప్పుడు కారుల వెరిఫికేషను జరుగుతున్నది. వారు ఇళ్ల దగ్గర లేకపోతే తేనివేస్తున్నారు. దానిలో నారమ్ము పెట్టారు. ఇద్దరు ఉండి కూలి పనులు చేసుకుంటే మూడవ వాడు ఉంటే ఎక్కువ వస్తుందని అని పెట్టారు. వాటిని కూడా సడలించి లేనివాడికి ఈ కారులు ఉండేట్లు ఈ పథకాన్ని కొనసాగించాలని కోరుతున్నాను. ధైర్యం ఉంటే - అది తప్పు అయితే తేనివేస్తున్నాము అని చెప్పండి. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో రైతాంగంవాలా నష్టపోయింది. గత 7 సంవత్సరాలుగా చాలా నష్టపోయారు. దేశానికి రైతు వెన్నెముక అన్నారు. ఇప్పుడు వెన్నెముకగా లేడు, అస్థిపంజరంలాగా తయారైనాడు. ఈ రైతు పరిస్థితి అస్థిపంజరం అని చెప్పాలి. అందువల్ల పశ్చిమ రైతు పిట్టా చూస్తే తెలుస్తుంది. కోఆపరేటివ్ సొసైటీలలో, నేషనల్ బ్యాంకులలో ఎంతెంత అప్పులలో మునిగిపోయారో తెలుస్తుంది. పన్నుల వసూళ్లలో వారిమీద పశ్చిమ తేనుకొని రాకుండా వారికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. వ్యవసాయ రంగానికి బడ్జెటు తక్కువ కేటాయించారు కనుక ఇది వ్యవసాయదారుల అనుకూలమైన బడ్జెటు కాదని మీద్వారా పృథుత్వానికి తెలియచేస్తూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి.వి. శేషారెడ్డి (నర్సేపల్లి):- అధ్యక్షా, మత్స్య, సహకార, వ్యవసాయ, అడవుల, పౌరసరఫరాల పరిపాలన, పశుసంవర్ధక శాఖ డిమాండ్లను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు మాత్రం చేస్తున్నాను. రైతుకు కావలసిన మౌలిక అవసరాలలో నాణ్యమైన అధిక దిగుబడి విత్తనాలు, ఎరువులు, సస్యరక్షణ మందులు, వ్యవసాయ రుణాలు, మార్కెటింగు అత్యంత అవసరమని మీకందరికీ తెలుసు. మనమంతా ఓట్లకు పోయినప్పుడు మనం అంతా రైతు కుటుంబాలవారం అని చెప్పుకోవడం మన ఆనవాయితీ. అది ఒక గర్వంగా భావిస్తూ ఉంటాము. మాటలు చెప్పడంలో గర్వంగా ఉంటుంది కానీ రైతు మాత్రం నిత్యం దరిద్రాన్ని అనుభవిస్తూ తన నిజాయితీని పృథంబానికి ఇచ్చి దారిద్ర్యాన్ని తన సొంతంగా చేసుకొనడం జరుగుతున్నది. పశ్చిమ ఒక్కరం రైతు దేశానికి వెన్నెముక, అంధ్ర రైతు అన్నదాత, రైతే రాజు అని చెప్పడం మిగులుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ 43 సంవత్సరాల స్వాతంత్ర్యంలో మనం ఏమీ సాధించలేదు. ఇక్కడ ఏమీ పృగతి లేదు, రైతుకు అభివృద్ధి లేదు అని పృథివక్కు నాయకులంతా ఉపన్యాసాలు చెప్పడం జరిగింది. కానీ నాణ్యమైన అధిక దిగుబడి విత్తనాలను సరఫరా చేయడంలో ఈ కాంగ్రెస్ పార్టీ పృథుత్వం సఫలీకృతం అయినదని మనవిచేస్తున్నాను. భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం రాకముందు విదేశాలనుంచి బియ్యాన్ని తీసుకొనేవారం. అవి గిబ్బు బియ్యంగా, వాసన కొడుతున్న బియ్యంగా ఉన్నా రేషను షాప్స్లో క్యూలో నిలబడి మనం తిన్న రోజులు అనేకం ఉన్నాయి. స్వాతంత్ర్యానంతరం ఈ రోజు దినదిన పృవర్ధి మానమవుతున్న ఈ జనాభాకు తగినట్లు అధిక దిగుబడి వండగాలను మనం ఉత్పత్తిచేసి కావలసినంత ధాన్యాన్ని ఈ భారతదేశంలో మనం సప్లయి చేస్తున్నామని మీకు నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విధంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ పృథుత్వం భారతదేశంలో అయితేనేమి, అంధ్రప్రదేశ్లో అయితేనేమి ధాన్యం ఉత్పత్తిలో అధికస్థానంలో ఉండి ఆహారధాన్యాల విషయంలో స్వయం సమృద్ధి సాధించిన సంగతి మనకందరికీ తెలుసు. రైతు అనేక మోసాలకు గురి అవుతున్నాడనే సంగతి కూడా తెలుసు. ముఖ్యంగా విత్తనాభివృద్ధి సంస్థ ఉంటే అది 60 శాతం విత్తనాలను అభివృద్ధి చేస్తుంది. మిగిలిన 40 శాతం ఏరైతు దగ్గరే ధాన్యాన్ని కొని దానిని సర్టిఫై చేస్తుంది. ఈ విత్తనాలలో కూడా అసలు విత్తనాలను సప్లయి చేయడం ఈ అధికారులు మరిచిపోయి అమాయకులైన రైతులను అనేక విధాలుగా

మోసం చేస్తున్నారు. అదేవిధంగా రసాయనిక మందులకు సంబంధించి, పురుగుల మందులకు సంబంధించి చూస్తే ఈ 7 సంవత్సరాలలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్రజాశక్తిని మిత్రుడు శ్రీ చంద్రశేఖర్ రావుగారు సవివరంగా చెప్పడం జరిగింది. సంఖ్యాత్మకంగా ఏవో అంకెలు చెప్పాడు కానీ ఈ 7 సంవత్సరాలలో ఒంగోలు జిల్లాలో వెన్సిస్సెడ్డుమీద సర్వేన కంట్రోలు లేక ఆ మందులు కొని పశ్చిమంకు వాడి ఆ పశ్చిమంకు నాశనమై ఎంతమంది చనిపోయారో ఒకసారి అర్థం చేసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. గత 7 సంవత్సరాలలో బడ్జెటు ఎక్కువ ఎలాటే చేసామని అన్నారు. రైతుల స్థాండర్లు ఆఫ్ లిమింగు పె ఎమ్మెనా పెంచారా అనేది ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. మన వ్యవసాయ శాఖమాత్రపులు చేతనవంతలు, పరిపాలనా దక్కులు, అన్ని విషయాలు తెలిసినవారు. గతంలో ప్రాముఖ్యం లేని వ్యవసాయ శాఖను ఒక ప్రాముఖ్యమైన శాఖగా తీసుకొనిరావడంలో కృతకృత్యుడు కావాలని నేను ఆశిస్తున్నాను. మొన్న ఆయన ఢిల్లీనగరం వోయినప్పుడు సెంట్రల్ లోని వ్యవసాయ శాఖమాత్రపులు శ్రీ దేవేలాలగారితో మాట్లాడి ఈ శాఖను రైతు సంక్షేమ శాఖగా మార్చమని సూచించడం జరిగింది. ఇది మంచి సూచన. ఇప్పుడు వ్యవసాయ శాఖకు బడ్జెటు ఎలాటేమంటు చాలా తక్కువగా చేసి ఉంది. కేంద్రప్రభుత్వంలోని శ్రీ దేవేలాలగారితో మాట్లాడి రైతు సంక్షేమంగా ఉండేట్లు ఈ శాఖకు ఎక్కువ నిధులు కేటాయించాలని మనవిచేస్తున్నాను. రైతు పండించిన ధాన్యానికి రెమ్యునరేటివ్ రేటు లేదు. ఎప్పుడైనా, ఏ పరిశ్రమలోనైనా పరిశ్రమోత్పత్తులు తయారు చేసినప్పుడు అక్కడ ఒక సంఘాన్ని పెట్టి వారికి అవసరమైన రేటు నిర్ణయించడం అనవాయితీ. కానీ రైతు పండించిన ధాన్యానికి రెమ్యునరేటివ్ ప్యాయిస్ ఫిక్స్ చేయడానికి ఎక్కడో ఢిల్లీలో కూర్చున్న పేద్రలు వ్యవసాయం అంటే తెలియని వారు, ధాన్యం అంటే తెలియని వారితో ఒక సంఘంవేసి వారు నిర్ణయించిన ధరే నిర్ణయించి రైతుకు అన్యాయం చేస్తున్నారు. ధాన్యం విషయంలో మనకు అన్యాయం జరుగుతున్నది. ఉత్తరహిందూ దేశంలో ఉన్న గోధుమకు మంచి ధర ఇస్తున్నారు, వారికి న్యాయం జరుగుతున్నది, మన బియ్యానికి మాత్రం అన్యాయం జరుగుతున్నది. మా నెల్లూరు జిల్లాలో అయిదున్నర ఆరు నెలలకు మొలకొలుకులు అనే ధాన్యం పండుతుంది. మొలకొలుకులు చాలా ఫైన్ రకము. దానిని తమిళనాడులో ఉండేవారు కావాలని అంటారు. దానిని సి-క్లాసు కింద ఇచ్చి కొర్పు రైస్ గా దర నిర్ణయించడం జరిగింది. మేరు ఒకసారి ఆ మొలకొలకుల అన్నం తింటే జీవితంలో మర్చిపోరు. గంజి తేకుండా శుభ్రంగా ఉంటుంది. దానికి కొర్పు రైస్ గా తక్కువ దర ఇస్తున్నారు. మొలకొలకులు దర నిర్ణయించడంలో న్యాయం చేయమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. వెన్సిస్సెడ్డు విత్తనాలు, ఎరువులకు సంబంధించి అనేక రకాలైన చెకింగ్స్ ఉన్నాయి. ఎక్కడికి వెళ్లినా, ప్రయోగశాలలో కూడా మోసాలు జరుగుతున్నాయి. ఇక్కడ ఆఫీసర్లను పట్టుకుని సాంపిల్స్ ప్రయోగ శాలకు పంపిస్తే, ఆ ప్రయోగశాలలో కూడా మోసం చేసే అనవాయితీ, అక్రమం జరుగుతున్నది. అక్కడ ఏమీ లేనట్లు వ్రాయించుకోవడం జరుగుతున్నది. ఎంతో మంది ఈ దగుల్పాటి వ్యాపారులు ఎంత ఘుండుకు పోగల్గినారో చూస్తే మేకు తెలుస్తుంది. ప్రయోగశాలలో కూడా మోసం చేస్తున్నారు. అక్కడికక్కడ ప్రయోగశాలలు పెట్టి వేస్తే ఇలా జరగదు. ఎక్కడో పెట్టి వేస్తే మోసం చేస్తున్నారు. ఆ వ్యాపారులు అక్కడికి పోయి, అక్కడి వారికి లంపం ఇచ్చి వ్రాయించు కొంటున్నారు. ఆ విషయంలో రైతును కాపాడవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఎరువులకు సంబంధించి - అంధ్రప్రదేశ్ ఎరువుల వాడకంలో రెండవ స్థానంలో ఉంది. అంత ఎక్కువ ఎరువులు వాడే అలవాటు మనకు ఉంది. ఆ ఎరువులలో కూడా కల్మిచేస్తున్నారు. మోసంచేస్తున్నారు. ఎరువులో కల్మి, వెన్సిస్సెడ్డులో కల్మి, విత్తనాలలో

కల్లో జరుగుతున్నది. దీనిని పరిశీలించి ప్రభుత్వం అరికట్టాలి. రైతుకు రెమ్యూనరేటివ్ ప్రయిన్ ఇవ్వాలి. రైతును కాపాడవలసిన బాధ్యత ఈ సంఘానికి కూడా ఉంది. మార్కెటింగ్కు సంబంధించి - మార్కెటింగ్ మంత్రిగారు ఆయన కూడా రైతు కుటుంబం నుంచి వచ్చారు. మార్కెట్ పన్ను వసూలు చేస్తున్నారు కానీ మార్కెట్లకు లేవు - ఎంత దగా ఆటోపించండి. మార్కెట్లకు పెట్టుకుండా మార్కెట్ పన్ను వసూలు చేసి రైతుకు అన్యాయం చేసి విధానం మంచిది కాదు. రాష్ట్రంలో 410 మార్కెట్లకు స్థలాలు ఉన్నాయి. 406 స్థలాలు సేకరణ వివిధ దశలలో ఉంది. 210 మార్కెట్లకు అభివృద్ధి పర్చడం జరిగింది అని చెప్పారు. నెల్లూరు జిల్లాలో 1981లో మార్కెటు యార్డుకు శంఖుస్థాపన జరిగితే ఇప్పటివరకు మార్కెటు యార్డు అభివృద్ధి ఏమీ జరగలేదు. రైతు ధాన్యం అమ్ముకోవాలంటే మార్కెటు యార్డుకు వోవాలి. వాటిని సక్రమంగా పెట్టినప్పుడే రైతు సహాయం వొందగలుగుతాడు. మార్కెట్ల విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించాలి. ఫిషరీస్ విషయంలో - బలహీనవర్గాలకు సంబంధించిన సమస్యగా ఈరోజు ఫిషింగ్ లేదు. రైతుల ధాన్యానికి మార్కెట్ లేకపోయినా, పొలాలను చెరువులుగా మార్చి మత్స్య పరిశ్రమ పెడుతున్నారు. దాని మీద లక్షలాది రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఉభయగోదావరి, నెల్లూరు, కృష్ణాజిల్లాలోని రైతాంగం ఫిషరీస్కు వోయిన తరువాత - రైతుకు అయిదు రూపాయల ఆదాయం వస్తే, ఆనాటి ప్రభుత్వం అది సహించలేక ఎలక్ట్రిసిటీ రేటు పెంచారు. ఇది చాలా అన్యాయమైన నిర్ణయం. విద్యుత్తాఖ మంత్రి రోశయ్యగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు - వారు సహాయం చెయ్యాలి. విద్యుత్తుకీ రేటు తగ్గించి, రైతుకు ఇస్తున్నట్లు స్టాఫ్ రేటు మీద మత్స్య పరిశ్రమకు కూడా ఇవ్వాలి. ఫిషరీస్ వర్కర్లు అభివృద్ధి జరగడం లేదు. కృష్ణాపట్నం వోడ రేవును అభివృద్ధి చేస్తే ఆ ప్రాంతంలో చేపల పరిశ్రమ మీద ఆధారపడిన వారికి లాభం కలుగుతుంది. సహకార మంత్రి ఏక గవాక్ష విధానం, సింగిల్ విండో సిస్టం అన్నారు. ఈ సింగిల్ విండో సొస్టేబిల్ లో సింగిల్ గా ఒక పార్ట్ నెట్ లోన్ ఇస్తారు, ఇంకొక పార్ట్ కి ఇవ్వరు. మిగతా వారికి ఆ సొస్టేబిల్ వెళ్ల వాక్కు లేదు. అక్కడ అంతా నియంతృత్వంగా, ఏకపక్షంగా, అవతలి వారికి ఏమీ ఇవ్వకుండా జరుగుతున్న పరిస్థితి ఉంది. ఈ సింగిల్ విండో సొస్టేబిల్ కు ఎన్నికలు అనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో దొర్లనంగా జరిగాయి, ఎన్నికలు అన్యాయంగా జరిగాయి. మూడు సంవత్సరాల నుంచి అయిదు సంవత్సరాలకు పెంచుకోడం జరిగింది. మన సహకార మంత్రి దీవాకరర్డిగారు మళ్ళీ మూడు సంవత్సరాలకు ఎన్నికలు జరిగేట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. పాడి పరిశ్రమ గురించి ఒక అయోమయ పరిస్థితి ఉంది. పాడిపరిశ్రమ ఉత్పత్తిదారుల సమాఖ్యను నామినేషన్లు ద్వారా పెట్టి పరిశ్రమను స్వాధీనం చేసుకుని, ఎన్నికలు లేకుండా నామినేట్ చేసి, మూడుసార్లు ఎక్స్ పేండ్ చేశారు. వారు ఈనాడు సమాఖ్యను పరిపాలిస్తున్నారు. పాడిపరిశ్రమ గురించి అనేక అవినీతి ఆరోపణలు ఉన్నాయి. మేము తొమ్మిది మంది ఎమ్మెల్యేలము, ఇద్దరు మంత్రులు అవినీతి కుంభకోణం జరుగుతున్నదని మా నెల్లూరు పాడిపరిశ్రమ సమాఖ్య మీద అర్జీలు పెడితే ఆ ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోలేదు. మన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం కూడా ఏమీ చేయలేదంటే ఎవరు దీని వెనుక ఉన్నారో అని అనుమానం కలుగుతున్నది. పాడిపరిశ్రమ మంత్రి, సహకార మంత్రి కలిసి ఒక నిర్ణయం చేసి ఈ అవినీతిని అరికట్టకుండా నాలుగు నెలలు అయినా ఆ అవినీతి చక్కవర్చులను ఎందుకు పెంచుతున్నారు? వారు కోర్టులలో వేసి ఎప్పుడీకప్పుడు ప్లేలు తెచ్చుకుంటూ ఉంటే ప్రభుత్వ ప్లేడర్లు హాజరైన పాపాన వోలేదు. పకాల్తానామా ఇస్తేనే ఫీజు వస్తుంది వెళ్ళినా వెళ్ళకపోయినా అనే పద్ధతిలో ప్రభుత్వ

పేదరుగ్ల నడుస్తున్నారు. ఆ అవినీతలీ చక్కవర్కులు వేతిలోనే పాడిపరిశ్రమ ఉంది ఇప్పటికే. నెల్లూరులో పాడిపరిశ్రమ ఉంటే అక్కడి నుంచి అయి వేల లీటర్లు పాలు తీసుకువెళ్లి వొడ్డుబూరులోనే పాలవోడి ఫ్యాక్టరీలకి సప్లయ్ చేస్తున్నారు. ఆ ఫ్యాక్టరీని ఎక్స్‌పాన్షన్ చేయాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు కానీ, ఆ అయిదు వేల లీటర్లు నెల్లూరులోనే ఉంచి అక్కడ ఎందుకు పాలవోడి కర్మాగారం ఒకటి పెట్టరు?

దీని విషయములో కూడా ఆలోచించాలని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. పశు సంవర్ధక శాఖామాత్యులు సంగీతం వెంకటరెడ్డిగారు చాలా సరసుడు, సజ్జనుడు. కానీ వారు సంగీతంలో ఏమైనా ఆ పశువులను బాగుచేయాలని అనుకున్నారేమో కానీ నోరు లేని పశువులకు ఈనాడు బడ్జెటులో ఏ విధమైన ఎలాట్‌మెంట్ లేదు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన 7 సంవత్సరముల కాలంలో ఆ హాస్పిటల్స్ డాక్టర్ వోస్టు లేకుండా, మందులు లేకుండా నోరు లేని పశువులను బాధపెడితే యీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత యీ నోరు లేని పశువులకు యింకా అన్యాయం చేస్తారా? 10 హాస్పిటల్స్ శాంక్లన్ చేస్తే మంతులకే చాలుతాయా? శాసనసభ్యులకే చాలుతాయా? మధ్యలో మమ్ములనే కట్టుకోమంటారా? మేము ఎన్నికలలో మా ఊర్లకు వోయినప్పుడు అక్కడ ప్రజలు పశు వైద్యశాల కావాలని కోరిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. దీనికి రోశయ్యగారు, మా వెంకటరెడ్డిగారిని కరుణించి ఎక్కువ నిధులు కేటాయించి పశు వైద్యశాలలు ఎక్కువగా విస్తరించి స్కాపివేదానికి కృషిచేయాలని కోరుతూ నాకు యీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిపావ్. వీరవీరెడ్డి:- అధ్యక్షా, యీ వ్యవసాయ పద్దులకు ఆర్థికశాఖా మంత్రిగారు డబ్బులు తక్కువ రిటేట్ వేసినారని దీనికి నేను చాలా విచారపడుతున్నాను. ఈ సంవత్సరం దీనికి కేటాయించింది రూ. 111 కోట్లు 25 లక్షల 66 వేలు. గత సంవత్సరం కన్నా తగ్గించినారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వ్యవసాయరంగం నుంచి 48 పర్సెంటు వస్తున్నది. వ్యవసాయం నుంచి యింత ఆదాయం వచ్చినప్పుడు యింత తక్కువ ఎందుకు కేటాయించినారో అర్థం కావడం లేదు. కానీ వ్యవసాయరంగంలో చాలా పెద్ద మార్పులు వస్తున్నాయి. దీనిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు కూడా గమనించాలి. వ్యవసాయరంగంలో పెట్టుబడులు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. శాస్త్రీయ పద్ధతులలో, సంతేతిక పద్ధతులలో వ్యవసాయం పురోగమిస్తున్నది. దీనికి వ్యవసాయశాఖ అందుబాటులో లేదు. వ్యవసాయ విధానం అందుబాటులో లేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో వ్యవసాయ శాఖకు సంబంధించిన ప్రవీణులు రైతులకు అందుబాటులో ఉండడం లేదు. కానీ ఈనాడు ప్రధానమైనది వ్యవసాయరంగం. ఇది మన రాష్ట్రంలో పారిశ్రామికరంగం కన్నా చాలా పెద్ద పరిశ్రమ. ఈ పరిశ్రమను మన నిపుణులే సలహా యివ్వవారు కానీ వ్యవసాయరంగంలో శాస్త్రీయ పద్ధతులలోనే కాక మెకానిక్ పద్ధతులలో రైతులకు తోడ్పాటు ఇవ్వే విధానం మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టడం లేదు. ఈనాడు వ్యవసాయరంగంలో విపరీతంగా పెట్టుబడులు పెడుతున్నారు. శాస్త్రీయంగా, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ద్వారా వ్యవసాయం అభివృద్ధి జరుగు తున్నది. కానీ రైతులు పండించే పంటకు గిట్టుబాటు ధర లేదు. వ్యవసాయరంగంలో ధాన్యం ధర మానిన రూ. 180 నుండి రూ. 212 ఉంది. అట్లాగే ప్రత్తి ధర రూ. 800 లు ఉంది. చెరకు ధర రూ. 280 నుండి రూ. 300 లు వరకు ఉంది. బొగాకు ధర రూ. 2200 లు ఉంది. మిర్చి ధర రూ. 600 లు ఉంది. అందువల్ల వ్యవసాయరంగం

పెట్టుబడికి అనుగుణంగా ధరలు రావడంలేదు. అందువల్లనే వ్యవసాయరంగంలో ఆర్థిక సంక్షోభం వచ్చే పరిస్థితి కనపడుతున్నది. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అతి త్వరితగతినే యీ సమస్యను పరిష్కారం చేయకపోతే యీ వ్యవసాయరంగం అభివృద్ధి చెందదు. ముందుకు పోదు. దీనిని ప్రధానంగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. పారిశ్రామిక వస్తువుల ధర గురించి ఆలోచిస్తే 3, 4 వర్సంటు వరకు పెరిగింది. మోటార్ల ధరలు యింకా యితర వస్తువుల ధరలు చూసిన ఆయిల్ ధర చూసిన బట్టల ధరలు చూసినా మనకు కావలసిన ముడి పదార్థాల ధరలు చూసినా విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. కనుక యీనాడు శాస్త్రీయ పద్ధతులతో వ్యవసాయంలో ఉత్పత్తి అయ్యే సరుకులు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటికి ధరలు నిర్ణయించాలి. ఈనాడు పశ్చిమ ధర కనేసం రూ. 1500 లు ఉండాలి. చెరకు ధర రూ. 540, పొగాకు ధర రూ. 2250, మీర్చి ధర రూ. 1500 లు, అట్లాగే మన ఒడ్డు ధర రూ. 300 లు ఉండాలి. కనుక యీ శాస్త్రీయ పద్ధతులతో యీ ధర నిర్ణయిస్తేనే యీ వ్యవసాయరంగాన్ని మనము కాపాడుకోగలుగుతాము. లేకపోతే ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి. వ్యవసాయ ఉత్పత్తి పడిపోతే దేశం తీవ్రతరమైన సంక్షోభానికి దారితీస్తుంది. అందువల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముఖ్యమైన చర్యలు తీసుకోవాలని అవసరం ఉంది. కానీ ఇప్పుడు మన వ్యవసాయరంగంలో ప్రవీణులను ప్రతి రెండు గామాలుకు ఇప్పి వారు సలహాలు యివ్వవలసిన అవసరం ఉంది. అదేవిధంగా మెట్టు పద్దెకాలలో భూగర్భంలో ఉన్న నీరును పైకితీసి వ్యవసాయానికి అందించవలసిన బాధ్యత యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పైన, కేంద్ర ప్రభుత్వంపైన ఉంది. అట్లాగే కర్షకపరిషత్తు ఉంది. అది ఉపయోగకరంగా లేదు. దానిని వెంటనే రద్దుచేయాలి. దానిలో వ్యవసాయ ప్రవీణులను పెట్టుకుండా కర్షకపరిషత్తులో వారినే నియమించడం జరిగింది. కర్షకపరిషత్తును వెంటనే రద్దుచేయాలి. అట్లాగే రసాయనిక ఎరువులు, ప్రధానంగా క్రిమిసంహారక మందులు సప్లయ యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే చేపట్టాలి. అవి యీనాడు రైతులకు అందుబాటులో ఉండడం లేదు. వీటికి గిడ్డంగులు పెట్టాలి. కానీ అవి ప్రయివేటు ఏజన్సీలు అయిపోయినాయి. బ్యాంక్ మార్కెటు ఇరుగుతోంది. దీనిని అరికట్టాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే వీటి సప్లయచేపట్టవలసి ఉంది. అప్పుడే యీ బ్యాంక్ మార్కెటు విధానం అరికట్టగలుగుతాము.

- అదేవిధంగా సిపిల్ సప్లయ్స్ గురించి ఒక విషయం చెప్పి ముగిస్తాను. వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిలు మొన్న ఢిల్లీలో సమావేశమయినారు. వ్యవసాయ శాఖామంత్రులతో ఢిల్లీలో కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖామంత్రులు ఒక సమావేశం ఏర్పాటుచేశారు. అక్కడ మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన వ్యవసాయ శాఖామంత్రులు కొన్ని సూచనలు యిచ్చారు. పత్రికలలో వచ్చాయి. అవి నేను చదివాను. ఆ సూచనలు గురించి అమలుచేసేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వంలో పెట్టే చేయవలసి అవసరం ఉంది. ఆ సూచనలను అచరణలో పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ధరలు తగ్గించే ప్రస్తావన చేయలేదు. రైతులకు ధరలు శాస్త్రీయ పద్ధతిలో ఏర్పాటు చేయవలసి ఉంది. ఆ విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకోవలసిన అవసరం ఉంది. పౌర సరఫరాలు గురించి నేను కొన్ని సూచనలు యిస్తాను. అవి స్వీకరించితే స్వీకరించండి. లేకపోతే తోసేయండి. పౌర సరఫరాల మంత్రిగారికి కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. బియ్యం గురించి, రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం గురించి మనం 33 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వమునుండి 20 లక్షల టన్నుల బియ్యం మనం సేకరించుకున్నాము. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 10 లక్షల టన్నులు

బీయ్యం సేకరిస్తున్నది. మొత్తం 30 లక్షల టన్నుల బీయ్యం సేకరిస్తున్నాము. పౌర సరఫరాల శాఖలో ఒక విధమైన ఒక పద్ధతి అయిన మార్పులు తీసుకునిరావలసి ఉంది. ఆరు వేల రూపాయల ఆదాయం అంటున్నారు. దానిని 8000 రూపాయలకు పెంచవలసి ఉంది. రూపాయి విలువ పడిపోయింది. ఒక రూపాయి విలువ 12 పైసలకు పడిపోయింది. కాబట్టి ఆదాయం 6000 రూపాయల నుంచి 8000 రూపాయలకు పెంచవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. దానిని బట్టి యల్లోకార్డులు, గ్రీన్ కార్డులు యివ్వవలసిన అవసరం ఉంది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము ఉన్నప్పుడు వెరిఫికేషన్ చేయించారు. ఆ వెరిఫికేషను ఎంతో లోపభూయిష్టంగా జరిగినది. గిరిజనులు కొంతమంది వలన చెక్కిపోయి నారు. వారి దగ్గర నుంచి గ్రీన్ కార్డు తీసుకున్నారు. అట్లాగే కొంతమంది బలహీన వర్గాల వారి దగ్గర నుంచి కూడా గ్రీన్ కార్డు వాపసు తీసుకున్నారు. మా మెదక్ జిల్లాలో 60 వేల గ్రీన్ కార్డుల కావాలని మెదక్ జిల్లా కలెక్టరు రికమెండు చేశారు. కాని గ్రీన్ కార్డు యివ్వడం లేదు. మా జిల్లాలో సగమైనా గ్రీన్ కార్డు వాపసు తీసుకున్నారు. నేను నా నియోజకవర్గానికి పోయి వచ్చాను. అక్కడ బలహీనవర్గాల దగ్గర, పేద వర్గాల వారి దగ్గర గ్రీన్ కార్డుల వాపసు తీసుకున్నారని తెలిసినది. దీనిని బట్టి చూస్తే పౌర సరఫరాల శాఖ ఏవిధంగా నిర్వహిస్తున్నదో అర్థము కావడము లేదు. వెరిఫికేషను, సక్రమంగా జరగడం లేదు. వెరిఫికేషనులో యిది గుర్తించవలసి ఉంది. మనం బీయ్యానికి 380 కోట్ల రూపాయల ఖర్చు పెడుతున్నాము. అందులో ట్యాన్సుపోర్టేషను నిమిత్తం 100 కోట్ల రూపాయలు వరకు ఖర్చు పెడుతున్నాము. ట్యాన్సుపోర్టేషను ఖర్చు తగ్గించుకునే అవకాశం ఉంది. మండల స్థాయిలో గోదాములు నిర్మించి రైతుల దగ్గర నుంచి సేకరించండి. ఎంత బీయ్యం అవసరం అయితే అంత బీయ్యం మండల స్థాయిలో నిల్వ ఉంచుకుంటే ట్యాన్సుపోర్టేషను ఖర్చు ఉండదు. దాని వలన దాదాపు 100 కోట్ల రూపాయల నుంచి 150 కోట్ల రూపాయల వరకు ట్యాన్సుపోర్టేషను ఖర్చులు మిగులుతాయి. దీనిని గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మండల స్థాయిలో బ్లాకుమార్కెటింగు జరుగుతున్నది. దానిని అరికట్టేందుకు ఫుడ్ ఎడ్యుయజర్ కమిటీలు ఏర్పాటు చేయండి. ఫుడ్ ఎడ్యుయజర్ కమిటీలు ఏర్పాటు చేసి డీలర్సును నియమించవలసిన అవసరం ఉంటుంది. యిటువంటి చర్యలు తీసుకుంటేనే అరికట్టడానికి వీలు ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. జిల్లా స్థాయిలో రాజకీయ పక్షాలతో చట్టబద్ధమైన కమిటీ ఏర్పాటుచేయాలి. గామీజ ప్రాంతములో రాజకీయ పార్టీలతో ఎడ్యుయజర్ కమిటీ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. మండల స్థాయిలో అది చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అప్పుడే ఈ కమిటీల ద్వారా చెక్ అప్ చేయడానికి వీలు ఉంటుంది. ఆ విధంగా సమస్యను పరిష్కారము చేసుకుంటూ తక్కువ వ్యయంతో దుర్వినియోగం కాకుండా బ్లాకుమార్కెట్ అరికట్టడానికి చెక్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. నేను యిప్పిని నూవనలను పరిగణనలోనికి తీసుకుని పాటించాలని కోరుతున్నాను. కోఆపరేటివ్ సబ్జెక్టు మీద చెబుతామనుకుంటున్నాను. కాని యిక్కడ సహకార శాఖామాత్రులు. యిది చాలా పెద్ద సబ్జెక్టు. నేను చెప్పే పాయింట్లు ఎవరు వ్యాసుకుంటున్నారో నాకు అర్థము కావడం లేదు. సహకారం రంగంలో చాలా మార్పులరావలసి ఉంటుంది. ముందు రైతులకు పరపతి సౌకర్యము పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. పంటల రుజులు ఆరువేల రూపాయలే యిస్తున్నారు. దానిని 15,000 రూపాయల వరకు పెంచాలి. మధ్యకాల రుజులు కూడా పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. సహకారరంగంలో జరిగే అవినీతిని అరికట్టవలసి ఉంటుంది. దీనిని రక్షించే నాథుడు ఎవరూ లేరు. సహకార రంగంలో చాలా విపరీతంగా అవినీతి పెరిగిపోయింది. యిదివరలో ఒక హాస్ కమిటీని వేసారు.

అందులో తమరు కూడా సభ్యులే. మార్కెటింగ్ కమిటీల మీద, సొసైటీల మీద ఒక హౌస్ కమిటీని వేశారు. సొసైటీలలో అధికార సభ్యులు, అనధికార సభ్యులు మొత్తం 3.50 కోట్ల రూపాయలు వరకు కాజేశారు. అందులో అధికారులు, అనధికారులు కుమ్మక్క అయి ఉన్నారు. ఆ అవినీతిని ఏ విధంగా అరికడతామో అర్థము కాకుండా ఉంది. దీని మీద ఏమీ చర్యలు తీసుకుంటారో స్పష్టంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ హౌస్ కమిటీలో తమరు కూడా సభ్యులే. ఆ కమిటీ సమావేశాలకు సభ్యులుగా మీరు కూడా హాజరు అవుతూ ఉండేవారు. అప్పుడు ఆ కమిటీ ఒక రిపోర్టుతయారు చేసి శాసనసభలో సమర్పించింది. ఆ రిపోర్టును బుట్టదాఖలా చేసింది. నాలుగు కోట్ల రూపాయల వరకు అపహరణ జరిగింది. దానిని ఎట్లాగు రాబట్టాలో అర్థము కాకుండా ఉంది. ఈ ప్రభుత్వానికి కనుక నిజాయితీ ఉన్నట్లయితే అవినీతిని అరికట్టాలని ఆలోచన ఉంటే ఆ డబ్బు వారి దగ్గర నుంచి ఎట్లాగైనా వసూలు చేయాలని కోరుతున్నాను. దీని మీద చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండు చేస్తున్నాను. నేను మూడు సూచనలు చేస్తున్నాను. సెంట్రల్ నేషనల్ ఫ్రంట్ గవర్నమెంటు ఉంది. వృత్తి పనులు చేసే వారికి, పేద వారికి 10 వేల రూపాయలు మాఫీ వేస్తామని అంటున్నారు. షెడ్యూల్డ్ బ్యాంకులలో చేసినటువంటి రుజులు మాఫీ వేస్తామంటున్నారు. కానీ రాష్ట్రములో కోఅపరేట్స్ బ్యాంకులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆధీనములో ఉన్నవి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కనుక ముందుకు వస్తే కేంద్ర ప్రభుత్వము కూడా సహాయం చేసేందుకు వారి వంతు యిచ్చేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నారు. కానీ మన రాష్ట్ర సహకార మంత్రిగారు మాత్రము రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి సంక్షోభంలో ఉందని చెబుతున్నారు. వారు యిచ్చే పరిస్థితిలో లేరు. నాబార్డు 3 శాతము మీద యిస్తున్నారు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము 2 శాతము వేసుకుని మొత్తం 5.5 వడ్డీ అని శాశ్వతంగా ఏర్పాటు చేయాలి. దీనికి టైము పెట్టి 5.5 వర్సంటు వడ్డీ మీద అప్పు చెల్లించే పద్ధతి వారికి ఏర్పాటు చేయాలి. కాబట్టి 5.5 వర్సంటు వడ్డీ రేటు ఏర్పాటు చేయాలి శాశ్వతంగా. దీనికైనా ముందుకు రావలసిందిగా కోరుతున్నాను. బలహీన వర్గాల వారికి, చేతి వృత్తుల వారికి 10 వేలకే వడ్డీ తీసుకోండి. అసలు మాఫీ చేయండి. ఇంటరెస్ట్ మాత్రం వసూలు చేయండి. సహకారం రంగంలో ఎవరైనా అప్పు కట్టడానికి పోతే వారు ఆ నొమ్మును వడ్డీ క్రింద జమకడతారు. అసలు కట్టుకోరు. అసలు కట్టుకునే ఏర్పాటు చేయండి. అప్పుడే రైతులకు పరపతి యివ్వగలుగుతారు. రైతులకు పేమెంట్ చేయగలుగుతారు. కాబట్టి, ఇది కనీసం సహకార సంఘాలకు సంబంధించి మీ పరిధిలో వున్న 10 వేల రూపాయలు మాఫీ వేసే శక్తి లేకున్నా, ఈ సూచనలన్నీనా పాటిస్తే అది సక్రమంగా పుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. దయచేసి, కనీసం ప్రభుత్వం దీనిన్నే గమనిస్తారని మనవి చేస్తున్నాను.

తెలంగాణాలో మత్స్య పారిశ్రామికాలు 40 లక్షల మంది వున్నారు. వేళ్ల విషయంలో అవినీతి ఏవిధంగా జరుగుతూ వుందంటే, తెలంగాణాలో పారిశ్రామిక కేంద్రం సొసైటీ ఒకటుంది. సత్యనారాయణగారు 6 లక్షలు కాజేశారు. అతను కాంగ్రెసులో వుండి తెలుగు దేశంలో కలిసినారు. ఇప్పుడు తెలుగుదేశం పోయింది. మరల కాంగ్రెసు వైపు పరుగెత్తు తున్నారు. దీనిపైన పోయిన అసెంబ్లీలో వస్తే, సి.బి.సి.ఇ.డి.కి అప్పజెప్పారు. 1 1/2 సంవత్సరం అయింది. ఇప్పటివరకు రిపోర్టు - మంత్రిగారు వున్నారా అధికా నోట్ చేసుకోదానికి?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అగ్రికల్చర్ మినిష్టరుగారు నోట్ చేసుకుంటున్నారు.

శ్రీ సిపాచ్. విత్‌రెడ్డి:- 6 లక్షలు కాజేశారు. సి.బి.సి.ఐ.డి.కి అప్పజెప్పి 1/2 సంవత్సరం అయింది. విచారణ లేదు. మరల ప్రభుత్వము మారింది. సి.బి.సి.ఐ.డి. విచారణ కేసుకు సంబంధించిన రిపోర్టు ఇంకా రాబోతుంది. అర్థం కావడం లేదు. ఇప్పుడు ఈ మధ్యలో మరల కాజేసినట్లు పూర్వ అయిన తరువాత, అతను ఎన్నికలలో గెలిచారు. ఈ 5 నెలల్లోనే అతను మరల 2 లక్షలు కాజేశారు. కాజేయడానికి హద్దు లేకుండా వోటున్నది. మంత్రిగారు దీనికి సమాధానం చెప్పాలి.

పాడిపరిశ్రమలో 20 లక్షల రూపాయలు వృద్ధులూ మిల్క్‌ఫీడ్‌లో కాజేశారు. ఇంత వరకు దాని అతి గతి ఏమైందో తెలియదు. దీన్ని రక్షించేవారు ఎవరో అర్థం కావడం లేదు. కాబట్టి, ప్రభుత్వము ఏమి చేయబోతున్నదో అర్థం కావడం లేదు. నేను ప్రత్యేకంగా కోరేది ఏమంటే ఈ మిల్క్ ఫీడ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిందని అనుకుంటాను. ఈ పరిశ్రమలో ఈ విధంగా 20 లక్షలు కాజేస్తే, ఎవరు రక్షించాలి? ఇలాంటి అవినీతిని, దుర్వినియోగాన్ని అపహరణను అరికట్టుటకు ఈ ప్రభుత్వము తన చర్యలద్వారా పూర్వ చేసుకోవలసి వుంటుంది. అధ్యక్షా, ఇప్పటి సహకార శాఖ మంత్రిగారు వచ్చారు. వారితో కోరేది ఏమంటే, ఆర్థిక సంక్షోభం మీకు వున్నట్లయితే, 10 వేల రూపాయలు బలహీనవర్గాల వారు ఇవ్వవలసిన దానికి వడ్డీ తీసుకోవద్దు. మొత్తం మినహాయించండి. అసలు ఎవరు కడితే అసలులో మినహాయించండి. అలాగే నాబార్డ్ 3 శాతం ఇస్తే, రెండున్నర శాతం అదనంగా పెండి 5 1/2 శాతం మీరు ప్రకటించండి. కనీసం ఈ రాయితీ అయినా ప్రకటిస్తే, కేంద్ర ప్రభుత్వము ప్రకటించే ఏ పది వేలయితే వుందో - మీకు ఆర్థిక సంక్షోభం వుంటే, ఇదయినా మీరు ప్రకటిస్తే, మీరు రైతుల మన్ననలు పొందగలుగుతారు. ఇప్పుడు వసూలు చేసే పరిస్థితిలో లేరు. చేసినా సాధ్యము కాదు. మీ కళ్ళి దాటిపోయింది. మీరు రాయితీలు ఇస్తేనే మీకు డబ్బులు వస్తాయి. మీరు స్నేహాన్ని పెట్టినా, పోలీసును పెట్టినా ఒక ప్లెస్ కాదా వచ్చే పరిస్థితి లేదు. మంత్రిగారు దీన్ని గమనించాలని, రాయితీలు ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మల్లాదిస్వామి (కాకినాడ):- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు, మంత్రి వర్గము ప్రవేశ పెట్టినట్లువంటి మత్స్య పరిశ్రమ, సహకార, వ్యవసాయ, అడవులు, పౌర సరఫరాలు, పాలన, పశు సంవర్ధక మరియు పాడిపరిశ్రమాభివృద్ధి డిమాండ్లను మనస్ఫూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. మత్స్య పారిశ్రామికీకరణ సంఘాలు మానినట్లయితే ఈనాటికి కూడ, వీధ్య, వైద్య, రహదారి, గృహవసతి, డ్రైయినేజీ, పారిశుధ్యము, విద్యుత్తు తాగే మంచీ నీటికి ఎన్నో ఇబ్బందులు పట్టెటటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నవి. వీధ్యా విషయంగా మానినట్లయితే వీరిలో ఉన్నట్లువంటి నీరక్కరావ్యత ఏ వర్షంలో కూడ లేదని చెప్పాలి. ఎందుచేతనంటే ఈ కులములో మానినట్లయితే నూటికి ఒక్కరే చదువుకున్నటువంటి వారున్నారు. దీనికి కారణం ప్రాథమిక పాఠశాల తప్పితే వేరే లేదు కాబట్టి 5వ తరగతి తోనే స్వస్తి చెప్పడం జరుగుతున్నది. ఈ విధానంవల్ల వారు చదువును అభ్యసించలేనటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది. ముందుకురావేటటు వంటి పరిస్థితి కాబట్టి విద్యైతే 5వ తరగతి ఉన్నదో వీటన్నిటిని కూడ అప్పటి ప్రయుమరీ స్కూలుగా రూపొందించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా జిల్లాలలో కొస్తా ప్రాంతంలో ముఖ్యంగా ఈ ఫిషరీస్ టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్.

హెన్రీలు పెట్టాలని అలాగే కాకినాడలో బెక్కికల్ ఎడ్యుకేషన్ కాలేజీ, స్కెన్సు కాలేజీ కూడ పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం 5 ఆశ్రమ పాఠశాలలు పెడుతున్నాము అన్నారు. ఇంతవరకు ఎన్నిపెట్టారు, ఎక్కడెక్కడ పెట్టారు, అవి ఏ విధంగా పని చేస్తున్నాయి, మరి ఈ విధంగా అయిదేని పాఠశాలలు పెడితే సరిపోతుందా? దానిని కూడ అధికం చేసేటటువంటి పరిస్థితి కలగజేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా దీనిలో నిరక్షరాస్యత నిర్మూలించాలి అన్నట్లయితే వయోజన విద్యకేంద్రాలు, బాలవాడీస్ అన్ని పెట్టాలి. ఈ విధంగా మనం వారిలో ఉన్న నిరక్షరాస్యతను నిర్మూలన చేసేటటువంటి కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. వైద్య విషయంలో మానసికతయితే వారికి వైద్య సదుపాయము రూరల్ డిస్పెన్సరీస్ లేవు. రోడ్డు ఉన్న చోట్ల, మోటారు వాహనాలమీద వైద్య సదుపాయాన్ని అందించాలి. మోటారు వాహనాలు కూడ పోనీటవంటి పరిస్థితి ఉన్నటువంటి గ్రామాలకు మోటారు లాంచీల మీద వైద్య సదుపాయాన్ని అందించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక రహదారుల విషయంలో చాల గ్రామాలకు మరి రోడ్డులు లేనటువంటి పరిస్థితి. వంతెనలు కూడ, చిన్న చిన్న వంతెనలు వేయవలసి ఉంటుంది. మరి గృహవసతి మానసికతయితే వారికి క్రిక్కిరిసినటువంటి గృహాలు కట్టుకొని చిన్న చిన్న పూరు గుడిశలలో ఉన్నటువంటి పరిస్థితి. ఈ పరిస్థితిని రూపుమాపాలి అంటే మద్రాసులో మానసికతయితే ప్రతి ఏటా కూడ ఒక కోటి రూపాయలు ఈ మత్స్యకారుల గృహనిర్మాణ పథకాలకు అమలు జరిపేటటువంటి పరిస్థితులు ఆ విధానాన్ని మానీ ఆ విధంగా ఈ మత్స్య కార్మికులకు గృహనిర్మాణము జరిపించి ఉచితముగా ఇవ్వేటటువంటి పద్ధతి అక్కడ ఉంది కాబట్టి దీనిని కూడ అమలు పరచాలని మనవి చేస్తున్నాను. సాంఘిక విషయంగా మానసికతయితే, వారికి కేటాయించినటువంటి 24 లక్షలకాదు 24 కోట్లను ఇప్పినప్పటికి కూడ సరిపోనటువంటి పరిస్థితి. బడ్జెట్ను మాత్రము అధికము వేయవలసినటువంటి పరిస్థితి ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. గత ప్రభుత్వము రాకముందు మర్రిచెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, ఈ లీజుల విషయంలో, ఈ చెరువులు, కాలువలు, కుంటలు, రిజర్వాయర్లు విషయంలో ఒక పద్ధతి ఉండేది. అది ఏమిటంటే ఏవరేజీ రెంటరీ బేసిస్ పై వర్క్వుచేసి ప్రతి సంవత్సరము కూడ 5 శాతము పెంచేటటువంటి పరిస్థితి అమలులో ఉండేది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత దీనిని రద్దు చేసి 1987-88 సంవత్సరానికి అధికంగా 30 శాతము, 1988-1989కి 15 శాతము, 1989-1990 కి 15 శాతము అధికము చేసి లీజులను వసూలు వేయడం జరిగింది. ఇంతకుముందు కూడ వెయ్యిని పది వేలు చేసి అనేక విధాలుగా మత్స్యకారులకు ఇవ్వేటటువంటి ఈ చెరువులు, కాలువలు లీజుల విషయంలో అత్యధికమైనటువంటి మొత్తాలను విధించి వారిని నానా ఇబ్బంది పెట్టడం జరిగింది. అంతే కాకుండా మరి డి.ఓ.ఎం.ఎస్ 340, 20-5-1988ని మంచి నేటికి గ్రామాలలో ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. 1988వ సంవత్సరంలో వారికి ఒక మంచి నేటి చెరువుని కేటాయించేటటువంటి పరిస్థితి గత ప్రభుత్వము కల్పించింది. మరి ఇదివరకు మంచి నేళ్లు త్యాగకుండా ఆ గ్రామాలలో ఉన్నారా అనేటటువంటి పరిస్థితి మానసికతయితే మరి గత ప్రభుత్వము ఏ విధంగా మత్స్యకారులకు లీజులో ఉన్నటువంటి చెరువులు అన్నిటికి కూడ కాకుండా చేసి మరి పంచాయితీల పరము వేయడం జరిగింది ఈ పంచాయితీల సర్పంచులు ఆ చెరువులలో చేపలు పెంచుకుని హాయిగా అనుభవిస్తున్నారు అధ్యక్షా. మరి దానిమీద బృతికేటటువంటి మత్స్యకారులకు జీవనభృతి లేకుండా పోవడం జరిగింది. అంతేకాకుండా రిజర్వాయర్లలో ఫేగా లైసెన్సు ఉన్నది. దానిని రద్దు పరచి వేటిన్నిటిని వేలము వేయాలి అన్నది పరిస్థితి కలగజేయడం జరిగింది గత ప్రభుత్వం. అది మంచి పద్ధతి కాదు. ఎందుచేతనంటే మత్స్యకార్మికులకు ఉపాధి కల్పించేటటువంటి వేటిని అన్నిటినీ, ఈ విధంగా ఫిషరీస్

డిపార్టుమెంటుని కూడ నిర్వేర్యం చేసే హక్కు మనకు లేదు, అన్నిటిని జిల్లాపూజా పరిషత్తులకు ధారాదత్తం చేయడం జరిగింది. దీనివల్ల ఈ మత్స్యకార్మికులకు ఉపకారము లేకపోగా ఈ మత్స్యకారుల లేజులను అత్యధికమైనటువంటి మొత్తాలతో వేసి వారిని నానా విధాలుగా ఈ లేజుల విషయంలో బాధ పెట్టడం జరుగుతోంది. నేను కోరేది ఏమిటంటే మత్స్యకారులకు సంబంధించినటువంటి ఏ విషయం అన్నప్పటికీ కూడా మత్స్యశాఖ ద్వారా పరిష్కారం చేసినట్లయితే బాగుంటుందితప్పితే ధనాశతో డబ్బు ముఖ్యము అనుకునేటటువంటి పంచాయతీలకు, జిల్లా పరిషత్తులకు అప్పగిస్తే ఈ మత్స్యకారుల సంక్షేమం గురించి వారికి ఎటువంటి ఆలోచన, పాలోచన ఉండదు కాబట్టి ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి జి.ఓ.లు అన్నిటిని రద్దుపరచి ఒకసరి అయినటువంటి జి.ఓ.తో గతములో మరి మన ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డిగారు హయాములో ఏ విధంగా అయితే జరిగిందో ప్రతి సంవత్సరము కూడ 5 శాతము ఎక్కువతో లేజుకి ఇవ్వటటువంటి పరిస్థితి కలిసి వచ్చింది కాబట్టి దానిని మళ్ళీ తిరిగి ప్రవేశ పెట్టాలని కోరుతున్నాను. పైగా మత్స్యకారులు ఏ కులాలికి చెందినటువంటి వారు మత్స్యకారులు అనేటటువంటిది చట్టపరముగా నిర్ధారణ చేసి వివరణ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందువేతనంటే కొన్ని కొన్ని కులాలవారు, మత్స్యకారులు కాకుండా అనుభవించేటటువంటి పరిస్థితి ఈనాడు ఉన్నది. దీనిని ఏ విధంగా తట్టుకోవాలి అన్నది ఆలోచించాలి ఈ కులము వారిని వృత్తికి దూరము చేసేటటువంటి పరిస్థితి ఉంది ఇప్పుడు. మరి ఈ కులము ఎందుకు అనేటటువంటిది వారికి బాధగా ఉన్నది కాబట్టి ఏ కులాలకు చెందినటువంటి వారు మత్స్యకారులు అనేటటువంటిది చట్టపరముగా నిర్ధారణ చేసి ప్రభుత్వం వివరణ ఇవ్వాలి. అంతేకాకుండా 1960వ సంవత్సరంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు మత్స్యకారులను షెడ్యూల్డు ట్రైబ్యులతో చేర్చాలి అని కేంద్ర ప్రభుత్వానికినిఫార్సు చేయడం జరిగింది. కానీ గత ప్రభుత్వము మత్స్యకారులను షెడ్యూల్డు ట్రైబ్యులతో చేర్చవలసిన అవసరం లేదు అని చెప్పింది. దానికి కారణం మాత్రం చెప్పలేదు. అటువంటి కారణం ఏమైనా ఉన్నట్లయితే వివరిస్తే చాలా సంతోషిస్తాము. వివరణ మాత్రం దీనిలో లేదు. రికార్డుగా ఏమైనా వివరణ ఉన్నట్లయితే దయచేసి తెలియజేయాలని కోరు తున్నాను అధ్యక్షా. అంతేకాకుండా ఇప్పుడు కేంద్రంలో మత్స్య శిక్షణలోనూ నేవో కూడ మత్స్యకారులను పెట్టి బ్రయినింగు ఇవ్వేటటువంటి పరిస్థితి కూడ కలగజేయాలని తమకు మనవి చేస్తున్నాను. కాకినాడలోను మచిలీపట్నంలో కూడ ఫిషరీస్ ట్రయినింగు ఇన్ స్టిట్యూషన్లు ఉన్నాయి. వేటిలో ట్రయినింగు ఇస్తున్నారగానీ బోటులు ఇవ్వే పరిస్థితి లేదు. ఇప్పటివరకు ఎంతమంది ట్రయినింగు అయ్యారు, ఎన్ని బోటులు ఇచ్చారు, ఏ రకమైన బోటులు ఇచ్చారు, బోటులను ఎప్పుడినుంటే నిలిపివేశారు, నిలిపివేసిన తరువాత శిక్షణ ఎంతమందికి ఇచ్చారు, మరి వారందరికీ ఏమి కావాలి, ఏ బోటు ఇవ్వకుండా మరి శిక్షణ ఎందుకు ఇస్తున్నారు అనేటటువంటి విషయం కూడ మరి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి, వారి బ్రతుకుతెరువుకు ఏమి చేయాలి అనే పద్ధతిని కూడ నిర్ణయించాలని మనవి చేస్తున్నాను. తాళ్లరేవు మండలములో వనకపాటి విభాగం వారు కొరంగి ఏరియాలో మొసళ్ల పెంపకానికి నిర్ణయించి నందువల్ల తాళ్లరేవు మండలానికి సంబంధించినటువంటి కాట్రోనికోన, ఐ. పోలవరంలోని 800 క్కుటుంబాల వారు బొల్లంగిపేరంలో గుల్లకేసటటు వంటి పరిస్థితి వుంది. దీనిమీదే బ్రతుకుతారు వారు. వాళ్లకి ప్రతిబంధకాలు కల్పిస్తున్నారు మొసళ్ల పెంపకం అనే పేరుతో అంతేకాకుండా తాళ్లరేవు మండలంలో ఉన్నటువంటి చాలా గ్రామాలకు సంబంధించిన ఎన్నో కాలువలు ఉన్నాయి. ఆ కాలువలలో చేపలు పట్టుకొని

బృతికేటటువంటి మత్స్యకారులు చాలమంది ఉన్నారు. వారిని కూడ వేటకు పోవద్దని అనేటటు వంటి ప్రతీబంధకాలు కలుగజేస్తున్నారు కాబట్టి ఇది జీవన మరణ సమస్యగా ఉంది. వారికి బృతుకు తెరువు ముఖ్యమూ, మొసళ్ళ పెంపకము ముఖ్యమూ అనేది కూడ ఆలోచించి మరి దానిని కూడ రద్దు చేయాలని ఈ మొసళ్ళ పెంపకాన్ని ఈ ఏరియానుంచి లేకుండా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా దీనిలో పథకాలు ప్రకారం చూసినట్లయితే రాష్ట్రం ద్వైరెక్టుగా ఇవ్వటటువంటి నిధులు కొన్ని, కేంద్రం ద్వైరెక్టుగా ఇవ్వటటువంటి నిధులు కొన్ని కేంద్రము రాష్ట్రము కూడ కలిసి ఇవ్వటటువంటి నిధులు కొన్ని కోవరేటివ్ డిపార్టు మెంటు ద్వారా సహకార సంఘాల ద్వారా వచ్చేటటువంటి నిధులు కొన్ని ఈ మత్స్య పరిశ్రమకి సంబంధించి ఉన్నాయి. అధ్యక్షా, కాని సకాలములో ఈ నిధులు సమకూర్చక పోయినట్లయితే పథకాలు అమలు కాలేని పరిస్థితి వుంది. కాబట్టి ఈ నిధులు ఏన్నే ఉన్నాయో రాష్ట్రముగాని, కేంద్రముగాని, సహకార సంఘాలుగాని సకాలములో ఇవ్వటటు వంటి పద్ధతిలో చూడాల్సిన అవసరం ఉంది అధ్యక్షా. అంతేకాకుండా డి.ఆర్.డి.ఏ. సబ్సిడీ పథకాలు గామీజ ప్రాంతాలలో ఒక విధంగా పట్టణ ప్రాంతాలలో ఒక విధంగాను ఉంది. గామాలలో ఉన్నప్పటికీ పట్టణ ప్రాంతంలో ఉన్నప్పటికీ అందరు మత్స్యకారులు సాధారణంగా కోస్తా ప్రాంతంలోనే ఉంటారు కాబట్టి గామీజ ప్రాంతంలో ఒక విధంగా పట్టణ ప్రాంతంలో ఒక విధంగా కాకుండా డి.ఆర్.డి.ఏ ఇవ్వటటువంటి సబ్సిడీ పథకాలు సమానంగా ఉండేవిధంగా చేయాలని కోరుతున్నాను. సముద్ర మత్స్య పరిశ్రమ కృమబద్ధీకరణ చట్టము ఏదైనా చేయబడిందా? ఛేస్ట్ ఆ వివరాలను తెలియజేయాలి. మనకు ఏ.పి. ఫిషరీస్ కార్పొరేషన్ ఉన్నది. ఆంధ్ర మత్స్యకారుల కేంద్ర సహకార సంఘం ఉన్నది. తెలంగాణా మత్స్యకారుల కేంద్ర సహకార సంఘం ఉన్నది. అలాగే ఇక్కడ ఫెడరేషన్ ఉన్నది. కొల్లేరు సరస్సు ఉన్నది. ఈ విధంగా ఉండడంవల్ల ఏ ఒక్క మత్స్యకారుల సంక్షేమ పథకము అమలు జరగక పోవడం కాకుండా ఈ నిధులు అన్ని కూడ ఏమీ అవుతున్నాయి తెలియని పరిస్థితి ఉన్నది కాబట్టి వేటన్నిటిని సమన్వయం చేసి ఒక సంస్థగా రాష్ట్రంలో రూపొందించి మత్స్యకారుల సంక్షేమానికి మేరు కృషి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఫిషరీస్ కార్పొరేషన్ చూసినట్లయితే ఎన్నో కోట్ల నష్టములో ఉంది. ఇక్కడ కేటాయించినటువంటి కేటాయింపులు చూసినట్లయితే పది లక్షలు. ఈ పది లక్షలు కూడ ఒక నెలకు కూడ వారి జీతాలకుగాని భవనాల అద్దెలకుగాని సరిపోని పరిస్థితి వుంది. వేటన్నిటిని దుష్ప్రతి పేటటుకుని వేటన్నిటిని కూడ విలేనం చేసి రాష్ట్రంలో ఒక సంస్థ ఉండేటటువంటి పరిస్థితి కలుగజేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక వరల్డు బ్యాంకు సహాయంతో వెయ్యి బోటు మూడు సంవత్సరాలలో కట్టేటటువంటి పథకం ఏదో కూడ ఏర్పడుతున్నది అని తెలుసున్నది. అటువంటి పథకమే ఉన్నట్లయితే బోటు బిల్డింగు యార్డుకి ఇచ్చి ఇక్కడ పని కల్పింపేటటువంటి విధానం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. అక్కడ బోటు బిల్డింగు యార్డులో కూడ పని వేసేటటువంటి కార్మికులు ఈ ఫ్లెబర్ బోటు తయారీవల్ల ఈ కెమికల్సు వల్ల ఆనారోగ్యము పొందుతున్నారు. వారు ఆనారోగ్యము పొందే విషయంలో ఫెడికల్టే ఎయిడ్ ఇవ్వే పరిస్థితులను కూడ కలగజేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. గత సంవత్సరంలోనే మూడు నెలల గడ్డుకాలంలో సముద్ర మత్స్యకారులను సహాయం కోసం బాట్లు తొమ్మిది మాసాలు వేట చేస్తారు కాబట్టి మూడు మాసాలు ఖాళీగా ఉంటారు కాబట్టి ప్రతి మాసము కూడ 30 రూపాయలు చెల్లించినట్లయితే 270 వస్తుంది. ఈ మత్స్యకారులు 9 మాసాలు పనిచేసి 3 మాసాలు ఖాళీగా ఉంటారు. ఆ మూడు మాసాలకుగాను వారికి 540 రూపాయలు పరిహారంగా చెల్లిస్తారు. కాని దీనివల్ల మత్స్యకారులకు ఒరిగేది ఏమీలేదు ఈ

పథకం ప్రకారంగా కొన్ని వేలమంది మత్స్యకారులు ఉండగా కొన్ని వందలమందికి మాత్రమే యీ స్కీము ఉపయోగపడుతున్నది.

(సభాపతి అధ్యక్షాస్థానములో ఉన్నారు)

ఈ మత్స్యకారులకు వారు నివశించే ప్రాంతాలకు దగ్గరలోనే ప్రభుత్వ బంజరు భూములను మంజూరు చేస్తే అందులో మామిడితోటలు, పండ్ల తోటలు పెంచుకొనుట ద్వారా వారి అభివృద్ధికి వేలు పడుతుంది. అంతేకాకుండా యీ మత్స్యకారులకు కుటీర పరిశ్రమలు స్థాపిస్తే వారికి చాలా ఉపయోగపడుతుంది. ఇక కోస్తా జిల్లాలో రోడ్ల పరిస్థితి ఏమీ బాగా లేదు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం వారు ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయంతో యీ రోడ్లను బాగుచేయ వలసి ఉంటుంది. గ్రామాలకు ఉపయోగపడే లింకు రోడ్లు బాగు చేసినట్లయితే రవాణా సౌకర్యాలు బాగుపడి గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రజలకు ఉపయోగపడతాయి. అంతేకాకుండా మోటారు పడవలకు అయిస్, టైప్ జాగార్స్ సరఫరా చేస్తామని యీ ప్రభుత్వం వారు చెప్పారు. ఆ సరఫరా విషయంలో కూడా ఏమీ జరగలేదు. అవి ఎవరెవరికి యివ్వారో కూడా తెలియదు. ఈ స్కీములన్నీ కూడా సక్రమంగా అమలు జరిగే విధానం చూడాలి. విశాఖ పట్నంలో అన్ని సదుపాయాలు ఉన్నప్పటికీ కాకినాడ రేవులో మాత్రం మోటారు వాహనాలు నడుపుకోవడానికిగాను 105 రూపాయలు కావాలంటున్నారు. కాకినాడ రేవును కూడా విశాఖపట్నం రేవులాగా అన్ని సదుపాయాలు ఉన్న రేవులాగా తయారు చేయాలని ప్రభుత్వం వారిని కోరుతున్నాను. తరువాత కోస్తా ప్రాంతంలోని సముద్ర తీరంలోని వారికి ఏ షెల్టర్స్ లేవు. అంతేకాకుండా యీ మత్స్యకారులకు వేపలు పట్టుకొని అమ్ముకోవడానికి వేలుగా వారి ప్రాంతాలకు దగ్గరలో మార్కెటు యార్డులను ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. కాకినాడ సమీపంలో ఉండే మత్స్యకారులకు గృహవసతి, అంతేకాకుండా ఎందు వేపలు తయారు చేసుకోవడానికిగాను వారికి కావలసిన స్థలం మంజూరు చేయాలని కోరుతున్నాను. కాకినాడ పోర్టును మెజరు పోర్టుగా కూడా తయారు చేయాలని తరువాత యీ మత్స్యకారులకు ఏ విధంగా ఏ లోనులు ఎంతమందికి యివ్వారో ఒక వివరణ పత్రము తయారు చేసి మంత్రిగారు యీ సభకు సమర్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. తరువాత పోర్టు మనకు ఉన్నవాటినిన్నీంటిని కూడా అభివృద్ధి చేయాలి. మచిలీపట్నం, కృష్ణాపట్నం రేవులకు ఖర్చు పెట్టిన డబ్బు నిరుపయోగం అయింది కాబట్టి వాటికి యింకా నిధులు మంజూరు చేసి ఆ రేవులను అభివృద్ధి చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇంతవరకూ ఏఏ ఓడరేవులకు ఎంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టినదో కూడా సభవారికి తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. మత్స్యపరిశ్రమను పారిశ్రామిక పరిశ్రమగా గుర్తించాలి. అప్పుడే మత్స్యకారులు లబ్ధిపొందగలరని ఆశిస్తున్నాను. తరువాత యీ మత్స్యకారులకు సంబంధించిన ఇన్సూరెన్సు స్కీము 15,000 నుంచి 20,000 రూపాయలకు పెంచాలని కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా 6 మాసాల గడువు లోపల యీ స్కీములన్నీంటికి కూడా డబ్బు మంజూరు అయ్యేలా చూడాలని కోరుతున్నాను. ఈ మత్స్యకారులకు లాభం వేకూర్చే కార్మిక చట్టాలను తయారు చేయాలి. మత్స్యకారులకు వచ్చే ఆదాయంలో కొంత శాతం ప్రభుత్వంవారు బ్యాంకులవద్ద జమచేసి వారికి లాభం కలిగించే ప్రణాళికలు తయారుచేయాలి. వర్క్యూమెన్ కాంపెన్సేషన్ కింద 60, 70 వేల రూపాయలు యివ్వాలి. ఈ 60, 70 వేలు కూడా మత్స్యకార్మికులు చనిపోయినవారికి యివ్వడం జరుగుతున్నది. కాని వీన్నీ మత్స్యకార్మికులకు ఏమీ లాభం కలగడంలేదు. వీన్నీ కార్మికులకు లాభం వేకూరే విధంగా చూడాలి. ఇక జిల్లాలో రైతులకు ఉపయోగపడే విధంగా

రైతు సదస్సులు ఏర్పాటు చేసి వారిని చెత్తనవ్వవంతులను చేయడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమం నెల్లూరు, అనంతపురం మొదలైన కొన్ని జిల్లాల్లో మాత్రమే చేసారు. కానీ యింకా యితర జిల్లాల్లో కూడా యీ కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, యీ రాష్ట్రం ప్రధానంగా వ్యవసాయక రాష్ట్రం. ఈ దేశం మొదటినుంచి కూడా వ్యవసాయమునకు సంబంధించిన దేశం. ఈ దేశంలో 191 మిలియన్స్ ఎకరాల భూమి సాగుకు అనుకూలంగా ఉంది. అందులో 160 మిలియన్ హెక్టార్లు మాత్రమే సేద్యము చేస్తున్నాము. భారతదేశంలో యీ సంవత్సరం 175 మిలియన్ టన్నుల వరిధాన్యం ప్రొడక్షన్ జరుగుతున్నది. కానీ యావరేక్షన్ 1142 కె.జి. పెరే హెక్టార్ మాత్రమే యీర్థిగా వస్తున్నది. హెక్టారుకు 5 వేల కె.జి.లు డెవలప్ అయిన కంబ్లీస్లో యీర్థిగా వస్తున్నది. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో దాదాపు అది 12,000 కె.జి.లుగా ప్రొడక్షన్ ఉండి దేశం యావరేక్ష కంటే కొద్దిగా ఎక్కువగా ఉంది. అదే విధంగా ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో 140 లక్షల హెక్టార్లు సేద్య యోగ్యము అయిన భూమి ఉంటే అందులో 110 లక్షల హెక్టార్లు మాత్రం నెట్గా వ్యవసాయం చేసి దానిలో దాదాపు యీ సంవత్సరం 131 లక్షల టన్నులు వరిధాన్యం ఉత్పత్తి చేస్తున్నాము. ఇది చాలా తక్కువ. ఈ రాష్ట్రంలో భూమిని మాస్టే పండించే పంట చాలా తక్కువ. సోత్ కొరియా, ఫ్రాన్స్ దేశాలలో పోల్చి మాస్టే మన విజ్ఞానం ఎక్కడ ఉంది. ఈ దేశంలో ఒకసారి హరిత విప్లవం తీసుకువస్తే 1950-51 ప్రజాశక్తిలో ఉత్పత్తిని బట్టి యిప్పుడు ఉత్పత్తి పెరగవలసి ఉంది. సంవత్సరానికి 7 మిలియన్ టన్నుల ఉత్పత్తి పెరగాలంటే అలా జరగకుండా కేవలం 3 1/2 మిలియన్ల టన్నులు ఉత్పత్తి ఉంది. అర్థ శాతం పార్కుఫాల్గా ఉన్నాము. వ్యవసాయ రంగంలో హరిత విప్లవం, సాంకేతిక విప్లవం రావడం చాలా అవసరం. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి మనం 2000 ఎ.డి.కి అది 230 మిలియన్ టన్నులుగా కావాలి. ఇప్పుడు 131 లక్షల టన్నులు మాత్రమే ఉత్పత్తి ఉంది. దాదాపు 10 సంవత్సరాల కాలములో ధాన్యం ఉత్పత్తి ఒక కోటి టన్నులు కావలసిన పరిస్థితి ఉంది. దీనికి వ్యవసాయ శాఖ గణనీయమైన కృషి చేసింది ఉంది. మరి రిసెర్చ్లో గణనీయమైన కృషి చేసింది ఉంది. ముఖ్యముగా ఈ దేశములో ఆయిల్ సీడ్స్కు ఎంతో ప్రాధాన్యత ఉంది. ఈ దేశములో దాదాపు రూ. 800 కోట్ల నూనెను ఇతర దేశాల నుంచి మనము దిగుమతి చేసుకున్నటువంటి దుస్థితి ఉంది. మన ఉత్పత్తి - ఇక్కడ మన రాష్ట్రములో, దాదాపు ఈ దేశములో చాలా తక్కువ చేస్తున్నటువంటి పరిస్థితి ఉంది. కానీ పండించిన నూనె గింజలకు ధర లేని ఇంకో పరిస్థితి ఉంది. ఈ రెండింటినీ సమన్వయం చేయలేని దుస్థితి ఈ దేశములో ఉన్నటువంటి పరిస్థితి ఉంది. కానీ మనము అనుకుంటే చాలావరకు పండించే పరిస్థితి ఉంది. మన దగ్గర, మన రాష్ట్రములో రెండు సంవత్సరాలుగా మంచి ఉత్పత్తి చేశారు. 24 లక్షల టన్నుల ఆయిల్ సీడ్స్ ఉత్పత్తి చేసిన మన రాష్ట్రానికి 1987-88లో నేషనల్ అవార్డు కూడా ఆయిల్ సీడ్స్లో వచ్చిన పరిస్థితి ఉన్నది. కానీ మరి ఇంకా 30 లక్షల టన్నులకు చేరుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మరి అదే విధంగా దుస్థితి పర్సెన్లో ఉంది. పర్సెన్లో మనము ఏడు లక్షల టన్నులు మాత్రమే ఇంత వరకు చేస్తున్నాము. మరి 13 లక్షల హెక్టార్లలో మనము వేస్తే దానిలో సగము మాత్రమే వస్తుంది. ఏవరేక్షతో చాలా తక్కువ ఉంది. దాదాపు 394 కిలోలు ఈ రాష్ట్రములో ఉంది. దేశములో ఏవరేక్ష 500 మీంపి ఉంది. పప్పుధాన్యాలు స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన తరువాత రాష్ట్రమే కాదు దేశములో కూడా ఏవరేక్ష పెరగలేదు. పెరగడానికి చర్యలు తీసుకోలేదు.

మరి ఇది ఐ.సి.ఎ.ఆర్ వైఫల్యం కానివ్వండి, వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం వైఫల్యం కానివ్వండి, వ్యవసాయశాఖ వైఫల్యం కానివ్వండి ఈ ఉత్పత్తులు పెంచడానికి సరయిన నిర్ణయం తీసుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. ఇలాంటి ఉత్పత్తులు మనము పెంచినగటు ఉత్పత్తులు పెంచాలి. భూమిని పెంచలేము. డాక్టర్ స్వామినాథన్ చెప్పారు. ఈ దేశములో 63 మిలియన్ హెక్టార్లు మాగాణి క్రింద ఉంది. కేవలం 60 మిలియన్ హెక్టార్లు మనము ఇతర దేశాల నుంచి కాక ఉత్పత్తి పెంచినట్లయితే 300 మెట్రిక్ టన్నులు మాగాణి ద్వారానే పండించే అవకాశం, వనరులు ఈ దేశములోనే ఉన్నాయి. కానీ పౌడర్ కిక్సిట్ పెంచడం లేదు. ఉత్పత్తి, ఎకరానికి కావలసిన ఉత్పత్తి పెంచడానికి చర్యలు సరయిన రీతిలో తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అలాంటి చర్య తీసుకోడానికి దురదృష్టవశాత్తు మనమందరం రైతాంగం గురించి మాట్లాడుతున్నాము. పార్లమెంటులో మాట్లాడాము, ఇక్కడ కూడా మాట్లాడు తున్నాము, బయటా మాట్లాడుతున్నాము. ఇక్కడ ఉన్న వారితో 80 శాతం రైతులమే. కానీ రైతాంగం విషయం మరిచిపోతున్న పరిస్థితి ఉంది. ఈ దేశములో 35 శాతం నేషనల్ ఇన్ కమ్ మరీ రాష్ట్రములో 40 శాతం వ్యవసాయం ద్వారా వస్తోంది. మరీ కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వ్యవసాయానికి, గామీజ వ్యవస్థకు కేటాయించిన డబ్బు ఎంత? కేటాయించిన బడ్జెట్ విషయం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. దీనిలో నిజంగా రైతులకు, మనం ఏ వ్యవస్థ నుంచి వస్తున్నామో ఆ వ్యవస్థకు న్యాయం చేస్తున్నామా, దానికి ఏమి చేస్తున్నామని ఆలోచించవలసిందిగా ఇక్కడ ఉన్నటువంటి పెద్దలందరికి మే ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. మరీ ఈ రైతాంగము ద్వారా ఇంత ఇన్ కమ్ వస్తూ ఉంటే, ఇంత ఇన్ కమ్ ఇచ్చే వారికి జాతీయ బ్యాంకుల ద్వారా కేవలం 16 శాతం గత సంవత్సరం వరకు ఉంటే ఇప్పుడు 18 శాతం వరకు అప్పులు ఇస్తున్నాము. మరీ ఈ దేశములో రూ. 30 వేల కోట్లు బడా పారిశ్రామికవేత్తలందరికి నానా రాయితీలుగా ముట్టినటువంటి పరిస్థితి ఉంటే ఈరోజు రూ. 10 వేల కోట్లు, రూ. 12 వేలకోట్లు, రూ. 14 వేలకోట్లు వుంటే రూ. 10 వేల అప్పుల మాఫీకి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తబ్బిమ్మ అవుతున్న పరిస్థితి ఉంది. ఇది మనం ఆలోచించవలసి ఉంది. కానీ ఎక్కడో కొంచెము అశ ఛిగురించవేసింది నేషనల్ ఫౌంట్ ప్రభుత్వం. ఈరోజు నేషనల్ స్క్రింట్ ప్రభుత్వం రైతులకు మేము ఉన్నామని ఒక అశ, ఇది ఏదో మొత్తం తీర్చిందని నేను అనడం లేదు. దీని ద్వారా మొత్తం వస్తుందని అనడం లేదు. కానీ, రైతులకు మేము ఉన్నామని ఒక ధైర్యం కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రాప్తమంగా ఒక రాయితీని కల్పించి చేసింది. మరీ గతములో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కూడా ఐదున్నర శాతం వడ్డీ రాయితీ ఇచ్చి రైతులకు మేము ఉన్నామని చెప్పింది. అదే విధంగా కరెంట్ లో ప్లాన్ సిస్టమ్ ఇచ్చినటువంటి పరిస్థితి వేశారు. మేరు ఒకసారి బడ్జెట్ కేటాయింపులు చూస్తే ఏ ప్రభుత్వాలు రైతులకు న్యాయం చేయలేదు. కానీ, దురదృష్టవశాత్తు ఈసారి చూస్తే - నేను ఎక్కువగా వివరాలలోకి పోవడం లేదు. అగ్రికల్చర్ సెక్టర్ కి మనము ప్లాన్ స్కీములో రూ. 61.34 కోట్లు కేటాయింపు చూస్తే ప్లాన్ స్కీములో అడ్వెన్స్ చేసినది ఎంత అనేది ఆలోచించవలసిందిగా మంత్రీవర్గులకు మనవి చేస్తున్నాను. మరీ మొత్తం అల్లీ అగ్రికల్చర్ సెక్టర్ కి కలిసి రూ. 250.57 కోట్లు మాత్రమే ఇచ్చారు. మరీ గత ప్రభుత్వం రూ. 266.45 కోట్లు అల్లీ అగ్రికల్చర్ సెక్టర్ కి ఇచ్చారు. కానీ ప్లాన్ స్కీమ్ వచ్చేవరకు చాలా దెబ్బ తీశారు. ప్లాన్ స్కీమ్ కి గత ప్రభుత్వం కూడా రూ. 74.65 కోట్లు ఇచ్చారు. కానీ మన మిత్రులు నిన్న మాట్లాడుతూ నాన్ ప్లాన్ లో

కొందెము పెంచారు కదా, అది సరిపోతుంది కదా ఈ ప్రభుత్వానికి అన్నారు. నాన్ ప్లాన్ అంటే తమరికి తెలుసు. ఉద్యోగస్థుల డి.ఏలు పెరిగినా, టి.ఏలు పెరిగినా, ఇంకా జీతభత్యాలు ఏమీ పెరిగినా నాన్ ప్లాన్ లోనే వచ్చేది. మీరు ప్లాన్ లో డెవలప్ మెంట్ ఏక్టివిటీకి ఏమైనా పెంచారు అనేదే చూస్తాము. ఇది మన బడ్జెట్ లో ఎన్నో వంతు? మనము రైతాంగానికి ఇస్తున్నామా అనేది ఈవేల ఆలోచించవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రీవర్గులను కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా, రైతులకు న్యాయం కావాలి. రైతులకు రాయితీలు కావాలి. రైతులకు వ్యవసాయం అభివృద్ధి చెందాలంటే ముఖ్యమైన మూడు విషయాలు మనం ఎప్పుడైనా చూస్తాము. ముఖ్యమైన మూడు ఇన్ ఫుట్స్ లో మొదటిది నేల, ఆ తరువాత నీరు, ఆ తరువాత పెట్టుబడి. ఈ మూడు ముఖ్యమైన ఇన్ ఫుట్స్. ఈ దేశములో - మీకు తెలుసు - మన రాష్ట్రం కాడికి వస్తే సరయిన సోర్సెస్ ద్వారా 35 లక్షల ఎకరాలకు ఈవేళ నీటి సదుపాయం ఉన్నది. మరి దాదాపు మిగతా 70 లక్షల ఎకరాలకు నీరు లేనటువంటి పరిస్థితి ఉంది. కరెక్ట్ గా నేటి చూసినట్లయితే ఈ పరిస్థితులలో సోర్సెస్ క్రియేటివ్ ఫర్ అంటే వారు 45 లక్షల హెక్టార్స్ అని చెబుతున్నారు. కానీ 35 లక్షల హెక్టార్స్ కు ఇప్పుడు నీరు సరయినటువంటి రీతిలో అందుబాటులో ఉన్నటువంటి పరిస్థితి ఉంది. అందులో 28 లక్షల ఎకరాలకు దాదాపు నీరు కెనాల్స్ ద్వారా వస్తోంది. మరి ఈ దుస్థితి ఏమిటి? మెట్ట ప్రాంతపు రైతులకు ఒక న్యాయం మరి నీరు ఉన్నటువంటి ప్రాంతాల రైతులకు ఒక న్యాయం ఎందుకు చేస్తున్నారు? ఈ దేశములోని రైతులు - ఈ మెట్ట ప్రాంతాల రైతులంటే ఈ ప్రభుత్వాలు కక్క వహిస్తున్నాయి, కక్క సాధిస్తున్నాయి అనేది ఈరోజు తెలుసుకోవలసిందిగా మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఈరోజు మనము ఒక ప్రాజెక్టు కడుతున్నాము. పెద్ద ప్రాజెక్టు కట్టితే పెర్ ఏకర్ రూ. 30 టు రూ. 40 వేలు ఏవరేజీతో మనము ఖర్చు పెడుతున్నాము. మెట్ట ప్రాంతాలలో ఉన్న రైతాంగానికి ఏమీ ఇస్తోంది ఈ ప్రభుత్వం? ఏమీ ఇస్తున్నాయి ఈ ప్రభుత్వాలు మీరు ఆలోచించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కడయినా భూగర్భజలాలు ఉంటే నీరు తీయడానికి సోర్సెస్ వెతుకుతున్నారా? ఈరోజు ఈ రాష్ట్రములో ఎబ్సెడెంట్ గా భూగర్భజలాలు ఉన్నాయని సర్వేలో వచ్చింది. మరి జియోఫిజికల్ సర్వేలో వచ్చింది. అదే కాదు, ఇన్నాట్ సర్వే చేశారు. ఉందని చెబుతున్నారు - అనంతపురంలోనో ఎక్కడో సర్వే చేశారు. ఈ ప్రభుత్వాలకు నిజముగా సిస్టియారిటీ ఉంటే, చిత్తశుద్ధి ఉంటే, ఎక్కడెక్కడ నీరు ఉందో, భూగర్భజలాలు ఎక్కడ ఉన్నాయో, మీరు సర్వే చేయించి ప్రభుత్వం ద్వారా ఎందుకు బోర్స్ వేయించరు? కెనాల్స్ క్రింద ఉన్న రైతుకి ఎకరానికి రూ. 30 వేలు ఖర్చు పెడతారు, మెట్ట ప్రాంతాల రైతుకి మీరు రూ. 3 ఇస్తున్నారు. ఏమిటి మీరు ఇచ్చేది అని ఈ సందర్భముగా మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఏమీ చేస్తున్నాము మనం? మరి మెట్ట ప్రాంతాలలో ఉన్న రైతు తాను బోర్ వేసుకోవాలి. కరెంట్ మోటారు ఫిక్స్ చేసుకోవాలి. మనము కరెంట్ కనక్షన్స్ ఇవ్వలేని దుస్థితిలో ఉంటే ఈనాడు రైతాంగము పడుతున్న బాధను అర్థం చేసుకోమని వారి గురించి ఆలోచించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. మరి ఉదహరణకు చెబుతున్నాను. మా దగ్గర నాగార్జునసాగర్ కెనాల్ రాక ముందు మీర్యాలగూడా మా డివిజన్ హెడ్ క్వార్టర్స్ గా ఉండేది. అప్పుడు ఎకరం రూ. 5000 అన్నా కొనేవారు లేరు. ఈవేళ మరి అది ఎకరం రూ. 30 వేల దాకా వచ్చింది. మరి ఈ వేళ ఆర్థిక స్తోమత ఎందుకు పెరిగింది అంటే నీటి ద్వారా పెరిగింది. అందుకని నేలను వ్యవసాయయోగ్యం చేయడం ఒక వంతు, వ్యవసాయ యోగ్యమైన నేలకు నీరు ఇచ్చేది ఒక వంతు. ఈ రెండూ కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు భరించి ఏ విధంగా అయినా నీటిని ఇచ్చే

పరిస్థితి రైతుకు ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు ఏవిధంగానయినా సరే అది ఇచ్చిన నాడే మెట్ట పాంతాల రైతులకు న్యాయం జరుగుతుంది. అందుకని మెట్ట పాంతపు రైతులను అడుకొనే దానికి ఈ దీతలో పయనింపడానికి ప్రభుత్వం ఏమీ ఆలోచన చేస్తున్నదో మంత్రిగారిని చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మరి మీరు బోర్స్ వేసి వారికి నేరు ఇస్తారా? కరెంట్ లో స్లాబ్ సిస్టమ్ గత ప్రభుత్వం ఇచ్చింది కొంత గుడ్డిలో మెల్లలా కొంతవరకు వేసింది. అంతకంటే ముందు ప్రభుత్వం టి.వో ఇచ్చింది. కాదనను. కాని ఇంప్లిమెంట్ వేసింది తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం. మరి ఈ ప్రభుత్వం యొక్క పోలనో ఏమిటి, మెట్ట పాంతాల రైతుల విషయములో అని నేను ఈ సందర్భముగా అడుగుతున్నాను. అదే విధంగా 7 మెట్ట పాంత రైతాంగానికి కనీసం భూగర్భ జలాలు వుండాలి. అట్లా వుండాలంటే కొన్ని పెర్మ్యులేషను టాంక్స్ అవసరం. వచ్చే కరువు కాటకాలను తట్టుకోడానికి ఏ పరిస్థితిలో అయినా యివే కావలసినటువంటి అవసరం వుంది. ఇతోధికంగా లోన్స్ యివ్వాలి, రాయితీలు యివ్వాలి. ఈ రీతిగా రైతు పరిస్థితిని కొంతవరకు కుడి ఎదుమ వేయడానికి సరైన రీతిలో చర్య తీసుకోడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా, రైతుకు భూమి, నీరుతోపాటు పెట్టుబడి అవసరం. దానికంటే కూడ ముఖ్యమైనది విత్తనం. ఈనాడు విత్తనాల పరిస్థితి ఏవిధంగా వుంది? క్షమించాలి. అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీగాని, ఐ.సి.ఆర్.గాని బోటల్ గా ఫేయిల్ అయినవని మనవి చేస్తున్నాను. విత్తనం ఎక్కడ యిస్తున్నారు? ఈ రాష్ట్రానికి కావలసిన దానిలో 4 పర్సెంటు నుంచి విత్తనాలు యిస్తున్నాము. సర్టిఫైడ్ సీడ్ మూడు నుండి నాలుగుశాతం యిస్తున్నాము. ఫౌండేషన్ సీడ్ ఒక పర్సెంటు కూడ యివ్వడం లేదు. ఏమిటో యీ దుస్థితి? రూల్ లేబిల్ సీడ్ అని యింకేదో ప్లైవేటు వారిది అని రైతులను నానా విధాల మోసం చేసి నానా విధాలైన నాసి రకము విత్తనాలను యిస్తున్నారు. విత్తనం మంచిది అయితే పంట మంచిగా వస్తుంది. ఇవాల ప్లాట్ ఫ్యాక్షన్ లో కొన్ని వేశారు. అయిల్ సీడ్ విషయములో పూర్తిగా ఫేయిల్ అయినాము. ఇప్పటికీ గుజరాతు నుండి లేకపోతే యింకొక రాష్ట్రము నుండి తీసుకురావడం తప్ప మన రాష్ట్రములో అయిల్ సీడ్స్ రేసర్స్ వింగ్ వున్నా అది ఫేయిల్ అయింది. సరిగా పని చేయలేదు. ఉదాహరణకు చెబుతాను. క్యాన్సర్ వుంది. అరుణాచలము అని 1968లో ఒక వెర్షన్ వచ్చింది. దాని తరువాత మంచి వెర్షన్ రాలేదు. ఇవాళ ఎవరైనా అముదాలు చేస్తున్నారేమో చెప్పండి. అలాంటి వెర్షన్ ను స్పెషిండానికి ప్రయత్నాలు జరుగలేదు. అలాంటి పరిస్థితులలో ఏమీ చేస్తారు? ఆ విత్తనాలే కాదు, మీరు ఫౌండేషన్ సీడ్స్ ఎక్కువ వేయవలసిన పరిస్థితి వుంది, సర్టిఫైడ్ సీడ్ ఎక్కువ వేయాలి. డిపార్టుమెంటులో కొత్త స్టాగ్స్ తెచ్చారు - ఏమీ చేస్తారంటే, ఫార్మర్ టు ఫార్మర్ అని కొంత మంది దగాకోర్లకు, కొంత మంది మీడిట్ మెన్ కు అవకాశం కల్పిస్తున్నారు. అదే ఎవరు చేసినా, రైతు వ్యతిరేక చర్య అని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విషయములో వున్న ఆందోళనను అర్థం చేసుకోవాలి. రైతుల వద్ద ప్యాడ్ కొంటున్నాం, అది మొలకెత్తదు, జొన్న కొంటున్నాం, అది మొలకెత్తదు, సీడ్స్ సరిగా రావు. సీడ్స్ డిస్ట్రిబ్యూషను గత మూడు నాలుగు సంవత్సరాల నుండి కొంత యిబ్బందికరంగా వుంది. కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు తీసివేశారు, డిపార్టుమెంటు తీసివేశారు, అవి అన్ని స్కీమ్ లోన్ వేయవలసిన అవసరం వుంది. సరైన రీతిలో సకాలములో యివ్వవలసిన అవసరం వుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ కు విత్తనాభివృద్ధి సంస్థ అని ఒకటి వుంది. అది ఎంతవరకు కరెక్ట్ గా సీడ్స్ యిస్తున్నదనేది ఆలోచించాలి. అయినా వారిని విమర్శింపడం లేదు, వారికి వున్న లిమిటేడ్ స్టాఫ్ ద్వారా,

రేసోర్సెస్ దృష్ట్యా పెద్దగా చేయలేకపోతున్నారు. రైతాంగం అవసరాలను తీర్చలేకపోతున్నారు యూనివర్సిటీ సర్వేన రీజిల్ చేయడం లేదు. ఈ సందర్భంగా మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇవాళ పృతి మండల పాడ్ క్వార్టర్స్ లో - దానిని మండలం అనండి, పంచాయతీ సమితి అన్నండి - ఒక రేపర్చ్ యినిస్టిట్యూట్ కావలసిందే. నేడేడెవలప్ చేసే సెంటర్లు కావాలి. ఒక తాలూకాకు ఒక సెంటరు వుంటే ఆ ప్రాంత రైతాంగానికి పనికి వస్తుంది. ఎక్కడో చిత్తూరులోనో, నెల్లూరులోనో నేడే పండించి ఎక్కడో గుజరాతు నుండి తెచ్చి నేడే యిస్తామంటే రైతులకు అందదు. అగ్లో-క్లయిమేట్ ను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆయా ప్రాంతాలలో వేసే నేడీను సప్లయి చేయాలి. ఇవాళ ఎంతో మంది రేసర్చ్ చేస్తున్నారు, ఎంతో మంది రేసర్చ్ స్కాలర్స్ వున్నారు, అగ్రికల్చర్ స్పాఫ్ మంది. వారందరినీ, డిపార్టుమెంటు ఆఫ్ అగ్రికల్చర్ అండ్ అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ కోఆర్డినేట్ చేయాలి. మంత్రిగారికి సలహా ఇస్తున్నాను. పృతి డిల్యూట్ కొన్ని నేడీ ఫార్మ్స్ వున్నవి. అగ్రికల్చర్ ఫార్ముస్ వున్నవి. ఈ ఫార్ముస్ ద్వారా, అగ్రికల్చర్ గ్రాడ్యుయేట్స్, యూనివర్సిటీ కఠినీ ఆయా ప్రాంతాలకు కాలవసిన నేడీను ఉత్పత్తి చేయడానికి, మంచి నేడీను సప్లయి చేయడానికి వర్య తీసుకోవలసిందిగా మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. నేడీ మంచిగా వుంటేనే సరిపోదు. ఎరువులు కావాలి. అవి ఎట్లా యిస్తున్న విషయం తమకు తెలుసు. మార్కింగ్ క్వశ్చన్ వచ్చింది. కల్క్ ఎరువులు, నానీ రకము పురుగుమందు, యివి అన్ని ఎవరు చేస్తున్నారు అంటే కొంత మంది అని చెప్పారు. సర్వేన రీజిల్ సక్రమంగా క్వాలిటీ ఫర్మిల్వైజరును యివ్వాలి. ఫర్మిల్వైజరు యాక్టును ఎసెస్సియల్ కమొడిటీస్ యాక్టు క్రింద తీసుకురావాలంటే అది కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించింది, కేంద్రం ద్వారా తీసుకురావాలంటే, పెన్సిస్వెడ్స్ యాక్టును తీసుకురావడానికి రాఫ్టానికి అధికారం వుంది. రైతులను మోసగించి యిబ్బంది పెట్టే విషయం - గుంటూరు గురించి - చాలా మంది పెద్దలు చెప్పారు. ఆ వివరాలొకటి పోదలమకోలేదు. కానీ సక్రమమైనటువంటి క్వాలిటీ కలిగినటువంటి, మందులు, ఎరువులు సప్లయి చేయడానికి సర్వేన వర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. వోలే అగ్లో యిండస్ట్రీస్ కార్పొరేషనును స్ట్రీమ్ లైన్ చేయాలి. అది ప్రజల సంస్థగా ముందుకు రావాలి. మండలాలలో దాని యొక్క ఆఫీసులను తెరువాలి. వాటి ద్వారా రైతులకు నేడ్స్ గానీ, ఫర్మిల్వైజరుగానీ స్పేర్ పార్ట్స్ గానీ అగ్రికల్చరల్ యింప్లెమెంటుగానీ సప్లయి చేయవలసిన అవసరం వుందని యీ సందర్భంలో మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. అగ్రికల్చరల్ యింప్లెమెంటు విషయానికి వస్తే యీ రోజు, యింకా పాస్పార్డ్ వెళ్ళాలా యింకెక్కడ వెళ్ళాలి, ఏం చేద్దాం అనే పరిస్థితి వుంది. ఈనాడు కొత్త కొత్త యింప్లెమెంటు వచ్చాయి. అవి అన్ని ఎవరు అలోపింపడం లేదు. అసలు యీ దేశములోనే అగ్రికల్చరల్ యింప్లెమెంటును తక్కువ దృష్టితో చూశాము. సర్వేన రీజిల్ కొత్త యింప్లెమెంటును కనుక్కోలేదు. అందులో ఆంధ్రరాష్ట్రము యింకా అధ్వాన్న స్థితిలో వుంది. తగినటువంటి వర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. దురదృష్టం ఏమంటే - అగ్రికల్చరల్ యింజనీరింగ్ గ్రాడ్యుయేషను కోర్సులు పెట్టారు. వారిని చదివించారు, కానీ వారికి ఉద్యోగాలు లేవు. వారిని ఉపయోగించుకునే అవకాశం లేదు. వారి సేవలను ఎలా ఉపయోగించుకోవాలనేది ఆలోచన చేసి ఏ విధంగా అగ్రికల్చరల్ యింప్లెమెంటులో సూతనత్వాన్ని తెస్తామనేది ఆలోచించాలని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇక రైతాంగానికి సంబంధించిన అసలు విషయము - ఉరుములు వస్తున్నవి, మెరుపులు వస్తున్నవి, స్కెల్డ్స్ వస్తున్నవి, ఎండలు వస్తున్నవి, పంటలు మాడిపోతాయి ఏమిట్ పరిస్థితి? క్యాప్ యిన్వ్యూరెన్సు స్కీము అని ప్రభుత్వం పెట్టింది. అది అసలు క్యాప్

యిన్నూరెన్ను స్కీము కాదు. ఇది భీమా చేసే పథకానికి యిన్నూరెన్ను, అంటే అప్పుకు యిన్నూరెన్ను స్కీము తప్ప మరొకటి కాదు. ప్రభుత్వం అప్పు యిచ్చేప్పుడు తప్పనిసరిగా వారు యిన్నూరెన్ను చేయాలిగాబట్టి అప్పు భీమా పథకం తప్ప పంటల భీమా పథకము కాదు. దానికి సంబంధించి ఒక పంచాయతీ సమితి, ఒక మండలం తోసుకుంటే న్యాయం జరుగుదు. ఆ విషయము కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కూడ చెప్పడం జరిగింది. అనేక సమావేశాలలో చెప్పడం జరిగింది. ఒక రెవెన్యూ విలేజ్ ను ఒక యూనిటుగా తీసుకున్నప్పుడు, ఒక సర్వే నెంబరును ఒక యూనిట్ గా తీసుకున్న నాడు రైతుకు న్యాయం జరుగుతుంది. లేకపోతే ఆ క్యాష్ యిన్నూరెన్ను వల్ల లాభం లేదు. అక్కరలేదు. అవసరమైతే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున కేంద్రానికి యీ విషయాన్ని తెలియజేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ప్రక్కతి వెప్పరీత్యాలే కాదు. రైతు పండించిన పంటలకు మార్కెటులో ధరలు ఎక్కడ? మార్కెటింగ్ మంత్రిగారు యిక్కడే వున్నారు. మార్కెటింగ్ శాఖ అగ్రికల్చర్ శాఖలకు వేర్వేరు మంత్రులు వున్నారు, అది ముఖ్యమంత్రిగారి యిష్టం, మాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ మార్కెట్టు ఎక్కడ? ఇప్పుడున్న మార్కెట్టు అని కేవలం వ్యాపారవేత్తలకు అనుకూలంగా వున్న మార్కెట్ గా రైతు కష్టపడి చెమటోడ్చి పండించిన పంటకు సరైన ధర ఎక్కడ? ఆ పంటను స్టోర్ చేసుకునే వసతి ఎక్కడ? వాటి గురించి ఆలోచించే పద్ధతి ఎక్కడ? రైతుకు న్యాయం జరగడానికి వున్నటువంటి మార్కెటు ఎక్కడ? వాటి గురించి ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. మనం మానున్నాము - మిర్చి రైతుల బాధలు, పత్తి రైతుల బాధలు, పొగాకు రైతుల బాధలు, వడ్లు పండించే రైతుల బాధలు లేకపోతే స్పెక్ట్రం వస్తే ధాన్యం కొంత నల్లబడితే వారు పడే బాధలు, ఎఫ్.సి.ఐ.సి కొనుమంటే క్యాబిల్ సిస్టం మీద రైతులను పెట్టే బాధలు - ఈ బాధలన్నింటికి సమాధానం ఏమిటో? ఏ విధంగా ఆలోచన చేస్తారో? రైతులకు అనుకూలంగా వుండే మార్కెట్టును ఏ విధంగా తెస్తారనేది ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. గత ప్రభుత్వం కర్షక పరిషత్తు అనేది ఒకటి తెప్పింది. దానిలో కొన్ని నియమాలు - రోజయ్యగారు నమ్రుతున్నారు - నేను ఆ కమిటీలో సభ్యుడిగా వున్నప్పుడు సరైన రీతిలో వుండాలని చేశాము. కొంచెం బ్యూరోక్రటికల్ వేలో దానిని ఫంక్షన్ చేశారు. కర్షక పరిషత్తులో సీజంగా కొన్ని మార్పులు అవసరం. ఇప్పుడు వున్న దానిలో కొన్ని మార్పులు అవసరమని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం కొన్ని మార్పులతో రైతుల అవసరానికి వచ్చే విధంగా - కర్షక పరిషత్తును తీర్చిదిద్ది రైతాంగానికి న్యాయం చేశారే విధంగా, రైతాంగానికి మార్కెటు ఫెసిలిటీస్ వుండే విధంగా, రైతాంగానికి క్రిడిట్ దొరికే విధంగా, రైతాంగానికి ధర లేనప్పుడు శాము పండించిన పంటను నిలువ చేసుకోడానికి, తాకట్టు పెట్టి అప్పు తీసుకునే విధంగా - చేయవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ మధ్య గుంటూరు మార్కెట్ కు వెళ్ళాము. సరే, మంత్రిగారు సన్మానానికి వెళ్ళివచ్చారు. మారు సంబంధంలేదు. అంటే మంత్రిగా ఉండేది సన్మానం చేయించుకోవడానికే. మీరు కాదు, మార్కెటింగు మినిష్టరుగారు వెళ్ళివచ్చారు. సన్మానం చేయించుకున్నారు. ఎవరు వేశారు అనేది కాదు, రైతులు వేశారు. రైతులు అక్కడ ఉండడానికి వసతులు కూడా లేవు. త్రాగడానికి నీరు లేదు. రైతులు ఎదుర్కొనే సమస్యలు వేరు తాపడానికి వసతి లేదు. రూ. 8 కోట్లు ఉన్నాయని చెప్పారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- గుంటూరులో ఉన్నటువంటి యీ సౌకర్యాలన్నీ డిసెంబరు మాడవ తారేఖ తరువాత తీసేసినందువల్ల వోయాయా? లేకపోతే 6-7 సంవత్సరాల నుంచి లేకుండా ఉండి, అట్లా కంటిన్యూ అవుతున్నదా?

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారికి నేను ముందే చెప్పాను. పార్టీ దోరణిలో నేను మాట్లాడడం లేదు....

శ్రీ కె. రోశయ్య:- పార్టీ అని కాదు..... ఆ ఇన్ఫర్మేషన్ తెలుసుకోవడానికి అడుగుతున్నాను. డిసెంబరు 3న కొట్టుకుపోయాయా? తీసివేశారా? లేకపోతే, కొన్ని ఏళ్లుగా లేకుండా ఉన్న పరిస్థితే ఈ మూడు నెలలలో మెరుగు కాలేదని మీ భావనా?

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- నా ఉద్దేశ్యం అది కాదు. 6 సంవత్సరాలు పరిపాలించినా 4 నెలలు పరిపాలించిన కాంగ్రెసు అని కాదు. రైతులకు వసతులు కల్పించడానికి ఎవరు పట్టించుకోలేదు. ఈ మంత్రిగారు ఉన్నారు, ఆ మంత్రిగారు ఉన్నారు తప్ప ఎవరిది అని కాదు. ఆ విధంగా అటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది. అంతేకాదు, యీరోజు ఏ మార్కెట్ కమిటీ మాసినా వారికి సరైన గిట్టుబాటు ధర రావడంలేదు. కేంద్రప్రభుత్వం కమిటీ వేసింది. ఇంతవరకు రైతులను తీసుకునే విషయంలో అలోచించలేదు. ఫార్మర్ కష్టం చేస్తూ, తన భూమి, నేరు, రిస్కులవెన్ను ఇన్క్యూడ్ చేయలేదు. క్యాష్ కటింగ్, ఎక్స్‌పెరిమెంటల్ పద్ధతి లోపభూయిష్టమైనది. అనేకసార్లు పార్లమెంటులో చెప్పడం జరిగింది. కొన్ని మార్పులు చేయాలని అన్నాను. ధరల నిర్ణాయక సంఘంలో కొంతమంది అయినా రైతులు ఉండాలి. దానికి ఇప్పుడు, కేంద్రప్రభుత్వం రెండు కమిటీల ద్వారా అలోచిస్తున్నది. అక్కడ మేనేజర్ థార్జన్, రైతు సూపర్వైజ్ వేసినా, భార్య విల్లల జీతాలు కలిపి ధరలు నిర్ణయించాలి. దురదృష్టవశాత్తూ, యీ దేశంలో పారిశ్రామికవేత్త తన వస్తువులకు ధరలు నిర్ణయించుకునే అధికారం ఉంటుంది. రైతు ధర నిర్ణయించుకునే అధికారం లేదు. ఇది వ్యవస్థలో ఉన్న మార్పు. నా ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే, యీ ధరను నిర్ణయించడానికి రైతుకు అధికారం కావాలి. అది కావాలంటే, రైతులకు కర్షకపరిశ్రమలో సంస్కలు ఏర్పడాలి. మీరు ఏదైనా పేరుపెట్టండి? రైతులు సంఘటితంగా ఉండి, వారు నిర్ణయం చేసుకునే విధంగా వారితో సహకరించడానికి కర్షకపరిశ్రమ ద్వారాగానీ, లేదా మీరు వేరే అనుకూలమైన పేరు పెట్టండి? దాని ద్వారా తన వస్తువులు అమ్మడానికి పరిస్థితి కల్పించాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ ఎక్కుములేటిడ్ మనీ ఉంచుకుని సక్రమంగానడిచి, అప్పుడు ధరల నిర్ణయంలో సరైన రీతిలో న్యాయం జరుగుతుంది. న్యాయం జరగడానికి కేంద్రప్రభుత్వం, రాష్ట్రప్రభుత్వం కూడా అవసరమైనప్పుడు మద్దతు ధరలు - కనీసం గిట్టుబాటు ధరలు అన్నారు. ఇండస్ట్రియలిస్టుకు కనీసం మద్దతుధర వద్దా? అక్కడ గిట్టుబాటుధర, లాభాలు అన్నీకావాలి? ఇక్కడ రైతులకు కనీసం మద్దతుధర ఏమిటి? మోసం చేస్తున్నారు. ఈ వర్షం 'మద్దతు ధర' ఉండకూడదు, గిట్టుబాటుధర ఉండాలి. ఈ విధంగా రైతాంగానికి చాలా తక్కువ వేశారు. ఎగ్రికల్చరులో కొత్తకొత్త విధానాలు వస్తున్నాయి. చాలా ఉపను అందుకున్నది. హార్వికల్చరుకు సంబంధించి రాష్ట్రప్రభుత్వం 7 కోట్లు ఇస్తే, కీతభక్త్యాలకు 6 కోట్లు వోతున్నది - ఒక కోటి మాత్రమే డెవలప్‌మెంటుకు అర్హు అవుతున్నది. కర్షాటక, మద్యానువారు హార్వికల్చరుకు ఎంత ఇవ్వారు? మన

రాష్ట్రపృథుత్వం ఎంత ఇస్తున్నది? మెట్ట పాంతాలు ఉన్నాయి. పృథుత్వాలు ఏవీ వచ్చినా మెట్టపాంత రైతులుకు కపట ప్రేమ చూపిస్తున్నది. మెట్టపాంత రైతులకు నాణ్యమైన పుష్కలంగా లోన్స్ ఇస్తున్నది. కానీ, మన పృథుత్వం చేసింది ఏమిటంటే, జిల్లాకు ఒక ఎగ్రికల్చరు ఆఫీసర్ను వేసి, ఒక డైరెక్టరును పెట్టి, జీతాలు పెంచడం అవసరం లేదు. రూ. 7 కోట్లు కూడా వేస్తు. నిజంగా టెక్నికల్ నాలెడ్జిలేకపోతే, నోవ్ గామాలుకు పోకపోతే, మొక్కలు సర్వేన రీతితో వేయకపోతే లాభంలేదు. ఈదేశంలో 60-70 శాతం రైతులు మెట్ట వ్యవసాయం - హార్టికల్చరు చేస్తున్నారు; వారికి బోర్వెల్స్, అన్ని హంగులు కల్పించాలి. ముఖ్యంగా నీరు కావాలి. మామిడి, నిమ్మ, దానిమ్మమొక్కలు వస్తున్నాయి. వరి గోధుమ 6 నెలలలోనే మంచి పెత్తనమా లేదాయని తెలిసిపోతుంది. కానీ, ఈ మొక్కలు నాలుగు సంవత్సరాలకుగాని తెలియదు. మామిడి ఇస్తున్నారు; మంచి మంచి పెర్మిట్లు బ్యాంకుమార్కెట్లో అమ్మి నానావిధాలుగా మోసం చేస్తున్నారు. ఎందుకు యీ డిపార్టుమెంటు? సర్వేన రీతితో క్వాలిటీ మొక్కలు అందించడం లేదు. సంగారెడ్డిలో రోసెర్పి ఇన్స్టిట్యూట్ ఉన్నది. ఇది ఎక్కడ సరిపోతుంది? ఈ రాష్ట్రంలో ఎన్ని జిల్లాలు ఉన్నాయి? ఎన్ని రోసెర్పి ఇన్స్టిట్యూట్స్ కావాలి? దీని గురించి ఏమీ ఆలోచిస్తున్నారు. నా అనుభవం ఏమిటంటే, ఐ.సి.ఆర్.ఐ.లో నేను మెంబరుగా ఉన్నాను. నల్గొండకు రెండుకోట్ల ప్యాజెక్టు చేశారు. స్థలసేకరణకు ఇప్పటివరకు జీవో తీయలేదు. విక్లెమ్మ బెస్టు ఎఫర్లు, 16 లక్షల రూపాయలు రాష్ట్రపృథుత్వం స్థల సేకరణకు ఇవ్వాలి. రెండు కోట్ల రూపాయలు కేంద్రపృథుత్వం ఇస్తున్నది. 47 లక్షల రూపాయలు రీలిఫ్ చేసింది? స్థల సేకరణకు బ్యూరోక్రాట్స్ పెట్ట ఇబ్బందులకు యీ ముఖ్యమంత్రిగారికి డివాలెటర్ వ్యాశాను, ఆ ముఖ్యమంత్రిగారికి వ్యాశాను. ఫైనాన్సు మినిష్టరుగారికి కూడా చెప్పడం జరిగింది. రోసెర్పి ఇన్స్టిట్యూట్లో సర్వేన మొక్కలు కావాలంటే, సర్వేన నాలెడ్జి కావాలి, స్టాఫ్ను పెంచాలి అని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు ఎగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటుకు చేసింది మానీ బాధ పడ్డాను. ఈ సందర్భంగా ఇంకొకటి మనవి చేస్తున్నాను. ఫారెస్టు కూడా వారికి సంబంధించిన విషయం - నోషల్ ఫారెస్ట్ విషయంలో గత పృథుత్వం 16 కోట్ల రూపాయలు రీలిఫ్ చేసింది.

Mr. Speaker:- I have given you 15 minutes. You concentrate on Agriculture and say something and leave Forests.

శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి:- నాకు ఇంకొక అర్థగంట కావాలి... మొదట్లోనే ఉన్నాను. పాయంటుకురాలేదు. భేకపోతే కూర్చుంటాను...

Mr. Speaker:- It is not a good practice. Already you have been given so much time. You are a responsible Deputy Leader. You just know that the Evening Session is meant to complete the backlog of business. Do you expect to sit beyond 9 p.m.? I want to emphasise one thing. The evening Session is meant to clear backlog. Otherwise, all the Demands will be guillotined. In another two minutes you might conclude. అన్నీ సబ్జెక్టులు చెప్పలేరు....

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నాకు ఇంకా 15 నిమిషాలు కావాలి.

Mr. Speaker:- You have been given sufficient time. Confine only to one subject. I have already given you two minutes. In another minute you must complete.

I have to pass these Demands before 8 O' clock. There are five Ministers to reply.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- రెండు నిమిషాలలో మాట్లాడతాను. నోషల్ ఫారెస్ట్రీలో 10 కోట్లు మాత్రమే ఇవ్వారు. దాంతో టైల్ బ్లీచ్ సబ్ ప్లానుకు 140 లక్షలుపోతే 10 కోట్లు బిల్లర యీ పశుభుత్వం ఇచ్చింది. ఎందుకు తగ్గించారంటే, నోషల్ ఫారెస్ట్రీ ఏమిటంటే వేరే ఉద్దేశ్యం కాదు. మొక్కలు పెంచే కార్యక్రమం ఉన్నది. ఈ మొక్కలను కూడా ఫారెస్టు, డిపార్టుమెంటు వారు ఇస్తారు. సరైన క్వాలిటీ మొక్కలు, సరైన రీతిలో మొక్కలు ఇవ్వాలంటే ఎగ్రికల్చరు గ్యాడ్జుయేట్స్, ఎగ్రికల్చరు స్టెంటిస్టులు అవసరం. వేరిడ్యూరి సమన్వయం చేయాలి. ఐ లీప్ ఇట్ టు ది విజడమ్ ఆఫ్ ది మినిష్టరు. ఈ రెండింటి సమన్వయంచేసి సరైన రీతిలో మొక్కలు పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. సాయిల్ కనజర్వేషన్ చూసి అక్కడ మొక్కలు నాటితే లాభం వస్తుంది. మార్కెటింగులో నానా ఇబ్బందులున్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మిస్టర్ రఘుమారెడ్డి ఐ హావ్ గివెన్ టూ మిన్యూట్స్... ఎడ్జుస్టు, డేసుకోవాలి - లేకపోతే చేయలేము. ఐదుగురు మినిష్టర్లు రిప్లయి చెప్పాలి. ఐయా గివింగ్ అనదర్ వన్ మినిట్....

Sri M. Raghuma Reddy:- Sir, I am winding with protest. with protest, I am winding my speech.

Mr. Speaker:- Already there is backlog. You know what comments you are getting in the News papers under news items and editorials. I request your co-operation. I have always been humble in requesting the Members. Then, why protest?

Sri M. Raghuma Reddy:- With protest I am winding.

Mr. Speaker:- Why protest then? Yes, the Minister for Agriculture will reply to the Demand.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, చాలా మంది సభ్యులు ఎగ్రికల్చర్ డిమాండ్ ఎరింగ్, బడ్జెట్ గురించి మాట్లాడారు. దాదాపుగా నాటికి తొందరీ మంది వ్యవసాయ

కుటుంబాల నుండి వచ్చిన వారే. కొంతమంది మాట్లాడలేకపోయినా, మాట్లాడడానికి అవకాశం లేకపోయినా, వారి భావాలు కూడా దాదాపుగా వ్యవసాయ శాఖ మీద ఇలాగే పుంటాయనే భావం నాకు తెలుసు. ప్రధానంగా ఒకటి మనవి చేస్తున్నాను. తరాలనాడు, ఏనాడోన్నెలు నదీ బడ్జెటు పట్టినటువంటి వ్యవసాయం అనేటటువంటి ప్రశ్నల్ని అభివృద్ధి చెంది, మానవ మేధస్సుతో వికసించి, సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో పెంపొంది. ఈనాడు మన దేశమే కాదు, యితర దేశాలలో కూడా బాగా పెంపొంది. అహార భావ్యాల విషయంలో స్వయంసమృద్ధిని సాధించగలిగాము. మన రాష్ట్రం, దేశంలోనే ప్రపృథమ స్థానం వహించే స్థాయికి పోయిందంటే, దీనితో అభినందించ దగ్గింది, నా డిపార్ట్మెంట్ అని గానీ, వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం అని గానీ నేను అనను. ప్రపృథమంగా రైతులనే అభినందించ వలసి పుంటుందని అంటాను. ఈ రాష్ట్రంలోని రైతు సమర్థుడు, కొత్త మెళుకువలకు అలవాటుపడి, దాన్ని సాధించే స్థాయికి వెళ్లి, మనలకు, మన రాష్ట్రానికి గౌరవం సంపాదించేటటువంటి వ్యక్తి అని నేను అనుకుంటున్నాను. దానికి బహుశా డిపార్ట్మెంట్ కొద్దిగా సహకరిస్తే, వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం మరికొంత సహకారం యిప్పి వుండ వచ్చు. కానీ రైతే ముఖ్యంగా ఈ విజయానికి కారకుడని మనం అంగీకరించాలి. చాలామంది చాలా విషయాలు చెప్పారు. రఘుమారెడ్డిగారు చాలా విషయాలు చెప్పినా, యింకా చాలా చెప్పవలసి వున్నదనే విషయం మాకు తెలుసు, కనుక వారు బాధపడనక్కరలేదు. ఎప్పుడూ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయంలో సంబంధం కల వ్యక్తి. ఆయన అయితేనేమీ, చిన్నారెడ్డి అయితేనేమీ, పార్లమెంట్లో అయినా, యిక్కడ అయినా వ్యవసాయ శాఖ గురించే మాట్లాడుతుంటారు. ఫార్మీ నుండి వచ్చిన ఫార్మర్ పాపం ఆయన. కొంతమంది వున్నారు. నేను ఎక్స్పెక్టు చేశాను, తెలుగుదేశం పార్టీలో మీశువులు చాలామంది రైతు సదస్సులను ఈమధ్య నిర్వహించారు. రైతులను ఉత్తేజపరుస్తూ మాట్లాడారు. వారిలో ఎవరైనా వచ్చి పచ్చి తలగుడ్డ మాట్టుకొని మాట్లాడుతారేమో అనుకుంటే, అటువంటి వారెవరూ కనబడలేదు. వారంతా ప్లాట్ఫారం రైతులు, నాకు తెలుసు. పాలీటికల్గా వాడుకోవలసిన వారే తప్ప. రైతును డిప్లొ అర్థం చేసుకొని, రైతు సమస్యల పరిష్కారం కొనసాగి వేయడానికి ఉపయోగపడే వారు కాదు. ఇది పార్టీకి సంబంధించిన విషయం కాదు. అందరికీ సంబంధించిన విషయం అని మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీ నర్సిరెడ్డిగారు చెప్పారు. పది సంవత్సరాల క్రితం ఎగ్రికల్చరల్ డిమాన్స్ట్రేటర్ గామ గామానికి వెళ్లి రైతులను కలుసు కొని నువ్వు ఏ ప్లెరు పెడుతున్నావు. సాయిల్ ఎలావుంది? ఏ రకమైన ఎరువులు, విత్తనాలు వాడుతున్నావు అని అడిగి తగు సలహాలు యివ్వేవారు. ఇప్పుడు వేరు కనబడడం లేదు అని అన్నారు. దానితో నేను అంగీకరిస్తాను. డిపార్ట్మెంట్ పెజెన్స్ లేదు యిప్పుడు అక్కడ దానికి రెండు కారణాలు కావచ్చు. గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా చాలా మార్పులు తెచ్చారు. టి.యల్.వి. అని యింకా యితర వోగ్గామ్స్ ద్వారా ఆ సెస్టం చెడిపోయింది. అంతే కాకుండా, యింకొకటి ఏమిటంటే రైతుకు ఈనాడు ఎగ్రికల్చరల్లో కొన్ని మెలకువలు తప్ప, కొన్ని విషయాలలో ఎగ్రికల్చరల్ డిపార్ట్మెంట్ వారి అవసరం వేరికి లేదు. యదార్థానికి కొన్ని ప్రాంతాలలో ఎగ్రికల్చరల్ డిమాన్స్ట్రేటర్ రైతుల దగ్గరకు వెళ్లి ఏమింటే రామయ్యగారూ, ఏ ప్లెరు పెట్టారు, ఏ విత్తనాలు, ఎరువులు వాడారు అని అడిగి తెలుసుకొని. అది బాగుంటే యింకొక వోటకు వెళ్ళినప్పుడు వెంటున్నాడు. మన రైతు గణనీయమైన జ్ఞానం సమృద్ధిగా ఉన్నాడు. ఏ ఎరువు ఎప్పుడు వాడాలి, ఏ వంగడం ఎప్పుడు వేయాలి తెలుసు. ఈనాడు వ్యవసాయ శాఖ వేరువలసింది ఏదయినా వుంటే, నా

ఉద్దేశంతో - నేను మంత్రిగా మాట్లాడడం లేదు, వారిలో భాగంగా మాట్లాడుతున్నాను - వారికి ప్రావర్ యిన్పుట్స్ను బ్లెమ్తో యివ్వగలిగితే చాలు రఘుమారెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా రైతులకు ముఖ్యంగా కావలసింది భూమి, నీరు, పెట్టుబడి. ఇవి ప్రధానం. వాటితోబాటు విత్తనాలు, సరి అయిన ఎరువులు, సరి అయిన పెన్సిస్టెడ్స్, యివి కూడా కావాలి.

రఘుమారెడ్డిగారు, కొందరు సభ్యులు ప్రస్థావించినటువంటి మార్కెటింగ్ ఫెసిలిటీస్ గురించి నేను మనవి చేస్తున్నాను. Now the time has come to look into the post harvest technology. హార్వెస్ట్ చేసిన తరువాత దాని నిల్వ, అంతే కాకుండా దానిని ఏ విధంగా ప్రాసెస్ చేయాలి? ఏ విధంగా మార్కెట్ చేయాలి? ఈ టెక్నాలజీస్ మీద యిప్పుడు కాన్సెంట్రేట్ చేయవలసి వుంటుంది. అందుకే నేను యిటీవల రెండు మార్లు ఢిల్లీలో శ్రీ దేవిలాల్ గారిని కలిసినప్పుడు వారితో చెప్పడం జరిగింది. వారు, నేను అనే కాదు, చాలా మంది బడ్జెట్ విషయాలు చెప్పారు. నేను ఆ విషయాలు తరువాత చెబుతాను. ముఖ్యంగా నేను వారికి మనవి చేసింది పోస్ట్ హార్వెస్ట్ టెక్నాలజీలో చర్యలు తీసుకొండి అని. మేము కోఆపరేట్ చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నామని చెప్పడం, కొన్నికొన్ని సలహాలు యివ్వడం, రిక్వెస్టు చేయడం కూడా జరిగింది. నేను నా స్పీచ్ - ప్రమాదమైన స్పీచ్ కాదు కానీ - కంటెంట్స్ గౌరవసభ్యులు తెలుసుకోవాలని వారికి కాపీస్ యివ్వడం జరిగింది. మన దేశంలో రైస్ ప్రొడక్షన్లో మొట్టమొదటిదిగా మన రాష్ట్రం వుంది. గ్రాండ్ నట్ ప్రొడక్షన్లో సెకండ్ గా వుంది. హార్వీకల్చర్ మీద మన బడ్జెట్, తక్కువ అయినా యిన్పుయిట్ ఆఫ్ ది గవర్నమెంట్స్ డిఫెక్ట్. హార్వెస్ట్ విషయంలో హార్వీకల్చర్ విషయంలో సెకండ్ గా వున్నాము. టూ బాక్స్ కానివ్వండి. వేటన్నింటిలో కూడా గణనీయమైనటువంటి ప్రొడక్షన్ సాధించాము. ఇవన్నీ కూడా నేను మనవి చేసినట్లుగా వ్యవసాయానికి రైతు సహకరించందే. కేవలం డిపార్ట్మెంట్ వారు చేసినంతమాత్రాన కాదు.

బడ్జెట్ గురించి చాలామంది చెప్పారు. ప్లాన్ అయిపోయింది. అయిపోయినప్పుడు ప్లాన్ కంటెంట్ నుండి నాన్ ప్లాన్ కు కొంత యాడ్ అవుతుంది. ఆ విషయం గౌరవసభ్యులకు తెలిసే వుంటుంది. ఉదాహరణకు ఎగ్రికల్చర్ విషయంలో 1989-90 ఎలకేషన్ 32.45 కోట్లు. నాన్ ప్లాన్ రూ. 46 కోట్లు. ఫుట్టుగెడర్ రూ. 78.45 కోట్లు. 1990-91 సంవత్సరంలో ప్లాన్ రూ. 25.25 కోట్లు. ఇందులో గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా అసిస్టెన్స్, అగ్రికల్చర్ డిపార్ట్మెంట్ కు రావలసింది యింతవరకు, పరిగణనలోనికి తీసుకోలేదు. ఆ విషయం ఏమీ జరుగుబోతోందో మాకు తెలేదు. రూ. 53.2 కోట్లు నాన్ ప్లాన్ కు యాడ్ అవుతుంది ప్లాన్ నుండి. నాన్ ప్లాన్ ఆమెరకు యింక్రీజ్ అవుతుంది. మొత్తం రూ. 78.47 ఇప్పుడే నాకు అందిన వార్త, వేరియస్ ప్రొగ్రామ్స్ క్రింద ఎగ్రికల్చరల్ మినిస్ట్రీ పోయిన సంవత్సరం రూ. 16.75 కోట్లు యివ్వగా, ఈ సంవత్సరం అదనంగా రూ. 9 కోట్లు యిస్తున్నారు. అప్పుడు టోటల్ బడ్జెట్ వీల్ బీ రూ. 87.47. గత సంవత్సరం బడ్జెట్ రూ. 78 కోట్లు కాగా ఈ సంవత్సరం బడ్జెటు రూ. 87 కోట్లు అందువల్ల ఈ స్కేములో హార్వీకల్చర్ విషయంలో అదే విధంగా వుంది. వేటన్నింటికీ వేరియస్ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కాంపానెంట్స్ వచ్చి యాడ్ అయినప్పుడు టోటల్ బడ్జెట్ వస్తుంది. అందువల్ల దయతో ఆర్థం చేసుకోండి. బడ్జెటులో తక్కువేమీ పెట్టలేదు. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా పెండింగ్ స్కేమును నేను చెప్పాను. స్పెండింగ్స్ అండ్

యింహౌపింగ్ ఆగ్రికల్చర్, ఆ విధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చేయడానికి, ప్రతి మండలానికి సబ్ అసిస్టెంట్స్. ఎగ్రికల్చరల్ ఆఫీసర్స్ కొరకు యింబర్యూలు నిర్వహించి, దాని ద్వారా ఎగ్రికల్చరల్ డిపార్ట్ మెంట్ ను సెలెంగ్మెన్ట్ చేసి రైతులకు సహాయం చేయడానికి రూ. 369 కోట్ల వరల్డ్ బ్యాంక్ అసిస్టెంట్స్ కొరకు అవ్వయేచేశాము, కేంద్రంలో క్లియరెన్సు కొరకు అవ్వయే చేశాము. ఇవి బడ్జెటులోకి రాలేదు. కాబట్టి, ఫీల్డ్స్, జాబాకో, యింటెగ్రేటెడ్ పెన్స్ మేనేజిమెంట్ కొరకు ఎఫ్.పి.ఓ. వారితో 33 వేల డాలర్స్ అంటే దాదాపు రూ. 4 కోట్ల స్కేము కేంద్రం దగ్గర పెండింగ్ లోవుంది. అదే విధంగా వెస్ట్ బెంగాల్ సహాయంతో 10 సంవత్సరాల ప్రాజెక్టు వుమెన్ ట్రయినింగ్ యిన్ ఎగ్రికల్చర్ కొరకు రూ. 40 కోట్లతో పెండింగ్ లోవుంది.

ప్లవర్స్ అండ్ వెజిటబుల్స్, హార్వీకల్చర్ క్రింది డెవలప్ చేయడానికి డబ్ అసిస్టెంట్స్ రూ. 18.66 కోట్ల స్కేము కేంద్రంలో పెండింగ్ లో ఉంది. డిప్ ఇరిగేషన్ సబ్సిడీని ఈ సంవత్సరమే ప్రారంభిస్తున్నాము ఈ స్కేములలో అన్నీ కాకపోయినా, కొన్ని వచ్చినా మన బడ్జెట్ చాలా పెరుగుతుంది. అందువల్ల కేంద్రంతో పరస్పర సంబంధాలతో దీన్ని పొందడానికి మనం ప్రయత్నిస్తున్నాము. బడ్జెట్ తగ్గిపోయింది. ఆ ప్రభుత్వం అలా చేసింది, ఈ ప్రభుత్వం యిలా చేసింది అనడం, అందులో సరి అయిన వాదన లేదు. సరిగా అర్థం చేసుకోవలసిందిగా ప్రత్యేకంగా నా మిత్రుడు కనకసుందరరావుకు మనవిచేస్తున్నాను. లెట్ అట్ నాట్ పోలిటికల్ డిస్కస్. డబ్బు ఉంటే ఇంకా ఎక్కువ ఖర్చు చేసే ప్రభుత్వమే ఇది. ఫుడ్ గ్రెగ్నీస్ లో చాలా తగ్గింది అన్నారు. కానీ ఇది కరెక్ట్ కాదు. 1988-89వ సంవత్సరంలో రూ. 129 లక్షల టన్నుల అవర ధాన్యాలను పండించాము. కానీ బడ్జెట్ ప్రీవేర్ చేసబట్టి, ఫిబ్రవరీలోనే తయారయిన స్పెష్ కనుక ఆ నాటికి ఎస్టిమేటెడ్ రూ. 126.5 లక్షల టన్నులు. కానీ ఈ నాటికి, ఇప్పుడు నేను సభలో చెబుతున్నప్పటికీ, 132.2 లక్షల టన్నులు. ఇది హైయెస్ట్. ఈ సంవత్సరం మళ్ళీ కేంద్రం 130.9 లక్షలు చేయండి. అంటే, మేము దానికి సిద్ధం అయినాము. మేము చేస్తాము. సాధిస్తాము.

ఆయిల్ సీడ్స్ విషయంలో ఎస్టిమేటెడ్ కంటే ఎక్కువగా సాధించాము. ఈ విషయంలో 1989-90 సంవత్సరంలో 23 లక్షల టన్నులు, 1990-91లో 24.2 లక్షల టన్నులు ఉత్పత్తి చేయడం జరిగింది. దేశంలో మనం రెండవ స్థానంలో ఉన్నాము. కానీ దీంతోనే తృప్తి చెందడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. జనరల్ గా కొన్ని విషయాలు చెబుతాను. పర్మిక్యులర్ విషయాలు, వచ్చినప్పుడు చెబుతాను.

ప్రైసెస్ కి వస్తూ, నిజమే గత సంవత్సరం హైయెస్ట్ ప్రైస్ ఫర్ చిల్డ్రన్ రూ. 4 వేలు క్వింటాలుకు ఉంది. గతంలో ఒకసారి ప్రశ్న వస్తే కూడా చెప్పాను. మన దేశం నుండి ఇంపోర్ట్ చేసుకునే వాటిలో శ్రేణిలంక ప్రధానమైనది. కానీ వారు ఈ సంవత్సరం ఆర్డర్స్ ఇవ్వలేదు. నాఫెడ్ కొనలేదు. వారు మార్కెట్ లోకి రాలేదు. ఇందులో నేను కేంద్రాన్ని అడిగాను. విరల్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ నా స్పీచ్ లో దేవోల్ గారికి చెప్పిన దానిలో ప్రైసెస్ గురించి, మార్కెట్ గురించి చెప్పలేదు అన్నారు. A time has come when we should move further from the concept of support price. Support

is not the answer to the farmer now. It is the concept of remunerative prices. But these can be achieved only by creating suitable agencies to run by the farmer with capital from the Central and State Governments. అది చేసినప్పుడే, ఆ విధంగా బిజినెస్ చేసినప్పుడే వీలవుతుంది. మన రాష్ట్రంలో అయిల్ సీడ్ గోయర్స్ ఫెడరేషన్ ఉంది. దీని ద్వారా బిజినెస్ చేస్తున్నాము. ఇంతకుముందు ప్రయివేటుగా గొండ్ నట్ కొని, క్రష్ చేసి అమ్మే వారికి పోటీగా ఈ రోజు అయిల్ సీడ్ ఫెడరేషన్ వారు సీడ్ కొని, క్రష్ చేసి, విజయా అయిల్స్ పేరుతో మార్కెట్లో అమ్ముతున్నారు. రూ. 18 కోట్లతో గద్వాల, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఫ్యాక్టరీ కూడా త్వరలోనే ప్రారంభించబడుతోంది. గత సంవత్సరం రూ. 27 కోట్ల బిజినెస్ చేసింది అది. అందులో రూ. 3 కోట్ల వరకూ ఇనీకం వచ్చింది. రైతుకు సబ్సిడీ రూపంలో వీతనాలు అందించడానికి సహాయం చెయ్యాలి. దానికి తీరిగి రైతుకు సహాయం కోసమే ఉపమోగించాలి. ఇట్లా కొలవడంతో సిస్టం ప్రొఫర్ గా చేస్తే మధ్య దళారులను ఎలిమినేట్ చేసి, రైతులకే తీరిగి వెనక్కి ఇవ్వడానికి వీలు ఉంది. సెంట్రల్ ఇన్స్ట్రూక్ట్, మార్కెట్ కూడా ఇదే ఉద్దేశంతో ఉన్నాయి. కానీ మార్కెట్లో డబ్బు ఎక్కడుంది? డబ్బులేదు. కనుక సహకార సంఘాల ద్వారా చేస్తే రైతుకు రెమునరేటివ్ ప్రైస్ వచ్చే అవకాశం ఉంది. నాగేశ్వరరావుగారు ప్రతివారం ప్రైసెస్ మానిటర్ చేయమని సూచించారు. ప్రతి మంగళవారం, గురువారం సెక్యూరిటీ, అగ్రికల్చర్ సంబంధిత అధికారులను కూర్చోపెట్టుకుని, మానిటర్ చెయ్యడం వల్ల కొంత ఫరవాలేదు అనిపించింది. కానీ ఇప్పుడు మళ్ళీ ధర తగ్గుతోంది. కారణం ఏమంటే రేటు వస్తుందని రైతు దాచిపెట్టుకుని, రిటిక్ చేసేలోగా మళ్ళీ తగ్గుతోంది. ప్రొఫర్ ప్రొజెక్షన్ కాలని, కేంద్ర ప్రభుత్వం కొత్త ఆలోచనకి వచ్చిన సందర్భంగా నేను చెప్పాను. ప్రతి మండలంలో మార్కెట్ కమిటీ ఉన్న పిరియల్లో ఈ సంవత్సరం కేంద్రప్రభుత్వ సహకారంతో గోడవున్స్ కట్టాలని నేను చెప్పాను. వారు దాదాపుగా అంగీకరించారు. మార్కెట్ కమిటీస్ లేని చోట ఎక్కడయితే సింగిల్ వీండో ఉందో అక్కడ అయినా కట్టాలి. రైతు పండించే ధాన్యం అక్కడ నిలువ చేసుకుంటే, వేరేవాడు బిల్ ఎక్కడ తీసుకుంటారో దానిని బట్టి బ్యాంకులు కంప్లైర్ గా కాన్స్టో 75 శాతం లోన్ ఇవ్వే సిస్టం తేస్తే, దీనికి నాబార్డ్ ఫైనాన్స్ చేస్తే, కొంత వరకూ రైతుకు రెమునరేటివ్ ప్రైస్ వచ్చినప్పుడు అమ్ముకునేందుకు అవకాశం ఉంటుంది. అదే ఆలోచిస్తున్నాము.

ప్రతి ఒక్క సభ్యుడూ క్యాప్ ఇన్స్ట్రూరెన్స్ గురించి చెప్పారు. రఘుమారెడ్డిగారు చెప్పారు. వాస్తవానికి ఇది క్యాప్ ఇన్స్ట్రూరెన్స్ కాదు. ప్రస్తుతం ఉన్నవిధానం ఏమంటే ఏ రైతు అప్పు తెచ్చుకుని పంట పండిస్తాడో, అతడు తీసుకున్న అప్పుకు ప్రొజెక్షన్ గా ఇన్స్ట్రూరెన్స్ ఉంది. కానీ ఎవరైనా అప్పు తెచ్చుకొకుండా, ఇన్స్ట్రూరెన్స్ చేయమంటే చేసుకోరు. ఒక్క జపాన్లో తప్పు ఏ దేశంలో కూడా ఆ విధానం లేదు. కానీ తరచుగా ప్రకృతి వైఫరీకాల వల్ల నష్టపడే మన దేశంలో మరే ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రంలో దీని గురించి ఆలోచించి ఏదో ఒక పర్య క్షేమకావోత రైతుకు రక్షణ ఎక్కడ అనిపిస్తున్నది. గుజరాత్ లో, మరోక రాష్ట్రంలోనో కొన్ని పొరపాట్లు జరిగాయి అంటే ఎటుకలున్నాయని ఇల్లు తగలబెట్టుకోలేము. కదా? దీనికి ఏదో ఒక ఉపాయం కేంద్రప్రభుత్వం ఆలోచించాలి.

ఇంతకు ముందు ఒక పద్ధతి ఉండేది. ఇంత మొత్తం రుణం తీసుకుంటే అంటే రూ. 50,000 లేదా రూ. 20,000 రుణం తీసుకుంటే దానికి ఒకటిన్నర రెట్టు ఇన్సూరెన్స్ చేయవచ్చు. కానీ అది తీసేసి రూ. 10,000 పెట్టారు. ఇదొక ఇబ్బంది ఉంది. ఏదేమైనా క్యాష్ ఇన్సూరెన్స్ వల్ల సర్వేన ప్రియోజనం లేదు అనేది ఉంది. ఇదింకా పీమిటివ్ స్టేజీలోనే ఉందనుకుంటున్నాను. దీని గురించే దేవిలాల్ గారికి ఒక లెటర్ వ్యాఖ్య. డిస్పిక్స్ యూనిట్ తీసుకున్నా, మండలాన్ని యూనిట్ గా తీసుకున్నా, తాలూకాని యూనిట్ గా తీసుకున్నా, గ్రామాన్ని తీసుకున్నా, సర్వే నెంబరును తీసుకున్నా, ఏదీ తీసుకున్నా కానీ 10 శాంపిల్స్ కలింగ్స్ తీసుకుని చేయాలి. ఇన్వేరియబుల్ గా చేయాలి. మండలం చిన్నది, ఇంతకుముందు తాలూకా ఉంది అన్నా కానీ జనరల్ ఇన్సూరెన్స్ వారు ఒప్పుకోవడం లేదు. అన్ని శాంపిల్స్ తీసుకోవడానికి మన రాష్ట్రంలో యంత్రాంగం సరిపోదు. విలేజీని యూనిట్ గా తీసుకోవడానికి నిర్ణయించినా, మొత్తం గవర్నమెంట్. యంత్రాంగం మూవ్ అయినా కానీ, స్టాటస్టిక్స్ మెయింటెయిన్ చేయడం చాలా కష్టం అవుతుంది. జరిగే పని కాదు. ఆ ఇబ్బంది ఉంది. మండలాన్ని అన్నా తీసుకుని, రెడ్యూస్ చేసి 8 శాంపిల్స్ చేయాలనే విధంగా వ్యయం జరిగింది.

నేడీని గురించి జనరల్ గా చెబుతాను. నేడ్, నేడ్ లింక్స్, ఇన్పుట్స్ చాలా ముఖ్యమైనవి. నా అనుభవం చెబుతాను. నేను నేడ్ గోయింగ్ ఫార్వర్డ్. నాకు 5 ఎకరాల ఫార్మ్ ఉంది. నా బిద్దర్ కు 5 ఎకరాల ఫార్మ్ ఉంది. అంతా కంబైన్మెంట్ గా ఉంది. రెండు కలిపి పండించాము. నేడ్ కోసి, జిర్మినేషన్ టెస్ట్ కు డిఫార్మ్ మెంట్ కు పంపాము. నాది ఫెయిల్ అయింది. మా బిద్దర్ ది ఫాస్ అయింది. ఒకటే పోలం తిరిగి మా వాళ్లు వెళ్లే మేనేజ్ చేసి, నాది కూడా సర్టిఫై చేయించారు. నేను ఇదే అగ్రికల్చర్ మినిస్టర్ గా మా డిఫార్మ్ మెంట్ కు చెప్పాను. ఇందులో రహస్యం లేదు. దాచనక్కరలేదు. జరుగుతున్న తీరుని చెప్పడంలో తప్పు లేదు. ఎక్కడ తప్పు జరిగినా, ఎర్రర్ అయితే ఫరవాలేదు. కానీ హ్యూమన్ బేస్ అవచారానికి, అగ్రికల్చర్ డిఫార్మ్ మెంట్ నాశనం కారదు. 40 కుటుంబాల ప్రాక్టీ ర్స్ తులు నాశనం అయ్యారు. వేల మంది రైతులు నష్టపడ్డారు అంటే నేడ్ లోపం వల్ల, పెన్సిస్టెండ్ లోపం వల్ల అని నాకు తెలుసు. రైతులకు మెలకువల గురించి పెద్దగా చెప్పనక్కర లేదు. పెద్దగా సబ్సిడీలు ఇవ్వనవసరం లేదు. ముఖ్యమైనది, ప్రధానమైనది ప్లోవర్ ఇన్పుట్స్ ఇన్పుట్స్ ఇవ్వాలి. నర్సిరెడ్డిగారు చెప్పారు. కోనే కాలంలో ఇస్తున్నారు, విత్తే కాలంలో వసూలుకు వస్తున్నారు అన్నారు. ఇది ఎలిమినేట్ చేసుకోవడానికి, స్టోమ్ తైన్ చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. నేడ్ డెవలప్ మెంట్ కు కార్పొరేషన్, వరల్డ్ బ్యాంక్ బహుశా. There is little likelihood of giving an to our State. They have recognised to develop the seed. నేడ్స్ హెబెన్సియల్ పెంచడానికి ప్రత్యేకించి రాయలసీమ మెట్రోపాలిటన్ సరయుటువంటి విత్తనాలు పెంచడానికి అవకాశం ఉందని చెప్పి వాళ్లు గ్రహించే - అది మీకు తెలుసు - మన రాష్ట్రం నుంచీ ఈరోజు వరల్డ్ బ్యాంకులో ఉన్నటువంటి డాక్టర్ ఎం.వి. రావుగారు ఈ అయిల్ నేడ్స్ డెవలప్ మెంట్ కు బాగా కృషి చేసిన వ్యక్తి. సేషనల్ టెక్నాలజీ మెంబర్స్ లో ఒక వ్యక్తి, ఆయనతో నేను మాట్లాడి వచ్చాను. ఆయన ఈరోజు వరల్డ్ బ్యాంకులో ఉన్నారు. ప్రత్యేకించి నేడ్స్ గురించి మాట్లాడారు. ఆయనను నేను

కలవగా చెప్పింది సమారు రూ. 80 నుంచీ 100 కోట్లు వరల్డ్ బ్యాంకు నంబే రుణము తీసుకు వస్తానని చెప్పారు. దాని ద్వారా నేడే డెవలప్ మెంట్ ద్వారా రైతులకు ప్యూజనం జరగడానికి అవకాశం ఉంది. అందుకే మా డిపార్టుమెంటులో ఒక ఎం.డి గా ఒక సీనియర్ ఐ.ఏ.ఎస్. అధికారిని నియమించి ఒక ఎక్సిక్యూటివ్ డైరెక్టర్ గా ఒక సీనియర్ ఐ.ఏ.ఎస్ అధికారిని అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటుకు వేసి హోల్ డిపార్టుమెంటు రే ఆర్గనైజ్ చేసి దానివల్ల ప్యాపర్ నేడే ప్యాపర్ టైంలో డెవలప్ చేసి పంపించే దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

పోతే పెన్సిస్లేడ్స్ గురించి చెప్పారు. ఉదయం ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు వివరంగా సభకు చెప్పాను. చాలా వరకూ ఈ పెన్సిస్లేడ్స్ బేనెటటువంటివి గుంటూరు ప్రకాశం జిల్లాలో పుట్టిగొడుగులా వచ్చాయి. నేను 1982లో వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగా మొట్టమొదటగా కూర్చోన్నప్పుడు నా ముందుకు వచ్చిన ఫైలు పెన్సిస్లేడ్స్ - ద్రౌహం షేసారని చర్య తీసుకొనే ఫైలు. తిరిగి మళ్ళీ ఇప్పుడు మంత్రిగా వస్తే అదే ఫైలు ఉన్నాయి. నిర్వాహమాటంగా వేళ్ళ విషయంలో చర్య తీసుకోవడం లో ఏ విధంగానూ పనుకాడను. ఎవరు అడ్డు వచ్చినా నిలవదు. అంతేకాదు దీనిని ఎస్సెన్షియల్ కమొడిటీస్ క్రింద టీబీ చేసి దానికి వచ్చిన యాక్ట్ దీనికి కూడా అన్వయింప చేయాలన్న ఆలోచన కూడా ఉంది. ఆలోచనే కాదు. వేలయితే ఈ సెషన్ లోనే తీసుకు రావాలని అనుకొన్నాము కానీ కేంద్ర ప్రభుత్వం అంత కంటూ స్క్రింజెంట్ యాక్ట్ తీసుకు వస్తున్నాము కాబట్టి మా యాక్ట్ కూడా చూడండి మీ యాక్ట్ కూడా చూస్తామని చెప్పారు. అందువల్ల ఆ డైలాగ్స్ జరిగాయి.

ఏది ఏమయినా నేడేలోగాని ఫెర్టిలైజర్స్ లో గానీ మెన్యూర్స్ లోగానీ జరిగే కుంభకోణం విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం మాటలతో కాదు చేతలతో నిర్మాణం సాగిస్తారని సభకు మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కడ లోపం జరిగినా చెప్పండి. ఎంత పెద్ద అధికారయినా చర్య తీసుకోవడానికి అవకాశం ఉంది. ఇప్పుడేదయినా కాంతమంది రక్షణలో బయటకు పోతున్నారంటే అది చట్టంలో ఉన్న లోపంతో బ్రతుకుతున్నారు. దానిని కూడా బాగా పటిష్టం చేయడానికి తీసుకొంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీ ప్యాబ్లమ్స్ చాలా వరకూ చేయడం జరిగింది. మన యూనివర్సిటీ గణనీయమయిన పని చేసింది. దానిలో అనుమానం లేదు. చిన్నారెడ్డిగారిని, రఘుమారెడ్డిగారిని పంపించింది ఆ యూనివర్సిటీకి. ఈరోజు యూనివర్సిటీ మీద చక్కగా మాట్లాడే వ్యక్తులుగా తయారు చేసింది అంటే వాళ్ళే కానీ ఇంకా ల్యాబ్ టు ల్యాండ్ కలక్షన్స్ చాలా తక్కువ అన్న విషయాలు నేను ఒప్పుకొంటున్నాను. ఈ డిమాండ్ లో అడగలేదు కానీ. ఎక్కడకు వెళ్ళినా చాలా మంది అగ్రికల్చర్ కాలేజీ పెట్టుమని, పెటర్నరీ పెట్టుమనే అడుగుతున్నారు. In my opinion, Agriculture colleges are not the answer. The best thing is to develop the Research Stations, Karshaka Vignana Kendras and Agriculture and Veterinary Polytechnics. టెక్నిషియన్లను తయారు చేయాలి మనం. వ్యవసాయకంగా రైతులకు ఈ సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని సమన్వయపరచాలనే, దానిని

భూమిలో ప్రవేశ పెట్టగలిగి ప్యూయోజనం పొందేటవంటి కర్షక విజ్ఞాన కేంద్రాల ద్వారా రైతులకు విజ్ఞానంపంచేలా చేయడానికి నేను ఎక్కువ ప్రయత్నం చేస్తున్నాను.

పోతే అగ్రికల్చర్ ఇంజనీరింగ్ కోర్సు ఒకటి ప్రారంభించాలి. చాలా సంస్థలు అగ్రికల్చర్ ఇంజనీరింగ్ గ్రాడ్యుయేట్స్ ను వాడుకోడానికి అవకాశం ఉంది. ఎందుకో కొన్ని సంవత్సరాల నుంచే వారి విషయంలో ఆలోచించలేదు. గత ప్రభుత్వం ఒక కమిటీ వేసింది. ఆ కమిటీ రిపోర్టు రాలేదు. ఆ రిపోర్టును తెప్పించి నేను మా సెక్రటరీగారూ ఇతర శాఖల వారినే సమన్వయ ప్రరచ బోతున్నాము. బహుశా ఈ రోజు, రేపో జే.ఓ. విడుదల కాబోతోంది. ఆగ్రిన్, నేడే కార్పొరేషన్ నేడే సర్టిఫైయింగ్ ఏజెన్సీస్, అయిల్ గోయర్స్ ఫెడరేషన్, కాడా, సిరికల్చర్ డిపార్టుమెంటులున్నాయి. అగ్రికల్చర్ గ్రాడ్యుయేట్స్ ను తీసుకోవడానికి వాళ్లకు ప్యూఫరెన్సు ఇవ్వాలన్న అదేశం కూడా పోతోంది. ఆ మేరకు ఇప్పుడు గవర్నమెంటు దగ్గర ఉన్న బ్యాన్ రిలేజ్ చేసి నిరుద్యోగులుగా ఉన్న అగ్రికల్చర్ గ్రాడ్యుయేట్స్ నూ ఇంజనీరింగ్ గ్రాడ్యుయేట్స్ నూ అబ్జార్వ్ చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని ఈ సభ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

ఇకపోతే హార్టికల్చర్. ఈ హార్టికల్చర్ లో - తిరిగి మళ్ళీ చెబుతున్నాను. We are far behind. ఈ స్టేట్ నెం. 2 లో ఉంది. ఈ విధానాన్ని ఇలా తీసుకురావడానికి ఒక ప్రత్యేక అధికారిని నియమించడమే కాకుండా, బడ్జెటు లోపమే అయినా, నేను ప్రవేశ పెట్టా. ఈ డ్రిప్ ఇరిగేషన్ కి సబ్సిడీ ఇచ్చి - ఇంతవరకూ గవర్నమెంటు సబ్సిడీ ఇవ్వలేదు. ఈ సంవత్సరమే ప్రయత్నిస్తున్నాము. ఆయన అన్నారు - మీరు 30 వేలు 40 వేలు ఒక ప్రాజెక్టు కట్టడానికి వర్ యాకర్ కు పెడుతున్నారు - ఇరిగేషన్ ఉన్న ప్రాంతాలలో, మెట్ట ప్రాంతాలకు మీరు ఏమీ చేస్తున్నారు అని అడిగారు. There are, they are thinking about agro-climatic conditions. మనకు కొండలున్నాయి. నదులున్నాయి. తేర ప్రాంతం ఉంది. ఎడారులున్నాయి కానీ వేటిని అన్నిటిని సమానంగా భావించే ఒక అగ్రికల్చర్ అఫీసర్ ను వేసాము కానీ ఎక్కడ యానిమల్ హజువెండర్ డెవలప్ చేయాలి, ఎక్కడ సెరికల్చర్ డెవలప్ చేయాలి, దీనికి టెక్నిషియన్ ఎవరూ, ఎక్కడ ఫిషరీస్ డెవలప్ చేయాలి - మనం ఉప్పు కయ్యలు పూడ్చి కూడా వ్యవసాయం చేయడానికి ప్రయత్నం చేసాము. 1979లో కరువు ప్రాంతం అనంతపూర్ కు పోతే ఒక మిశ్రుగు అడిగాడు. నేను బాని తవ్వకాంబాను, నాకు లోను ఇప్పించమని. కొంత ఉచితంగా ఇవ్వమని అడిగాడు. ఎంత అవుతుంది అంటే ఆ పెద్దాయన రూ. 35 వేల 45 వేల అవుతుంది 6 మిశ్రు తవ్వకానీ దానికి అన్నాడు. దానికి మోటారు ఆది కలిపి రూ. 50 వేలవుతుంది. ఏమీ చేస్తావా వ్యవసాయం అంటే మడి పెడతానూ అన్నాడు. అనంతపూర్ లో మడి అంటే 1 1/2 ఎకరం - వరిసాగు చేస్తానూ అన్నాడు. అటు వంటి కాన్సెప్ట్ మనం నేర్పించాము. అదే అనంతపూర్ కు వెళ్లి వ్యవసాయ సదస్సు పెడితే మాట్లాడిన ప్రతి ఒక్కరూ మాట్లాడిందలా సెరికల్చర్ గురించే. మాకు మెళకువలు చెప్పండి అన్నారు. కాన్సెప్ట్ మారిపోయింది. ఎకరానికి కొద్ది నేళ్లతో రూ. 18 వేల వరకూ ఆదాయం తీసేదానికి స్కోప్ ఉంది. వరల్డ్ బ్యాంకు సహాయం గురించి సెరికల్చర్ మీనిస్టర్ గారు చాలా ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. పురుగులు పెంచడానికి కానీ, ఎక్కడ ఏ ది క్లెయిమేట్ ప్రకారం అగ్రికల్చర్ ప్లాన్ ఫండ్ కాకపోవడం అన్న దోషమే ఇప్పటి వరకూ మనం సవ్యపడ్డాము. అగ్రికల్చర్ క్లెయిమేట్ కోస్ట్, మన సాధన సంపత్తిని, అన్నిటిని, మన రిసెర్చ్ జ్ఞానాన్ని అన్నిటిని డిస్పియూట్ చేసి

ఆ విధంగా జరిగినప్పుడు మనం రూపొందించుకోవడానికి అవకాశం ఉంది. తెలంగాణాలో, రాయలసీమలో కానీ హార్వికల్చర్ ఈజ్ ఓన్లీ దీ అన్నది. ఈ హార్వికల్చర్ ఇప్పటివరకూ ఎవరినా రైతులు సాధించారూ అంటే వారు ప్రజలే. ఇప్పుడు గవర్నమెంటు బేకాఫ్ సిక్యుయేషన్ వచ్చింది. హార్వికల్చర్ కు ఒక పుష్ ఇవ్వాలని ఆలోచిస్తోంది. డిగ్రీ ఇరిగేషన్ ద్వారా ఆ ప్రాంతంలో సహాయం చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అంతేకాదు ఎక్కడ ఏ క్యాప్ పెట్టడానికి అవకాశం ఉంటుందో హార్వికల్చర్ డిపార్టుమెంటు దాదాపు 90 శాతం సర్వే కూడా చేసింది. వేరియస్ పాంట్స్ తీసుకు వస్తున్నది. ఆ పాంట్స్ ఫ్రేమ్ జరుగుతోంది. పార్లమెంటు యాక్ట్ ఉన్నా లేకపోయినా ఈ స్టేట్ లో ఈ పెర్మనెట్ నర్సరీస్ కంట్రోలు చేయడానికి, ఏ విధంగా పెర్మనెట్ నేడ్స్ ఉన్నదో దాని స్క్రింజెంట్ యాక్ట్ తీసుకు రాబోతున్నాము. కనీసం పితృనాలు సరిగా లేకపోతే పంట నష్టం అవుతుంది. ఒక టెంకాయ మొక్క, లేకపోతే మామిడి మొక్క - పొరపాటున తప్పు చేసిన నర్సరీల ద్వారా కొంటే ఎన్నో సంవత్సరాలు ఆ రైతు బాధపడాలి చూడండి. అందుకని స్క్రింజెంట్ యాక్ట్ తీసుకు రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. చాలా పుట్టుగోడుగులా ఈ నర్సరీస్ వచ్చాయి. వాటి ద్వారా దోపిడిలు జరుగుతున్నాయనడంలో నాకు ఏమీ అనుమానం లేదు. వాటిని అరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అందుకని మేము ఏదీ కొన్నా రిటైర్డ్ హార్వికల్చర్ ఆఫీసర్ తో 30 సంవత్సరాల నుంచీ ఇక్కడ వాడరాబాదులో ఉన్న అనోసియేషన్ వారు సర్టిఫై చేసి వారు కొనమన్న చెట్లు కొంటున్నాము. ఇక మీదట అదే జరుగుతుంది. ఇదే అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటు ద్వారా ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వాళ్లు టెండర్లు వేసి మేనేజ్ చేసికొన్న సూచనలు ఎన్నో ఉన్నాయి. వేటి మీద చర్యలు తీసుకోవడమే కాకుండా బ్యాక్ లిస్ట్ చేయడమే కాకుండా సరయినా వాటిని ప్రోత్సహించడానికి ప్రత్యేకంగా హార్వికల్చర్ డిపార్టుమెంటు ఒక సొసైటీగా ఫారమ్ చేసి ఒక కోటి రూపాయలతో రివాల్యూంగ్ ఫండ్ పెట్టి చెట్లు పెంచడానికి, మొక్కలు పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఈ పెద్ద పెద్ద ఇండస్ట్రియల్ హౌస్ నేడ్ నర్సరీస్ కు ఎంటర్ అవుతున్నాయి. ఇది చాలా పెద్ద అటాక్టివ్ బిజినెస్ అయింది. కానీ కంట్రోలు లేకపోతే మాత్రం కష్టం అవుతుంది. ఇవన్నీ ఆలోచించి దాని విషయమై దృష్టి మళ్ళిస్తున్నాము.

కోకనట్ మన రాష్ట్రంలో చాలా ముఖ్యమయిన క్యాప్. ప్రత్యేకంగా ఈస్ట్ గోదావరి ప్రాంతమును సర్వే చేసి నాకు రిపోర్టు ఇవ్వమని కేరళ నుంచి కాసరగోడ్ అనే ఒక మీశ్రుడు వస్తే వారిని కోరాను ఆయన చెప్పాడు. హయ్యస్ ఈజ్ దీ కేరళ. సెకండ్ కర్మాటక. థర్డ్ తమిళనాడు. ఫోర్త్ మనది. కొన్ని 5వ ప్లెన్ లో కూడా ఉన్నాయి. మనకు ఉండే పొటెన్షియల్ అది కాదు జవాబు. 20 కోట్ల టెంకాయలు పండిస్తే దానిలో 10 కోట్లు నేళ్లు తాగేదానికి వాడేస్తున్నాము. ఆ మిగతా 10కోట్లు కూరకూ, దేవాలయాలకు సమర్పించడానికి పోతున్నాయి. మిగిలిన 5 కోట్లు మాత్రం కొబ్బరి నూనె కోసం వీనియోగించేదానికి అవకాశం ఉంది. కేరళ ఎంత పండించినా ఒక్క త్రీవేడ్లం తప్ప - ఎంత వెతికినా మీకు నేళ్లకు టెంకాయ చీకెడు. టెంకాయ ద్వారా ఒక్క రైతు అవసరానికి అమ్మి దాని వల్ల 25 శాతం పైన టోటల్ ఆదాయం నష్టం జరుగుతోంది. ఇవి అన్నీ గమనించి కోకనట్ మన రాష్ట్రములో మంచి క్యాప్ గా డెవలప్ చేయడానికి కోకనట్ సంతర్ లో బోర్డు యొక్క పెరుతామని వారు మోడల్ నర్సరీని ఒకటి డెవలప్ చేస్తామంటే దానికి కావలసిన 100

100 ఎకరాలు ఎక్కడైనా యివ్వడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిద్ధంగావుంది. ఈ నెల 30వ తేదీనాడు విజయవాడలో కోకనట్ బోర్డు, రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసుకు ప్రారంభోత్సవం జరుగబోతున్నది. నేను కూడ దానికి వెళుతున్నాను. కోకనట్ డెవలప్ చేస్తున్నాము. ఇక పామ్ అయిల్, మలేషియా లాంటి ప్రాంతములో డెవలప్ అయినటువంటిది పామ్ అయిల్. ఎక్స్‌పర్టుల వచ్చారు యిక్కడికి. ఆఫ్రికన్ కంట్రీస్ నుండి రిఫైన్మెంట్ అను ఎక్స్‌పర్టు వచ్చాడు. ఆయన కూడ వెస్ట్ గోదావరిలో కొన్ని బొక్క చూశాడు - నేరు ఎక్కువగా పొరకుండా వుండేటటువంటి మెట్టు ప్రాంతాలలో - బహుశ: విద్యార్థరావుగారి ప్రాంతం దానిలో యిరికుండుకున్నారేమో నాకు తెలియదు - ఆ ప్రాంతాలలో - పామ్ అయిల్ డెవలప్ చేయడానికి సరైనటువంటి వసతి వుంది. Coasta Rica is the place, where from we have the plam - oil experts. వారు గ్రహించారు మన రాష్ట్రములో చాలా పొటెన్షియల్ వుందని దానికి యిప్పుడు నేడేలింగ్స్ తెచ్చి రైతులకు యిచ్చి డెవలప్ చేస్తున్నాము. ఆశాజనకంగా వుంది. బహుశ: ఒకటి రెండు సంవత్సరాలలో పామ్ అయిల్ క్రాషింగ్ యూనిట్ పెడుతున్నాము. గంటకు 5 టన్నులు క్రాష్ చేసేటటువంటిది పెట్టాలని - అది పెట్టినప్పుడు ఎక్కడైనా పామ్స్ ను గోల్డ్ చేస్తే పామ్స్ ను కొనిన తరువాత 24 గంటల్లో ఆ పామ్ నట్స్ ను తీసుకువచ్చి క్రాష్ చేయించాలి. లేకపోతే that will become spoiled. అందుకని ఆ యూనిట్ ను - అయిదు వేల హెక్టార్సులో వేసి పంట మధ్యలో పెడితే బాగుంటుంది. ప్లాంటేజు యూనిట్స్ వచ్చినా ఎంకరేజ్ చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. ప్లాంటేజు ఫార్మింగ్ వున్నది. Another attractive field for the farmers for developing soya bean is the best in this respect. అట్లాగే పొద్దుతీరుగుడు, కుసుమ - వీటి అన్నిటి ద్వారా అయిల్ గ్రోత్ కు మన స్టేటులో భవిష్యత్తు ఎక్కువగా వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. నేను వ్యవసాయ సదస్సులను మూడు రీజియన్స్ లో మూడు నిర్వహించాను. నేను పార్టీ రహితంగా వెళ్లాను - వ్యవసాయ మంత్రీగా - కాంగ్రెస్ పార్టీ వ్యక్తిగా కాదు. అందువల్ల నేను అన్ని పార్టీల వారిని ఆహ్వానించాను. వారి భావాలు తెలసుకున్నాను. కరీంనగరములో ఎక్స్‌జిజిఎస్ కోసం కూడ వచ్చి హాజరైనారు. వారిని కూడ మాట్లాడుమన్నాను. అన్ని వర్గాల వారు కలిశారు. మట్లాడారు. వారి భావాలు వెలుతున్నారు. ఇవి ముఖ్యంగా నిర్వహించడానికి కారణం సర్పిరెడ్డిగారు చెప్పినటువంటి The link between the university, department and the farmer is not there. అందువల్ల to re-establish such a link we are trying. అది చేయడం జరిగింది. సరైన రీజియల్ వస్తున్నాయి. రైతులు మాట్లాడుతున్నారు. వారి భావాలు తెలసుకొని డిపార్టుమెంటును యాక్టివైజ్ చేస్తున్నాము. అంతేగాకుండా నేను, మా అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటులో వున్నటువంటి సీనియర్ ఆఫీసర్లును యితర స్టేటులలోకి కొన్ని ప్రాంతాలకు పంపి - బహుశ: తప్పుదారి పట్టిన మన రాష్ట్రములో To make them feel the presence there. ఏమీ చేస్తే బాగుంటుందని రీఆర్గనైజ్ చేయడానికి చర్య తీసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అగ్రికల్చర్ వుంది. అగ్రికల్చర్ యిండస్ట్రీస్ పెట్టిన వుద్దేశము, అగ్రికల్చర్ యింప్రోవ్మెంట్ తయారు చేయడమే గాకుండా అగ్రికల్చర్ యింప్రోవ్మెంట్ ను రైతులకు అలివి గాని వోట సప్లయ చేసి రైతుకు సహాయపడి ప్రొడక్సునలోకి వచ్చిన తరువాత అవసరమైన టెక్నాలజీ యిచ్చి ఫుడ్ ప్రొసెసింగ్ లో అయితేనేమీ, అగ్రికల్చర్ యిండస్ట్రీస్ స్వార్థం చేయడానికి గాని - కాని యినాడు అగ్రికల్చర్ యిండస్ట్రీస్ ఉనికే వోయింది ఈ

రాష్ట్రములో - ఎరువులు, టైరులు, పెన్సిస్టెండ్స్ అమ్ముకుంటున్నారు. That is not the duty of Agro - Industries. అందుకని దానిని కూడ కంపెనీలుగా ఓవర్ హాల్ చేసి ఎ.పి.ఐ.డి.సి.కి దీనికి డిమార్కెట్ చేసి ఎ.పి.ఐ.డి.సి. అగ్రో యిండస్ట్రీస్ లో యింటర్ ఫియర్ గాకుండా - అగ్రో యిండస్ట్రీస్ చిన్న పరిశ్రమలను, రైతు కుటుంబాలలో వున్న యువకులను పోత్సహించి, వారికి కావలసినటువంటి సబ్సిడీస్ అయితేనేమీ మరొకటి అయితేనేమీ యిప్పుడే ఎ.పి.ఐ.డి.సి. ఎలాగైతే యిస్తుందో, ఆ విధంగా బ్యాంక్ ట్రిప్ లో చేయాలనే ఆలోచనలో వున్నాము. పోతే ఇంప్లిమెంట్ - నిజమే - డాక్టరు రాజేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ కొన్ని ఇంప్లిమెంట్స్ చేయాలన్నారు. కొన్ని ఇంప్లిమెంట్లు వున్నవి మనకు. ఇంకా కొన్ని చేయాలి. పోడక్కును కాన్స్ తగ్గించాలి. తగ్గడం లేదు. మా యూనివర్సిటీవారు బ్యాన్స్ పాంటేషన్ చేసే ఒక మీషన్ ను తయారు చేశారు. దాని వల్ల పాక్టరుకు 260 రూపాయల ఖర్చు తుగ్గుతుందని వారి అంచనా. వారి అంచనా పొరపాటు అయినా కనీసం వంద రూపాయలు తగ్గినా నయమే. నేను ఎందుకు చెబుతున్నానంటే - దీనిలో ఒక టేకాఫ్. సిబ్బయ్యేషను రైతుకు వచ్చినప్పుడు దానిని ఫుష్ చేయడానికి డిపార్టుమెంటు కృషి చేయాలని నా ఆలోచన. పార్ట్ రహితంగా ఏదైనా సలహా యివ్వండి. దాష్టు కర్షక పరిషత్తు అన్నారు. రాష్ట్ర కర్షక పరిషత్తు ఎక్కడ వుంది? ఎక్కడో ఒక యింటికి బోర్డు కట్టి వుండి రాష్ట్ర కర్షక పరిషత్తు అని. ఎక్కడైనా అమలు జరుగుతుంటే యిది బాగుందని చెప్పాలి. ఏ కాన్సెప్ట్ లో తీసుకువచ్చారో - అది ఏదో ఒకరు తెచ్చారు గాబట్టి తీసివేయాలి అని గాకుండా ఏ కాన్సెప్ట్ లో తెచ్చారనేది ఆలోచించాలి. ఆ కాన్సెప్ట్ నిజంగా అమలు చేయడానికి అవకాశం వుందా లేదా అనేది తెలుసుకోడానికి పర్యయత్నం చేస్తున్నాము. ఈ సెలాలలోనో ప్లె సెలాలలోనో నేషనల్ లెవల్ లో అగ్రికల్చర్ ఎగ్జిబిషన్ హైదరాబాదులో పెట్టాలని నిర్ణయం చేశాము. అంతేకాదు, సర్వేన పంటలు పండించిన రైతులకు రికగ్నీషన్ యిస్తూ, స్టేటు లెవలులో వారిని ఆహ్వానించి వారికి బహుమతులు యివ్వాలని అనుకున్నాము. ఇంకా చాలా విషయాలు వ్యక్తిగతంగా చెప్పారు, నేను బాగాగా పేర్లతో నిమిత్తం లేకుండా చెప్పాను. అయితే ఫారెస్ట్ గురించి ఒక మాట చెప్పాలి: ఫారెస్టు అతి ముఖ్యమైనటువంటిది. నో షల్ ఫారెస్ట్ సెకండ్ ఫేజ్ యింటర్ డ్యూస్ చేయబోతున్నాము. షోర్ ఏరియా డెవలప్ మెంటు గవర్నమెంటు ఆఫ్ యిండియా క్రియరెస్సు కొరకు వుంది. అది డెవలప్ చేస్తున్నాము. ఇంఫ్రావేమెంటు ఆన్ ప్లోటేక్షన్ - వేరేలేన్ సిస్టం ద్వారా ప్లోటేక్షన్ చేయాలని - ప్లోజక్టు బ్రోనింగ్ రీసర్చ్ ఎడ్యుకేషనల్ యినిస్టిట్యూట్ అని హైదరాబాదుకు 30 కిలో మీటర్ల దూరములో దూరవర్గి అనే బొట రెండు వేల ఎకరాలలో పెద్ద యినిస్టిట్యూట్ ను పెట్టి, దేశములోనే ఒక మోడల్ యినిస్టిట్యూట్ గా డెవలప్ చేయాలని పర్యయత్నం చేస్తున్నాను. తరువాత పాశ్చర్య స్కీము. వచ్చిక బయత్తు పెంచి అభివృద్ధి చేయడానికి - మైనర్ ఫారెస్ట్ ప్లోడ్యూస్ 4. నేను ఉదయం కూడా చెప్పాను. తెలుగు గంగలో మాకు యివ్వేటటువంటి 10,400 హెక్టారులలో 23 కోట్ల రూపాయలతో 8 సంవత్సరాలలో గ్రామాలకు పునయోగపడే మైనర్ ప్లోడ్యూసీను డెవలప్ చేసే టటువంటి ఫారెస్టు క్రింద డెవలప్ చేయాలని - ఫారెస్టు అంటే భయంకరంగా అని గాకుండా, గ్రామాలలో వుండే బీదలు ఆ ఫారెస్టుకు పోయి ఏమీ కావాలన్నా తెచ్చుకోడానికి - చెట్లకు నరకకుండా కొత్త విధానాన్ని ప్రవేశపెడుతున్నాము. మైనర్ ఫారెస్ట్ ప్లోడ్యూస్ లో పాటు యాస్టరస్ గాబ్బీను డెవలప్ చేయాలని పర్యయత్నం చేస్తున్నాము. వేరేయన్ స్కీము వున్నవి. పోతే తమందరికీ మనవి చేసేది - నేను ఫారెస్టు

డిపార్టుమెంటు తీసుకున్న నాటి నుండి చూస్తున్నాను. నానా పిటిషన్స్ వస్తూ వుంటాయి, అక్కడ రోపం జరిగింది. యిక్కడ రోపం జరిగిందని - యీ రోజు మన రాష్ట్రములో మొత్తం మీద 23 పర్సంటు వుండి ఫరెస్టు భూమి. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన రోజున దేశములో 45 పర్సంటు వుండినది, యీనాడు దేశములో 30 పర్సంటు భూమిలో అడవులు వుంటే మన రాష్ట్రములో 23 పర్సంటు వుంది. ప్రపంచములో నేమిషానికి 100 హెక్టార్ల ఫారెస్టును కొట్టి వేస్తున్నారు. ఈ రేటున ఫారెస్టును కొట్టి వేస్తూ వోతుంటే, 2030 సంవత్సరము నాటికి ఫారెస్టు అనేది యీ ప్లానెట్ మీద వుండదు. ఈ ప్లానెట్ మీద ఫారెస్ట్ లేకపోతే 5-డిగ్రీల టెంపరేచర్ యింక్రీజ్ అవుతుంది. that means it will be come agni- అగ్నిగోళం, మౌడీరి తయారు అవుతుంది. ఏ మానవాళి నివసించడానికి అవకాశం లేకుండా పోతుంది. ఈ భయనకమైనటువంటి పిరిస్థితిలో ఉత్తర దక్షిణ ధ్రువాలలో వుండే మంచు కరిగి సముద్రాల వలల పెరిగి నీటి మట్టం పెరిగిపోయే ప్రమాదం వుంది. ఈ భయంకర సత్వాలను గ్రహించాలి. నేను అందుకే చెప్పాను - ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు వేసే వేషల కంటే ప్రచారం ఎక్కువ చేయండి, యథార్థాలు చెప్పండి, ప్రజలలో వైతన్యం తీసుకు రండి అని - ఉత్తర ప్రదేశ్ లో చిప్కో మూవ్ మెంటు వుంది. ఎక్కడైనా చెట్టు వుంటే కొగతించుకొని నరక వద్దు అని బ్రిటిషులాడుతున్నారు. అందువల్ల యీ రోజు ఒక వైతన్యం తీసుకు రావలసిన అవసరం వుంది. అడవి అంటే కలప, బీడి ఆకు కొరకు ఆలోచించేది కాదు. అడవి కాన్సర్వేషన్ యీ రోజు మారింది. ఈ రోజు మన మనుగడ, మన జాతి మనుగడ వుండాలంటే అడవి మనుగడ ప్రధానమనిమనవి వేస్తున్నాను. దీనిలో ఎందుకో ఎక్స్ ప్లోమిస్షన్ అయితేనేమి యితరులు అయితేనేమి, ప్రభుత్వాన్నే ధిక్కరించి, ఒక అధారిటీ చూపించడానికి - ఏ ప్రభుత్వం అయినా కానీ - అక్కడ నీలబడి అడవులను నరికిస్తున్నారు. ఈ విషయములో పార్టీ రహితంగా కృషి చేసి అడవులను రక్షించవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుందని యీ రెండు డిమాండ్సును అంగీకరించి ఆమోదించవలసిందిగా సవినయముగా మనవి వేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు శ్రీ యాదగిరిరెడ్డిగారు, చంద్ర 8 శేఖరరావుగారు, శ్రీ చిన్నారెడ్డిగారు, శ్రీ పెంపలయ్యగారు, శ్రీ శేషారెడ్డిగారు, శ్రీ ర విఠలరెడ్డిగారు, శ్రీ రఘుమారెడ్డిగారు, శ్రీ కనక సుందరరావుగారు ముందీ సూచనలు ఇచ్చారు. నేను కూడా రైతు బీడ్డనే హాస్పిటల్సుకు చాలా తక్కువ పెట్టారు, 50, 60 అన్నారు. పది హాస్పిటలు మాత్రమే పెట్టారని అన్నారు. అదీ వాస్తవమే. పశువులు హాస్పిటల్సు చాలా అవసరం కనుక నేను రావడంతోనే 50 హాస్పిటల్సు అయినా పెట్టాలని అనుకున్నాను. మీకు తెలుసు. బడ్జెటు తగ్గిన కారణంగా, నిధుల కొరత కారణంగా 10 హాస్పిటల్సు ఇవ్వాలనే నిర్ణయానికి వచ్చాము. కానీ ఇంకా ఎక్కువ వేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తానని గౌరవసభ్యులకు నేను మనవివేస్తున్నాను. ఈ కోశం ఫారముకు అగ్రికల్చరీది ఇమ్మని అడిగారు. కానీ మన రాష్ట్రంలో ఇప్పటికే 1000 కోశ్లోలో ఉన్నవారికి అగ్రికల్చరీ పర్సన్ క్రింద 41 షెసలకు ఇవ్వడం జరిగింది. అగ్రికల్చరీ పర్సన్ అంటే మనకు హార్వీవరీకు ఇంత అని ఉంది కానీ యూనిట్ కు ఇంత అని లేని కారణంగా 41 షెసలకు ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ అదే వెయ్యి కోశ్లకు షెస ఉన్నవాటికి 90 షెసలు వసూలు వేస్తున్నారు అలాగే తమిళనాడులో యూనిట్ కు 1-20 షెసలు పరిశ్రమకు వేస్తూ ఉంటే యూనిట్ కు 50 షెసలు కోశ్ల ఫారాలకు వసూలు వేస్తున్నారు. అలాగే మహారాష్ట్రలో అగ్రికల్చరీకు ఏ రేటు వసూలు వేస్తున్నారో కోశ్ల ఫారాలకు కూడా అదే రేటు 16 షెసలు వసూలు వేస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- డెయిరీ డెవలప్మెంటు ఫంక్షనింగు గురించి, దానిని ఏమి ఇంప్రూవ్ చేయబోతున్నారో, దానిని గురించి చెప్పండి.

శ్రీ ఎస్. వెంకటరెడ్డి:- శ్రీ శేఖరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ డెయిరీ డెవలప్మెంటులో ఎన్నో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయని చెప్పారు. దానిలో ఎంతో ఫ్రాడ్ జరిగిందని, మీ ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నదని, యాక్ష్ను తీసుకొలేదని అడిగారు. ఒక్క నెల్లూరు, పృథ్వీ, ఒంగోలులోనే కాదు, మొత్తం అన్ని డెయిరీల గురించి రిపోర్టు వచ్చాయి. అన్నింటిమీద మేము ఎంక్వయిర్ చేయడం జరిగింది. రిపోర్టు వచ్చిన వెంటనే ఎవరైనా, ఎంతటివారైనా వారిమీద తగిన యాక్ష్ను తీసుకుంటామని గౌరవసభ్యులకు నేను, మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- డెయిరీ డెవలప్మెంటు ఫంక్షనింగు, క్వాలిటీ గురించి చెప్పండి. ఇక్కడ మజ్జిగ ఇస్తారు, పైన నాలుగు అంగుళాలు నేళ్లు ఉంటాయి, క్రింద రెండు అంగుళాలు పెరుగు ఉంటుంది. అట్లాగే మా దగ్గర మీల్కు ఇస్తారు. అది పెరుగుకాదు. దాని విషయం ఏమైనా చెప్పండి.

శ్రీ ఎస్. వెంకటరెడ్డి:- మన రాష్ట్రంలో పాడిపరిశ్రమపై ఆధారపడి ఉన్న సుమారు 6 లక్షల పాల ఉత్పత్తిదారుల ప్రయోజనాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆంధ్రప్రదేశ్ పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి సమాఖ్య పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధికి దృఢ సంకల్పంతో ఉంది. ఈ పాల ఉత్పత్తిదారులలో అధికంగా సన్నకారు రైతులు, బలహీనవర్గాలవారు ఉన్నారు. పాల వెన్న పథకం, సంయుక్త పాడిపరిశ్రమాభివృద్ధి పథకం, ప్రభుత్వ ప్రజాశికా నిధుల సహాయంతో పాడిపరిశ్రమను రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలకు విస్తరింపజేయాలని ప్రభుత్వం దృఢ సంకల్పంతో ఉంది. పాల ఉత్పత్తి అధికంగా లేని వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో కూడా ప్రత్యేక శ్రద్ధతో ఇతర పథకాల ద్వారా పాడిపరిశ్రమ, తద్వారా పాల ఉత్పత్తిదారు ఆర్థికాభివృద్ధికి దోహదం చేయడానికి ప్రభుత్వం దృఢ సంకల్పంతో ఉంది. పాడిపరిశ్రమ సహకార రంగంలో మూడు అంచల పద్ధతిలో నిర్వహించబడుతున్నది. పాల ఉత్పత్తి అధికంచేసి వినీయోగదారులకు సక్రమంగా అందేట్లుగా మాస్టామని మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దానిని డెవలప్ చేయడానికి మంచి స్కోప్ ఉంది, చేయండి. సభ్యులు చెప్పిన విషయాలు గురించి జనరల్ గా చెప్పండి.

శ్రీ ఎస్. వెంకటరెడ్డి:- శ్రీ చంద్రశేఖరరావుగారు గేడెలలోను ఇచ్చేప్పుడు దానిలో ఫ్రాడ్ జరుగుతున్నది, ఏమి యాక్ష్ను తీసుకుంటున్నారని అడిగారు. ఆ బెనిఫిషరీ, ఆ లోకల్ డాక్టరు, డి.ఆర్.డి.ఎ., ఎస్.సి. కార్పొరేషను, బ్యాంకు ప్రతినీధులు - ఈ ఐదుగురు వెళ్లి గేడెలు కొంటారు. ఈ ఐదుగురు కలిసిపోయి మోసంచేస్తే మనం ఏమీ చేయలేము. ఇంకా దానిని కట్టుదిట్టంగా చేయడానికి గౌరవసభ్యులు ఏమైనా సూచనలు ఇస్తే, అది కూడా అపరజలోకి తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను. అలాగే హాస్పిటల్స్ లో, మందులు లేవని శ్రీ కనక సుందరరావుగారు చెప్పారు. వెటర్నరీ పాలిక్లినిక్ కు 15 వేలు, వెటర్నరీ హాస్పిటల్ కు 9 వేలు, రైవ్ స్టాక్ సూపర్వైజరీ యూనిట్ కు 4,500,

రూరల్ టెవ్స్టాక్ యూనిట్సుకు 3 వేలు ఇవ్వవారు. ఇప్పుడు వెటర్నరీ పాలిక్లనిక్కు 25 వేలు, వెటర్నరీ హాస్పిటలుకు 15 వేలు, టెవ్స్టాక్ సూపర్వైజర్ యూనిట్సుకు 10 వేలు, రూరల్ టెవ్స్టాక్ యూనిట్సుకు 6 వేలు ప్రతిపాదన చేశాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు జనరల్గా చెప్పి కన్క్లూడ్ చేయండి.

శ్రీ ఎస్. వెంకటరెడ్డి:- సభ్యులు ఏమి అభిప్రాయంలో ఉన్నారో మేము కూడా అదే అభిప్రాయంలో ఉన్నాము. దీనిని డెవలప్ చేయాలనే దానిలో మే అందరి సహకారం కావాలని కోరుతూ ఈ పద్ధతిని ఆమోదించవలసినదిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఇంతవరకు 816 మార్కెటింగు యార్డులు ఉన్నాయి. 416 మార్కెటింగు యార్డులకు స్థల సేకరణ జరిగింది. ఇంకా 355 మార్కెటింగు యార్డులకు స్థల సేకరణ జరుగుతున్నది. ఇంతవరకు 260 మార్కెటింగ్ అన్ని సౌకర్యాలతో యార్డుల నిర్మాణం జరిగింది. ఇంకా 201 మార్కెట్ యార్డుల నిర్మాణం.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- జనరల్గా చెప్పండి. కర్షక పరిషత్ క్రింద ఇన్నామని ఒక యోచన ఉండేది. అది రెండుసార్లు కోర్టుకు పోయి స్ట్రీక్ డౌన్ అయింది. మీరు మార్కెటింగు కమిటీలు వేయలేదు. వెంటనే మార్కెటింగు కమిటీలు వేస్తారా అని సభ్యులు తమ ఉపన్యాసాల ద్వారా అడిగారు. అది చెబితే సరిపోతుంది.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటేశ్వరరావు:- మార్కెటింగు కమిటీలతోపాటు భారత ప్రభుత్వ గాంధీ కూడా మార్కెటింగు యార్డుల నిర్మాణానికి వినయోగించబడుతుంది. రైతు తమ ఆర్థిక అవసరాలకై సరుకు తెగనమ్ముకోవలసిన అవసరంలేదు. 35 రోజులు ఆయన 10 దినములు తెచ్చుకున్నా. 50 దినములు తెచ్చుకున్నా ఆ రైతు నిల్వవేసుకోవచ్చు. అందులో 75% 30 రోజుల లోపల వడ్డీలేకుండా రైతుకు అప్పు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. 90 రోజులవరకు 6% వసూలు చేయడం జరుగుతున్నది. ప్రతి మార్కెటింగు కమిటీలో అది ఉంది. శ్రీ రఘుమూరెడ్డిగారు చెప్పారు. ఈవేళ ఒక్క గుంటూరు మార్కెటింగు కమిటీలో 48 ప్లకరాలలో దాదాపు కోటి 50 లక్షల రూపాయలు శాంక్ష్కను చేయడం జరిగింది. 1989-90 లోగా ఇంకొక 55 లక్షల వరకు పెండింగులో ఉన్నాయి. అక్కడ సిమెంటు రోడ్డుతో సకల సదుపాయాలతో ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతున్నది. ఏమైనప్పటికీ రైతుల ప్రయోజనాల కోసం ఈ మార్కెటింగు యార్డులు పనిచేస్తున్నాయి. పనిచేస్తాయి. రైతులకు ఇబ్బందులులేని విధంగా అన్ని సదుపాయాలతో ఎక్కువ ప్యాంకాలలో మార్కెటింగు యార్డులు నిర్మించి రైతులను అదుకోవడానికి అన్నీవేళలా ఉద్యోగములు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కొన్ని యార్డులలో మంజినీరు లేదని అన్నారు. మేము దానితో ఏకీభవిస్తున్నాను. ఈ నెలాఖరునాటికి బోర్పెల్లు కానీ దగ్గర నుంచి ఆ కార్పొరేషను వారు ఒప్పుకుంటే వారికి నిధులు ఇవ్వే అక్కడ నుంచి కానీ నేరు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఎక్కువ మార్కెటింగు యార్డులలో రైతులకు 60, 70, మంచి పడుకొనడానికి వీశ్యాంతి భవనాలు కూడా నిర్మించడం జరిగింది. దాదాపు 300, 400 మెట్రీక్ టన్నుల కెపాసిటీ కలిగిన గోడౌన్సు నిర్మాణం ఇప్పుడు ఎక్కువ భాగం జరిగింది. ఇంకొక 70, 80 గోడౌన్సు

బెండర్లు పిలిచే దశలో ఉన్నాయి. రైతుకు ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా రైతులను కాపాడడానికి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మార్కెట్లను యార్డులను సకల సదుపాయాలతో ఏర్పాటు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉంది. ఈ పద్ధతును ఆమోదించవలసినదిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దీవాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, చాలామంది మీతులు కోఆపరేటివ్స్ పైన మాట్లాడారు. మాట్లాడిన ప్రతి మీతుడు ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో కోఆపరేటివ్ రంగానికి సరైన న్యాయం కలగజేయలేదని, బడ్జెటు కావలసినంత ఇవ్వలేదనేటటువంటి ఆరోపణ చేశారు. అంతేగాకుండా 10 వేల రూపాయలు మాఫీ చేయలేకపోయారనేటటువంటి ఆరోపణ కూడా ఈ ప్రభుత్వం మీద చేశారు. ఈ సందర్భంగా నేను ఒక విషయం మనవి చేస్తున్నాను. 1989-90లో 19 కోట్ల 81 రూపాయలు ప్లాన్ క్రింద గత ప్రభుత్వం ఇస్తే ఈవేళ మేము ప్రపోజు చేసింది 22 కోట్ల 62 లక్షల రూపాయలు. అట్లాగే 1989-90లో 51 కోట్ల 81 లక్షల రూపాయలు వారు నాన్ ప్లాన్ లో ప్రపోజుచేస్తే మేము 33 కోట్ల 25 లక్షల ప్రపోజు చేశాము. ఇక్కడ తమకు ఒక విషయం క్లియర్ గా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. ఇక్కడ వాస్తవంగా నాన్ ప్లాన్ లో 51 కోట్లు ఉంటే, ఈవేళ 33 కోట్లు ఉంటే అంటే గతంలో 1986-87వ సంవత్సరంలో గత ప్రభుత్వం ఇంట్రీస్తు వెయివ్ చేసిన సందర్భంగా 35 కోట్ల రూపాయలు బాకీవుంది. కనుక ఆ 35 కోట్ల రూపాయలు కూడా ఈ 51 కోట్లలో చేర్చినప్పుడు గత ప్రభుత్వం కన్నా ఈ ప్రభుత్వం ఎక్కువ బడ్జెటు ఎలాబ్ చేసిందని స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది. ఇది తమరు ఒకసారి ఆలోచన చేయాలని కోరు తున్నాను. అన్నింటికి కన్నా ముఖ్యమైనది మరొక విషయం ఉంది. అసెంబ్లీ మొదలైనప్పటి నుంచి - బడ్జెటు సమావేశాలు మొదలైనప్పటి నుంచి కాదు - ఈ అసెంబ్లీ మొదలైనప్పటి నుంచి స్వపక్ష, ప్రతిపక్షం అనేది లేకుండా ప్రతిఒక్కరు 10 వేల రూపాయలు మాఫీచేయాలని కోరుతూ రావడం జరిగింది. అయితే ఇక్కడ ఇంకొకమాట నేను స్పష్టంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ 10 వేల రూపాయలు మాఫీ చేయాలనేది మా ఎన్నికల ప్రణాళికలో లేదు. అక్కడున్నటువంటి కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు పెట్టుకున్నటువంటి ప్రణాళికలో ఉంది. నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఎందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం సవతితల్లి పేమ చూపిస్తున్నది ఈ కోఆపరేటివ్ సెక్టారుపైన అన్నది అర్థం కాని విషయం. అందరూ రైతులే. కోఆపరేటివ్ లో అప్పులు తీసుకున్నా అక్కడా రైతులే. లేదా నేషనల్ టెక్స్టైల్ బ్యాంకులో అప్పులు తీసుకున్నా వారూ రైతులే. కనుక అందరికీ ఇవ్వవలసిన ధర్మం వారిపైన ఉంది. అది ఎందుకు అవరింపడం లేదో అర్థం కావడంలేదు. వారు చేయవలసిన పని మమ్ములను చేయమని చెప్పడం న్యాయమైనది కాదని మరొకమారు సభ్యులకు తెలియ జేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంగా నేను ఒక విషయం మనవిచేయాలని అనుకొంటున్నాను. ఈ సభను నేను కోరుకొంటున్నాను. మనం ఒక రిజల్యూషను పాస్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. వారు చూపిస్తున్నటువంటి సవతితల్లి పేమ సరైనది కాదు. కోఆపరేటివ్ రంగానికి కూడా 10 వేల రూపాయలు మాఫీ చేయాలనేటటువంటి రిజల్యూషను పాస్ చేయాలని ఈ సభను కోరుకొంటున్నాను. ఈవేళ ప్రతిపక్షంలో ఉన్నటువంటి వారు అక్కడ సెంటర్ లో ఉన్నారు కనుక నేను మీ ద్వారా ఒక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. ఫ్లోర్ లీడర్లు అందరూ రండి. ప్రభుత్వమే అన్ని ఖర్చులు భరించి మిమ్ములను ఢిల్లీ తీసుకొనిపోవడానికి సిద్ధంగా ఉంది. అక్కడ అవసరమైతే ధర్నాచేయడానికి కూడా మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు, రండి. మీరు ఆ 10 వేల రూపాయలు మాఫీ సాధించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సబ్జుక్టుకు రండి.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- వస్తున్నాను అధ్యక్షా. ప్రభుత్వాన్ని, నన్ను విమర్శించి నవ్వుడు లేదా? నేను ఏమి అన్నాను? నేను ఏమీ అన్వేషించలేదు. వాడలేదు. పది వేల రూపాయల రుజులు మాఫేవేయడానికి వారు సహకరించి, అది మాఫే అయిన రోజున 8-చార్జినాగ్నెన వారిని ఎక్కించి మెమోంటోలు ఇవ్వడానికి, శాలువ కప్పి సన్మానం చేయడానికి కూడా ఈ రాష్ట్ర ప్రజల తరపున నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను. ప్రతి ప్రభుత్వానికి ప్రయారిటీ సెక్టారు ఉంటుంది. మా ప్రభుత్వానికి ఓట్లు ప్రయారిటీ కాదు. ఈ రాష్ట్రం సర్వతోముఖాభివృద్ధి కావాలనే ఆశయం ఉంది కాబట్టి ఈ పదివేల రూపాయల రుజుల మాఫీని భరించడానికి వేలులేని పరిస్థితి ఉంది. ఈ సంవత్సరం - మేకు తెలియని విషయం కాదు - 446 కోట్ల రూపాయలు విద్యుచ్ఛక్తిరంగానికి కేటాయించడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వం 275 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది.

(ఇంటరప్షన్లు)

ఈ సందర్భంగా మరొక విషయం కూడా మనవిచేస్తున్నాను - ఈ 446 కోట్ల రూపాయలలో కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డైరక్టుగా 210 కోట్ల రూపాయలు విద్యుచ్ఛక్తిరంగానికి కేటాయింపు చేయడం జరిగితే గతంలో ఉన్న ప్రభుత్వం 1983లో ప్రత్యేకంగా కేవలం 7 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. దానివల్ల కరంటు పరిస్థితి వివిధంగా ఉన్నది నన్ను ప్రత్యక్షంగా చూశాము.

(ఇంటరప్షన్లు)

ఈ రోజు ప్రతి నిమిషానికి కరంటు పోతున్నదంటే, రైతులు అలమటిస్తున్నారంటే అది ఏ మహానుభావుల పుణ్యమో....

మిస్టర్ స్పీకర్:- విద్యుచ్ఛక్తి విషయం చెప్పడానికి దాని సంబంధిత మంత్రి ఉన్నారు.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- ఇక్కడ ఉన్న మెయిన్ పాయింట్ - పదివేల రూపాయల రుజులు మాఫే చేయడానికి నాకు ఉన్న ఇబ్బందులు ఏమిటి, అవకాశాలు ఏమిటి చెప్పాలి. ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న రైతాంగం చిప్పచేతికి తేసుకుని ఇంటింటికీ అడుక్కోకూడదు - ఓట్లు వచ్చినా సరే, రాకపోయినా సరే. రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తేసుకుపోవాలనే సదుద్దేశంతో ఇరిగేషన్కు, కరంటుకు ప్రత్యేకించి డబ్బు ఇవ్వడం జరిగింది. అవి ప్రయారిటీ సెక్టారుగా తేసుకున్నాము కాబట్టి ఇవ్వలేకపోతున్నాము. అక్కడ ఉన్నవారు చెప్పిన దానిని మేము అచరించాలని ఏమీ లేదు. మాకు కూడా రైతులపైన ప్రేమ, అభిమానం ఉంది కాబట్టి ఒక ప్లాన్ పంపించాము. 20వ తేదీన, ప్రత్యేకంగా అక్కడ ఉన్న కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడడానికి మా అధికారులు పోతున్నారు. అట్లాగే గత ప్రభుత్వం చేసినటువంటి ప్రాతి విషయాన్ని ఖండించాలనే దృక్పథంతో మా ప్రభుత్వం లేదు. ఎక్కడైతే మంటి ఉంటే - సింగిల్విండ్ నీన్స్ మే సర్వేన పద్ధతిలో లేదు. దానిని మరింత పకడ్బందీగా జరిపించాలని శ్రీ సి.ఎస్. శాస్త్రి అధ్యక్షతన ఒక కమిటీ వేయడం జరిగింది. కొవరెట్టికే రంగంలో మేజి అప్రాప్రియేషన్ చాలా ఉంది - నీలయతాండవం జరుగుతున్నది. కొన్ని కేసులు

10, 15, 20 సంవత్సరాలుగా పెండింగులో ఉన్నాయి. వేలాది కేసులు ఉన్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చాక ప్రత్యేకమైన కోర్టుపెట్టాలనే ఉద్దేశంతో ఉంది. ఇన్వెస్టిగేషన్ కు ప్రత్యేకమైన పోలీసు యంత్రాంగాన్ని కూడా ఏర్పాటు చేసుకోవాలని ఉంది. ఆడిట్ విషయంలో ప్రత్యేకమైన ఆడిట్ చేయాలనే ఉద్దేశం మా ప్రభుత్వానికి ఉంది. వ్యవసాయదారులు పంటపండిస్తున్నా నిల్వచేసుకోడానికి అవకాశం లేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. గత ప్రభుత్వంలో మండల పాడ్ క్వార్టర్సులో గిడ్డంగులు కట్టాలనే పాలసీ ఉంది. మేము వచ్చాక ఎక్కడెక్కడ అవసరం ఉంటే అక్కడ గిడ్డంగులు కట్టించాలనే 20 ప్రతిపాదన మా ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఫిషరీస్ విషయం మీకు తెలియనిది కాదు. అక్కడ ఉన్నట్టువంటి పేద, బడుగువర్గాలకు కావలసిన సహాయం చేయడానికి ఆ కార్యక్రమాలకు అప్రోప్ రోడ్లు వేయడానికి అట్లాగే అక్కడ అవసరం ఉన్న పాఠశాలలు నెలకొల్పడానికి, ఎక్కడయితే నేరు అవసరమో అక్కడ నేరు యివ్వడానికి మేము ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నాము. అందువల్ల ఈ రెండు డిమాండ్స్ ను ఈ సభవారు ఆమోదించాలని తమ ద్వారా సభ్యులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. పద్మనాభం:- అధ్యక్షా, సివిల్ సప్లయిస్ డిమాండు మీద 6 మంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడడం జరిగింది. వారందరికీ ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. సభ్యులు రూ. 2 లకు కిలో బియ్యం పథకంను కంటిన్యూ చేయాలని ఆందోళన చేయడం జరిగింది. వారు ఏ విధంగాను ఆందోళన చెందవలసిన అవసరంలేదు. మనకు 25 లక్షల టన్నుల బియ్యం కావాలి. దీనికి ఫుడ్ కార్పొరేషను వారు 20 లక్షల టన్నులు సివిల్ సప్లయిస్ కార్పొరేషన్ వారు 12 లక్షల టన్నులు మొత్తం ఈ 32 లక్షల టన్నులలో 7 లక్షల టన్నులు ఎఫ్.సి.ఐ. వారు తీసుకుంటే మిగిలిన 25 లక్షల టన్నుల బియ్యం మన అవసరాలకు సరిపోతాయనే ఉద్దేశంతో యిప్పటివరకు ఆ 32 లక్షల టన్నులకు 27 లక్షల 76 వేల మెట్రిక్ టన్నులు పోక్యూర్మెంటు జరిగింది. రెండవది బడ్జెటులో సివిల్ సప్లయిస్ కార్పొరేషన్ రూ. 482 కోట్లు ప్రోజెక్ట్ చంపిస్తే రూ. 330 కోట్లు బడ్జెటులో చూపించినారు. దీనితో ఈ స్కేము కొనసాగించరనే అనుమానం వారు వ్యక్తంచేశారు. గతంలో 1983-84లో రూ. 111 కోట్లు సివిల్ సప్లయిస్ వారు కావాలని కోరితే బడ్జెటులో చూపించి రూ. 81 కోట్లు మాత్రమే 1984-85లో రూ. 164 కోట్లు కావాలని కోరితే రూ. 100 కోట్లు మాత్రమే చూపించడం జరిగింది. అట్లాగే 1985-86లో రూ. 173 కోట్లకు రూ. 160 కోట్లు, 1986-87లో రూ. 205 కోట్లకు రూ. 176 కోట్లు, 1987-88లో 238 కోట్లకు రూ. 180 కోట్లు, 1988-89లో రూ. 338 కోట్లకు రూ. 278 కోట్లు, 1988-89లో రూ. 378 కోట్లకు రూ. 322 కోట్లు చూపించి అవసరం అయినప్పుడు సప్లైమెంటరీ ఎన్విమెంట్స్ డిమాండు శాంక్ష్ను పొందడం జరిగింది. అదే పద్ధతితో డబ్బు సరిపోకపోతే అదనపు గాంధీజ్ తీసుకుని ఈ పథకాన్ని పక్కాగా నడుపుతూ ఏ విధంగాను కోత విధించము అని వారికి మనవిచేస్తున్నాను. రెండవది బోగస్ కార్డులు పిరివేత చాలా ఘోరంగా ఉందని చెప్పినారు. బోగస్ కార్డులు ఎక్కడయితే ఉన్నాయో వాటిని గుర్తించడం, అట్లాగే ఎక్కడయితే కార్డులు లేనివారు ఉన్నారో వారిని గుర్తించి ఈ రీస్టను వారి ముందుపెట్టి వారి అనుమతి తీసుకున్న తర్వాత బోగస్ కార్డులు పిరివేయడం జరుగుతుంది. ఎక్కడయితే బోగస్ కార్డులు ఉన్నాయో అక్కడ వాటిని సర్వేచేసి గుర్తించడం జరుగుతుంది. అంతవరకు కూడా వాటిని రద్దుచేయము అని, కార్డులు లేనివారికి ఆర్బుల్సన వారికి కార్డులు యిచ్చే ఏర్పాటు చేయమని జిల్లా కలెక్టర్లకు

అదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. తర్వాత సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషన్ను రద్దు చేస్తున్నారని, రద్దు చేయవద్దు అని గౌరవ సభ్యులు చెప్పినారు. ప్రతి సంవత్సరం మనము సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషన్కు 12 లక్షల టన్నులు ప్రొక్యూర్ చేసుకోవడంవల్ల గత సంవత్సరం రూ. 70 కోట్లు అదనంగా వెచ్చించవలసి వచ్చింది. దీనికిగాను వచ్చే సంవత్సరం అంటే 1990-91కు కేంద్రప్రభుత్వం ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా ప్రొక్యూర్ చేసినప్పుడు 25 లక్షల టన్నులు మా అవసరానికి యిస్తే 30 లక్షల టన్నులు ప్రొక్యూర్ చేస్తామని వారు చెబితే వారు 20 లక్షల టన్నులు మన అవసరాల కోసం యిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. అయినా కూడా 25 లక్షల టన్నులు కావాలని మరల ముఖ్యమంత్రిగారు ఉత్తరం వ్రాయడం జరిగింది. అందువల్ల యీ సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషన్ పని తగ్గుతుంది. అందువల్ల రద్దు చేస్తారని పుకారు రావడం జరిగింది. అది వాస్తవం కాదు. ఒకవేళ సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషన్కు ప్రొక్యూర్మెంటు చేసే అవకాశం లేనప్పుడు యితర కార్యక్రమాలకు, గతములో 1983 ముందు కార్యక్రమాలకు వెళ్లి అందులో ఉన్న నిబ్బంది. పనికి భంగంలేకుండా ఆ కార్పొరేషన్ను నడిపిస్తామని సభకు హామీ యిస్తున్నాను. తర్వాత 4:1 దామాషాన బియ్యం, గోధుమలు యివ్వాలని డిల్లా కలెక్టర్స్ కన్ఫరెన్స్లో ప్రపోజ్ చేయడం జరిగింది. దానిమీద నెలకు 40 వేల టన్నులు గోధుమలు కావాలని కేంద్రప్రభుత్వానికి లేఖ వ్రాయడం జరిగింది. వారి నుంచి లేఖ వచ్చిన తర్వాత 4:1 దామాషా మీద బియ్యం, గోధుమ స్కేమును అమలుపరచాలా? లేదా అనేది పరిశీలన చేసి అమలుచేయడం జరుగుతుందని అట్లాగే రూ. 2 లు నుంచి రూ. 2.50 పెసలకు పెంచాలని కలెక్టర్స్ కన్ఫరెన్స్లో సూచన చేయడం జరిగింది. ఆ సూచన యింకా ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. దానిమీద యెటువంటి నిర్ణయం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ తర్వాత వెస్ట్ గోదావరిలో తడిసిన ధాన్యం కొనడంలేదని కొంతమంది సభ్యులు చెప్పడం జరిగింది. దానిమీద మొన్న 13వ తేదీన పశ్చిమగోదావరి డిల్లా మంత్రి రవేంద్రనాథ్ బాదరిగారి అధ్యక్షంలో కలెక్టర్, డిల్లా రైస్ మిల్లర్స్లో ఒక కన్ఫరెన్స్ యేర్పాటుచేసి అక్కడ ఎఫ్.సి.ఐ. ద్వారా యిప్పటికి 26 కొనుగోలు కేంద్రాలు తెరిపించడం, 16-4-1990 వరకు 14,910 క్వింటాల్ ధాన్యం కొనుగోలు చేయడం జరిగింది. తడిసిన ధాన్యం కొనమని, ఆ కొన్నదాని ద్వారా ఉప్పుడు బియ్యం తయారు చేయమని, నుంచి ధాన్యాన్ని ఉప్పుడు బియ్యంకింద వాడ వద్దు అని అక్కడ రైస్ మిల్లర్స్కు అదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. తర్వాత కొంత ఎఫ్.సి.ఐ. రూల్సులో రిలక్స్ చేసి యీ తడిసిన ధాన్యం కొనే విషయంలో యీ బోర్డెన్ వర్సంటేజీ, అట్లాగే యీ తడిసిన ధాన్యం విషయంలో పర్సంటేజీ కూడా పెంచాలని కేంద్రానికి లేఖ వ్రాయడం జరిగింది. ఆ లేఖ కూడా వస్తే రైశాంగానికి కొంతవరకు మేలు కలుగుతుందని, ఆ మేలు కొరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. విశలేరెడ్డిగారు పనికోసం వలసవెళ్ళే కార్మికులకు కార్డులు రద్దు చేస్తున్నారని చెప్పినారు. వారు ఆ ప్రాంతం నుంచి వేరే ప్రాంతానికి వెళ్ళినప్పుడు ఆ కార్డు రద్దు చేసుకుని వెళ్ళినచోటకు కొత్త కార్డు యిమ్మనమని వారు ధర్ఖాస్తు యిస్తే దానిని యిచ్చే యేర్పాటు చేసినాము. అందువల్ల వలసపోయిన వారికి కార్డు యివ్వరని, బియ్యం యివ్వరని అటువంటి భయానికి చోటు యివ్వము అని వారికి బియ్యం యిమ్మని అదేశాలు యివ్వడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే 5000 షాపులు రద్దు చేసినారని అది అన్యాయం అని చెప్పినారు. గతంలో యిచ్చిన జీ.ఓ.లు రెండు హైకోర్టువారు కావ్స్

చేయడంవల్ల ఆ షాపులను దింపరలేగా భావించి వాటిని నింపేవరకు అక్కడ వాటిని తాత్కాలికంగా కొనసాగించే యేర్పాటు చేయమన్నారు. వారి గ్లాడ్ టైమ్స్ పృథ్వీకారం ఆ షాపులు పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది, మేము ప్రత్యేకించి వాటిని రద్దు చేయాలనే ఆలోచన లేదు. ప్లాకోర్టు వారి ఉత్తర్వు ప్రకారం చేయడం జరిగింది. సభ్యులు యీ సివిల్ సప్లయ్స్ డిమాండును ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా సివిల్ సప్లయ్స్ శాఖామాత్యులు సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషను డిస్ బాండ్ చేసే ఉద్దేశం లేదని మంత్రిగారు అన్నారు. సంతోషం. 12-3-1990న తేదీన మేనేజింగు డైరెక్టరు ఆఫ్ ఎసెన్సియల్ కమోడిటీస్ కార్పొరేషను ఒక సర్క్యులరు ఇన్స్ట్రక్షన్ అందులో రద్దు చేస్తున్నామని - వివరిస్తూ This should, however, presumed to be a policy decision. అని స్పష్టముగా చెప్పారు. దానిమీద మంత్రిగారు కేటగిరీకల్ గా హామీ యివ్వాలి. ఏదైనా అట్లాంటిది ఉంటే ఫోర్లు లేడర్సుతోను, సివిల్ సప్లయ్స్ అధికారులతో కలిపి ఒక మేటింగు పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

రెండవది కోఆపరేటివ్ మినిష్టరుగారికి సంబంధించినది. అధ్యక్షా, 13-8-87వ తేదీనాడు హౌస్ కమిటీ డిస్ట్రిక్ట్ కోఆపరేటివ్ మార్కెటింగు సొసైటీస్ ఇన్వెస్టిగేటివ్, మినియూట్, మల్టీప్లాక్టిను గురించి ఒక రిపోర్టు పెద్ద పుస్తక రూపములో సభలో ఉంచారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము ఆ రిపోర్టు సమర్పించిన తరువాత రెండు సంవత్సరములు అధికారములో ఉన్నా కూడా హామీ చర్యలు తీసుకోలేదు. కనీసం మే ప్రభుత్వమైనా దీనిమీద చర్యలు తీసుకుంటారా? మినిష్టరుగారు ఆదర్శంగా ఉంటేనే, యిటువంటి మిస్ఎప్లోప్రియేషన్లు తగ్గడానికి వేలు ఉంటుంది. అట్లాంటి పరిస్థితులలో గౌరవనీయులైన సహకార శాఖామాత్యులమీద దీనిబోర్డు 60 వేల రూపాయలు పెట్టా ఉండి వారు ఆ డబ్బు చెల్లించారా? ప్లాకోర్టు డైరెక్టును ఉండి. సుమారు 70 వేల రూపాయలు దాకా బ్యాంకు డిపాజిట్ కట్టారా? కడితే సంతోషమే. ఈ విషయం చెప్పండి.

Mr. Speaker:- No personal accusations.

(Sri J.C. Divakar Reddy rose to reply)

You kindly understand. I have not asked you to raise.

Sri M. Omkar:- Sir.....

(Sri M. Omkar insisted to seek clarification)

Mr. Speaker:- You convince me whether it comes under clarification. There are different forums. This is not the occasions ఓంకార్ గారూ ఈ సభ్యులకు క్లారిఫికేషను క్రింద రాదు. Please don't press.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- క్లారిఫికేషను కాకపోయినా నాకు అవకాశం యివ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఓంకార్ గారు మీరు యిచ్చిన కటిమోషన్లు చదివాను. యిదే సబ్జెక్టు కాదు. దానిని రిప్లైతో పెట్టుకుని -

శ్రీ యం. ఓంకార్:- దీనిని ఎవరు అమలు చేస్తారు. మంత్రిగారికి బాధ్యత లేదా?

Mr. Speaker:- Please don't insist. (To Sri Mudragada Padmanabham) You answer the first supplementary. The second one need not be answered.

శ్రీ యం. పద్మనాభం:- సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషను రద్దు చేయమని మనవి చేస్తున్నాము. ఏ కారణం చేతనైనా రద్దు చేస్తామని ప్రపోజలు వస్తే ప్రతిపక్ష నాయకులను పిలిచి వారితో సమావేశపరచకుండా చర్యలు తీసుకోవడం జరగదు అని హామీ యిస్తున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా,.....

Mr. Speaker:- No clarification. They don't come under clarifications. That is my view. 8-30 గంటలు అయినది.

శ్రీ యం. ఓంకార్:- నేను వాకౌట్ చేస్తున్నాను - ఒక మంత్రిమేద తీవ్రమైన ఆరోపణలు ఉంటే - వారు మంత్రిగా ఈ హౌస్ లో ఉంటే - యిక మేము ఉండవలసిన అవసరం ఏమీ ఉంటుంది?

Mr. Speaker:- You are a senior legislator. This is not the occasion to raise it. That is my ruling.

శ్రీ యం. ఓంకార్:- అందుకనే అనుభవాన్నిబట్టి చెబుతున్నాను. దయచేసి నేను వాకౌట్ చేయడం తప్ప మార్గాంతరం లేదు.

మిష్టర్ స్పీకర్:- మీ స్వేచ్ఛ, ఏమైనా చేయండి. దయచేసి కూర్చోండి.

(శ్రీ యం. ఓంకార్ వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ జె.సి. దీవాకరరెడ్డి:- నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వండి. లేదా రికార్డు నుంచి తీసివేయండి. తొలగించని పక్షంలో నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వండి.

(Sri J.C. Divakar Reddy rose to reply)

Mr. Speaker:- Please resume your seat. I have not allowed him. I have said that it is not relevant. Then, where is the need to answer? If you want to answer, I will have to allow him.

(Sri J.C. Divakar Reddy insisted to reply)

What is it that you are going to answer?

Sri J.C. Divakar Reddy:- In that case, please expunge those remarks. వారు అన్న మాటలు రికార్డులోకి వస్తాయి. నాకు అవకాశం యివ్వండి. తేకపోతే ఎట్లాగు?

Mr. Speaker:- He has not said anything except mentioning your name based on the report. It is not your outlook to say. I have not asked you to answer the clarification because it did not come under clarification. He mentioned a report which I cannot expunge.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అటవీ శాఖామాత్యులు సోషల్ ఫారెస్టరీ గురించి మెన్నను చేస్తూ వారు ఫార్ము డెవలప్మెంట్ నునే చెప్పినారు. ఒక క్వారంటైన్మెంట్ అడుగుతున్నాను. యన్.ఆర్.ఇ.పి; ఆర్.యల్.ఇ.జి.పి. అదనంగా యిప్పి నేడిలింగ్ రైట్ చేయడానికి సోషల్ ఫారెస్టరీ పోగ్రాము కౌన్సిలింగ్ వద్దతికి మేరు ఎడిషనల్ గా ఎంత కేటాయించుతున్నారు. రెండవది.

మిష్టర్ స్పీకర్:- ఒకటి అడగండి. విద్యాధరరావు గారు కోఆపరేట్ చేయండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- గిరిజన్ చేయండి. రెండవది అడగను. హార్వికల్చర్ కు సంబంధించి పేదవారికి మ్యాంగో, క్యాబా నేడిలింగు నేటివరకు యన్.ఆర్.ఇ.పి. ఫండు క్రింద ఫారెస్టరీ గురించి నేడిలింగు పంపిణీ చేశారు. నిధులు కొరత కారణంగా జవహర్ రోజ్ గార్ పథకం క్రింద నిధులు రావడం తగ్గినందువలన వేటికి సప్లమెంటు చేయదలచు కున్నారో లేదో అటవీ శాఖామాత్యులుగారు తెలియచేయాలి.

Sri N. Janardhana Reddy:- What all we have done to continue is to increase the non-plan provision. We will meet that expenditure from the non-plan. We are also expecting some more schemes to be given in addition to what we have done last year.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అద్భుతమైనా, కేవలం ఎక్స్ ప్లైక్టు ఏదైనా అని ఉంటే అది ఒక రకం. అది కూడా కాదు.

Mr. Speaker:- There is nothing to explain.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఒక చిన్న రిక్వెస్ట్.....

Mr. Speaker:- He mentioned about the report. I will allow him to give personal explanation at the end.

Sri K. Rosalah:- He went beyond that also.

Mr. Speaker:- I will give him time for personal explanation.

శ్రీ యం. రఘుమూరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎగ్రికల్చరల్ డిపార్టుమెంటులో 80 డెహ్యూబ్ డైరెక్టర్లు పోస్టు, అనిస్టెంటు డైరెక్టర్లు పోస్టు వేకెన్సీస్ ఉన్నాయి. యంకా 200 పోస్టులు వచ్చే అవకాశం ఉంది. భర్తీ చేయడానికి ఎన్ని రోజులు పడుతుంది? ఎన్ని

రోజులలో చర్యలు తీసుకుంటారు? రాయలసీమ ఏరియాలో మార్కెట్లలో సింగిల్ పాయింట్ పన్ను కాకుండా 4 పాయింట్స్ పన్ను వసూలు చేస్తూ నూనె విత్తనాలు పండించే రైతాంగాన్ని యిబ్బంది పెడుతున్నారు. మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చినది; దీనిమీద మంత్రిగారు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. జాయింట్ డైరెక్టరుగారు అక్కడ రైతులను యిబ్బంది పెడుతున్నారు. నాలుగు పాయింట్లు కాకుండా సింగిల్ పాయింట్ పన్ను వసూలు చేస్తారా?

శ్రీ యం. వెంకటేశ్వరరావు:- రాయలసీమలో నాలుగు రకాల పన్నులు వసూలు చేస్తున్నారని కొంతమంది రాయలసీమ మీతులు చెప్పారు. కమిషనరు ఆఫ్ మార్కెటింగ్ను అక్కడకు ఒక వారము రోజులలో పంపించి రిపోర్టు తెప్పించి అది కరెక్టు అయినట్లయితే అట్లాంటిది జరగకుండా పర్యవేక్షించే వాస్తవం.

శ్రీ యన్. జనార్థనరెడ్డి:- మేము ఎగ్రికల్చరల్ గ్యాడ్జెట్లకు సంబంధించి 220 మందిలో - 62 మంది ఎగ్రికల్చరల్ గ్యాడ్జెట్లకు పోస్టు యిప్పి ఫిలప్ చేయమని చెప్పాము. వాటి గురించి చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఆల్మోస్ట్ రిక్వైర్మెంట్ చేయడం అయిపోయింది. బీబియన్లకు పోవడంవలన స్టే ఆర్డరు వచ్చినందువలన ఆగిపోయింది. యిది పూర్తిగా ప్రమోషను యిప్పి ప్రమోట్ చేయడానికి - స్టే వేకేట్ చేసి సత్వర చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- సివిల్ సప్లయ్స్ శాఖకు సంబంధించి ఒక్కటే అడుగుతాను. రాష్ట్రంలో ఏ టిల్లాలోన్నా పండించిన ధాన్యాన్ని రైతు మరొక టిల్లాకు తీసుకుని పోయి అమ్ముకునే స్వేచ్ఛ ఉంది. కానీ ఆర్టిఫిషియల్ వేక్ పోస్టులు పెట్టి పారాస్ చేసి వారిమీద కేసులు పెడుతున్నారు.

శ్రీ ఎం. పద్మానాభం:- రాష్ట్రములో రైతు ఎక్కడయినా ధాన్యాన్ని అమ్ముకోవచ్చు. 8 అటువంటి వారికి ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. ఎక్కడయినా అడ్డుపడినట్లు, ఫలాని రాష్ట్రంలో అభ్యంతరం పెట్టినట్లు నాకు తెలియజేస్తే, వెంటనే చర్య తీసుకొంటాను. రైస్ మిల్లర్స్, బిజినెస్ బేఫర్ కొన్ని తీసుకొని వెళ్లినప్పుడు ఎన్.ఓ.సి. తీసుకోవాలి. అంతకు తప్ప ఏమీలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒక గ్రామం నుండి యింకో గ్రామం తీసుకొని పోయేప్పుడు, ఎవరి సర్టిఫికేట్ వుంటే అభ్యంతరం వుండదు. అనేది తెలపాలి. ఇచ్చేటటువంటి సర్టిఫికేట్లో ఎవరు సెంటరు చేయాలి, ఎవరి సంతకం వుండాలి? గ్రామ అవస్థలను, లేక సర్పంచిని ఎవరి సంతకం వుంటే మిస్యూజ్ కాదో అలాంటి సర్టిఫికేట్ ఏదైనా ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తే, మధ్యలో అభ్యంతరం పెట్టడం అనేది జరగదు. అటువంటి ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఎం. పద్మానాభం:- తప్పకుండా.

శ్రీ ఎం.బి. చావన్ (దేవరకొండ):- మేను అడిగింది అది కాక మంత్రిగారికి సంబంధించింది. చెట్టు క్షాదు కదా, మొక్క కూడా లేని భూములను ఫారెస్ట్ భూములనీ, ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారు అంటున్నారు. రెండు సంవత్సరాల నాడు కేంద్రములో రాజీవ్ గాంధీగారు - వారి ప్రభుత్వములో చెట్టు పట్టాల వ్యవస్థను అర్హత కలిగిన వారికి

ఇచ్చి, వారిచే చెట్లను పెంచడానికి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఆనాడు జి.ఓ. ఇస్కూ వేసింది. దాన్ని మన రాష్ట్రములో ఇంప్లిమెంట్ చేసి, చెట్లూ చేమలేని ఫారెస్టు భూమిని, అర్హత కలిగిన రైతులకు చెట్టు పట్టాలిస్తారా? అడవిశాఖ మాత్యులవారు చెప్పాలి.

రెండవది, సివిల్ సప్లయ్స్ కు సంబంధించింది. మంత్రివరులు ఏమన్నారంటే, మేము ఈ బోగస్ కార్డులను ఏరేసి, తొందరగా ఫుడ్ అడ్వయిజరీ కౌన్సిల్ ను కూర్చోబెట్టి, అప్పుడు, కొత్త కార్డులు ఇస్తామని అన్నారు. ఇప్పుడు కార్డులు మీస్యూక్ అయినాయి. ఆనాడు అంటే ఆనాటి పృథుత్వము, గిరిజనులు ఎక్కడో గుట్టలలో, తాండాలలో అడవులలో వుంటే వాళ్ళకు కార్డులు ఇవ్వలేదు. వాళ్లు అడిగితే ఆనాడు కార్డులు ఇవ్వలేదు. అలాంటి వారికి కార్డులు కొత్తవి ఇప్పుడు ఇస్తారా?

శ్రీ ఎం. పద్మనాభం:- అటువంటి వారిని ఐడెంటిఫై చేయడం జరిగింది. ఈ బోగస్ కార్డులను ఎట్లా అయితే ఐడెంటిఫై చేశామో, అలాగే అర్హులైన వారిని, కార్డులు లేని వారిని ఐడెంటిఫైచేసి, కార్డులు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఫుడ్ అడ్వయిజరీ కమిటీలో ఈ బోగస్ కార్డులను ఏరి వేయడం, లేనివారికి అర్హులైన వారికి ఇచ్చే పద్ధతిని అనుసరించమని క్రింది వారికి ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది.

Mr. Speaker:- About tree pattas.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- నేను ఉదయం సభలో కూడా చెప్పాను. There is no scheme like tree pattas.

శ్రీ ఎం. బి. చౌహాన్:- ఉంది సార్. నేను జి.ఓ. కూడా చూపిస్తాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- నేను దానిమీద చాలా రీసర్చ్ చేశాను. నేలాగే నేను అనుకొని పోరపాటు పడ్డాను. ఉదయం పృశ్నోత్తరాల సమయంలో చెప్పాను. ఎక్కడయినా చెట్లు, తింకాయ చెట్లు కాలువల గట్టున వేసినప్పుడు పెదవాడికి ఇన్ని చెట్లు నాటుకోడానికి ఆ బీజ్ వరకే పట్టా ఇచ్చాము. భూమిమీద అతనికి హక్కు లేదు. అలాగే ఇక్కడ కూడా కొంత, భూములు, బీజ్ పట్టా స్కేముపెట్టి, గౌరవనీయ మాజీ ముఖ్యమంత్రి రామారావుగారు నూటివేడు ప్లాంట్లములో, ఈదర ప్లాంట్లములో బీజ్ పట్టాలిచ్చి చెప్పి, 1815 ఎకరాలలో బీజ్ పట్టాపెట్టి, ఫారెస్టు భూములమీద పెద్ద పెల్లాస్ పెట్టి లక్షల రూపాయలతో ఇనాగురేట్ చేసి, పట్టాలు ఎవరికిచ్చారో తెలియదు. కానీ కాగితాలు ఇచ్చారు. దానిమీద నేను ఎంక్వయిర్ జరుపుతున్నాను. అందువల్ల బీజ్ పట్టా స్కేము అంటూ లేదు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఏదయినా మంచి పని చేయాలన్నా, సదుద్దేశము చిత్తశుద్ధి చాలా అవసరం. అయితే రైతులను అదుకోడానికి పృథుత్వము ఎల్లప్పుడు చిత్తశుద్ధితో, సదుద్దేశముతో సిద్ధం కావలెను. సహాయం చేయడానికి వూనుకోవాలి. Where there is will there is a way. మనము సహాయం చేయకూడదని అనుకుంటే, దొరికే సహాయం కూడా దొరకకుండా దూరం అయిపోతుంది. కోపరేటివ్ మినిష్టరుగారు ఏదో చెప్పి చేయనేయండి, ఢిల్లీవారు మాకు ఏమీ సంబంధము లేదు; అని అన్నట్లుగా మాట్లాడుతున్నారు. ఆ విధంగా కాకుండా, మీరు కూడా రైతులకు సహాయం చేయడానికి

కేంద్ర ప్రభుత్వమయినా, బ్యాంకులయినా, ఎక్కడ నుండి అయినా, గానీ, మే వంతు ప్రయత్నం చేయటానికి వారికి సహాయం చేయటానికి ఏవయినా తోడ్పడుతారా?

మిషన్ స్పీకర్:- దీవాకరరెడ్డి గారు ఈ 50:50 అనేది పేపర్స్ వచ్చింది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు.....

శ్రీ జె.సి. దీవాకరరెడ్డి:- అటువంటిది ఏమీ లేదు. రైతాంగానికి సహాయం చేయాలని, ఆ ఉద్దేశముతోనే వడ్డీ రాయితీ ఎక్స్‌చేంజ్ చేయడం జరిగింది. మా పితృ శుద్ధిని ఎందుకు శంకిస్తున్నారో అర్థంకావడంలేదు. ఏమీ చేయలేదని కూడా అంటున్నారు. అది కూడా అర్థం కావడంలేదు.

శ్రీ పి. రామయ్య:- నేను అడిగేది సివిల్ సప్లయ్‌కు సంబంధించింది. బోగస్ కార్డులను రద్దు చేస్తామని అంటున్నారు. మాకేమీ అభ్యంతరంలేదు. వద్దని ఎవరూ చెప్పరు కూడా. వచ్చిన చిక్కు ఏమంటే, కొత్త కార్డులను ఇస్తామని ఇక్కడ చెప్పడంతప్ప, గామాల్లో అధికారులలో అదేమీ లేదు. గామ సేమల్లో క్రింది స్థాయికి పోయినప్పుడు, ఈ పద్ధతే పెట్టుకున్నారు కానీ కొత్త కార్డులు ఇచ్చే కాంపెయిన్ చేయడం లేదు. మీరు బోగస్ కార్డులను ఏరివేయటానికి ఏ పద్ధతి ప్రకారం, నారమ్మ పిమిటో, దేని ప్రకారం కార్డులను నిర్ణయిస్తారు. ఇప్పుడిచ్చిన సలహా ప్రకారం చూచినట్లయితే, ఒక వ్యవసాయ కార్మికునికి 265-200 రోజులదాకా పని వుంటుంది. రోజుకు రూ. 15-20ల దాకా ఆదాయం వుంటుందని లెక్క కట్టి, ఆ కుటుంబములో ఇద్దరు ముగ్గురికి లెక్కవేసి 7-8 వేలు ఆదాయం వస్తుందని, మీకు కార్డులు అక్కరలేదనే పద్ధతి అనుసరిస్తున్నారు. నేషనల్ రెవెన్యూ ఇన్‌స్టిట్యూట్, పార్లమెంటు కమిటీలు, వున్నాయి. సోషల్ సైంటిస్టులు ఇచ్చిన రిపోర్టుల వున్నాయి. వాటిన్నీంటిని చూస్తే, - మెట్ట ప్యాంశాలలో వ్యవసాయ కూలీకి 60-70 రోజులు కంటే ఎక్కువ పని వుండదు. దొరకడు కూడా బాగా డెల్టా ప్యాంశాలలో వుండే వారికి 100-200 రోజులకంటే పని ఎక్కువ దొరకడు. కనీసం ప్రభుత్వము నిర్ణయం చేసిన వేతనం అమలు కావడంలేదు. పివిధ రిపోర్టు అన్ని చెబుతూ వుంటే, వాటిని భిన్నంగా ఇక్కడ నిర్ణయించి అక్కడ వ్యవసాయ కూలీకి వుండే కార్డులను ఎక్స్‌చేంజీదానికి మీరు పూనుకుంటే, ఇక్కడ ఎవరికి మీరు కార్డులు ఇస్తారండీ? ఎవరి కోసము మీరు రూ. 2ల కే.జి. బియ్యం మీరు అమలు చేస్తారండీ? అది చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. పద్మనాభం:- బోగస్ కార్డులను ఏరివేసి, పేదవారికి కార్డులు ఇచ్చే విషయంలో ఆ పనిని జూన్ లోపల పూర్తి చేయమని ఆదేశాలు జారీ చేశాము. నారమ్మ విషయంలో వారికి చెప్పడం జరిగింది. ఫుడ్ అడ్వయజరీ కమిటీ టి.ఎల్.ఎస్.ఎం. ఎం. ఎల్.ఎ.లు ఆరిపార్ట్ రెవ్యూజెంటివ్‌వ్వను పిలుస్తుంది. వారు గృహిత్వం పెంచారు. ఏవయినా తప్పులు ఒప్పులుంటే అక్కడ వెబ్‌సైట్, తప్పనిసరిగా వరకు కేసుకొంటారు. 6 వేల లోపల ఆదాయం వున్న వారికి గ్రేస్ కార్డు ఎరిజిటికేట్ వుందని మేము గృహిత్వం ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ గృహిత్వం చదవాలంటే చాలా వుంది, టైం పడుతుంది. కావాలంటే కాపీ ఇస్తాను. తరువాత ఫుడ్ అడ్వయజరీ కమిటీలో వారు సలహా ఇస్తే, దాని ప్రకారంగానే చేస్తారని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి.వెంకట్రావు:- నేను మొన్న ఇంటికి వెళ్ళినప్పుడు, జనము చుట్టు ముట్టారు. ముద్రగడ గారికి ఇక్కడున్న అఫీషియల్స్, ఖచ్చితంగా అబద్ధాలు చెబుతున్నారు. ఒకటి కూడా నిజంకాదు. నాటికి నూరు పాళ్లు వాళ్లు Green card is converted into yellow card. అనేది తెలుస్తున్నది. రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టరు అక్కడున్న గూడెములలోకి వెళ్ళి, అక్కడున్న ఫ్యాక్టరీలోకి వెళ్ళి, ముద్రగడ, బీయ్యం ఇవ్వవద్దని చెప్పారు. ఇప్పుడు నీన్నగాక మొన్న బీయ్యం ఇవ్వలేదు. మీరు ఏమీ చెబుతున్నారంటే, మరల కమిటీ మీట్ అవుతుంది, అప్పుడు డిస్కండ్ చేస్తారని. అది మాత్రం కాదు. ఇంతవరకు బీయ్యం ఆపేరారు. మేము బజారులోకి వెళ్ళి పరిస్థితి లేదు. ఆ విధంగా వేస్తున్నారు. నిజంగా బోగస్ కార్డులంటే ఏరండి గానీ, ఈ విధంగా స్కెకిల్ వంటే వద్దని, టి.వి. వుంటే వద్దని, అలాంటివి పెట్టి వాళ్ళను ఇబ్బంది పెట్టి కార్యక్రమం చేయవద్దు. మే ఖచ్చితమైన డైరెక్షన్ ఏమిటో కాగితం మీద పెట్టండి. ఆ కాగితాలను మాకు కూడా సప్లయ చేయించండి. అక్కడ క్రింది లెవెల్ లో పెద్ద కన్సూమర్స్ వుండి.

మిష్టర్ స్పీకర్:- కార్డులను స్కెనింగ్ చేయడంలో నారమ్స్ ఏవయితే ఫిక్స్ చేశారో.....

శ్రీ ఎం. పద్మనాభం:- బోగస్ కార్డులను గుర్తించమని ఆదేశాలిచ్చాము. వారు చెప్పిన ఆ కారణాలకు సంబంధించి వివరాలు నాకు పంపించినట్లుయితే, రేపు వెంటనే కమీషనర్ గారిని పిలిపించి, వారి ఎదుటనే విషయం చెప్పి, వెంటనే ఆదేశాలు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది.

Sri K. Suresh Reddy (Balkonda):- Regarding green cards, this is happening in all the districts. I request the Hon. Minister to issue instructions to all the district officials.

మిష్టర్ స్పీకర్:- యూనిఫారం ఇన్స్పెక్టర్స్ ఇస్తారా? ఒక కలెక్టరు ఒక విధంగా, ఇంకొక కలెక్టరు ఇంకో విధంగా పద్ధతులు అవలంబిస్తున్నందున యూనిఫారం వేస్తారా?

శ్రీ ఎం. పద్మనాభం:- యూనిఫారం ఆర్డరు ఇస్తాము.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు 8.50 నిమిషాలయింది. ఉదయం మనకు తిరిగి క్వశ్చన్ అవర్ 8.30 గంటలకు వుంది. తమరు వుండి నడుపుతున్నారని అనబడలేదు. తమద్వారా ఎవేర్ చేసేది ఏమంటే, ఈ హాటకు సప్లైమెంటరీస్ లేకుండా, డిమాండ్స్ను అమోదస్తే, రేపు ఉదయం మరల త్వరగా రావడానికి వేలుంటుంది.

Mr. Speaker:- Please accept this suggestion.

(Several Hon.ble Members from the opposition benches were on their legs)

Mr. Speaker:- Please accept the proposal. Put down your hands. I will give opportunity to Mr. Diwakar Reddy to give his personal explanation. Mr. Diwakar Reddy, there is a mention of your name.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఓంకార్ గారు వాకౌట్ చేశారు.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, వాకౌట్ అయినా సభ్యులందరు ఉన్నారు కాబట్టి.....

(Interruptions)

Mr. Speaker:- I have permitted him. No more clarifications. The Minister has proposed and you have accepted.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- Let him not complicate in his own issue.

Sri J.C. Diwakara Reddy:- That is all.

Mr. Speaker:- When people would not leave others, we will leave it to their wisdom.

శ్రీ మహమ్మద్ రజద్ అలీ:- ఒక పిన్న కన్సూజన్ ఉంది. వారు గద్వాల నూలు గింజల యూనిట్ ని అక్కడికి మార్చాలి అన్నారు. ఖమ్మంలో 1983 నుంచి 1989 వరకు 88 వేల టన్నుల గింజలను వారు సమకూర్చుకున్నారు. ఆ సొస్సైటీలకు ఇంతవరకు ఒక్క రూపాయి కూడా ఇవ్వలేదు. ఈ స్కిట్ లో ఆ యూనిట్ ని అటువైపు లాగడం ఏమిటి, ఇది ఏమైనా రాజకీయమా, ఆ సొస్సైటీలకు లాభం చేస్తారా, లేదా? ఆ విషయం అగ్రికల్చర్ మినిష్టరుగారు చెప్పవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- రజద్ అలీగారికి మనవి చేస్తున్నాను. నేను ఖమ్మం జిల్లాకి ఇన్ చార్జ్ మంత్రిని కూడా అక్కడకు వస్తే ఇబ్బంది అవుతుంది. అందువల్ల నేను అటువంటి కార్యక్రమము ఏమీ చేయను. కానీ గద్వాలలో ఉండే యూనిట్ ఇప్పుడు పెట్టింది కాదు. అది కంప్లెట్ అయిపోయింది. నాకు అక్కడ రైతులు రంగారెడ్డిగారు వారు వచ్చి చెప్పారు. మే ప్యాంతుం రైతులు అందరూ వచ్చి చెప్పారు. The societies will be continued and the interest of the area will be safeguarded.

శ్రీ కె. బాపిరాజు (కైకలూరు):- అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం ఇవ్వాలి -

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- బాపిరాజుగారికి ఇస్తే మీరు ప్రశ్నించాలి ఎంతమంది అడిగినా ఇవ్వాలి సర్. (నవ్వుతూ)

మిష్టర్ స్పీకర్:- ఆయన నేనీయర్ రెజిస్ట్రార్ వారినీ చెప్పినట్లుండి.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు స్పీకరుగా. కోటి శాసనసభ్యులుగా నేను ఎప్పుడు ఎవరినీ డిస్టర్బు చేయలేదు. మంత్రి మాట్లాడిన తరువాత మీరు ఇస్తానన్నారు కాబట్టి అడిగాను గానీ, గతములో మీరు ఒప్పుకున్నారు కాబట్టి అడిగాను గానీ రోజయ్యగారిని కాదని కాదు. వారు అప్పేలు చేశారమకండి. అయినా ఒక్క విషయం. మన అగ్రికల్చర్ మినిష్టరుగారు చాల విఫలముగా చెప్పారు. రైతు, ఆయన వ్యవసాయము ఏమీ చేశారో నాకు తెలియదుగానీ ఇప్పటివరకు ఇంతకంటే విఫలముగా

చెప్పినవారు ఎవరూ నాకు తగలలేదు. అయితే ఈ అగ్గో ఇండస్ట్రీస్‌లో చేపల చెరువులు తృప్తుకునే నిమిత్తం బుల్ డోజరుకు గంబకి 300 రూపాయలు ఉండేది. అటువంటిది ఆల్ ఆఫ్ ఏ సడన్ 450 రూపాయలకు పెంచారు. నాటి కొల్లెరు పొంతం. 5 సంవత్సరాల నుంచి వరదల తోటి మునిగిపోయి క్యాప్ ఇన్సరెన్సుకి చూస్తున్నారు. అగ్రికల్చర్ నుంచి ఫిషరీస్ కి మా పాటర్ను మార్చుకుంటున్నాము. మీరు ఆకస్మాత్తుగా 450 రూపాయలు చేస్తే నాకు అత్యుత్తము వేసినది. ఇది చాల దురదృష్టకరము. అవతల వ్యవసాయదారుడుకి 400 రూపాయలు ఉంది. రైతులు ఉంటే చాల సానుభూతి కలిగిన రైతులు వేరినీ విభజించి పాలన కాకుండా వేరికి కూడ దానిని 400 రూపాయలకు తగ్గించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- అగ్గో ఇండస్ట్రీస్ వారు నా కన్సెంటు తీసుకున్న తరువాతనే పెంచడం జరిగింది. బుల్ డోజరు చాల పాతవి ఉన్నాయి. ఇప్పుడు ఎకనామిక్సు అన్ని వర్కు అవుట్ చేసి చూస్తే పెంచకుండా కుదరదు. ఫిషరీస్ కి దీనికి డిస్క్రిమినేషన్ చేయవద్దని చెప్పారు. అది నేను వారితో మాట్లాడి ఏర్పాటు చేస్తాను.

Smt. N. Rajakumari:- Mr. Speaker Sir...

Mr. Speaker:- You are not doing your duty. Mr. Rosaiah has appealed to the House. Initially, they were silent. Subsequently, everybody is pressing me. If nobody raises hands, I will proceed.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- ఇప్పుడు వ్యవసాయంలో బెక్కాలజీ చాల ఇంపువ్ అవుతోంది. బియ్యకల్పర్ బాగా డెవలప్ అవుతోంది; ప్రపంచమంతా. మన రాష్ట్రంలో ఎంతవరకు అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీవారు బియ్య కల్పర్ గురించి రిసెర్చ్ చేయడం జరిగింది. లాండు బు లాట్ బెక్కాలజీలో ఎంతవరకు ఇది రైతుకి వినియోగపడతా వేరారు, రేకపోతే ఇంపోర్టెడ్ బెక్కాలజీ కూడ ఏదైనా ఇతర కంట్రీస్ యొక్క బెక్కాలజీ ఏదైనా ఎడాపు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- బెక్కాలజీ గారు వారి స్పేషల్ చెప్పారు. బయోటెక్నాలజీ గురించి. మన యూనివర్సిటీలో ఇంటర్డ్యూస్ చేయమన్నారు. I do agree that it is an area of deficiency. బయోటెక్నాలజీలో భాగమే బియ్య కల్పరు. మన మారుబేరు రిసెర్చ్ స్టేషనులో అది రిసెర్చ్ లో ఉంది. It is under the process of research. The same tissue culture is being introduced in our Universities in Rose flowers. It is going on. Some people are under training. మన మారుబేరు రిసెర్చ్ స్టేషనులో ఇంతవరకు ఎక్కడా చేయని ప్లాంట్ రైస్ విత్తనం తయారు చేయడం జరిగింది. అది రైతులకు అందించినట్లయితే We will be first in the country and second in the world to introduce this hybrid variety. వారు అడిగిన బియ్య కల్పరులో భాగముగానే మింకో బ్రాండు ప్లాంట్ విత్తనం అంటే ఒక ఆవు సెమన్ తీసి ఇంకో అవుతో ప్రవేశపెట్టి ఈ విత్తనంలో మన అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీ పెరిస్టిటీ బెక్కుట్యూర్ రూడను ఫుల్ ఫలించడం జరిగింది. అది కూడ చరిత్రలోకి ఎక్కి విషయమని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సాంబశివరాజు (నత్తివాడ):- శ్రీకాకుళంలో అగ్గికల్పరత్ యూనివర్సిటీ పెట్టిస్తామని గత ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. అది కాగితంమీద ఉందా; యూనివర్సిటీ ఉందా?

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- శ్రీకాకుళంలో వారికి తెలుసు అధ్యక్షా. కాలేజీ పెట్టాము. లెక్చరర్లుని ఎవరిని వేసినా అక్కడికి పోవడంలేదు. ఎం.ఎల్.ఏ.లు వస్తున్నారు వారిని బ్యాన్స్ ఫర్ చేయమని ఎవరిన్నెనా అక్కడికి పోయేట్లు చూడండి. చంద్ర శేఖరురావుగారు మాట్లాడుతూ ఈ కాలేజీలు మేము పెట్టాము అనడం జరిగింది. అవి 1982లోనే మేము నిర్ణయం చేసినవి. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే పెట్టింది. వాటిని తీసుకు వచ్చినారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే నంద్యాలది ఈ రెండు కాలేజీలు నిర్ణయం తీసుకున్నది అని మనవి చేస్తున్నాను.

మిషన్ స్పీకర్:- ఇప్పటికే చాల టైము అయింది. నేను మరొకసారి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇక సప్లిమెంటరీస్ అక్కరలేదు. ఇప్పుడు దివాకరరెడ్డిగారి పెర్సనల్ ఎక్స్ ప్లనేషన్.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ విషయం గత ఎసంబ్లీలో కూడ ప్రస్తావనకు వచ్చింది. మరి ఆ పుస్తకాన్ని ఆ రిపోర్టు పేజీ వేసేప్పుడు కూడ నేను స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. మరి అనాడు ఉన్నటువంటి మంత్రీవర్గం యశిరాజారావుగారు దీనిని సరిదిద్దుతామని కూడ వారు సభాముఖంగా మాట ఇవ్వడం జరిగింది. మరి అది జరిగిందో నాకు అయితే తెలియదుగాని మరొకమారు ఈవేళ ఓంకారీగారు రేవనేశ్వరు కాబట్టి చెప్పుకోవలసిన బాధ్యత కూడ నాపైన ఉన్నది. దయతో మీరు సమయం ఇచ్చినందుకు మీకు మొదట కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ అధ్యక్షా 1972లో నేను అనంతపూర్ డి.సి.ఎం.ఎస్. పెరిసిటింటుగా ఉన్న మాట వాస్తవం. మీకు తెలియని విషయంకాదు. ఈ మారు ఎసంబ్లీలో మరి ఒక విషయం ప్రస్తావనకు వచ్చింది. మా ప్రాంతం రాయలసీమ ప్రాంతం. ఫాక్షన్ పోలిటిక్స్ కు నీలయమ్మన ప్రదేశమన్న సంగతి తమకు తెలియనిది కాదు. 1972 సంవత్సరంలో డి.సి.ఎం.ఎస్.కు నేను అధ్యక్షుడుగా ఉన్నప్పుడు నాకు మొదటినుంచి ప్రత్యర్థిగా చల్లా సుబ్బారాయుడుగారు ఉండి నాకు వ్యతిరేకంగా చేసినా అనాడు నేను ఎలక్షన్ లో గెలవడం జరిగింది. తరువాత ఒక పిటిషన్ వేస్తే ఆ పిటిషన్ ను అనాడు కలెక్టరుగారు గానీ, డి.సి.ఓ.గారు గానీ ఎంక్వయిర్ చేసి చార్జీస్ ఫ్రేమ్ చేసిన మాట వాస్తవమే. దానిపైన నేను అనంతపూర్ కోర్టులో పిటిషన్ ఫైల్ చేయడం నేను ఆ విధంగా అక్కడ ప్రొజెక్ట్ చేయడం కూడా జరిగింది. అనాడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితులలో కోర్టువారు ఆ కేసును కొట్టివేసారు. అయినా కూడా మరల ప్రభుత్వం దానిమీద కోర్టుకు వెడితే కోర్టులో ఆ కేసును రెండవసారి కూడా కొట్టివేసారు. వ్యాకోర్టులో కూడా కేసు కొట్టివేసారు. ఆ సందర్భంగానే యీ రిపోర్టు వచ్చేసరికి కోర్టులో కేసు కొట్టివేయబడలేదు. అనాడు స్టేట్ పెన్ మాత్రమే కేసు ఉన్నమాట వాస్తవమే. ఈ విధంగా రెండుసార్లు కోర్టులో దీనిమీద కేసు కొట్టివేయడం జరిగిందని తమకు తెలియజేస్తున్నాను. అంతకు తప్పు వేసు దబ్బు కట్టే మాటలేదని కూడా చెబుతున్నాను.

మిష్టర్ స్పీకర్:- దానిమీద ఫోలో అప్ యాక్షన్ ఏమైనా చేసారా? You can clarify one more thing that is, whether on the basis of this report any follow-up action has been taken by the Government then?

శ్రీ జె.సి.దివాకరరెడ్డి:- ఏదైనా ఫోలో అప్ యాక్షన్ తీసుకున్నారా లేదా అనేది నాకు తెలియదు. అది మాత్రమే క్లెయిమ్ అయినదని చెబుతున్నాను.

DEMAND NO. XXXI - AGRICULTURE - Rs. 111,26,69,000/-

Mr. Speaker:- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 111,26,69,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

రైతులు పంపించే, వాణిజ్య, వ్యాపారపంటలకు గిట్టుబాటుధరలను నిలుపుటలో ప్రభుత్వ వైఫల్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 111,26,69,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

పంపిన నీటితీరువాను రద్దుచేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 111,26,69,000/- for Agriculture by Re. 1/-.

ఖమ్మం జిల్లాలో 1989-90 జూలై, ఆగస్టు నెలలలో వచ్చిన వర్షాలకు యునేరు, పెర్రా, కట్నలేరులు వర్షాలు పొంగి రైతుల పొలాలు ఇసుకమేటలు వేయటం, కొట్టుకు పోవటం జరిగింది. ఇలాంటి వాటికి ప్రభుత్వం ప్రకటించిన పాక్కారు ఒక్కంటికి వెయ్యి రూపాయల సహాయము మరియు పంటలు దెబ్బతీస్తూ రైతులకు ఎరువుల విత్తనాల సహాయము మరియు మండలంలోని సిరిపురం మరియు జాముడి గ్రామాలలోపాటు ఇంకాకొన్ని గ్రామాలలో ఈనాటికి రైతులకు సహాయం అందనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 111,26,69,000/- for Agriculture by Re. 1/-.

To discuss about allotment of insufficient funds towards Agriculture and Animal Husbandry in Warangal district.

To reduce the allotment of Rs. 111,26,69,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

To discuss the Policy of the Government to ensure reasonable sale price to mirchie Producers in the State.

To reduce the allotment of Rs. 111,26,69,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

To discuss the Policy of the Government in arresting illegal Jaggery markets in Tadepalligudem, Yerravaram and

Vadavalli and thus evading Sales Tax, market cess and income tax worth Rs. 25 crores this year.

To reduce the allotment of Rs. 111,26,69,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

To discuss the Policy of the Government in providing job opportunities to B.Tech. Students of A.P. Agricultural University.

To reduce the allotment of Rs. 111,26,69,000/- for Agriculture by Re. 1/-.

To discuss the need to open a marketyard at Alampur and providing drinking water supply thereat.

To reduce the allotment of Rs. 111,26,69,000/- for Agriculture by Re. 1/-.

To discuss about need to purchase all Tobacco brought to Alampur market by the Vazir Sultan Tobacco Company Ltd., without limiting to permit holders only.

To reduce the allotment of Rs. 111,26,69,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

ఖమ్మం జిల్లా, పిల్లపరం మండలం, బేడిగుప్పగ్రామంలో నాన్ ట్యూబ్. భూములు జాత్య అయిన భూములను గిరిజనులు సాగుచేయుచున్నారు. సర్వేచేసి పట్టాబివ్వవందుకు నిరసనగా.

The cut motions were negatived.

DEMAND No. XXXII - ANIMAL HUSBANDRY AND
DAIRY DEVELOPMENT Rs. 48,12,57,000/-

Mr. Speaker:- The question is

To reduce the allotment of Rs. 48,12,57,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-.

1. బస్సాపరం, 2. రామవరం, 3. రేకొండ, 4. నవ్వాపేటగ్రామంలో పెండ్లరీ సబ్సిడీలపై నెలకొల్పలేనందుకు మరియు బొమ్మనపల్లిలో ఆర్.యల్.యూ. సబ్సిడీలపై అప్రెండ్ చేయలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 48,12,57,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 20/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, వోడూరు మండలం, బుమ్మారు గ్రామంలో పశువుల అసుపత్రి కొన్ని సం.ల క్రితం స్థాపించబడినది కానీ యంత్రపరికర పశువుల డాక్టరును పేషియండ్లను పశువుల డాక్టరులేనందున బుమ్మారుపల్లి గ్రామం, బుమ్మారు గ్రామం

పశువులు రోగములు వచ్చి సరియైన వైద్యము చేయించుటకు డాక్టరు లేనందున పశువులు చనిపోవుచున్నవి. ఈ గ్రామములో పశువుల డాక్టరును వెంటనే వేయాలని అనేక పర్యాయములు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినప్పటికి పశువుల డాక్టరును వేయనందుకు నిరసనగా.

The cut motions were negatived.

DEMAND NO. XXXIII - FISHERIES - Rs. 11,89,02,000/-

Mr. Speaker:- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 11,89,02,000/- for Fisheries by Rs. 100/-.

మత్స్య కార్మికులకు కుంటు, చెరువులు చేపలు పట్టుకునే నిమిత్తం సొస్కేటేలకే యివ్వాలని 497 డి.ఓ.ను పూర్తిగా రద్దుచేయాలని సొస్కేటేలకు యివ్వలేనందుకు ప్లె డి.ఓ.ను రద్దు చేయలేనందుకు నిరసనగా.

The cut motion was negatived.

DEMAND NO. XXXIV - FORESTS - Rs. 59,15,28,000/-

Mr. Speaker:- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 59,15,28,000/- for Forests by Re. 1/-.

ఖమ్మం జిల్లా ఎరుగపాలెం మండలం నర్సింహపురం గ్రామంలో చెట్టుపట్టాలు ఇస్తామని చెట్లు పెంచేందుకు స్థానికులకు అవకాశం కల్పించారు. స్థానికుడు కష్టపడి చెట్లు పెంచాడు. నడరు చెట్లు కట్టింగు స్థాయికి పెరిగినయి, ఎన్నిసార్లు అభ్యర్థించినా ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారు కష్టపడి చెట్లు పెంచిన వేదలకు పట్టాలు ఇవ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 59,15,28,000/- for Forests by Re. 1/-.

To discuss about the illegal occupation of 150 acres of Reserve Forest area by the local M.L.A. in Edara in Nuzvid Constituency and raising Mango gardens.

To reduce the allotment of Rs. 59,15,28,000/- for Forests by Re. 1/-.

To discuss about regularisation of the services of Technical Maistries working in Timber Depots as per proceedings of the Chief Conservator of Forests Rc.No.54565/86/85, dt.2-5-1989.

To reduce the allotment of Rs. 59,15,28,000/- for Forests by Re. 1/-.

To discuss the non-payment of compensation towards 1419 acres 8 guntas of land taken-over by the Forest Department in 1950 in Survey Nos. 809/1 and 858/1, in Metpally hamlet of Vanaparthy, Mahabubnagar district.

To reduce the allotment of Rs. 59,15,28,000/- for Forests
by Rs. 100/-.

ఫారెస్టును కాపాడలేనందుకు నీరసనగా.

The cut motions were negatived.

DEMAND NO. XXXV - CO-OPERATION - Rs. 55,86,57,000/-

Mr. Speaker:- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 55,86,57,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.
బొమ్మనపల్లి, సింగల్ వీండోకు గోదాం మరియు కార్యాలయం నిర్మాణం మంజూరి
యివ్వనందుకు నీరసనగా.

The cut motion was negatived.

DEMAND NO. XLVIII - CIVIL SUPPLIES ADMINISTRATION

Rs. 347, 22,88,000/-

Mr. Speaker:- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 347,22,88,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-.

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా బోగస్ రేషన్ కార్డులను విరివేసి అవసరమైన వారందరికీ
రేషన్ కార్డులను అందించుటలో విఫలమైనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 347,22,88,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-.

To discuss the Policy of the Present Congress Government when they were out of power believed that the Central Government was bearing the subsidy on supply of rice at two rupees a Kilo and now pleads for Central Government generous grants.

To reduce the allotment of Rs. 347,22,88,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-.

To discuss the policy of the Government in removing all Fair Price shop dealers, appointed by the previous Government.

To reduce the allotment of Rs. 347,22,88,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-.

To discuss the Policy of the Government in allowing free trade in essential commodities like rice, wheat, pulses and edible oils removing restriction on Inter-district and inter-State movements.

400 18 ఏప్రిల్, 1990. 1990-91 సంవత్సరమునకు బిడ్డెటు గొంట్లకొరకు
అభ్యర్థన.

To reduce the allotment of Rs. 347,22,88,000/- for Civil
Supplies Administration by Re. 1/-.

To discuss the number and particulars of Petrol bunks
caught by the Civil Supplies Department on the night of
19-3-90 with petrol stocks with their records showing 'Nil'
balance.

To reduce the allotment of Rs. 347,22,88,000/- for Civil
Supplies Administration by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలో గ్రామీణ ప్యాంతములలో అరులకు సక్రమంగా బియ్యం సరఫరా
చేయటములో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 347,22,88,000/- for Civil Supplies
Administration by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలో ఫేర్ప్రైస్ పాలంలో జరిగే అవినీతి దుర్వినియోగము, బ్యాక్మార్కెట్
అరికట్టటములో సంపూర్ణంగా విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 347,22,88,000/- for Civil
Supplies Administration by Rs. 100/-.

మెడక్ టిల్లాలో కార్పొరేషన్ తర్వాత 60 వేల గేజ్ కార్డులు ఇవ్వనందున
టిల్లా కలెక్టర్ సిఫార్సు చేసినప్పటికిని ఇంతవరకు విడుదల చేయనందుకు నిరసనగా.

The cut-motions were negatived.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, we want division.

షిప్పర్ స్పీకర్:- అందరు సభ్యులు వెళ్లిపోయే మూడిలో ఉన్నారు. After all,
we are human beings. What will it make difference?

Sri K. Vidyadhara Rao:- It is our party policy and pro-
gramme. We want division.

Mr. Speaker:- Some times, you may have to deviate
because there is no time. If that much co-operation you do
not extent then it will be difficult.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, it is a political stand.

Mr. Speaker:- There is ample time. Do not press for it.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, I am asking you about only
one cut-motion. It is a political issue. We want division.

Mr. Speaker:- It is left to you. I am prepared to sit.
The Press people have gone. Members also have to go. You are
not bothered about anybody. But, I am bothered.

Sri K. Vidyadhara Rao:- It has to go on record.

Mr. Speaker:- If no Member concedes to the request of the Chair, then how to run the House?

Sri K. Vidyadhara Rao:- It is a political issue.

Mr. Speaker:- Tell me what is your cut-motion number.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Cut-motion No. 531.

DEMAND NO. XLVIII - CIVIL SUPPLIES ADMINISTRATION
Rs. 347, 22,88,000/-

Mr. Speaker:- Now, the question is:

To reduce the allotment of Rs. 347,22,88,000/- for Civil Supplies Administration by Rs.100/-.

రాష్ట్రంలో రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకమునకు రాష్ట్రబడ్జెట్లో అవసరమైన నిధులు కేటాయించుటలో విఫలమయినది.

Sri K. Vidyadhara Rao pressed for division.

The cut-motion was negated by a voice-vote.

శ్రీ డి. చిన్నమలయ్య:- అధ్యక్షా....

Mr. Speaker:- Mr. China Mallaiah, you are a senior Member and you know.

Now, the question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.11,89,02,000 under Demand No. XXXIII-Fisheries."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.55,86,57,000 under Demand No. XXXV-Co-operation."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.111,26,69,000 under Demand No. XXXI-Agriculture."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.59,15,28,000 under Demand No.XXXIV-Forests."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.347,22,88,000 under Demand No.XLVIII-Civil Supplies Administration."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.48,12,57,000 under Demand No. XXXII-Animal Husbandry and Dairy Development."

(Pause)

The motions were adopted and the demands were granted.

Mr. Speaker:- The House is adjourned till tomorrow 8.30 a.m.

(The House then adjourned at 9.09 p.m. to meet again at 8.30 a.m. on Thursday, the 19th April, 1990)

